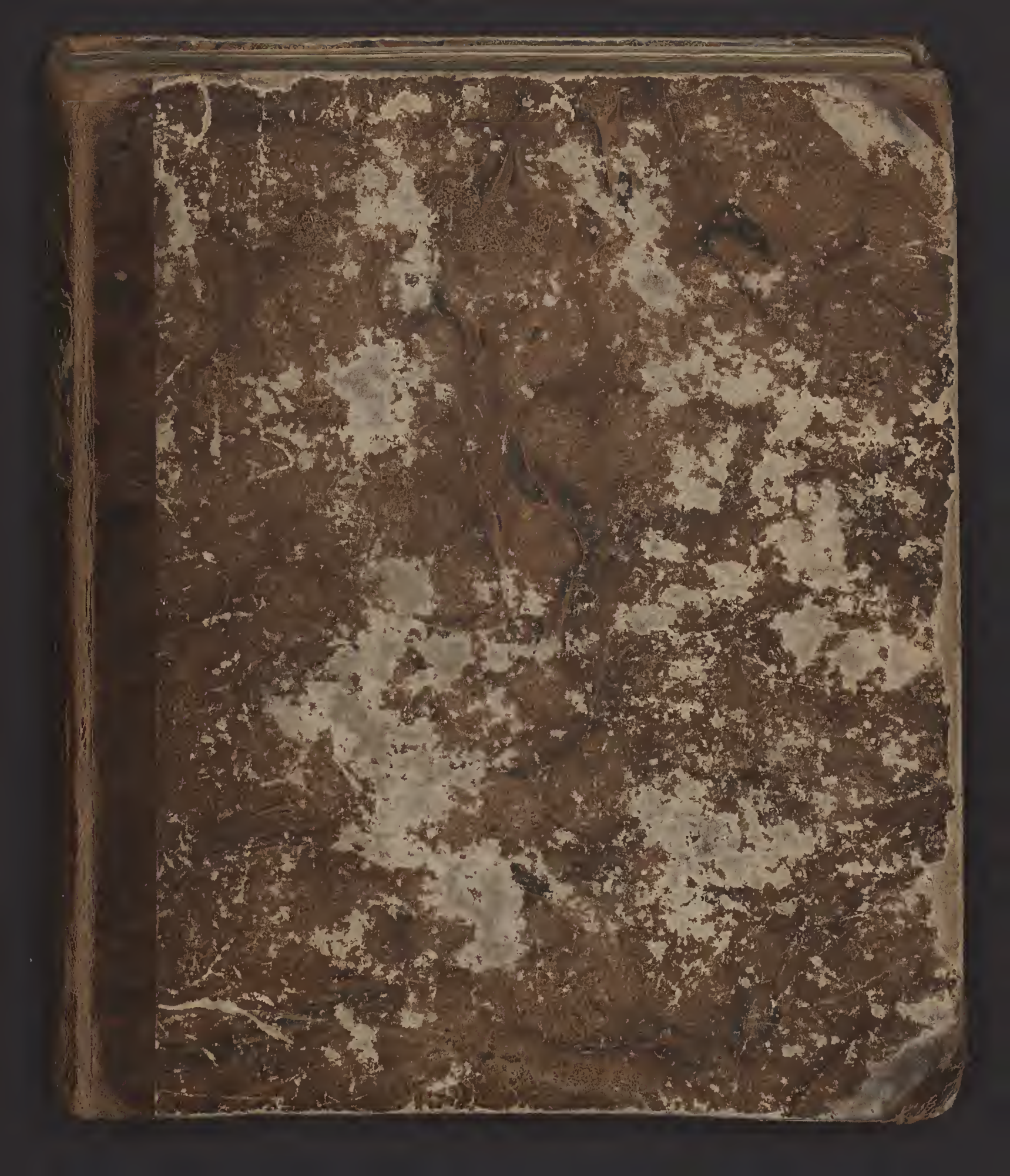

1831

S. Sigurdson

819.3
Njá

Sagan
af
Niáli Þorgeirssyni
ok
Sonum Hans ꝛc.
útgefin efter gamlvm Skinnbókvm
med
Konvnglegu Leyfi
ok

Landsbókasafn

Prentvd i Kavpmannahavfn árid 1772. af Johann Rúdolph Thiele.

Vii CHRISTIAN den Syvende af Guds Naade Konge til Dannemark og Norge, de Vendes og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst. &c. Giöre alle vitterligt, at efterdi vor Stiftsfoged Olaus Olavius af Vores Kongel. Residents-Stad Riöbenhavn, for Os allerunderdanigst haver andraget, at de i stadlige Antiquiteter og Manuscripter, som ikke allerede findes, men vides i Island ligge umyndelig frigtsløse og skiulte for Publicum, der dette kan vel vinde Historiam Patriæ, saa den ældgamle Statsforfatning, for, i adskillige Tilfælde dennem at kiende tænke den rette Riætning og applicere paa nærværende Tiids-punkt, saavidt muligt, har givet haan Anledning til, paa egen Bekostning, og uden alt publiqve Tilskud, at ville udgive i Trykken den endnu ukiendte og curieuse Historien Niàla kaldet.

Thi have Vi efter eenstemt Olaus Olavii dennes allerunderdanigst giorte Andragning og Begiering, samt den for Os ellskelige Rector og Professores ved Universitetet i Kiöbenhavn den over indhentede

)(2 den

sin Erklæring, allernaadigst bevilget og tilladt, som og Fremmed bevilger og tillader at hand i sin Trykkerie maatte udgive forommeldte Historiske Bruk Niàla kaldet. Forbyder Alle og enhver Fremmed, efter som forskrevet staar at forholde, eller i nogen Maade forfange at giøre, under Vor Hyldest og Naade. Givet paa Vort Slot Christiansborg i Vores Kongelige Residentsstad Kiøbenhavn, den 1ste. Februarii 1771.

Under vort Signet

(L. S.)

Efter Hans Kongl. Majestets allernaadigste Ordre og Befaling.

Luxdorph. Hielmstierne.

Ad lectores præſertim, linguæ, qua conſcriptum eſt Opus hiſtoricum, minus peritos.

Profertur hic Hiſtoria quæ Brennuniálsſaga vulgo appellatur, opus utique laudabile et atavorum inſigne ſedulitatis documentum. Doleo ſane, dolebit ſcio ipſe orbis eruditus Verſionis defectum, ſed, parcæ Deorum manui non negligentiæ meæ tantum culpam adſcribatis rogo. Quæ autem neceſſario in lectorum gratiam monenda putavi, ſequentia ſunto. Scilicet littera A quæ inter notas licet rarius occurrit, denotat ipſum textum etiam quoad ortographiam immutatum, abbreviaturis plerisque exceptis, et e libro membranaceo Num. 298. verbo tenus deſumtum. B. et C. alios duos, quorum prior a prædio Kálfalæk denominatus eſt, Co-

dices itidem membranaceos in Folio, e bibliotheca beati Arnæ Magnæi No. 132 et 133. ope Domini Mölmanni, ad tempus mihi commodatos, involvunt, cum quibus Ius iſte A, tam ſedulo collatus eſt, et variæ lectiones inde exhauſtæ, ut ſi quis in poſterum verſionem qua hiſtoricum hoc opus omnino dignum eſt depromere vellet, nec manuſcripta hac editione accuratiora inveniet, arbitror. Litteras angloſaxicas Ð. Þ. Ƿ. ſ. ę. quæ au. N. M. G. æ. reſpondent, cuilibet notas eſſe non dubito. Litteræ u quæ plures iuſto in duabus prioribus plagulis occurrunt, Typorum defectum ab initio indicant. Notas porro paulo grandiores eſſe, quam par eſt concedimus; ſed cum iſta res levioris momenti ſit ſupervacanea foret ulterior excuſatio. Amatoribus ergo et cultoribus antiquitatum commendatur liber, imprimis cum non tantum complectatur Hiſtoriam patriæ ſed et ad res in ſcotia, Anglia, Hybernia, et alibi geſtas ſe extendat, ut locum in bibliothecis dare ne dedignemini. Scripſi Havniæ die xxv. Martii. Anno 1772.

Olaus Olavius.

Her hefr vpp Brennv-Niáls Sogv.

Cap. I.

Frá Merdi Sigiu.

Mordr het madr er kallaḍr var Sigia. hann var (Sigmundar) son Sigvatz (Sonar) hins Navda. hann bió á Velli á Rangárvollum. hann var ríkr hofdingi ok málafylgiv madr mikill. ok sva mikill lagamadr at ongir þótto lavgligir dómar nema hann veri (a) i. hann átti dóttvr eina er Vnnr het. hon var vęn kona ok kvrteis ok vel at ser. ok þótti sá beztr kostr á Rangárvollum. Hv vikr sogvnni vestr til Breiḍa fiarḍar

A dala

(a) B. vid.

dala. Madr er nefndr Havskolldr. hann var Dalakollz son. módir hans het Porgerdr ok var dóttir Þórsteins hins Raudа Olafssonar hins Hvíta Ingiallzsonar Helgasonar. Módir Ingiallz var Þóra dóttir Sigurdar Orms i avga Ragnarssonar lodbrókar. Udr hin (b) Diúpúdga var módir Þórsteins Raudз dóttir Ketils Flatnefs Biarnarsonar Bunu Grímssonar hersis or Sogni. Havskolldr bió á Havskolldzstaudum í laxárdal. Rútr het bródir hans. hann bió á Rútzstodum. hann var sammædr vid Havskulld. fadir hans var Heriolfr. Rútr var vænn madr mikill ok (c) sterkr vígr vel ok hógværr í skapi. manna vitraztr (d) hardrádr vid úvini sína en tillaga gódr hinna stærri mála. Þat var einhverju sinni at Havskulldr hafdi vina bod ok þar var Rútr bródir hans ok sat hit nesta honom. Havskulldr átti sér dóttur er Hallgerdr het. hon lek sér á gólfinu vid adrar meyiar. hon var frídum sýnum ok mikil vexti ok hárid sva fagrt sem silki. ok sva mikit at þat tók ofan á bellti. Havskolldr kallar á hana. fardu hingat til mín segir hann. hon gekk þegar til hans. hann tók undir kverkina ok kysti hana. sídan gekk hon í braut. Þá reddi Havskolldr til Rútz. hversu lítz þer á mey þessa. þikki þer ei fagr vera? Rútr þagdi vid. Havskolldr mælti til hans í annat sinn. Rútr svaradi þá. grit fagr er mær sía ok munu margir þess giallda. en hitt veit ek eigi hvadan piófs augu eru komin í ættir varar. Þa reiddiz Havskolldr ok var fátt um med þeim brædrum naukkura hríd. Brædr Hallgerdar voru þeir Þórleikr fadir Bolla ok Olafr fadir Kiartans ok Bárdr.

Cap. II.

Rútr bad Unnar.

Þat var einhverju sinni at þeir brædr ridu til alþingis Havskolldr ok Rútr. þar var fiolmenni mikit. Þá reddi Havskolldr vid Rút. þat hilldu ek bródir at þú bættir rád þitt ok bædir þer konu. Rútr svarar. lengi hefir

(b) B. C. Diúpaudga. (c) B. styrkr. (d) C. hagrádr vid vini sína.

hefir mer þat í (e) hvg verit ok hefir mer þó tvennt vm sýnzt. en nú vil ek þó gera at þínv skapi. eda hvar skolv vid áleita? Havskvlldr svaradi. her ero nú hofdingiar margir á þíngi ok er gott vm at velia. en þó hefi ek í einvm stad á stofnat fyrir þína hond. kona heitir Vnnr ok er dóttir Mardar Sígiv hins vitrazta mannz ok er hann her á þíngi ok sva dóttir hans ok mát þú siá hana ef þú vill. Ok annan dag eptir er menn gengv til lavgretty sá þeir (f) konvr úti hiá rangeinga búd vel búnar. þá mælti Havskvlldr vid Nút. þar er hon nú Vnnr er ek sagda þer frá. eda hverso líz þer á hana? Vel segir hann. en eigi veit ek hvart vid eigvm heill saman. Sídan ganga þeir til logretty. Mordr Sígia mælti logskil at vanda sínvm ok gekk heim til búdar (g) sídan. Havskvlldr stód vpp ok Nútr ok gengv til búdar Mardar ok inn í búdina. Mordr sat í innanverdri búdinni. þeir kvanddv hann. hann stód vpp í móti þeim ok tók í havnd Havskvlldi ok settiz hann nidr hiá honom. en Nútr sat hit næsta honom. Sídan tavludv þeir margt ok komv þar nidr rædvr Havskvlldar at ek mæli til kavpa vid þik. vill Nútr geraz mágr þinn ok kavpa dóttvr þína ok skal ek ekki mitt tilspara. Mordr svarar. veit ek at þú ert hofdingi mikill. en bródir þinn er mer (h) ókvnnr. Havskvlldr mælti. framarr er hann en ek. Mordr mælti. mikit mant þú (i) þvrfa fram at leggia med honom þviat hon á allan arf eptir mik. Eigi þarf ok lengi at bída hvat ek skal ágveda segir Havskvlldr. hann skal (k) hafa Kamnes ok Nútzstadi ok vpp til Prándargils (l) ok kavpskip í (m) siglingvm. Nútr talaði þá til Mardar. hvgsa sva (n) vm bóndi at bródir minn mvn mer miok hafa fram halldit fyrir ástar sakir. en ef þer vilit gera málit at álitvm þá vil ek at þer gerit kostin. Mordr svaradi hvgsat hefi ek kostin. hon skal hafa (o) lx. hvndrada ok skal avkaz þridivngi í þínvm gardi. en ef þit eigit erfingia. þá skal helmingar felag med ykkr. Nútr mælti. þenna kost vil ek. ok hofvm nú vatta vid. Sídan stódv þeir vpp ok tókvz í hendr ok fastnadi Mordr Núti

(e) B. skapi. (f) C. konu — vel búna. (g) A. C. sinnar. (h) A. C. ókvnnigr. (i) B. verda. (k) eiga. (l) B. leggr til: hann á. (m) C. favrum. (n) B. til. (o) B. lxxx.

dóttvr sína Vnni. ok skylldi bod vera hálfum mánadi eptir mitt sumar at Mardar. Hú rída þeir heim af þingi hvarirtveggiv ok rída þeir vestr hiá Hallbiarnar (p) vordvm. þá reid í móti þeim Þióstolfr son Biarnar Svllbera or Reykiardal ok sagdi þeim skipqvamv í Hvítá ok var þar kominn út Ozurr favdvrbródir Rútz ok villdi at Rútr kæmi til fvndar vid hann sem (q) fyrst. En er Rútr spurdi þetta þá bad hann Havskvlld fara til skips med ser. Havskulldr fór ok þeir brædr. En er þeir komu til skips fagnar Rútr Ozuri frænda sínum vel ok blídliga. Ozvrr bavd þeim inn í búdina at drekka. Sídan var tekit af hestum þeirra ok gengu þeir inn ok drukku. Rútr mællti til Ozurar. Hú skallt þú rída vestr med mer frændi ok vera med mer í vetr. Eigi (r) hentir sva frændi því at ek segi þer lát Eyvindar bródvr þíns. en hann leiddi þik til arfs á Svla þingi ok munu nú taka óvinir þínir ef þú kemr eigi til. Hvat skal nú til ráda bródir? segir Rútr. þikki mer nú vandaz málit er ek hefi ádr rádit (s) brúdlavp mitt. Havskulldr mællti. þú skallt rída sudr til fundar vid Mord ok bid hann at þit (t) skipit máldaga ok siti dóttir hans þriá vetr í festum. En ek mun rída heim ok flytia vauru þína til skips. Rútr mællti. nú vil ek at þú takir miol ok vid ok slíkt annat sem þer líkar af varningi. Rútr let taka hesta sína ok reid hann sudr en Havskulldr reid heim vestr. Rútr kom avstr á Rangárvollu til Mardar ok hafdi þar gódar vidtavkur. Rútr sagdi Merdi allt efni sitt ok bad hann rád á leggia. Mordr segir hversu mikit fe er þetta? Rútr sagdi vera (u) C. marka ef hann fengi allt. Mordr mællti. mikit er þat í móti erfdinni minni. en nú skallt þú fara ef þú vill. Sídan breyttv þeir (x) máldavgum sínum ok skylldi Vnnr sitia þriá vetr í festum. Hú ridr Rútr til skips ok er vid skip um sumarit þar til er búid var. Havskulldr færdi fe allt til skips þat sem Rútr átti. Rútr fekk Havskulldi í hendr fiárvardveizlu sína vestr þar medan hann væri utan. Reid Havskulldr heim til bús síns. Litlu sídarr gaf þeim byr ok sigla þeir í haf. þeir voru úti þriár vikur ok komu vid Hernar ok sigla avstr til Víkur. Cap.

(p) B. vordv. (q) B. skiótazt. (r) A. C. hendir. (s) B. C. brúdkavp. (t) B. gerit. (u) B. CC. marka C. VII^{c}.
(x) B. máldaganum.

Cap. III.

Frá Hrúti ok Gunnhilldi Konvnga módur.

Haralldr Gráfelldr red fyrir Horegi. hann var son Eiríks konongs Blódaxar Haralldzsonar Hárfagra. Gunnhilldr het modir haus ok var dóttir Azurar (z) Tota. þav hofdu adsetu avstr í Konvnga hellu. Hú spurdiz skipkvaman avstr þangat til Vikurinnar ok þegar er þetta frettir Gunnhilldr spurdi hon eptir hvat íslenzskra manna veri á skipi? henni var sagt at Rútr het madr ok var bródurson Azurar. Gunnhilldr mællti. ek veit gerla hann man ætla at heimta erfd sína. en sá madr hefir at vardueita er Sóti heitir. Sídan kallar hon á skósvein sinn er Agmundr het. Ek vil senda þik til Víkrinnar á fund Azurar ok Rútz ok seg at ek býd þeim bádum til mín í vetr. ok seg at ek vil vera vin þeirra. ok ef Rútr ferr minum rádum fram. þá skal ek seá um femál haus ok vm þat annat er hann tekr at henda. ek skal ok koma honom fram vid Konungin. Sídan fór hann ok kom á fund þeirra. En þegar þeir visstu at hann var sveinn Gunnhilldar tóku þeir vel vid honom. hann sagdi eyrindi sín þeim af hlióði. Sídan toludu þeir leyniliga rádagerd sína. ok reddi Azurr vid Rút. Sva líz mer frændi sem nú munim vid hafa gert rád okkat. þviat ek kann skapi Gunnhilldar. iafn skiótt sem vid vilium eigi fara til hennar man hon reka okkr or landi. en taka fe okkat allt med ráni. en ef vid forum til hennar þá man hon gera okkr slíka semd sem hon hefir heitid. Agmundr fór heim ok er hann fann Gunnhilldi sagdi hann henni eyrindis lok sín ok þat at þeir myndu koma. Gunnhilldr mællti. slíks var von þviat Rútr er vitr madr sagdr ok vel at ser. en nú hafdu niosn af ner þeir koma til bæiarins ok seg mer. Þeir Rútr fóru avstr til Konungahellu. en er þeir komu þar gengo í móti þeim frændr ok vinir ok favgnudu þeim vel. þeir spurdu hvart Konungr veri í bæunum. þeim var sagt at hann var þar. Sídan mættu þeir Agmundi. hann sagdi þeim qvedin Gunnhilldar ok þat med at hon myndi ekki bióda þeim fyrri enn þeir

(z) B. Toka.

hefdi fundit Konung fyrir ordz sakir. at sva þikki sem ek gríþa gulli á við þá. en ek mun tilleggia slíkt er mer sýniz. ok veri Rútr diarfmęlltr við Konung ok biði hann hirðvistar. her eru ok tignar klędi er hon sendi þer Rútr. skallt þú í þeim ganga fyrir Konungin. Síðan fór hann aptr. Annan dag eptir męllti Rútr. gaungum fyrir Konung. þat má vel sagði Oxnrr. þeir gengu XII saman ok voru þeir allir frendr þeirra ok vinir. þeir komu í hollina er Konungr sat yfir (þ) drykkiv. gekk Rútr fyrst ok quaddi Konungin. Konungr hugði vandliga at manninum er vel var búinn ok spurði hann at nafni. hann nefnir sik. Ertu íslenzkr maðr? segir Konungr. hann sagði at sva var. hvat hvatti þik hingat á varn fund? Rútr svarar. at siá tign yðra herra ok þat annat at ek á erfðamál mikit her í landi. ok man ek yðvar þurfa við at nióta ef ek fę rett af. Konungr segir. hverium manni hefi ek heitið laugum her í landi. eða hver eru fleiri eyrindi þín á varn fund? herra segir Rútr. ek vil biðia yðr hirðvistar ok geraz yðar maðr. Konungr þagnar við. Gunnhildr męllti. Sva líz mer sem siá maðr bióði yðr ena mestu sęmd. þóat mer líz sva ef slíkir vęri margir innanhirðar sem þá vęri vel skipat. Er hann vitr maðr? sagði Konungr. będi er hann vitr ok framgiarn segir hon. (a) þat þikki mer sem móðir mín vili at þú fáir nafnbót slíka sem þú męlir til. en fyr tignar sakir varrar ok landz síðar þá kom þú til mín á hálfs mánaðar fresti. skallt þú þá geraz hirðmaðr minn en móðir mín halldi þer kost þar til. ok kom þá á minn fund. Gunnhildr męllti við Ogmund. fylgðu þeim til húsa minna ok ger þeim þar góða veizlu. Ogmundr gekk út ok þeir (b) með honom. ok fylgði hann þeim í eina steinholl. þar var tialldat hinum fegrsta borða. þar var ok háseti Gunnhilldar. þá męllti Ogmundr. Hú man þat sannaz er ek sagða þer frá Gunnhildi. her er haseti hennar ok skallt þú í setiaz ok hallda máttú þessu sęti þótt hon komi siálf til. Síðan veitti hann þeim veizlv. þeir hofðu skamma hríð setið áðr þar kom Gunnhildr. Rútr villdi uppspretta ok fagna henni. Sit þú segir hon ok skallt þú iafnan þessu sęti hallda þá er þú ert í boði mínu. Síðan settiz hon hiá Rúti. ok drukku þau. ok um kvelldit męllti hon. þú skallt liggia í lofti hiá mer í nótt

(þ) B. drykkiu borðum. (a) B. sva. (b) B. við.

í nótt ok við tvau saman. þer skulut slíku ráða segir hann. Síðan gengu þau til svefns. ok lęsti hon þegar loftinu innan. ok sváfu þau um nóttina. en of morgvninn fóru þau til drykkiv. ok allan hálfan mánat lágu þau þar tvau ein í loftinu. þá męlti Gunnhildr við þá menn er þar voru. þer skulut ongu fyrirtýna nema lífinu ef þer segit nokkurum frá um hagi vara Rúţz. Rútr gaf henni C. álna (c) hafnar vadmála ok XII vararfelldi. Gunnhildr þakkar honum giofina. Rútr gekk í braut ok mintiz við hana ádr ok þakkadi henni. hon bad hann vel fara. Ok um daginn eptir gekk hann fyrir Konung við XXX. manna ok quaddi Konung. Konungr męlti. Hú munt þú vilia at ek efna við þik Rútr þat sem ek het þer. Síðan giordiz hann hirdmadr. Rútr męlti. hvar skal ek sitia? móðir mín skal því ráða segir Konungr. Síðan fekk hon honum (d) hit sęmiligsta sęti ok var með Konungi um vetrinn vel metinn.

Cap. IV.

Um sigling Hrúţz. (e)

Um varit spurði hann til Sóta at hann var farinn sudr til Danmerkr með erfdina. þá gekk Rútr á fund Gunnhildar ok segir henni frá ferdum hans. Gunnhildr męlti. ek mun fá þer tvau lángskip skipud monnum. ok þar með enn hravstazta mann úlf úþveginn (f) gesta hofdingia varn. en þó gakk þú at finna Konung ádr þú farir. Rútr gerdi sva ok er hann kom fyrir Konung þá sagði hann Konungi um ferdir Sóta ok þat er hann ętlar eptir honom at hallda. Konungr męlti. hvern styrk hefir móðir mín tillagit með þer? langskip tvau ok fyrir lidinu úlf óþveginn segir Rútr. Vel er þess fengit segir Konungr. Hú vil ek gefa þer aunnur tvau skip ok mant þu þó þurfa þessa lidz allz. Síðan fylgði hann Ruti til skips ok męlti fari þer vel. Síðan sigldi Rútr lidi sínu sudr.

Cap.

(c) B. hafnarvadar ok XX vararfelldi. (d) B. enn sęmiligsta sess. (e) B. frá Rúti ok Gunnhildi. (f) B. gestamann.

Cap. V.

Dráp Atla Arnvidarsonar.

Atli het madr hann var son Arnvidar Jarls or Gavtlandi enu æystra (g) hann hafdi halldit skavttum fyrir Hákoni Aþalsteins fóstra ok stukku þeir fedgar til Gavtlandz or Jamtalandi. Síðan hellt Atli liðinu or leginum út um stoks sund. ok sva sudr til Danmerkr ok liggr úti í Eyrasundi. hann er útlagi bædi Dana Konungs ok Svía Konungs. Rútr hellt svðr til (h) Eyra sundz ok er hann kom í sundit ser hann fiolda skipa í sundinu. þá mælti úlfr. hvat skal nú til ráða taka íslendingr? hallda fram ferdini segir Rútr. þviat ecki dugir úfreistad. skal skip okkat Ozurar fara fyrst. en þú skallt leggia fram sem þer líkar. Sialldan hefi ek adra haft at (i) skilldi fyrir mer segir úlfr. ok leggr fram skeidina iafn fram skipi Rúts. ok hallda sva fram í sundit. Hú siá þeir er í sundinn eru at skip fara at þeim. þeir segia Atla. hann svaradi. þá gefr vel til fiár at vinna. Síðan skipudu þeir til á hverin skipi. en mitt skip skal vera í midium skipa flotanum segir Atli. Síðan renna fram skipin. ok þegar er hvarir ná máli annarra stóð Atli upp ok mælti. þer farit úvarliga. sád þer eigi at herskip vorn í sundinu. eda hvert er nafn hofdingia yðvars? Rútr segir til sín. hvers madr ert þú? segir Atli. hirdmadr Haralldz Konungs Gráfelldar. Atli mælti. lengi hofum vid fedgar ekki kærir verid Horegs Konungum yðrum. ógæfa þín er þat segir Rútr. Sva hefir borit saman fund okkarn segir Atli at þú skallt eigi kunna frá tídendum at segia. ok þreif upp spiót ok skavt á skip Rúts. ok hafdi sá bana er fyrir vard. Síðan tókz orrosta med þeim. ok sóttiz þeim seint skip þeirra Rúts. úlfr gekk vel fram ok gerdi hmizt hió eda lagdi. Asolfr het stafnbúi Atla. hann lióp upp á skip Rúts ok vard fiogurra manna bani adr Rútr vard varr vid. sneri hann þá í móti honum. en er þeir funduz lagdi Asolfr í skiolld Rúts ok í gegnum. en Rútr hió til Asolfs. ok vard þat hans banahaugg. þetta sá úlfr ópveginn

ok

(g) B. hann hafdi vi skip. fadir hans hafdi ꝛc. (h) B. Eyasunds.
(i) B. hlifiskiolldum.

ok męlti. będi er nú Rútr at þú hoggr stórt. enda áttu mikit at launa Gunnhilldi. þess varir mik segir Rútr at þú męlir feigum monni Hú fer Atli beran vapnastað á úlfi. ok skavt spióti í gegnum hann. Hú tekz orrosta mikil. Atli leypr vpp á skip at Rúti ok ryðz vm fast. ok nú snýr í móti honom Ozurr ok lagði til hans ok fell siálfr á bak aptr þviat annar maðr lagði til hans. Rútr sneri nú í móti Atla. hann hió þegar í skiolld Rúz ok klavf allan niðr. þá fekk Atli steinshogg á hondina ok fell niðr sverðit. Rútr tók sverðit ok hió vndan honom fótin. síðan veitti hann honom banasár. þar tóku þeir fe mikit ok hofðu með ser tvau skip þav er bezt voru ok dvavlduz þar litla hríð síðan. þeir Sóti fórvz hiá. ok hellt hann aptr til Horegs ok kom við (k) Limgarðz síðu. ok gekk Sóti þar á land. þar mętti hann Ogmundi sveini Gunnhilldar. hann kendi hann þegar ok spyrr. hversu lengi ętlar þú her at vera? iij. nętr segir Sóti. hvert ętlar þú þá? segir Ogmundr. vestr til Englandz segir Sóti. ok koma alldregi til Horegs síþan meðan ríki Gunnhilldar er í Horegi. Ogmundr gekk í brott ok ferr á fvnd Gvnhilldar. þviat hon var þaðan skamt á veizlv ok Gvðravðr son hennar. Ogmundr sagði Gunnhilldi (l) fyrirętlan Sóta. hon bað Gudravð taka hann af lífi. Gudravðr fór þegar ok kom á úvart Sóta ok let leiða hann á land vpp ok festa þar upp. en tók feit ok fęrði módur sinni. hon fekk til menn at fęra feit allt til Konunga hellv. síðan fór hon ok þangat. Rútr hellt aptr vm havstið ok hefir fengit of fiár. ok fór þegar á fund Konungs. ok hafði af honom góðar viðtavkur. hann bavð þeim at hafa af slíkt sem þav villdi. en Konungr tók af þridivngium. Gunhilldr sagði Rúti at hon hafði tekit erfdina en látið drepa Sóta. hann þakkaði henni ok gaf henni allt halft við sik.

Cap. VI.

Útsigling Hrútz. (m)

Hrútr var með Konungi vm vetrinn í góðv yfirlęti. en er varadiz gerdiz hann hliðr miok. Gunnhilldr finnr þat ok męllti til hans er þav vorv tvav saman. Ert þú hygsiúkr? Rútr segir. þat er sem męllt er at illt er

(k) C. Limagarðzsíðu. (l) B. frá ętlan. (m) B. Frá álavg vm Gvnnhilldar við Rút.

þeim er (n) aulandi er alinn. Villt þú til Islandz? segir hon. þat vil ek segir hann. átt þú kono nokkvra út þar? segir hon. eigi er þat segir hann. þat hefi ek þó fyrir satt segir hon. Síðan hęttu þav (o) málinu. Rútr gekk fyrir Konung ok kvaddi hann. Konungr męlti. hvat villt þú nú Rútr. Ek vil beiðaz herra at þer gefit mer orlof at fara til Islandz. mun þín sęmd þar meiri enn her? segir Konungr. Eigi mon þat segir Rútr. en þat verðr hverr at vinna er ętlat er. Við ramman man reip at draga segir Sunhilldr ok leyfi þer honom at fara sem honom geguir bętr. Þá var ęrt illa í landi en þó fekk Sonnhilldr honum miol sem hann villdi hafa. Hú býz hann út til Islandz ok Ozurr (p) með honom. ok er þeir voro albúnir gekk Rútr at finna Konung ok Sunnhilldi. hon leiddi hann á einmęli ok męllti til hans. her er gullríngr er ek vil gefa þer. ok spenti á hond honom. Marga giof góða hefi ek af þer þegit segir Rútr. hon tók hondom um háls honom ok kysti hann ok męllti. ef ek á sva mikit vallð á þer sem ek ętla. þá legg ek þat á við þik at þú megir (q) ongri monuð framkoma við Konu þá er þú ętlar þer á Islandi. en fremia skallt þú mega vilia þinn við adrar Konur. ok hefir nú hvarki okkat vel. þú trúðir mer eigi til málsins. Rútr hló at ok gekk í bravt. síðan gekk hann til móts við Konung ok þakkar honum. Konungr męlti vel til hans ok bað hann vel fara. Rútr gekk þegar til skips. ok gaf honom vel byri ok tóku Borgarfiorð. En þegar skip var landfast reið Rútr vestr heim. en Ozurr let rydia skipit. Rútr reið á Havskvllzstaði. Havskullðr tók við honom vel. ok segir Rútr honum allt um ferðir sínar. Síðan sendu þeir menn avstr um ár til Marðar Gígiv at búaz við boði. En þeir ridu síðan brętr til skips. ok sagði Havskullðr Ruti fiárhagi sína. ok hafði mikit ágręðz męðan hann var í bravtv. Rútr męlti. Minni monu verða lavnin enn vert vęri. en fá vil ek þer miol sva sem þú þarft í bú þitt í vetr. Síðan redv þeir skipinv til hlonnz ok bivggu um. en fęrðu allan varninginn vestr til Dala. var Rútr heima á Rútzstavðum til (r) vj. vikna. þá bivgguz þeir brętr ok Ozurr með þeim at ríða avstr til brúðlavps Rútz ok ridu við (s). lx. manna. þeir ridu

þar

(n) B. C. á ólandi. (o) B. C. talino. (p) B. við.
(q) alldri. (r) B. fiogvrra. (s) B. IV tigi.

þar til er þeir komv avstr á Rangárvollu. þar var fioldi fyrir boðsmanna skipvðvz menn þar í sęti. en Konur skipvðv pall. þok var brúðrin davar helldr. drekka þeir veizlona ok ferr hon vel fram. Mordr greiðir fram heimanfylgiv dóttur sinnar. ok ríðr hon vestr með þeim. þav riðu þar til er þav komu heim. Rútr fekk henni avll ráð í hendr fyrir innan stokk. ok líkaði þat ollum vel. en fátt var með þeim Rúti vm samfarar. ok ferr sva fram allt til vars. ok þá er varaði. átti Rútr favr í Vestfiordu at heimta fyrir (t) varning sinn. En áðr hann fór talar Kona hans við hann. hvart ętlar þú aptr at koma áðr menn ríða til þings? hvat er at því? segir Rútr. Ek vil ríða til þings segir hon. ok finna favður minn. Sva skal þá vera segir hann. ok mvn ek ríða til þings með þer. vel er þat ok segir hon. Síðan reið hann heiman ok vestr í Fíordu. ok bygði allt feit ok reið heim síðan. ok er hann kom vestan þá býr hann sik til alþingis. ok let ríða með ser alla nábua sína. Havskulldr reið ok bróðir hans. Rútr męlti við Konu sína. ef þer er iafnmikill hvgr á at fara til þings sem þú lęz. þá bú þú þik ok ríð til þings með mer. hon bió sik skiótt. ok síðan ríða þav á þing. Vnnr gekk til búðar favður síns. hann fagnaði henni vel. en henni var skapþúngt nokkvt. ok er hann fann þat męlti hann til hennar. Séð hefi ek þik með betra bragði. eða hvat býr þer í skapi? hon tók at gráta ok svaraði eingv. þá męlti hann við hana. til hvers reiðt þú til þings ef þú vill eigi segia mer trúnað þinn. eða þikki þer eigi gott vestr þar? hon svaraði. gefa mvnda ek til alla eigv mína at ek hefða þar alldri komit. Mordr męlti. þessa man ek skiótt víss verða. þá sendi hann menn eptir þeim Havskulldi ok Rúti. þeir fóru þegar. ok er þeir komu á fvnd Marðar. stóð hann vpp í móti þeim ok fagnaði þeim vel ok bað þá sitia. tavluðu þeir lengi. ok fór tal þeirra vel. þá męlti Mordr til Havskulldar. hví þikkir dóttur minni sva illt vestr þar? Rútr męlti. segi hon til ef hon hefir sakagiptir nokkvrar við mik. En þęr vrðu eingar vppbornar við Rút. þá let Rútr eptir spyria nábúa sína ok heimamenn hverso hann gorði til hennar. þeir bárv honum gott vitni. ok savgðu hana eina ráða því sem hon villdi. Mordr męlti. heim skallt þú fara. ok vna vel við ráð þitt. þvíat

(t) B. varnað.

honvm ganga avll vitni betr enn þer. Sidan reid Rútr heim af þingi ok Kona hans med honvm. ok var nú vel med þeim vm svmarit. En þá er varadi þá dró til vanda med þeim. ok var þess verr er meirr leid á varid. Rútr átti ferd vestr í fiordu. ok lýsti því at hann myndi eigi til alþingis rída. Vnnr Kona hans taladi fátt vm. Rútr fór í fiordv vestr.

Cap. VII.

Skilnadr Vnnar vid Hrút.

Nú lidr til þings framan. Vnnr taladi vid Sigmvnd Ozurarson ok spyrdi ef hann villdi rída til þings med henni. hann kvedz eigi rída myndu ef Rúti frenda hans þætti verr. því kvadda ek þik til at ek á at þer (u) hellz allra manna segir hon. hann svaradi. gera man ek þer kost á því. þú skallt rída vestr med mer aptr. ok hafa eingi (y) vndirmál vid Rút eda mik. hon het því. Sídan ridu þav til þings. Mordr var á þingi fadir hennar. hann tók vid henni allvel ok bad vera í búd sinni medan þingit væri. hon gerdi sva. Mordr mællti. hvat segir þú mer frá Rúti felaga þínum? hon qvad vísv.

Víst segi ek gott frá geystvm
geirhvessanda þessvm
þat er sialfrádligt silfra
svndrhreyti er fvndit.
verd ek því at álmr er ordinn
eggþings fyrir giorningvm
satt er at ek (x) seg vid spotti
segia mart eda þegia.

Mordr vard hliódr vid ok mællti. þat býr þer nú í skapi dóttir at þú villt at eingi viti nema ek. ok mant þú trúa mer bezt til orráda vm þitt mál.

Þá

(u) B. bezt. (y) B. vndanbravgd. (x) B. seg ek.

þá gengv þav á tal þar er ongvir menn heyrðu þeirra viðrmęli. þá męlti Morðr til dóttvr sinnar. Segðv mer nú allt þat (z) er á milli ykkar er ok lát þer þat ekki í avgv vaxa. Sva man vera verða segir hon. ok qvað víſv.

Víſt hefir hringa hriſtir
Hrútr líkama þrútinn
eitrs þá er línbeðs leitar
lvndýgr mvnvð drýia
leita ek með ýti
vndlinna þá ſinna
yndi okkars vanda
alldi aðr boði ſkialldar.

Ok enn qvað hon víſv.

Þó veit ék hitt at hreytir
handfvrs iokvls ſpannar
meiðr er iafnt ſem aðrir
ytendr boga nýtir.
villda ek við avlldv
iókennanda þenna
rióðr lítt þýſorð ok iðir
vndleggs ſkilit ſegia.

Hverſv má ſva vera? segir Morðr. ok seg eun giorr. hon ſvarar. þegar hann kemr við mik þá er horvnd hans ſva mikit at hann má ekki eptirlęti hafa við mik. en þó hoſvm við bęði breytni til þeſs á alla vega at við męttim niótaz. en þat verðr ekki. en þó áðr við ſkilim ſýnir hann þat af ſer at hann er í ęðí ſínu rett sem aðrir menn. Morðr męlti Vel hefir þú nú gert er þú ſagðir mer. man ek leggia ráð á með þer þat er þer man dvga ef þú kannt með at fara ok bregðir þú hvergi af. Hú ſkallt þú heim ríða fyrſt af þingi. ok man bóndi þinn heim kominn ok taka við þer vel. þú ſkallt vera við hann blíð ok eptirmál.

(z) C. þat ykkr ber á milli.

ok mvn honvm þikkia góð skipan á komin. þú skallt ongva fáleika (þ) á þer sýna. en þá er varar skallt þú kasta á þik sótt ok liggia í rekkiv. Nutr man ongvm getum vilia leida vm sóttar far þitt ok ámęla þer í ongv. helldr man hann bidia at allir geymi þín sem bezt. Síðan man hann fara í fiordu vestr ok Sigmvndr með honvm. ok man hann flytia allt fe sitt vestan or Fiordum ok vera í brott lengi sumars. En þá er menn ríða til þings. ok þá er allir menn ero ridnir or (a) davlunum þeir er ríða ętla. þá skallt þú rísa or rekkiv. ok kvęþia menn til ferðar með þer. En þá er þú er albúin. þá skallt þú ganga til hvílv þinnar ok þeir menn með þer sem forvnavtar þínir eru. þú skallt nefna vatta hiá hvílv búandá þins ok segia skilit við hann lagaskilnaði. sva sem framast má at alþingis máli ok allzheriar logvm. slíka vattnefnv skallt þú hafa fyrir karldyrvm. síðan ríð í bravt. ok ríð Laxárdalsheidi. ok sva til Holltavorðvheidar þvíat þín man leitað til Rútasiardar ok ríð þar til er þú kemr til mín. ok man ek þá siá fyrir málinu. ok skallt þú aldregi síðan koma honom í hendr. Hú ríðr hon heim af þingi. ok var Nútr heim kominn ok fagnaði henni vel. hon tók vel máli hans ok var við hann blíð. þeirra samfarar voro góðar þav missari. en er varaði. tók hon sótt ok lagðiz í rekkiv. Nútr fór í fiordu vestr ok bað henni virkta áðr. Hú er kemr at þingi bió hon ferð sína í bravt ok fór með avllu sva sem fyrr var sagt. ok ríðr á þing síðan. Heraðsmenn leitvðu hennar ok fondu hana eigi. Morðr tók við dóttur sinni vel ok spvrði hana hversu hon hafði með farið ráðagerð hans. hvergi hefi ek afbrugðit. segir hon. hon gekk til logbergs. ok sagði skilit við Nút. þetta gerðu menn at nęivm tíðindvm. Vnnr fór heim með favður sínum. ok kom alldri vestr þar síðan.

Cap. VIII.

Feárheimta Mardar af Hrúti.

Hrútr kom heim ok brá miok í brún er kona hans var í bravtv. ok er þó vel stilltr. ok var heima oll þav misseri ok redz við ongan mann vm sitt mál. Annat sumar eptir reið hann til alþingis ok Havskvlldr bródir hans

(þ) B. á þik gera. (a) B. dalnvm.

hans med honom ok fiolmentu miok. En er hann kom á þing. þá spyrði hann hvart Mordr Gígia væri á þingi. honom var sagt at hann var þar. ok ętlvdu allir at þeir myndi tala vm mál sitt en þat vard ekki. Einnhvern dag er þeir gengu til logbergs ok adrir þingmenn. nefndi Mordr ser vatn ok lýsti fesavk á hendr Núti vm femál dóttvr sinnar. ok taldi xc. hvndrada fiár. lýsti hann til giallda ok útgreizlu. ok let varda þriggia marka útlegd. hann lýsti í fiórdungsdóm þann sem sokin átti í at koma at logvm. lýsti hann lavglýsing ok í heyranda hliódi at logbergi. En er hann hafdi þetta męllt svaradi Nútr. Meir sękir þú þetta mál med fiár ágirnd ok kappi er heyrir til dóttvr þinnar. helldr enn vid gódvilld eda drengskap. enda man ek her láta nokkvt í móti koma. þvíat þú hefir enn eigi feit í hendi þer þat er ek fer med. męli ek svo fyrir at þeir se allir heyrandi vattar er hiá ero at logbergi. at ek skora þer á hólm. skal þar vid liggia myndrinn allr ok þar legg ek i móti annat fe iafnmikit. ok eigi sá hvartveggia feit er af avdrum berr. en ef þú villt eigi beriaz vid mik. þa skallt þú af allri fiár heimtinni. Þá þagnadi Mordr. ok redz vm vid vini sína vm hólmgonguna. honom svaradi Jorvndr godi. Eigi þarf þú vid oss ráð at eiga vm þetta mál þvíat þú veizt ef þú berst vid Nút. at þú mant láta będi lífit ok feit. er honom vel farid. er hann mikill af sialfvm ser ok manna fręknaztr. Þá qvad Mordr þat vpp at hann myndi eigi beriaz vid Nút. þá vard óp mikit at logbergi ok óhliód. ok hafdi Mordr af hina mesto (b) svívirdv. ok síðan rída menn heim af þingi. þeir brędr ridu vestr til Reykiardals Havskvllar ok Nútr. gisto at Lundi. þar bió þá Þióstolfr son Biarnar Sullbera. Regn hafdi verit mikit vm daginn ok havfdv menn ordit vatir. ok voro giorvir (c) málelldar. Þióstólfr bóndi sat í milli þeirra Havskulldar ok Nútz. en sveinar tveir lekv á gólfinv. þeir voro veizlusveinar Þióstólfs. ok lek męr ein hiá þeim. þeir voro málgir miok. þvíat þeir voro úvitrir. annarr þeirra męlti. Ek skal þer Mordr vera ok stefna þer af konvvni. ok finna þat til foráttu at þú hafir ekki sordit hana. Annar svaradi. Ek skal þer Nútr. tel ek þik af allri fiár heimtvnni ef þú þorir eigi at beriaz vid mik. þetta męllto þeir navkkorum sinnvm. þá gerdiz

hlátr

(b) B. C. svívirding. (c) B. langelldar.

hlátr mikill af heima monnvm. þá reiddiz Havſkullðr ok lavſt hann ſveinim með ſprota þann er Morðr nefndiz. en ſprotinn kom í andlitið ok ſprakk fyrir. Havſkullðr męllti við ſveinninn. verð úti ok drag (d) ongan ſpott at oſs. Rútr męllti. Sack hingat til mín. ſveinninn gerði ſva. Rútr dró fingrgvll af hendi ſer ok gaf honom ok męllti. far brott ok leita á ongan mann ſíðan. ſveinninn fór brott ok męllti. þínvm drengſkap ſkal ek við bregða ę ſíðan. Af þeſſo fekk Rútr gott orð. Síðan fóro þeir veſtr heim. ok er lokit þręttvm þeirra Marðar.

Cap. IX.

Frá því er Þorvallðr feck Hallgerðar.

Nú er þar til máls at taka. at Hallgerðr vex vpp dóttir Havſkullðar ok er kvenna fríðvz ſýnvm ok mikil vexti ok því var hon Langbrók kavllud. hon var fagrhár ok ſva mikit hárit at hon mátti hylia ſik með. hon var avrlynd ok ſkaphavrð. Þióſtólfr het fóſtri hennar. hann var ſvðræyſkr at ętt. hann var ſtyrkr maðr ok vígr vel ok hafði marga menn drepna ok bętti ongan mann fe. þat var męllt at hann vęri eingi ſkaphętir Hallgerði. Maðr er nefndr Þórvallðr. hann var Oſvífrſſon hann bió út á Medalfellzſtrond vndir Felli. hann var vel avðigr at fe. hann átti eyiar þęr er heita Biarneyiar. þęr liggia út á Breiðafirði. þaðan hafði hann ſkreið ok miol. Þórvallðr var vel (e) ſtyrkr maðr ok kvrteiſs. nokkvt bráðr í ſkaplyndi. Þat var einhveriv ſinni at þeir fędgar rędðv með ſer hvar Þórvallðr mýndi áleita vm kvanfáng. en þat fannz á at honom þótti ſer úvíða fullkoſta. Þá męllti úſvífr. Villt þú biðia Hallgerðar Langbrókar dóttvr Havſkullðar? hennar vil ek biðia ſegir hann. þat mvn ykkr ekki miok hent ſegir Oſvífr. hon er kona ſkapſtór. en þú harðlyndr ok úvęginn. þar vil ek þó áleita ſegir hann ok mvn mik ekki tióa at letia. þú átt ok meſt í hęttv ſegir úſvífr. Síðan fóro þeir bónorðz favr ok komv á Havſkullðzſtaði. ok hofðv þar góðar viðtaukvr. þeir

rędðu

(d) B. ekki. (e) knárr.

ręddv þegar eyrindi sín fyrir Havskvlldi ok vokdv bónordit. Havskvlldr svaradi. kvnnigt er mer vm hag ykkarn. en ek vil einga veel at ykkr draga. er dóttir mín er hord í skapi. en vm yfirlit hennar ok kurteisi megv þit sialfir siá. Þórvalldr svaradi. gerdv kostinn. þviat ek man skaplyndi hennar ekki láta fyrir kavpi standa. Sídan tala þeir vm kavpit. ok spvrdi Havskvlldr dóttvr sína ekki eptir. þviat honvm var hvgr á at gipta hana. ok vrdv þeir sáttir á allan kavpmála. Sídan festi Þórvalldr Hallgerdi. ok reid heim vid sva búit.

Cap. X.

Frá brúdlavpi Hallgerdar.

Havskvlldr sagdi Hallgerdi kavpit. hon męllti. Hú em ek at ravn komin vm þat er mik hefir lengi grvnat. at þú mvndir eigi vnna mer sva mikit sem þú sagdir iafnan. er þer þótti eigi þess vert at vid mik vęri vmtalat þetta mál. enda þikki mer rád þetta ekki sva mikils háttar sem þer hetvd mer. ok fannz þat á ollv er hon þóttiz vargefin vera. Havskvlldr męllti. Ekki legg ek sva mikit vid ofmetnad þinn at hann standi fyrir kavpvm mínvm. ok skal ek ráda en eigi þú ef okkr skill á. Mikill er metnadr ydar frędna sagdi hon. ok er þat eigi vndarligt at ek hafa nokkvrn ok gekk á brott sídan. hon fann fóstra sinn Þiostólf ok sagdi honom hvat ętlat var ok var henni skapþúngt. Þiostólfr mællti. gerdv þer gott í skapi. þú munt vera gefin í annat sinn ok mvntv þá eptir spvrd. þviat allzstadar mvn ek gera at þínv skapi nema þar er fadir þinn er eda Rútr. sídan tala þav ekki vm fleira. Havskvlldr bió veizlv ok reid at bióda monnom til. ok kom á Rútzstadi ok kallar Rút út til máls vid sik. hann gekk út ok gengv þeir á tal. ok sagdi Havskvlldr honom kavpmála allan. ok bavd honom til bods. ok villda ek at þer þætti eigi verr þótt ek gerda þer eigi ord þá er kavpit redz. betr ętti mer at ek ęma hvergi í nánd sagdi Rútr. þviat hvarigv man í þessv kavpi gipta honvm ne henni. en þó man ek fara til bods ef þer þikkir sænd í. þat þikki mer vist sagdi Havskvlldr. ok reid heim síban. Osvifr ok Þórvalldr bvdv ok monnvm. ok var eigi bodit fęrra en hvndradi. Madr er nefndr Svanr. hann bió í Biarnarfirdi. þat er nordr frá Steingrímsfirdi. Svanr var fiolkvnnigr miok. hann var módvr bródir Hallgerdar. hann var údęll ok

illr vidreignar. honvm bavd Hallgerdr til bods. ok sendi honom Pióstólf. hann fór ok var vinattvmál med þeim Pióstólfi. Hú koma menn til veizlvnnar ok sat Hallgerdr á palli. ok var brúdrin allkát. ok gekk Pióstólfr iafnan til tals vid hana. en stvndvm talar hann vid Svan ok fannz monnvm mikit vm tal þeirra. Veizlan fór vel fram. Havskvlldr leysti út fe Hallgerdar med hinvm bezta greidskap. Sídan mællti hann til Rúts. skal ek nokkvrar giafir framleggia? Rútr svaradi. kostr mvn þer af tómi at eyda fe þínu fyrir Hallgerdi. ok lát her stad nema.

Cap. XI.

Dráp Þórvalldz.

Þórvalldr reid heim frá bodinv ok kona hans med honom ok Pióstólfr. hann fylgdi hesti hennar ok tolvdv þav enn hliótt. Osvífr veik at syni sínvm ok mællti. Vnir þú vel rádinv eda hversv fór tal med ykkr? vel sagdi hann. alla blídv let hon vppi vid mik. ok mátty siá mót á er hvn hlær vid hvert ord. eigi ætla ek hlátr hennar iamgódan sem þú segir Osvífr. en þat mvn þó síþar reynaz. Þav rída þar til er þav koma heim. en vm kvelldit sat hvn hiá bónda sínvm. ok skipadi Pióstólfi hit næsta ser innar frá. Fátt áttvz þeir vid Pióstólfr ok Þórvalldr ok vard þeim fátt at ordvm vm vetrinn. ok fór sva fram. Hallgerdr var fengsavm ok stórlynd. enda kalladi hvn til allz þess er adrir áttv í nánd. ok hafdi allt í svkki. En er varadi var þar búskortr. ok skorti bædi miol ok skreid. Hallgerdr kom at máli vid Þórvalld ok rædi. eigi mantv þvrfa at sitia til allz. þviat badi þarf í búit miol ok skreid. Þórvalldr mællti. Ekki fekk ek minna til búss enn vant er. ok endiz þá allt á svmar fram. Hallgerdr mællti. Ekki fer ek at þóttv hafir svellt þik til fiár ok fadir þinn. þá reiddiz Þórvalldr ok lavst hana í andlitit sva at blæddi. ok gekk síþan í brott ok kvaddi húskarla sína med ser. ok hrvndv þeir fram skútv. ok hliópv þar á vi. karlar. ok rerv út í Biarnareyiar. tókv þar skreid sína ok miol. Hú er sagt frá Hallgerdi at hvn sat úti ok var skapþúngt. Þióstólfr gekk at ok sá at hvn var særd í andlitinv ok mællti. hví ertv sva illa leikin? Þórvalldr velldr því bóndi minn sagþi hon.

hon. ok ſtódtv mer þá fiarri ef þer þętti nokkvt vndir vm mik. ek viſsa eigi ſagði Þióſtólfr. þó ſkal ek þeſsa hefna. ſíðan gekk hann á brot ok til fiorv. ok ratt fram ſkipi ſęrętv. ok hafði í hendi øxi mikla er hann átti vafinſkeptv. hann ſtígr á ſkip ok rętr út í Biarneyiar. ok er hann kom þar vorv allir menn rónir nema Þórvalldr ok favrvnavtar hans. hann var at lada ſkútvna. en þeir bárv á út menn hans. Þióſtolfr kom at í því. ok hlióp vpp á ſkútvna ok lóð með honom ok męllti. będi ertv at þeſsv lítilyrkr ok óhagvirkr. Þórvalldr męllti. hygztv betr gera mvnv? ſagði hann. þat eitt mvnv við at hafaz at ek mvn betr gera en þú. ok er sú kona illa gipt er þú átt ſagði hann. ok ſkylldv ykkar ſamfarar ſkammar vera. Þórvalldr preif vpp (f) agnſax eitt er var hiá honom. ok leggr til Þióſtólfs. hann hafði borit øxina á avxl ser ok lávſt á móti. ok kom á hoirdina Þórvalldz. ok brotnadi handleggrinn. en ſøxit fell niðr. Síðan fęrði Þióſtolfr vpp øxina í annat ſinn. ok hió í havfvð Þórvalldz. ok hafði hann þegar bana.

Cap. XII.

Frá Þióſtólfi.

Þá fóru þeir ofan menn Þorvalldz með byrðarnar. Þióſtólfr tók til ráða ſkiótt. havggr hann þá (g) tveim hondvm borð ſkútvnnar. ok gengv í ſvndr bordin vm tva rúm. ok lióp í ſkip ſitt. en á ſkútvnni fell inn ſiór kolblár. ok ſavkk hvn niðr með avllvm farminvm. þar ſavkk ok niðr lík Þórvalldz. ok mátti þeir eigi ſía hverſv Þórvalldr var til giorr. en hitt viſsv þeir at hann var davðr. Þióſtólfr reri inn á fiorðinn. en þeir bádv hann illa fara ok alldri þrífaz. hann ſvaradi ongv ok reri þar til er hann kom heim. ok brýndi vpp ſkipinv ok gekk heim. ok hafði vppi øxina. ok var hvn blóðvg miok. Hallgerðr var úti ok męllti. blóðvg er øx þín. hvat hefir þú vnnit? Hú hefi ek þat gort at þú mvnt gefin verða í odrv ſinni. davðan ſegir þú þá Þórvalld ſagði hvn. Sva er ſagði hann ok ſiá

(f) C. handſax. (g) C. tveim ſinnvm i bord ſkútvnni ok gengv i ſvndr tvav rúminn.

þú nú nokkvt ráð fyrir mer. Sva skal vera sagði hon. ek vil senda þik norðr til Biarnarfiarðar á Svanshól. ok man Svanr frændi minn taka við þer báðvm hondvm. ok er hann sva mikill fyrir ser at þangat sækir þik eingi. hann savðladi hest er hon átti ok steig á bak ok reið norðr til Biarnarfiarðar á Svanshól. ok tók Svanr við honom báðvm hondvm. Svanr mællti. slíka kalla ek menn er eigi láta ser allt í avgv vaxa at gera. ok man ek því heita þer ef þeir sækia þik hingat. at þeir skvlv af því ena mesto skomm fá. Hú er þar til máls at taka er Hallgerðr er. at hon qvaddi til ferðar með ser Liót hinn svarta frænda sinn. ok bað hann savðla hesta þeirra. ok vil ek ríða heim til favðvr míns. hann bió ferð þeirra. hon geck til kistna sinna ok lavk vpp. ok kallar til sín heima menn sína. ok gaf þeim navkkvra giof ollvm. en þeir hormvðv hana allir. Hú ríðr hon heim til foðvr síns. ok tók hann vel við henni. þviat hann hafði eigi spvrt tíðindin. Rútr mællti til Hallgerðar. hví fór Þórvalldr eigi með þer? hon svaradi. dauðr er hann. Havskvlldr mællti. Þióstólfr man því valda. hon sagði sva vera. þat man mer siz í tauma ganga sagði Havskulldr er Rútr segir mer. at her myndi til mikillar ógiptu draga vm kavp þessi. en ekki man tía at saka sik vm ordinn hlvt. Hú er þar til máls at taka er forvnavtar Þórvalldz erv at þeir baðv ser skips inn til landz. þeim var leð þegar. ok rero þeir inn til landz at Reykianesi. ok fvndv nú Osvíf ok savgðv honvm þessi tíðindi. hann mællti. illa gefaz íllz ráðs leifar. ok se ek nú allt eptir hverso farið hefir. Hallgerðr man sent hafa Þióstólf til Biarnarfiarðar. en hon man riðin heim til favðvr síns. skvlvm ver nú samna liði ok sækia hann norðr þangat. þeir gerðv sva. ok fóro í liðzbón ok varð þeim gott til manna. ok riðv til Steingrímsfiarðar ok sva til Liótárdals ok til (h) Selárdals ok sva til Biarnarfiarðar. Hú tók Svanr til orða ok geispaði miok. nú sækia at fylgivr Osvífs. þá spratt Þióstólfr vpp. Svanr mællti. Gack þú út með mer. lítils man við þvrfa. Síðan gengv þeir út báðir. Svanr tók geitskinn eitt ok vafði vm hofvð ser. ok mællti. Verði þoka ok verði skrípi ok vndr mikil ollvm þeim sem eptir þer sækia. Hú er frá því at segia. at

þeir

(h) C. Seliadals.

þeir Osvífr ridv á halsinn ok menn hans. þá kom þoka mikil í móti þeim. Osvífr męllti. þessv man Svanr vallda. ok vęri vel ef eigi fylgdi meira illt. Litlv sídarr se sorti mikill fyrir avgv þeim sva at þeir sá ekki. ok fellv þeir þá af baki. ok tyndv hestvnvm. ok gengv í fen ofan sialfir en svmir i skóginn sva at þeim hellt vid meidingar. þeir tavppvdv af ser vapnvnvm. þá męllti Osvífr. Ef ek fynda hesta mína ok vapn. þá mvnda ek aptr hverfa. ok er hann hafdi þetta męllt. þá sá þeir nockvt ok fvndv hesta sína ok vapn. Þá eggivdv enn margir á at vid skylldi leita vm atreidna. ok var þat gort. ok vrdv þeim þegar en somv vndr. ok fór sva þrim sinnum. Þá męllti Osvífr. þótt favrin se eigi gód. þá skal þó nú aptr hverfa. Hú skvlvm ver giora rád vart (i) í annat sinn. ok hefi ek þat hellzt í hvg mer at fara ok finna Havskvlld. ok beida hann sonar bóta. þviat þar er sęmdar von er gnóg er til. Þadan ridv þeir til Breidafiardardala. ok er nú ekki fyrr frá at segia enn þeir koma á Havskvlldzstadi. þar var þá fyrir Rútr. Osvífr qvaddi út Havskvlld ok Rút. þeir gengv út bádir ok heilsvdv Osvífi. en sídan gengv þeir á tal. Havskvlldr spvrdi Osvíf hvadan hann kęmi at? hann qvedz hafa farit at leita Pióstólfs ok fvndit hann eigi. Havskvlldr sagdi hann kominn mvndv nordr á Svanshól. ok er þat eigi allra at sękia hann þangat. því em ek her kominn segir Osvífr. at ek vil beida þik sonar bota. Havskvlldr svaradi. Eigi drap ek son þinn ok eigi red ek honom bana rád. en þó helldr þik varkvnn til at leita á nokkvr. Rútr męllti. Háid er bródir nef avgvm. ok er navdsyn at drepa nidr illv ordi ok bęta honom son sinn. ok rífka sva rád fyrir dóttvr þinni. þviat sá einn er til er þetta falli nidr. þviat þá er betr at fátt se vm talat. Havskvlldr męllti. Villt þú gera vm málit? þat vil ek segir Rútr. ok man ek ekki hlífa þer í giordinni. því ef satt skal vm tala. þá hefir dóttir þin rádit honom banann. Rútr þagdi þá nokkvra stvnd. sídan stód hann vpp. ok męllti til Osvífs. tak nú í hond mer ok handsala nidrfall at sokvm. Osvífr stód vpp ok męllti. Eigi er þat iafnsętti at bródir þinn giori vm. en þó hefir þú sva vel til lagt at ek trúi þer vel at gera vm málin. Sídan stód hann vpp ok tók í hond Havskvlldi.

(i) B. i annann stad.

ok ſęttoz þeir ſva á málit. at Rútr ſkylldi gera ok lúka vpp gerdinni ádr Oſvifr fęri brot. Sídan gerdi Rútr ok męllti. Fyrir víg Þorvallz geri ek (k) cc. ſilfrs. þat þótti þá gód manngiavlld. ok ſkal giallda þegar bródir. ok leyſa vel af hendi. Havſkvllor gerdi ſva. Þá męllti Rútr til Oſvifs. Ek vil gefa þer ſkickiv góda er ek hafda út. hann þakkadi honom gioſina. ok vndi nú vel vid þar ſem komit var ok fór heim. Þeir Rútr ok Havſkvllor komv þangat til fiárſkiptis. ok vrdv þeir Oſvifr á þat vel sáttir. ok fóro heim med feit. ok er Oſvifr or ſavgvnni. Hallgerdr bad Havſkvlld at hon fęri heim þangat. ok veitti hann henni þat. ok var lengi margtalat vm víg Þórvalldz. Fe Hallgerdar gekk fram ok gerdiz allmikit.

Cap. XIII.

Bónord Glúms. (l).

Brędr þrír erv nefndir til ſogvnnar. het einn Þórarinn. annar Ragi. þridi Glúmr. þeir vorv ſynir Olafs hallta ok vorv virdinga menn miklir ok vel avdgir at fe. Þórarinn átti þat kemingar nafn at hann var kallaor Ragabródir. hann hafdi logſogv eptir Nafn Heingsſon. hann var ſtórvitr madr. hann bió at Varma lęc. oc áttv þeir Glúmr bú ſaman. Glúmr hafdi verit lengi í favrvm. hann var mikill madr ok ſterkr ok frídr ſýnom. Ragi var víga madr mikill bródir þeirra. þeir brędr áttv ſvdr Engey ok Lavgarnes. þeir brędr tavlvdv Glúmr ok Þórarinn. ok ſpvrdi Þórarin Glúm hvart hann ętladi vtan ſem hann var vanr? hann ſvaradi. hitt hafda ek helldr nú ętlat at hętta kavpferdvm. Hvat er þer þá i ſkapi? Villt þú bidia þer konv? þat vilda ek ſegir hann ef ek gęta vel fyrir mer fed. Þá taldi Þórarinn vpp konvr þęr ſem vorv í Borgarfirdi úgiptar. ok ſpvrdi ef hann villdi nokkvra þeſsa eiga. ok man ek rída til med þer. hann ſvaradi. Ongva vil ek þeſsa eiga. Hefndv þá at því er þú vill eiga ſegir

(k) B. C. C. (l) B. Frá því er Glúmr fekk Hallgerdar.

segir Þórarinn. Glúmr svaradi. Ef þú villt þat vita. þá heitir hon Hallgerdr. ok er dóttir Havskvlldar í davlvm vestr. Eigi er nú þat sem męllt er at þú látir þer annars víti at varnadi. ok var hon gipt manni. ok reð hon þeim bana segir Þórarinn. Glúmr męllti. Má at hana hendi eigi slík úgipta í annat sinn. ok veit ek víst at hon rędr eigi mer bana. En ef þú vill mer nokkvra sęmd veita. þá ríð þú til með mer at bidia hennar. Þórarinn męllti. Ekki man męga við gera. þat man verda fram at koma sem ętlat er. Opt kom Glúmr á vm þetta mál við Þórarinn. en hann fór lengi vndan. En þar kom vm síðir er þeir savfnvðv at ser monnvm. ok ridv x. saman vestr til dala ok komv á Havskvlldzstadi. ok tók Havskvlldr við þeim vel. ok vorv þeir þar vm nóttina. En snema vm morgoninn sendir Havskvlldr eptir Núti. ok kom hann þangat. ok var Havskvlldr úti er hann reið í tún. Havskvlldr sagði Núti hvat þar var komit manna. hvat mvnv þeir vilia? sagði Núti. Eingi hafa þeir enn eyrindi vppborit fyrir mer segir Havskvlldr. Við þik mvnv þó vera eyrindin segir Núti. þeir mvnv bidia Hallgerdar dóttvr þinnar. eða hverso mant þú svara? hvat þikkt þer ráð? segir Havskvlldr. Vel skallt þú svara. ok segia þó kost ok lavst á konvnni segir Núti. En í þessv tali þeirra brędra ganga þeir út gestirnir. Havskvlldr fagnar þeim vel. Núti qvaddi ok Þórarinn ok þá báða brędr. Sidan gengv þeir allir samt á tal ok męllti Þórarinn. Ek em kominn hingat með Glúmi bróðvr mínvm þess eyrindis at bidia Hallgerdar dóttvr þinnar Havskvlldr til handa Glúmi bróðvr mínvm. skallt þú þat vita at hann er vel mannadr. Veit ek þat segir Havskvlldr at þit ervt mikils háttar menn bádir. en ek vil ok segia þer í móti. at ek reð ráði hennar fyrri. ok varð oss þat at mikilli úgęfv. Þórarinn svaradi. Ekki mvnvm ver þat láta fyrir kavpvm standa. þvíat eigi skal einn eiðr alla verða. ok má þetta verða vel þótt hitt yrði illa. enda spillti Þióstólfr þar mest vm. Þá męllti Núti. Gefa mvnda ek ydr til ráð. ef þer vilit eigi þetta láta fyrir ráðvm standa er áðr hefir ordit vm hagi Hallgerdar. at Þióstólfr fari ekki svðr með henni þótt ráðin takiz. ok veri þar alldri þrim nóttvm lengr nema Glúmr lofi. en falli óheilagr fyrir Glúmi ef hann er lengr. en heimillt á Glúmr at lofa þat. en ecki er þat mitt ráð. skal nú ok eigi sva framfara sem fyrr at Hallgerdr se leynd. skal hon nú vita allan þenna kavpmála. ok siá Glúm. ok

ráða

ráda sialfhvart hon vill eiga hann eda eigi. ok megi hon eigi avdrvm kenna. þótt eigi verdi vel. skal þetta allt velalavst vera. Þórarinn mællti. Hú er sem iafnan at þat man bezt gegna at þín ráð se hofd. þá var sent eptir Hallgerdi ok kom hon þangat. ok tvær konvr med henni. hon hafdi yfir ser vefiar mottvl blán ok var vndir í skarlazt kyrtli ok silfr bellti vm sik. en hárit tók ofan á bríngvna tveim megin. ok drap hon vndir bellti ser. hon settiz nidr í milli þeirra Rúts ok favdvr síns. hon kvaddi þá alla gódvm ordvm ok mællti vel ok skavrvliga ok spvrdi tídinda. sídan hætti hon at tala. Slúmr mællti. vm kavp var favdvr þíns hofvm vid Þórarinn bródir minn talat nackvt. at ek mvnda fá þín Hallgerdr. ef þat er þinn vili sem þeirra. mant þú nú segia ef þú ert skorvngr hvart þat er nakkvt nær þínv skapi. en ef þer er (m) nockvt vm hvg á kavpvm vid oss. þá vilivm ver ekki vm tala. Hallgerdr mællti. veit ek at þit ervd mikilsháttar menn brædr. ok veit ek at ek man nú miklv betr gefin enn fyrr. en vita vil ek hvat þer hafit vm talat. eda hve miok þer hafit fram mællt málinv. en sva lizt mer á þik at ek man þer vel vnnandi verda. ef vid komvm skapi saman. Slúmr sagdi henni sialfr allan kavpmála ok veik hvergi af. ok spvrdi þá Havskvlld ok Rút hvart hann hermdi rett. Havskvlldr sagdi sva vera. Hallgerdr mællti þá. Sva vel sem þer hefir farit þetta mál til mín fadir minn ok Rútr. at ek vil at ykrv rádi gera. ok skal þessi kavpmáli vera sem þit hafit stofnat. Þá mællti Rútr. þat þicki mer ráð at vid Havskvlldr nefnim vatta. en Hallgerdr festi sik sialf. ef lavgmanni þikkir þat rett. Rett er þat segir Þórarinn. Sídan vorv virð fe Hallgerdar. ok skylldi Slúmr leggia í móti iafnmikit. ok skylldi vera helmingar felag med þeim. Sídan fastnadi Slúmr ser Hallgerdi. ok ridv þeir svdr heim. En Havskvlldr skylldi hafa bod inni. Er nú kyrt þar til er menn rída til bods.

Cap. XIV.

Frá brúdlavpi Slúms.

Þeir brædr fiolmenntu miok. ok hofdv valit lid. þeir ridv vestr til dala ok komv á Havskvlldzstadi. ok var þar fiolmenni mikit fyrir. skipvdv þeir

(m) B. engi hvgr á.

þeir Havskvlldr ok Rútr annan beck en brúdgvmi annan. Hallgerdr sat á palli ok samdi ser vel. Pióstólfr gekk med oxi reidda ok let þat eingi sem visi. veitzlan fór vel fram. En er bodi var lokit fór Hallgerdr svdr med þeim. En er þav komv svdr til Varmalækiar. þá spvrdi Þórarinn Hallgerdi ef hon villdi taka vid búi. eigi vil ek þat segir hon. Hallgerdr sat miok á ser vm vetrinn. ok líkadi vid hana ecki illa. En vm varit tavlvdv þeir vm fiárhagi sína brædr. ok mællti Þórarinn. Ek vil gefa ykkr vpp búit at Varmalæk. þviat ykkr er þat hægzt vm hond. en ek man fara svdr á Lavgarnes ok búa þar. en Engey skvlvm vid eiga bádir saman. Glúmr villdi at sva væri. fór Þórarinn svdr bygdvm. en þav bivggv þar eptir. Red Hallgerdr ser hión. hon var orlynd ok fengsavm. En vm sumarit fæddi hon meybarn. Glúmr sagdi henni hvat heita skylldi. hana skal kalla eptir favdurmódvr minni. ok skal heita Þórgerdr. þviat hon var komin frá Sigurdi Fafnisbana í fodvrætt sína at langfedga tolv. Mærin var vatni avsin ok þetta nafn gefit. hon óx þar vpp ok gerdiz lík módvr sinni at yfirlitvm. Þav komv vel ásamt Glúmr ok Hallgerdr. ok fór sva fram vm hríd. Þav tídindi spvrdvz or Biarnarfirdi nordan. at Svanr hafdi róit at veidiskap vm varit. ok kom at honom avstan vedr mikit. ok rak þá vpp at veidilavsv ok týndvz þar. en fiskimenn þeir er vorv at Kallbak. þóttvz siá Svan ganga inn í fiallit Kallbakshorn ok var honvm þar vel fagnat. en sumir mællto því í móti. ok qvadv ongv gegna. En þat visdv allir at hann fannz hvergi hvarki lifs ne davdr. En er Hallgerdr spvrdi þetta. þá þótti henni mikill skadi eptir módvrbródvr sinn. Glúmr bavd Þórarni at skipta vm londin. hann qvedz eigi þat vilia. en ef ek lifi þer lengr þá ætla ek mer Varmalæk. Glúmr sagdi Hallgerdi hon svaradi. Makligr er Þórarinn þess frá oss segir hon.

Cap. XV.

Frá Pióstólfi.

Pióstólfr hafdi barit húskarl Havskvlldar. rekr hann Pióstólf í bravt. hann tók hest sinn ok vapn. ok mællti vid Havskvlld. nú man ek á brot fara ok koma alldri aptr. allir mvnv því fagna segir Havskvlldr. Pióstólfr

reid þar til er hann kom til Varmalækiar. hann hafdi þar gódar vidtøkur af Hallgerdi. en eigi illar af Glúmi. hann sagdi Hallgerdi at fadir hennar hefdi hann á brot rekit. ok bad hana ásiár. hon svaradi honom því at hon kvedz honvm ongv mega hœita vm þarvist hans fyrr enn hon fyndi Glúm. Ferr vel med ykkr? segir hann. Vel er vm ástir okkrar segir hon. Sídan gekk hon til máls vid Glúm. ok lagdi hendr vm háls honom ok mœlti. skallt þú veita mer bœn þá er ek man bidia þik. veita man ek þer ef semd er í segir hann. eda hvers villt þú bidia? hon mœlti. Þióstólfr er rekinn brot vestan. ok villda ek at þú leyfder honom at vera her. en ek vil þó eigi þvert taka ef þer er lítid vm. Glúmr mœlti. nú er þer ferr vel þá skal ek veita þer. en segi ek þer ef hann tekr nockut illt til. at hann skal þegar á bravt verda. hon gengr þá til Þióstolfs ok segir honom. hann svaradi. Hú ferr þer enn vel sem van var. Sídan var hann þar. ok sat á ser vm hríd. en þar kom at hann þótti þar ollv spilla. hann hlífdiz þá vid eingan mann. nema vid Hallgerdi eina. en hon veitti honom alldri eptirmœli þá er hann átti vid adra. Þórarinn bródir Glúms taldi á vid hann er hann let hann þar vera. ok qvad illa gefaz mvndv ok fara enn sem fyrr ef hann vœri þar. Glúmr svaradi vel. enn brá þó á sitt rád.

Cap. XVI.

Frá savdaferdvm Glúms.

Þat var eitthvert sinn vm havst at heimtvr vorv illar á fe manna. ok var Glúmi vant margra gelldinga. þá mœlti Glúmr vid Þióstólf. gack þú á fiall med húskavrlvm mínvm. ok vitid ef þer finnit nockvt af savdvm. Ecki erv mer fiárleitir hentar segir Þióstólfr. enda er þat œrit eitt til at ek vil eigi ganga í spor þrœlvm þínvm. ok far þú sialfr ok man ek þá fara med þer. þetta vard þeim at ordvm miok. Hallgerdr sat úti. ok var á vedr gott. Glúmr geck at henni ok mœlti. illt hofvm vid Þióstolfr saman átt nú ok mvnv vid skamma hríd saman búa. ok sagdi henni allt þat er þeir hofdv (n) vidrœdzt. Hallgerdr mœlti þá eptir Þiostolfi. ok vard þeim þá miok

(n) B. saman átt.

miok at orðvm. Glúmr drap til hennar hendi sinni ok męllti. Ekki deili ek lengr við þik. ok geck brot síðan. hon vnni honvm mikit ok mátti eigi stilla sik. ok gret hástofvm. Þióstólfr geck at henne ok męllti. Sárt ert þú leikin ok skylldi eigi sva opt. Ecki skallt þú þessa hefna ok ongan lvt í eiga hverso sem með okkr ferr. haun.gekk í brot ok glotti við.

Cap. XVII.

Víg Glúms.

Glúmr qvaddi menn til ferðar með ser. en Þióstolfr bióz ok fór með Glúmi. þeir fóro vpp Reykiardal hinn syðra ok sva vpp hiá Bavgagili. ok sva suðr til Þverfellz. en soma sendi hann til Súlvsialla. ok fvndv þeir allir of siár. En sumir forv í Skoradalsleit. ok þar kom at þeir vorv tveir ser Glúmr ok Þióstolfr. þeir gengv suðr frá Þverfelli. ok fvndv þar sauði (o) skiarna ok ellv sunnan at siallinv. komvz sauðerner vpp á siallit fyrir þeim. ámęllti þá hvarr þeirra avðrvm. ok męllti Þióstólfr við Glúm at hann hefði til eingis afla nema bravlta á maga Hallgerði. Glúmr męllti. áu er illt gengi nema heiman hafi. ek skal taka hędiyrði af þer. þar sem þú ert þręll fastr á fótvm. Þiostólfr męllti. þat skallt þú eiga til at segia at ek em eigi þręll. þviat ek skal hvergi vndan þer láta. Þá reiddiz Glúmr ok hió til hans með handoxi. en hann brá við sinni oxi ok kom í fetann. ok beit í ofan vm tva fingr. Þiostolfr hió þegar í móti með oxi sinni. ok kom á avxlina. ok tok í sundr axlar beinit ok viðbeinit. ok blędði inn or sárinv. Glúmr greip til Þiostolfs annarri hendi sva fast at hann fell við. Glúmr mátti ekki hallda. þviat davðinn fór á hann. Þiostolfr hvldi hręg hans með grióti. ok tók af honom gvllhring. hann gekk þar til er hann kom til Varmalękiar. Hallgerþr var úti ok sá at blóðug var oxin. hann męllti. Eigi veit ek hverso þer man þikkia. ek segi þer víg Glúms. þú mant þvi (p) vallda

 segir

(o) B. skiarra. (p) B. ráða.

segir hon. Sva er segir hann. hon hló at ok męllti. Eigi ertv eingi í leikinum. hvert ráð ser þú fyrir mer nú? sagði hann. farðu til Rúts favðvr bróðvr míns. segir hon ok siái hann fyrir þer. Eigi veit ek segir Þióstólfr hvart þetta er heilrępi. en þó skal ek þínum rádum fram fara vm þetta mál. tók hann þá hest sinn. ok reið vestr á Rútsstaði vm nóttina. hann bindr hest sinn á bak húsvm gengr síðan til dyra ok lystr á hogg mikit. Eptir þat gengr hann norðr vm húsin. Rútr hafði vakatt. hann spratt vpp skiótt ok fór í treyiu ok kipti skóm á fętr ser. tók vpp sverð sitt. hann vafði motli vm vinstri hond ser ok vpp vm handlegginn. menn vocknvðv við er hann geck út. hann sá mann mikinn at húsbaki. ok kendi þar Þióstólf. Rútr spurði tíðenda. Ek segi þer víg Glúms segir Þióstólfr. hverr velldr því? segir Rútr. Ek va hann segir Þióstólfr. hví reidt þú húngat? segir Rútr. Hallęrðr sendi mik til þín segir Þiostolfr. eigi velldr hon þessu þá. segir Rútr ok brá sverðinu. þetta sá Þiostólfr ok villdi eigi verða seinni. ok hoggr þegar til Rúts. Rútr bráz skiótt vndan hoggvinv. ok lavst vinstri hendi vtan á hlýr avxinni sva snart at avxin hravt or hendi Þiostólfi. Rútr hió með hęgri hendi á fót Þiostólfi fyrir ofan kneit sva at litlv loddi við. ok lióp at honom í því. ok hratt honom hart. Hrútr hió þá í hofvt Þiostólfi. ok veitti honom banasár. Þiostólfr fell á bak aptr. þá komv út húskarlar Rúts. ok sá (q) vegs vmmerki. Rútr let fęra Þiostólf i bravt ok hylia hręs hans. Síðan fór Rútr at finna Havskvlld. ok sagði honvm víg Glúms. ok sva Þiostólfs. honvm þótti skaði í láti Glúms. en þakkaði honom vígit Þiostólfs. Litlu síðarr spyrr Þórarinn Ragabróðir víg Glúms bróðvr síns. hann ríðr við xv. mann vestr á Havskvlldzstaði. Havskvlldr tók bádvm hondvm við honom. ok er hann þar vm nóttina. Havskvlldr sendi þegar eptir Rúti at hann kęmi þangat. hann fór þegar. ok vm daginn eptir toludu þeir mart vm víg Glúms. Þórarinn męllti. Villt þú nockvrv bęta mer bróðvrinn. þviat ek hefi mikils mist. Havskvlldr svaradi. eigi drap ek bróðvr þinn. ok eigi red dóttir mín honom bana. en þegar Rútr visst. þá drap hann Þiostólf. þá þagnadi Þórarinn. ok þótti vandaz málit. Rútr

męllti.

(q) B. verks ofmerki.

mellti. gerdum vid góda ferd hans. hann hefir víst mikils mist. ok man þat vel fyrir melaz. ok gefum honum giafir oc se hann vin okkarr alla efi sídan. ok fór þetta fram at þeir gafu honom giafir brędr. ok reid hann sydr aptr. Þau Hallgerdr skiptu vm bústadi vm varit. ok fór hon sydr á Lavgarnes. en hann til Varmalękiar. ok er Þórarinn or sogunni.

Cap. XVIII.

Andlát Mardar.

Nú er þar til máls at taka er Mordr Sigia tók sótt ok andádiz. ok þótti þat skadi mikill. Unnr dóttir hans tók fe allt eptir hann. hon var þá ígefin í annat sinn. hon var orlynd miok ok óforsiál vm fiárhagi. ok tók at eydaz fyrir henni lavsafe. sva at hon átti ecki nema lavnd ok gripi.

Cap. XIX.

Her hefr frá Gunnari.

Gunnarr het madr. hann var frændi Unnar. Rannveig het módir hans ok var Sigfúss dóttir Sighvatz sonar hins ravda. hann var vegunn vid Sandhólaferiu. fadir Gunnars het Hámundr ok var son Gunnars Baugssonar. vid þann er kennt Gunnarsholt. Módir Hámundar het Hrafnhildr. hon var Stórólfsdóttir Heingssonar. Stórólfr var bródir Hrafns logsogumanns. son Stórólfs var Ormr hinn sterki. Gunnarr Hámundarson bió at Hlídarenda í Fliótzhlíd. hann var mikill madr vexti ok sterkr. manna bezt vígr. hann hió bádum hondum ok skaut ef hann villdi. ok hann va sva skiótt med sverdi at þriú þótti á lopti at siá. hann skaut manna bezt af boga. ok hęfdi allt þat er hann skaut til. hann hliop meirr enn hęd sína med ollum herklędum. ok eigi skemra aptr enn fram fyrir sik. hann var syndr sem selr. ok eigi var sá leikr er nockurr þyrfti vid hann at keppa. ok hefir sva verid sagt at eingi veri hans iafningi. hann var vænn at yfirlitum ok liósleitadr. rettnefiadr ok hafit upp í framanvert. blágeygr ok snar-

snareygr. ok rodi í kinnonom. hárit mikit ok fór vel ok vel litt. manna kurteisaztr var hann. hardgiorr í ollv. femilldr ok stilltr vel. vinfastr ok vinavandr. hann var vel avdigr at fe. bródir hans het Kolskeggr. hann var mikill madr ok sterkr. drengr gódr ok avroggr í ollv. annarr bródir hans het Hiortr. hann var þá í (r) bernsku. Ormr Skógarnef var bródir Gonnars lavngetinn. er hann ekki vid þessa sogv. Arngvdr het systir Gonnars. hana átti Hróarr Túngvgodi. son Vna hins óborna Gardarssonar sá fann Island. son Arngonnar var Hámvndr Hallti er bió á Hámvndarstodvm.

Cap. XX.

Frá Hiáli ok bavrnvm hans.

Miáll het madr. hann var son Þórgeirs (s) Gellings Þórólfssonar. módir Hiáls het Asgerdr. ok var dóttir Ars hersis hins ómálga. hon hafdi komit út hingat til Islandz. ok nomit land fyrir (t) vestan Markar fliot. milli Alldvsteins ok Selialandzmúla. sonr hennar var Holltaþórir. fadir þeirra Þórleifs Kraks er Skógveriar erv frá komnir ok Þórgríms hins mikla ok Skorargeirs. Hiáll bió at Bergþórs hvali í landeyivm. annat bú átti hann í Þórólfsfelli. Hiáll var vel avdigr at fe ok vęnn at áliti. honom vóx eigi skegg. hann var logmadr sva mikill at engi fannz hans iafningi. vitr var hann ok forspár. heilrádr ok gódgiarn. ok vard allt at rádi þat er hann red monnvm. hógvęrr ok drenglyndr hann leysti hvers mannz vandrędi er á hans fvnd kom. Bergþóra het kona hans. hon var Skarphedins dóttir. kvenskorvngr mikill ok drengr gódr ok nockvt skaphord. þav áttv vj. bavrn. dętr iij. ok sonv þriá. ok koma þeir allir vid þessa sogv sídan.

Cap.

(r) B. barnęsku. (s) B. Gollnis A. Gollings. (t) B. C. avstan.

Cap. XXI.

Frá Vnni ok Sunnari.

Nú er þar til máls at taka er Vnnr hefir látið allt lausafe sitt. hon gerði ferð sína til Hlíðarenda. ok tók Sunnarr vel við frændkonu sinni. var hon þar um nótt. um daginn eptir sátu þau úti ok tauluðu. þar komu niðr ræður hennar at hon sagði honum hversu henni fell þúngt til fiár. illa er þat sagði hann. hvert orræði villt þú veita mer? sagði hon. hann svaradi. hafðu fe svá mikit sem þú þarft er ek á á leigustoðum. eigi vil ek eyða fe þínu segir hon. hversu villt þú þá? segir hann. Ek vil at þú heimtir fe mitt undan Rúti. segir hon. Eigi þikki mer þat vænt segir hann þar er faðir þinn feck eigi heimt. ok var hann lögmaðr mikill en ek kann lítt til laga hon svaradi Meirr þreytti Rútr þat með kappi enn með lögum. en faðir minn var gamall. ok þótti mönnum því þat ráð at þeir þreytti þat ekki með sér. Enda er sá eingi minn frændi at gangi í þetta mál ef þú hefir eigi þrek til. þora man ek segir hann at heimta fe þetta. en eigi veit ek hversu upp skal taka málit. hon svaradi. Farðu ok finn Hiál at Bergþórshvali. hann man ráðin kunna til at leggia. er hann ok vin þinn mikill. Van er mer at hann rádi mer heillt sem öllum öðrum segir hann. Sva lauk með þeim at Sunnarr tók við málinu. en fe feck hann henni til búsins sem hon þorfti. oc fór hon heim síðan. Sunnarr ríðr nú at finna Hiál. ok tók hann við honum vel. ok gengu þegar á tal. Sunnarr mælti. heilræði em ek kominn at sækia at þer. Hiáll svaradi. Margir eru þess vinir minir makligir. en þó ætla ek at leggia mesta stund á við þik. Sunnarr mælti. Ek vil gera þer kunnigt at ek hefi tekit fiárheimtu af Vnni á Rút. þat er mikit vandamál segir Hiáll ok mikil hætta hversu ferr. en þó man ek leggia til með þer þat er mer þickir vænzt. ok man þat endaz ef þú bregðr hvergi af. en líf þitt er í hættu ef þú gerir eigi svá. hvergi skal ek af bregða segir Sunnarr. þá þagði Hiáll nockura hríð ok mælti síðan. hugsat hefi ek málit ok man þat duga.

Cap.

Cap. XXII.

Rádagiord Hiáls.

Nú ſkallt þú rída heiman vid þridia mann. ſkallt þú hafa vaskvſl vztan klęda ok vndir ſavlvvadar kyrtil mórendan. þar ſkallt þú hafa vndir hin gódv klędi þín. ok taparoxi í hendi. II heſta ſkal hafa hverr ydarr adra feita en adra magra. þú ſkallt hafa hedan ſmídi. þer ſkvlvt rída þegar á morgin. ok er þer komit yfir Hvítá veſtr. látto ſlota hattinn miog. þá man eptirſpvrt hverr ſá ſe hinn mikli madr. forvnavtar þínir ſkvlv ſegia at þar ſe Kavpahedinn hinn mikli eyfirdzkr madr. ok fari med ſmídi. hann er madr ſkapillr ok margmęlltr. þikkiz einn vita allt. hann tekr aptr kavp ſín optlęga ok flýgr á menn þegar eigi er allt gert ſem hann vill. þú ſkallt rída veſtr til Borgarfiardar ok láta hvervetna falt ſmídi. ok reka aptr kavpin miog. mvn þá ſá ordrómr áleggiaz at Kavpahedinn ſe manna veſtr vidfangs ok ſíz ſe logit frá honom. þú ſkallt rída til Hordárdals. ok ſva til Rútafiardar ok til Laxárdals. ok til þeſs er þú kemr á Havſkvlldzſtadi. þar ſkallt þú vera vm nótt ok ſitia vtarliga ok drepa nidr hofdi. Havſkvlldr man męla at ecki ſkyli eiga vid Kavpahedinn. ok ſegia at hann ſe óvinveittr. Sídan mant þú fara í brot vm morgvninn eptir. ok koma á neſta bę hiá Rúßſtodvm. þar ſkalkt þú láta falt ſmídit. ok hafa þat vppi allt er veſt er ok beria í breſtina. bóandi man at hyggia ok man hann finna breſtina. þú ſkallt nykkia af honom ok męla illa vid hann. hann man ſegia at þat ſe van at þú gefiz honom eigi vel er þú gefz ollvm avdrvm illa. þá ſkallt þú fliúga á hann þótt þú ſer því úvant ok ſtillt þó vel aflinv at þú verdir eigi kendr. þá man ſendr madr á Rúßſtadi at ſegia Rúti. at betra man at ſkilia ykkr. hann man þegar fara ok bióda þer med ſer. en þú mant þat þiggia. þú ſkallt kvedia Rút. hann man vel ſvara. þer man ſkipat á hinn óędra beck gegnt avndvgi Rúß. hann man ſpyria hvart þú ſer Hordlendzkr. þú ſkallt ſegia at þú ſer eyfirdzkr madr. hann man ſpyria hvart þar ſe allmargir ágętir menn. ędrinn hafa þeir klękiſkap ſkallt þú ſegia. Er þer kvnnigt vm Reykiardal? man hann ſegia. kvnningt er mer vm allt Iſland ſkallt þú ſegia. Erv í Reykiardal kappar miklir man hann ſegia. þiófar erv þar ok illmenni

ſkallt

skallt þú segia. þá man Rútr lęia ok þikkia gaman at. þit mvnvt tala vm menn í Avstfirðinga fiórðvngi. ok skallt þú fá nockvt ámęli. tal ykkat man koma á Rangárvollv. þá skallt þú segia at þar se síz mannval síðan Morðr Gígia var davðr. qveð þá ok víst nokkvra þá er Núti þikki gaman at. þvíat ek veit at þú ert skálld. Rútr man spyria hvat þú finnir hellzt til þess at eigi męgi koma maðr í stað hans. þú skallt því svara at hann var maðr sva vitr ok sva mikill málafylgivmaðr at alldri yrði á vm hofdingsskap hans. hann man spyria hvart þer se nockvt af kvnnigt hverso fór með okkr. kvnnigt er mer skallt þú segia at hann tók af þer konvna. en þú hafðir ecki at. þá man Rútr svara. þótti þer ecki áverða fyrir honom er hann náði eigi fenv. en bió þó til málit? her má ek vel svara þer vm skallt þú segia. þú skoraðir hann til einvígis. en hann var gamall. ok reðv vinir hans honom þat at hann berðiz eigi við þik ok drápv sva niðr málinv. męllta ek þat víst man Rútr segia. ok þótti þat heimskvm monnvm sem log vęri. en mátti þó málit vpptaka á avðrv þíngi ef hann hefði þrek til haft. veit ek þat skallt þú segia. hann man þá spyria þik. kannt þú nackuat í logvm? kvnna þótta ek norðr þar. skallt þú segia. en þó mant þú segia mer verða hverso málit skal vpptaka. Rútr man svara at hverio máli þú villt spyria. at því skallt þú segia at mik skiptir ongv hverso vpp skal taka fiárheimtvna Vnnar. Stefna skal málinv sva at ek heyra eða at logheimili mínv man Rútr segia. stefn nú þá skallt þú segia. en ek man í annat sinn. þá man Rútr stefna. ok skallt þú hyggia at því vandliga hver orð hann hefir. þá man Rútr męla at þú skylir stefna. þú skallt þá stefna ok skal rangt. sva at eigi se meirr enn annat hvert orð rett. þá man Rútr lęia. ok man hann þá ecki grvna þik. en męla þó at fátt eitt se rett í. þú skallt kenna vm favrvnavtvm þínvm at þeir hafi glapit þik. þá skallt þú bidia Rút at hann męli fyrir þer. ok bidia at hann leyfi at þú męlir eptir. hann man þat leyfa þer ok stefna sialfr málinv. þú skallt þegar stefna eptir ok męla þá rett. ok spyria þá Rút hvart rett se stefnt. hann man svara at þat megi eigi ónyta. þá skallt þú męla hátt sva at forvnavtar þínir heyri. stefni ek handselldri sok Vnnar Marðar dóttvr. En þá er menn erv sofnaðir skvlvt þer taka beisl yðvr ok soðulreiði. ok fara hliðliga. ganga út. ok bera soðla yðra í haga til hinna feitv hestanna. ríða þeim en láta hina eptir. þer

skolvt rída vpp or búsiár hogvm ok vera þar þriár nętr. sva nockvorv man ydar leita farit lengi. skallt þú þá rída heim svdr. ok rída iafnan vm nętr en liggia vm daga. en ver monvm þá rída til þings í sumar ok veita at málvnvm. Gvnnarr þackadi honom ok reid heim fyrst.

Cap. XXIII.

Frá Kavpahedni.

Gvnnarr reid heimaut II. nóttvm sídarr ok tveir menn med honom. þeir ridv þar til er þeir konv á Bláskógaheidi. þá ridv menn í móti þeim ok spvrdv hverr sá vęri hinn mikli madr er sva lítt var sýndr. en forvnavtar hans sogdv at þar var Kavpahedinn. Þeir sogdv at þá var eigi hins verra eptir von er slíkr fór fyrir. Hedinn let þegar sem hann mvndi á þá ráda en þó fóro hvarir leid sína. Gvnnarr fór med ollv sem fyrir hann var lagt. ok var á Havskvlldzstodvm vm nótt. ok fór þadan ofan eptir dalnvm ok kom á nęsta bę á Rútzstavdvm. þar let hann falt smídit. Hedinn red þegar á bóanda. þat var sagt Rúti. hann sendi eptir Hedni. fór hann þegar á fvnd Rútz ok hafdi gódar vidtokvr. skipadi Rútr honom gagnvart ser. fóro ord þeirra miok sem Hiáll ętladi. En er talit kom á Rangárvollv ok Rútr fretti þar at monnvm. þá qvad hann vísv þessa.

Menn erv slíz at sonnv
slíkt talar þiód í hlióði
opt heyrt er þat eptir
avll á Rangárvollvm.
Mordr fra ek Sigiv gerdv
gvnnhrídar markvnnar
úngr var seimaslavngvir
slíkr at speckt ok ríki.

Rútr męlti þá. skálld ert þú Hedinn. en hefir þú heyrt hverso fór med okkr Merdi? Hedinn qvad þá enn vísv.

Heyrt

Heyrt hafa ok hrings at biartrar
hvsti þráds med rádvm
iardar vndir giordar
álmr vegti ek þik regti.
redo hodda hlegdi
halldendr vid þik skialldar
ádr ravd seima sneidir
sverd at hann ei berdiz.

þá svaradi Rútr honom hverso vpp skylldi taka málit. ok stefndi fyrir málinv. en hann megllti eptir. ok stefndi rangt. þá brosti Rútr. ok grvnadi ekki. þá megllti hann at Rútr skylldi stefna í annat sinn. Sva gerdi Rútr. Hedinn stefndi þá í annat sinn ok stefndi þá rett. ok vitnadi vndir forvnavta sína at hann stefndi handselldri savk Vnnar Mardardóttvr. hann fór til svefns sem adrir menn vm kvelldit. En þegar er Rútr var sofnadr tóko þeir Klædi sín ok vopn ok gengv út ok fórv til hesta sinna. ok ridv yfir ána. ok sva fram Hiardarhollz megin þar til er þravt dalinn. ok erv þar í fiavllvnvm millvm Havkadals. ok komv ser þar er eigi mátti finna þá fyrr enn ridit væri at þeim. Havskvlldr vaknar þessa nótt á Havskvlldzstavdvm. ok vakdi vpp alla heima menn sína. Ek vil segia ydr dravm minn segir hann. ek þóttvmz seá biarndýri mikit ganga út or húsvnvm. ok vissa ek at eigi fannz þessa dýrs maki. ok fylgdv því húnar tveir. ok villdv þeir vel dýrinv. þat stefndi til Rúzstada. ok geck þar inn í húsin. sídan vaknada ek. Hú vil ek spyria ydr hvat þer sád til hins mikla mannz. Einn madr svaradi honom. þat sá ek at fram vndan erminni kom eitt gvllad ok ravdt klædi. á hægri hendi hafdi hann gvllring. Havskvlldr mællti. þetta er engis mannz fylgia nema Gonnars frá Hlíþarenda. þickivmz ek nú seá allt eptir. skvlv ver nú rída á Rúzstadi. þeir gerdv sva. Rútr lá í lokreckiv. ok spyrr hverir komnir erv. Havskvlldr segir til sín. ok spvrdi hvat þar væri gesta? hann segir. her er Kavpahedinn. Havskvlldr segir. breidari man vm bakit. ek get verit mvn hafa Gonnarr frá Hlídarenda. þá man her slægleiks mvnr orþit hafa segir Rútr. hvat er at ordit? segir Havskvlldr. Ek sagdi honom hverso vpp skylldi taka málit Vnnar. ok stefnda ek mer sialfr en hann stefndi

eptir. ok man hann þann hafa mála tilbúnaðinn. ok er sá rettr. Mikill er vizkumunr orðinn segir Havskvlldr. ok man eigi Gvnnarr einn hafa vmrádit. Hiáll man þessi ráð hafa tillagt þviat engi er hans maki at viti. þeir leita nú Heðins ok er hann allr í brottv. Síðan savmnvðv þeir liði ok leitvðv þeirra þriá daga ok fvndv þá eigi. Gvnnarr reið svðr af fiallinv til Havkadals ok fyrir avstan Skarð. ok norðr til Holltavorðv heiðar. ok til þess er hann kom heim.

Cap. XXIV.

Þingdeilld Gvnnars ok Rútz.

Gvnnarr reið til alþingis. þeir Rútr ok Havskvlldr riðv ok til þings ok fiolmenntv miok. Gvnnarr sækir mál þetta á þingi. hann qvaddi búa til máls. ok havfðv þeir Rútr ætlat at veita honom atgavngv en treystvz eigi. Síðan geck Gvnnarr at Breiðfirðinga dómi ok bavð Rúti at hlýða til eiðspiallz síns ok framsogv sakar ok sóknargagna allra. eptir þat vann hann eið ok sagði fram sok. Síðan let hann bera stefnvvætti. þá sakartokvvætti. Hiáll var eigi við dóma. Hú sótti Gvnnarr málit þar til er hann bavð til varna. Rútr nefndi vatta ok sagði ónýtt málit. ok sagði hann mist hafa þeirra þriggia vattorða er í dóminn áttv at koma. Eitt þat er nefnt var fyrir rekkivstokki. annat fyrir karldyrvm. þriðia at logbergi. Hiáll var þá kominn til dóma. ok qvez borgit mvnv geta málinv ok sokinni. ef þeir villdi þat þreyta. eigi vil ek þat segir Gvnnarr. ek skal gera Rúti slíkan sem hann gerði Merði frænda mínvm. eða hvart erv þeir brœðr svá nær Rútr ok Havskvlldr at þeir megi heyra mál mitt? heyra megvm við segir Rútr. eða hvat villtv? Gvnnarr mœlti. þeir se heyrandi vattar er hiá erv at ek skora þer Rútr til hólmgongv. ok skvlv við beriaz í dag í hólma þeim er her er í Oxará. en ef þú villt eigi beriaz við mik þá greitt þú út feit allt í dag. Síðan qvað Gvnnarr visv.

Þat

Þat skal ę Hrútr at hvarv
hef ek óð í dag góðan
skora á hólm ok hialma
hialldrvðr við mik skiallda.
Þeir se er herðendr heyra
heðins gáttar nú váttar
avð nema út vilir greiða
avlr mvnd refils grvndar.

Síðan gekk Gvnnarr frá dómvm með ollv sínv forvnæyti. Þeir Havskvlldr ok Rútr gengv ok heim. ok var málit hvarki sótt ne varit þaðan af. Rútr męllti er hann kom inn í búðina. Þat hefir mik alldri fyrr hent at nockvrr maðr hafi mer hólmgongv boðit at ek hafa vndan gengit. Þat mvnt þú ętla at beriaz segir Havskvlldr. en eigi skal þat ef ek ręð. þviat eigi ferr þer nęrr við Gvnnar enn Merði mvndi við þik. ok skvlv við helldr greiða feit báðir saman Gvnnari. Síðan spvrðv þeir brędr hędr hvat þeir villdi tilleggia. Þeir sogðv allir at þeir villdi tilleggia slíkt sem Rútr villdi. Gavngvm þá segir Havskvlldr til búðar Gvnnars ok greiðvm af hondvm feit. var þá sagt Gvnnari. hann geck út í búðardyrnar. Havskvlldr męllti. Hú er at taka við fenv. Gvnnarr męllti. Greiði nú þá. þviat ek em nú búinn við at taka. Þeir greiddv feit allt vel af hendi. Þá męllti Havskvlldr. niót þú sem þú hefir aflat. Gvnnarr qvað þá vísv þessa.

Avðs mvnv ęski meiðar
óttlavst fyrir því nióta
hęgs at hvergi liúgvm
hiorðings til penninga.
ferr en vitnis varrar
ver riódvm þá fliódi
verr en ofs ok errinn
almr hravstr fvna hialma.

Rútr svaradi. illv mvn þer lavnat verda. fery þat sem má. segir Gvnnarr. þeir Havskvlldr gengv heim til búdar sinnar ok var honom mikit í skapi. ok mællti til Rútz. hvart man Gvnnari alldri hefnaz þessi úiafnadr? eigi man þat segir Rútr. hefnaz man honom víst. ok man oss verda í því engi hefnd ne frami. en þó er þat líkazt at hann snúiz til varrar ættar vm vinfengit. hættv þeir þá talinv. Gvnnarr sýndi Hiáli feit. hann mællti. Vel hefir nú vegnad segir hann. ok hefir af þer tilleitt segir Gvnnarr. Menn ridv heim nú af þinginu. ok hafdi Gvnnarr hina mestv sæmd af málinv. Gvnnarr færdi feit allt Vnni ok villdi hann ekki af hafa. en qvaz meira heimta þikkiaz eiga at hemni sídan ok hennar frændvm enn at avdrvm monnom. hon qvad þat sva vera.

Cap. XXV.

Giaford Vnnar.

Valgardr het madr. hann bió at Hofi vid Rangá. hann var sonr Jorvndar Goda Rannvessonar heimska Valgarzsonar æfarssonar Vemvndarsonar Ordlokars Þórólfssonar Vogvnefs Prándarsonar hins gamla Haralldzsonar Hilldítannar Hrærekssonar Slouganbavga. Módir Haralldz Hilldítannar var Avdr dóttir Ivars Vídfadma Halfdanarsonar hins snialla. Bródir Valgardz hins Grá var Ulfr Arrgodi er Oddaveriar erv frá komnir. Ulfr Arrgodi var fadir Svarz fodvr Lodmvndar fodvr Sigfús fodvr Sæmvndar Fróda. en frá Valgardi er kominn Kolbeinn Ungi. Þeir brædr Ulfr Arrgodi ok Valgardr hinn Grái fóro at bidia Vnnar ok giptiz hon Valgardi án rádi allra frænda sinna. en þat þótti Gvnnari illa ok Hiáli ok morgvm avdrvm. þviat hann var madr grályndr ok úvinsæll. Þav gátv ser son er Mordr het. ok er sá lengi vid þessa sogv. Þá er hann var fullkominn at alldri var hann illa til frænda sinna. ok þó einna vest til Gvnnars. hann var slægr madr í skaplyndi. en illgiarn i rádvm. Hú skal nefna sonv Hiáls. Skarphedinn het hinn ellzti. hann var mikill madr vexti ok styrkr. vel vígr. syndr sem selr. manna fóthvataztr. ok skiótr ok orvggr. gagnordr ok skiótordr. ok skálld gott. en þó lavngvm vel stilltr. hann var

iarpr

iarpr á hár ok sveipr í háringv. avgðr vel. favlleitr ok skárpleitr. lidr á nesi. ok lá hátt tamgardrinn. mvnnliótr miok. ok þó manna hermannligztr. Grímr het annarr son Hiáls. hann var fríðr sýnum ok hærðr vel. davkkr á hár. ok fríðari sýnum enn Skarphedinn. mikill ok sterkr. Helgi het inn þridi son Hiáls. hann var fríðr sýnum ok hærðr vel. hann var styrkr maðr ok vígr vel. hann var vitr maðr ok stilltr vel. allir vorv þeir óqvangaðir synir Hiáls. Havskvlldr het hinn iiij. son Hiáls. hann var lavngetinn. móðir hans var Hróðny ok var Havskvlldzdóttir. systir Ingiallðz frá Kelldvm. Hiáll spvrði Skarphedinn ef hann villdi qvangaz. hann bað fodvr sinn ráða. bað hann þá til handa honom Þórhilldar dóttvr (a) Rannviss or Þórólfsfelli. ok átti hann því þar annat bú síðan. Skarphedinn fekk Þórhilldar ok var þó vistvm með fodvr sínvm til enda. Grímr bað Astríðar af Diúpárbacka. ok var hon eckia ok avðig miok. Grímr feck hennar ok var þó með Hiáli.

Cap. XXVI.

Frá Asgríme ok havrnvm hans.

Asgrímr het maðr hann var Ellidagrímsson Asgrímssonar Avndotzsonar Kráku. Móðir hans het Jórvnn ok var Teitzdóttir Ketilbiarnarsonar hins gamla frá Mosfelli. Móðir Teitz var Helga dóttir Þórðar Skeggiasonar Hrapssonar Biarnarsonar Bvnv Grímssonar hersis or Sogni. Móðir Jórvnnar var Olof árbót dóttir Bodvars hersis Víkingakáraſonar. bróðir Asgríms Ellidagrímsſonar het Sigfús. hans dóttir var Þórgerðr móðir Sigfús fodvr Sæmvndar hins Fróða. Savkr Trandilsson var fóstbróðir Asgríms er (b) fríðaztr maðr hefir verit oc bezt at sér giorr. þar varð illa með þeim þviat Asgrímr drap Savk. Asgrímr átti ii. sonv. ok het hvartveggi Þórhallr. þeir vorv bádir efniligir menn. Grímr het ok son Asgríms. en Þórhalla dóttir. hon var kvenna fríðuzt ok vel at sér. Hiáll kom at máli

(a) C. Rafns. (b) C. frœknaztr.

máli við son sinn Helga. hvgat hefi ek þer qvanfang ef þú villt mínv rádi fylgia. þat vil ek víst segir hann. þvíat ek veit at bædi er at þú villt vel. enda kannt þú vel. eda hvar hefir þú ástofnat? Við skvlvm bidia dóttvr Asgríms Ellidagrímssonar þvíat sá er kostr beztr.

Cap. XXVII.

Bónord Helga Hiálssonar.

Littlv sídarr ridv þeir út yfir Þiórsá. ok fórv þar til er þeir komv í Túngo. Asgrímr var heima ok tók vid þeim vel. ok vorv þar vm nóttina. en vm daginn gengv þeir á tal. þá vakti Hiáll til vm bónordit ok bad Þórhollv til handa Helga syni sínvm. Asgrímr svaradi því vel. ok sagdi eigi þá menn vera er hann væri fúsari vid at kavpa enn þá. þeir tolvdv þá vm málit. ok lavk svo at Asgrímr festi Helga dóttvr sína. ok var qvedit á brúdlavpstefnv. Svnnarr var at veizlv þessi ok margir adrir enir beztv menn. Eptir veizlvna bavd Hiáll heim til fóstrs Þórhalli syni Asgríms. ok var hann med Hiáli lengi síþan. hann vnni meira Hiáli enn fodvr sínvm. Hiáll kendi honom log svo at hann vard mestr logmadr á Islandi vm þeirra daga.

Cap. XXVIII.

Utkvama Hallvardar.

Skip kom út í Arnarbælisós ok stýrdi skipinv Hallvardr Hvíti Vikverskr madr hann fór til vistar til Hlídarenda. ok var med Svnnari vm vetrinn. ok bad hann iafnan at hann skylldi fara utan. Svnnarr taladi fátt vm ok tók á ongv úlíkliga. ok vm varit fór hann til Bergþórshvals at finna Hiál hverso rádligt honom þætti at hann færi utan. Rádlikt þikki mer þat segir Hiáll. mvnt þú þar þikkia sæmdar madr sem þú ert. Villt þú nockvt taka vid fiárfari mínv medan ek em í bravtv. þvíat ek vil at Kolskeggr bródir minn fari med mer. en ek villda at þú færir vm búit medan

med

med móðvr minni. Ekki skal þat viðnema segir Hiáll. allt skal ek styðia þar vm þat er þú villt. Vel man þer fara segir Gvnnarr. ríðr hann þá heim. Austmaðr kom at máli við Gvnnarr at hann myndi vtan fara. Gvnnarr spyrr ef hann hefði nockut siglt til annarra landa? hann qvaðz hafa siglt til allra þeirra er vorv medal Horegs ok Garðaríkis. ok sva hefi ek siglt til Biarmalandz. Villt þú sigla með mer í Austrveg? segir Gvnnarr. þat vil ek víst segir hann. Síðan reð Gvnnarr vtanferð sína með honom. Hiáll tók við ollv fiárfari Gvnnars.

Cap. XXIX.

Vtanferð Gvnnars.

Gvnnarr fór vtan ok Kolskeggr með honom. þeir siglðv til Túnbergs ok vorv þar vm vetrinn. þá var orðit hofðingia skipti í Horegi. var þá dauðr Haralldr Gráfelldr ok Gvnnhilldr. reð þá ríki Hákon Jarl hinn illi Sigvrðarson Hákonarsonar Griótgarðzsonar. móðir Hákonar var Bergliót dóttir Þóris Jarls. móðir hennar var Olof árbót. hon var dóttir Haralldz hins Hárfagra. Hallvarðr spyrr Gvnnar ef hann villdi ráðaz til Hákonar Jarls? eigi vil ek þat segir Gvnnarr. átt þú nockut langskip? segir Gvnnarr. á ek 11. segir hann. þá villda ek at við færim í hernat segir Gvnnarr ok reðim menn til með okkr. þat vil ek þá segir Hallvarðr. Síðan fóro þeir til Víkrinnar ok tóko þar skip 11. ok bivggv þaðan. þeim varð gott til manna. þviat mikil ágæti var savgð frá Gvnnari. hvart villt þú segir Gvnnarr avstr til Hísingar? Ek vil segir Hallvarðr á fvnd Olvis frænda míns. hvat villt þú honom? segir Gvnnarr. hann svaraði. hann er góðr drengr. ok man hann fá okkr nockvrn styrk til ferðarinnar. foro við þangat þá segir Gvnnarr. þegar er þeir vorv búnir helldv þeir avstr til Hísingar ok hofðv þar góðar viðtokvr. Skamma stvnd hafði Gvnnarr þar verit áðr Olvi fannz mikit vm hann. Olver spyr vm ferð hans. Hallvarðr segir at Gvnnarr vill í hernat ok afla ser fiár. þat er engi ætlan segir Olver: þar sem þer hafit lið ekki. Hú megv þer ok viðavka segir Hallvarðr. Ek ætla ok at styrkia Gvnnarr at nokkvrv segir Olver. ok þóttú eigir frænd-

fyni at telia vid mik þá þicki mer þó meiri slęgr til háns. hvat villtv nú þá tilleggia? segir hann. langskip 11. annat tvítvgsessv. en annat þrítvgsessv. hverr skal þav skipa? segir Hallvardr. Ek skal skipa húskavrlvm mínvm annat. en bóndvm annat. en þó hefi ek frett at ófridr er kominn í ána ok veit ek eigi hvart þit komiz í brot· þviat þeir erv í áunni. hverir? segir Hallvardr. brędr 11. segir Olver. heitir annarr Vandill en annarr Karli synir (c) Siolfs hins gamla or Gavtlandi avstan. Hallvardr sagdi Gvnnari at Olver hafdi lagit til skipin vid þá. Gvnnarr vard gladr vid þat. þeir bivggv ferd sína þadan þar til er þeir vorv albúnir. Þeir Gvnnarr gengv fyrir Olvi ok þockvdv honom. hann bad þá fara varliga fyrir þeim brędrvm.

Cap. XXX.

Gvnnarr fór í Víking.

Gvnnarr hellt út or elfinni. ok vorv þeir Kolskeggr á einv skipi bádir. en Hallvardr var á avdrv skipi. Þeir siá nú skipin fyrir ser. þá męllti Gvnnarr. vervm ver at nokkvrv vidbúnir ef þeir leita á oss. en eigvm ver ekki vid þá elligar. þeir gerdv sva ok bivggvz vid á skipvm sínvm. hinir skildv í sundr skipin ok gerdv hlid í millvm skipanna. Gvnnarr fór fram milli skipanna Vandill þreif vpp stafnliá ok kastadi á medal skipanna ok skips Gvnnars ok dró þegar at ser. Olver hafdi gefit Gvnnari sverd gott. Gvnnarr brá nú sverdinv ok hafdi hann eigi sett á sik hiálmimn. hleypr þegar á saxit á skip Vandils. ok hió þegar mann til bana. Karli lagdi at avdrvm megin sínv skipi ok skavt Spióti vm þvert skip Gvnnars. ok stefndi á hann midian. Gvnnarr ser þetta ok sneriz sva skiótt at eigi mátti avga áfesta ok tók inni vinstri hendi spiótid ok skavt á skip til Karla. ok hafdi sá bana er fyrir vard. Kolskeggr þreif vpp akkeri ok kastar á skip Karla. ok kom steinninn í bordit ok út í gegnvm ok fell þar inn siár kolblár. ok hliópv menn

(c) C. Snęúlfs.

menn allir á onnvr skip. Gvnnarr hlióp nú aptr á sitt skip. þá kom at Hallvarðr. ok tókz nú bardagi mikill. Sá þeir nú at formaðr var orvggr. ok gerði hverr at slíkt er mátti. Gvnnarr gerði hmist er hann hió eða skavt. ok hafði margr maðr bana fyrir honom. Kolskeggr fylgði honom vel. Karli hlióp á skip til Vandils bróðvr sins. ok borðvz þeir þaðan vm daginn. Kolskeggr tók hvílld vm daginn á skipi Gvnnars. ok ser Gvnnarr þat. hann qvað þá vísv.

Þú hefir árgiornvm erni
ettbrafn verit betri
greiðir gvnna dauða
giálfr dags enn þer siálfvm.
Her gengr margr í morgin
mvninn bekki vargs drekka
eftr en þik tekr þyrsta
þing álmr fetils stínga.

Síðan tók Kolskeggr ivstv eina af miði fvlla ok drakk. ok barðiz eptir þat. ok þar kom at þeir brøðr hliópv vppá skip þeirra Vandils. ok gekk Kolskeggr með avðrv borði. en Gvnnarr með avðrv. í móti Gvnnari gekk Vandill. ok hió þegar til hans ok kom í skiolldinn. Gvnnarr snaradi skiolldinn er sverðit festi í ok brotnaði vndir hialltinv. Gvnnarr hió þá í móti. ok sþndvz þriú sverðin á lopti. ok sá hann eigi hverso hann skylldi forðaz. Gvnnarr hió þá vndan honom báða fętr. Kolskeggr lagði Karla í gegnvm með spióti. Eptir þat tóko þeir herfáng mikit. Þaðan helldv þeir svðr til Dannmerkr. ok þaðan avstr í smá lond. ok hofðv iafnan sigr. Ekki helldv þeir aptr at havsti. Annat svmar helldv þeir til Nafala ok mętto þar víkingvm. ok bavrðvz þegar. ok fengv sigr. Síðan helldv þeir avstr til Eysþslv. ok lagv þar nokkvra hríð vndir nesi einv. þeir sá mann einn ganga ofan af nesinv. Gvnnarr gekk á land vpp at finna manninn. ok tavlðvðz þeir við. Gvnnarr spyr hann at nafni. hann nefndiz Tósi. Gvnnarr spyr hvat hann villdi. þik vil ek finna. herskip liggia avðrvm megin vndir nesinv. ok man ek segia þer hverir fyrir ráða. þar ráða fyrir brøðr. II. heitir annarr

Hallgrímr en annarr Kolskeggr. þá veit ek mesta orrosto menn. ok þat með at þeir hafa vapn svá góð at eigi fęr avnnvr slík. Hallgrímr hefir atgeir þann er hann hefir látið seiða til. at honom skal ekki vopn at bana verða nema hann. þat fylgir ok at þegar veit er víg er vegit með atgeirinvm. þóat svá sýngr í honom ádr at langt heyrir til. svá hefir hann náttúrv mikla með sér. Svnnarr qvað þá vísv.

Nęst skal ek geir ok geystan
gnýsvellanda fella
hlęðir hilldar skóða
hiálmángrs þegar fánga.
Avlvngrvndar skal ek endils
eyk rídandi of sídir
eitrs ok eyðir láta
ort líf sigars drífv.

Kolskeggr hefir sax þat er ok et bezta vapn. þeir hafa ok lið þriðiúngi meira enn þer hafit. fe hafa þeir ok mikit. ok hafa fólgit á landi. ok veit ek gerla hvar er. en þeir hafa sent niósnarskip fyrir nesit. ok vita þeir allt til yðar. þeir hafa nú ok viðbúning mikinn. ok ętla þegar at yðr at leggia er þeir erv búnir. er yðr nú annathvart til at leggia í brot þegar. ella búiz þer við sem (d) skiótazt. en ef þer hafit sigr þá skal ek fylgia þer til fiárins allz. hann gaf honom fingrgvll. ok gekk síðan til manna sinna ok sagði þeim at herskip lagv avðrvm megin nesins ok vita þeir allt til var. tokvm ver vapn var ok búvmz við vel. þóat nú er til fiár at vinna. síðan bivggvz þeir við ok þá er þeir vorv búnir siá þeir at skip fara at þeim. tekzt nú orrosta með þeim ok beriaz þeir lengi. ok verðr mannfall mikit. Svnnarr va margan mann. þeir Hallgrímr hlópv á skip til Svnnars. Svnnarr sneri í móti honom. Hallgrímr lagði til hans með atgeirinvm. Slá ein var vm þvert skipit. ok lióp Svnnarr aptr yfir avfvgr. skiolldr

Svnnars

(d) C. bezt.

Gvnnars var fyrir framan slána ok lagdi Hallgrímr í hann. ok í gegnvm ok sva í slána. Gvnnarr hió á hond Hallgrími. ok lamdiz handleggrinn en sverdit beit ekki. fell þá nidr atgeirrinn. Gvnnarr tók atgeirinn ok lagdi í gegnvm Hallgrím. ok qvad þá vísv.

Felldan hefi ek þann er eyddi avllvv
eisv er kvnni holldi at reisa
seydan fra ek at Hallgrímr hefdi
hialma vond í avdrvm lavndvm.
Allir viti hve at úlfafylli
atgeirr of kom dyggvir skatnar
hann skal mer þvíat herskap kvnnvm
hendi fylginn lífs til enda.

ok þat efndi Gvnnarr at hann bar atgeirinn medan hann lifdi. Þeir bordvz nafnar. ok vár ner hvarvm vegna horfdi. Þá kom Gvnnarr at ok hió Kolskegg bana hogg. Eptir þat beiddv víkingar ser grida. Gvnnarr let þess kost. ok hann let þá kanna valinn. ok taka fe þat er davdir menn hofdv átt. en hann gaf hinvm vapn sín ok klædi er hann gaf grid ok bad þá fara til fóstriarda sinna. Þeir helldv í brot. en Gvnnarr tók fe þat allt er eptir var. Tófi kom at Gvnnari eptir bardagann. ok bavd at fylgia honom til fiár þess er víkingar hafa fólgit. ok qvad þat bædi vera meira ok betra enn þetta er þeir hofdv ádr fengit. Gvnnarr qvaz þat vilia. Gvnnarr gekk þá á land ok Tófi fyrir til skógar en Gvnnarr eptir. Þeir komv at þar sem vidr var borinn saman mikill. Tófi segir at þar var feit vndir. rvndv þeir þá af vidvnvm. ok fvndv vndir bædi gvll ok silfr. klædi ok vopn gód. Þeir bera fe þetta til skipa. Gvnnarr spyr Tófa hverir hann villdi er hann lavnadi honom? Tófi svaradi. ek em Danskr madr at ætt. ok villda ek at þú (e) fylgdir mer til frænda minna. Gvnnarr spyr hví hann væri í avstrvegi? Ek var tekinn af víkingvm segir Tófi. ok var mer her skotid á land í Eyssýslv. ok hefi ek her verit sídan.

(e) C. flyttir mik.

Cap. XXXI.

Frá þvi er Gvnnarr kom til Hákonar Jarls.

Gvnnarr tók vid honom. ok męllti vid Kolskegg ok Hallvard. Hú mvnv ver hallda til nordrlanda. þeir letv vel yfir því. ok bádv hann ráda. Gvnnarr sigldi or Avstrvegi med fe miklv. hann hafdi x. skip ok hellt þeim til Heidabęiar í Danmork. Haralldr Konvngr Gormson var þar á land vpp. honom var sagt til Gvnnars. ok þat med at eingi mvndi hans maki á Islandi. hann sendi mann til hans at bióda honom til sín. Gvnnarr fór þegar á Konvngs fvnd. Konvngr tók vid honom vel. ok setti hann hit nęsta ser. þar var Gvnnarr halfan mánad. Konvngr hafdi þat at gamni. at hann let Gvnnarr reyna ymsar íþróttir vid menn sína. ok vorv þeir ongir at ne eina íþrótt hefdi til iafns vid hann. Konvngr męllti til Gvnnars. Sva líz mer sem úvída mvni þinn iafningi fáz. Konvngr bavd at fá Gvnnari kvanfáng ok ríki mikit ef hann villdi þar stadfestaz. Gvnnarr þakkadi Konvngi bod sitt ok męllti. fara vil ek fyrst til Islandz at finna vini mína ok frędr. þá mvn þú alldri aptr koma til var segir Konvngr. Avdna man því ráda herra. segir Gvnnarr. Gvnnarr gaf Konvngi lángskip gott ok annat fe mikit. Konvngr gaf honom tignarklędi sín ok glófa gvllsiallada ok skarband (f) ok gvllknútr á. ok hatt Gerskan. Gvnnarr fór nordr til Hísingar. Olver tók vid honom bádvm hondvm. hann ferdi Olvi skip sín. ok kallar þat vera lvt hans. Olver tók vid fenv. ok qvad Gvnnarr vera dreng gódan. ok bad hann vera þar (g) nockvra hríd. Hallvardr spvrdi Gvnnar ef hann villdi finna Hákon Jarl. Gvnnarr sagdi ser þat vera nęr skapi. þvíat nú em ek at nokkvrv reyndr. en þá var ek at ongv er þú badt þess fyrr. Sídan fóro þeir nordr til Prándheims á fvnd Hákonar Jarls. ok tók hann vel vid Gvnnari. ok bavd honom at vera med ser vm vetrinn. hann þág þat. ok virdiz hann hverivm manni vel. At iólvm gaf Jarl honom gvllhring. Gvnnarr lagdi hvg á Bergliótv frędkonv Jarls. ok fannz

þat

(f) C. þat er gvllknútar vorv á. (g) C. medan hann villdi.

þat opt á Jarli at hann mundi hana hafa gipta honom ef Gunnarr hefði nacqvat þess leitat.

Cap. XXXII.

Utkvama Gunnars.

Um varit spyr Jarl Gunnarr hvat hann villdi ráða sinna. hann qvaz villdu til Islandz. Jarlinn qvað vera illa ert i landi. ok man vera lítil útsigling. en þó skallt þú hafa miol ok við í skipi þínu. Snemmendis bió Gunnarr skip sitt. Hallvarðr fór út með þeim Kolskeggi. þeir quomo út snemma sumars. ok tóko Arnarðelisós fyrir alþingi. Reið Gunnarr heim frá skipi. en fekk menn til at rydia skipit. Eu er þeir komo heim vrdu menn þeim fegnir. Þeir voru blíðir við heimamenn sína. ok hafði ekki vaxit dramb þeirra. Gunnarr spyr hvart Hiáll se heima. honom var sagt at hann var heima. let hann þá taka hest sinn. ok riðu þeir brøðr til Bergþórshvals. Hiáll varð feginn quamu þeirra. ok bað at þeir skylldu vera þar um nóttina. ok sagði Gunnarr frá ferðum sínum. Hiáll sagði hann vera hinn mesta afreks mann. ok ert þú miok reyndr. en þó man þú meirr síðarr. þviat margr man þik avfunda. við alla villda ek gott eiga segir Gunnarr. mart man til verða segir Hiáll. ok mun þú iafnan eiga hendr þinar at veria. Undir því væri þá segir Gunnarr at ek hefða mála efni góð. Sva man ok vera segir Hiáll ef þú gelldr eigi annarra at. Hiáll spurði Gunnarr hvart hann mundi til þings ríða. Gunnarr sagði at hann mundi ríða. ok spyr hvart Hiáll mundi ríða. en hann qvaz eigi ríða mundi. ok sva villda ek at þú gerðir. Gunnarr reið heim. ok gaf Hiáli góðar giafir. ok þakkadi honom fiárvarðveizlv. Kolskeggr sýsti hann miok at ríða til þings. man þar vaxa sømð þín við. þviat margr man þar at þer víkia. Lítt hefi ek þat skap haft segir Gunnarr at hrósa mer. en gott þikki mer at finna góða menn. Hallvarðr var ok þar kominn. ok bauð at ríða til þings með þeim.

Cap.

Cap. XXXIII.

Bónorð Gunnars.

Gunnarr reið ok þeir allir. En er þeir komu á þing. þá voru þeir svá vel búnir at engir voru þar iafnvel búnir. ok fóru menn út or hverri búð at undraz þá. Gunnarr reið til búðar Rangæinga. ok var þar með frændum sínum. margir menn fóru at finna Gunnarr ok spyria hann tíðinda. hann var við alla menn lettr ok kátr. ok sagði ollum slíkt er villdu. Þat var einn dag er Gunnarr gekk frá logbergi. hann gekk fyrir Mosfellingabúð. þá sá hann kono fara í móti sér. ok var vel búin. en er þau funduz. qvaddi hon þegar Gunnarr. hann tók vel qveðiu hennar. ok spyr hvat kvenna hon væri. hon nefndiz Hallgerðr. ok qvaz vera dóttir Hauskvldz Dalakollzsonar. hon mællti til hans diarfliga. ok bað segia sér frá ferðum sínum. en hann qvaz ekki varna mundu henni máls. settuz þau þá niðr ok töluðu. hon var svá búin at hon var (h) í rauðu kyrtli ok hafði yfir sér skallazskikkiu hlaðbúna í skaut niðr. hárit tók ofan á bringu henni ok var hæði mikit ok fagrt. Gunnarr var í skallazklæðum er Haralldr Konungr Gormsson gaf honom. hann hafði ok gullhring á hendi þann er Hácon Jarl gaf honom. þau tauluðu lengi hátt. þar kom er hann spurði hvart hon væri ógefin. hon sagði at svá væri. ok er þat ekki margra at hætta á þat. Þikki þer hvergi fullkosta? eigi er þat segir hon. en mannvond mun ek vera. hversu munt þú svara ef ek bið þín? þat man þer ecki í hug. segir hon. eigi er þat segir hann. Ef þer er nokkurr hugr á þá finn þú fauður minn. Síðan skildu þau talit. Gunnarr geck þegar til búðar Dalamanna. ok fann mann úti fyrir búðinni. ok spyr hvart Hauskvldr væri í búð. sá segir at hann væri í búð. geck þá Gunnarr inn. Hauskvldr ok Rútr tóku vel við Gunnari. hann settiz niðr á medal þeirra. ok fannz þat ekki í tali þeirra at þar hefði missætti verit í medal. Þar kom niðr ræða Gunnars hversu þeir bræðr mundu því svara ef hann bæði Hallgerðar. Vel segir Hauskvldr

(h) E. i rauðum kyrtli ok var á búningr mikill.

Havſkvllðr ef þer er þat alvgat. Gvnnarr ſegir ſer þat alvorv. en ſva ſkildv ver nęſtvm at mavrgvm mvndi þat þickia líkligt at her mvndi ekki ſamband verða. hverſv líȝ þer Rútr frændi? ſegir Havſkvllðr. Rútr ſvaradi. Ecki þicki mer þetta iafnręði. hvat finnr þú til þeſs? ſegir Gvnnarr. Rútr męllti. því mvn ek ſvara þer vm þetta er ſatt er. þú ert maðr vaſkr ok vel at þer. en hon er blandin miok. ok vil ek þik í ongv ſvíkia. Vel man þer fara ſegir Gvnnarr. en þó mvn ek þat fyrir ſatt hafa at þer virðit í fornan fiandſkap ef þer vilit eigi gera mer koſtinn. eigi er þat ſegir Rútr. meirr er hitt at ek ſe at þú mátt nú ekki viðgera. en þótt ver kavpim eigi. þá villdim ver þó vera vinir þinir. Ek heſi talat við hana ſegir Gvnnarr. ok er þat ekki fiarri hennarr ſkapi. Rútr męllti. Veit ek at báðvm er þetta girnda ráð. hęttit þit ok meſtv til hverſv ferr. Rútr ſagði Gvnnari ófregit allt vm ſkapferði Hallgerðar. ok þótti Gvnnari fyrſt ęrit margt þat er áfátt var. en þar kom ſíðarr at ſaman dró kavpmála með þeim. Var þá ſent eptir Hallgerði var þá talat vm málit ſva at hon var við. Lętv þeir nú ſem fyrr at hon feſti ſik ſiálf. ſkyllði þetta boð vera at Hlíðarenda. ok ſkyllði fara fyrſt leiniliga. en þó kom þar er allir viſðv. Gvnnarr reið heim af þíngi. ok kom til Bergþórshvols. ok ſagði Hiáli frá kavpvm ſínvm. hann tók þeſsv þúngliga. Gvnnarr ſpyr hví Hiáli þótti þetta ſva úráðligt? þvíat af henni man ſtandaz allt it illa er hon kemr avſtr híngat ſegir Hiáll. Alldri ſkal hon ſpilla okkrv vinfengi ſegir Gvnnarr. þat man þó ſva nęr fara ſegir Hiáll. en þó mant þú iafnan bętafyrir henni. Gvnnarr bavð Hiáli til boðs ok avllvm þeim þaðan ſem hann villdi at fęri. Hiáll het at fara. Síðan reið Gvnnarr heim ok reið vm heraðit at bióða monnom.

Cap. XXXIV.

Frá Þráni Sigfúsſyni.

Þráinn het maðr. hann var Sigfúsſon Sigvatzſonar hins ravða. hann bió at (i) Grýtá í Fliótzlíð. hann var frændi Gvnnars ok virðinga maðr míkill. hann átti Þórhildi Skálldkono. hon var ordgífr mikit ok fór

 með

(i) C. Griótá.

með flimtan. Þráinn vnni henni lítit. honom var bodit til boðs ok Kono hans. hon gekk at beina ok Bergþóra Skarphedinsdóttir kona Hiáls. Ketill het annarr Sigfússon. hann bió í Mork fyrir avstan Markarfliót. hann átti Þórgerdi Hiálsdóttur. Þórkell het hinn þridi Sigfússon fiórdi Mordr. fimti Lambi. setti Signundr. VII. Sigvrdr. þessir vorv allir frendr Svnnars. ok voro Kappar miklir. þeim bavd Svnnarr avllvm til bodsins. Svnnarr hafdi ok bodit Valgardi envm Grá ok Ulfi Arrgoda ok sonvm þeirra. Rvnólfi ok Merdi. Þeir Havskvlldr ok Rútr komo til bodsins fiolmennir. þar vorv synir Havskvlldar Þórleikr ok Olafr. þar var brúdrinn í favr með þeim ok Þórgerdr dóttir hennar. ok var hon qvenna frídvzt. hon var þá fiórtán vetra gomvl. mart var með henni annarra kvenna. þar var ok Þórkatla dóttir Asgríms Ellidagrímssonar ok detr Hiáls II. Þórgerdr ok Helga. Svnnarr hafdi marga fyrir bodsmenn ok skipadi hann sva sínvm monnom. hann sat á midian bekk. en innar frá Þráinn Sigfússon. þá Ulfr Arrgodi. þá Valgardr enn grái. þá Mordr ok Rvnólfr. þá Sigfússynir. Lambi sat (k) vstr. ed nęsta Svnnari vtar frá sat Hiáll. þá Skarphedinn. þá Helgi. þá Grímr. þá Havskvlldr. þá Hafr enn spaki. þá Ingiallr frá Kelldvm. þá synir Þóris avstan or Hollti. Þórir villdi sitia vstr virdinga manna. þvíat þá þótti hverivm gott þar sem sat. Havskvlldr sat á midian beck. en synir hans innar frá honom. Rútr sat utar frá Havskvlldi. en þá er eigi frá sagt hverso avdrvm var skipat. brúdr sat á midivm palli. en til annarrar handar henni Þórgerdr dóttir hennar. á adra hond sat Þórkatla dóttir Asgríms Ellidagrímssonar. Þórhilldr geck vm beina ok bárv þęr Bergþóra mat á bord. Þráinn Sigfússon var starsýn á Þórgerdi Glúmsdóttvr. þetta sá Þórhilldr Kona hans. hon reiddiz ok gerdi qvidling til haus.

Era (l) gapripvr gódar
(m) Segr er þer í avgvm.

Þráinn segir hon. hann steig þegar fram yfir bordit. ok sagdi skilit vid Þórhilldi. vil ek eigi hafa flimtan hennar ne fáryrdi yfir mer. ok sva var

hann

(k) C. inztr. (l) C. gapriplar gódir. (m) C. Segr.

hann kappsamr of þetta. at hann vilði eigi vera at veitzlunni nema hon se í brot rekin. ok þat var at hon fór í brot. ok nú sat hverr maðr í sínu rúmi ok drvckv ok voru gladir. Þá tók Þráinn til orða. ekki man ek (n) fęra þat í hliódmęli er mer er í skapi. þess vil ek spyria þik Havskvlldr Dalakollzson. villtv gipta mer Þórgerði frændkono þína? eigi veit ek þat segir Havskvlldr. mer þickir þú illa skilit við þessa er þú áttir áðr. eða hverr maðr er hann Svnnarr? Svnnarr svarar. eigi vil ek segia frá manninvm þviat mer er maðrinn skyldr. ok seg þú frá Hiáll segir Svnnarr. þviat allir munv því trúa. Hiáll męlti. þat er frá manni at segia at maðr er vel avðigr at fe ok gerr at ser vm allt. ok et mesta mikilmenni. ok megit þer fyrir því gera honom kostinn. Þá męlti Havskvlldr. hvat shniz þer ráð Rútr frændi? gera mátt þú fyrir því kostinn at þetta er henni iafnręði. Þá tala þeir vm kavp ok verða á allt sáttir. stendr þá Svnnarr vpp ok Þráinn ok gánga at pallinvm. spvrði Svnnarr þęr męðgvr hvart þęr villdv iáta þessvm kavpvm? þęr kvaðvz eigi bregða mvndv. ok fastnaði Hallgerðr dóttvr sína. Þá var skipat konvm í annat sinn. sat þá Þórhalla medal brúða. fór nú boð vel fram. ok er lokit var. ríða þeir Havskvlldr vestr. en Rangęingar til sinna heimila. Svnnarr gaf morgvm monnvm giafir. ok virðiz þat vel. Hallgerðr tók við búráðvm. ok var fengsom ok atqvęðamikil. Þórgerðr tók við búráðvm at Griótá. ok var góð húsfreyia.

Cap. XXXV.

Heimboð at Bergþórshvali.

Þat var síðvandi þeirra Svnnars ok Hiáls at sinn vetr þá hvarr heimboð at avðrvm fyrir vinátty sakir. Þá átti Svnnarr at sękia veizlv at Hiáli. ok fóro þav Svnnarr ok Hallgerðr til Bergþórshvols. Þá voru þav Helgi eigi heima. Hiáll tók vel við þeim Svnnari. ok þá er þav hofðv þar verit nockvra hríð. kom Helgi heim ok Þórhalla kona hans. Þá gekk Bergþóra

(n) gera at lavntali þat sem mer er i hvg.

at pallinvm ok Þórhalla með henni ok męllti Bergþóra til Hallgerðar. þú ſkallt þoka fyrir konv þeſsi. hon męllti. hvergi mvn ek þoka. þvíat engi (o) hornreka vil ek vera. ek ſkal her ráða ſagði Bergþóra. ſíðan ſettiz Þórhalla niðr. Bergþóra geck at borðinv með handlavgar. Hallgerðr tók hondina Bergþórv ok mællti. eigi er þó koſta mvnr með ykkr Hiáli. þú hefir kartnogl á hverivm fíngri. en hann er ſkegglavſs. ſatt er þat ſegir Bergþóra. en hvartki okkat gefr þat avðrv at ſok. en eigi var ſkegglavſs Þórvalldr bóandi þinn. ok rettv þó honom bana. þá męllti Hallgerðr. (p) til lítils kemr mer at eiga hinn vaſkazta mann á Íslandi ef þú hefnir eigi þeſsa Gvnnarr. hann ſpratt vpp ok ſteig fram yfir borðit ok męllti. heim man ek fara ok er þat makligaz at þú ſennir við heimamenn þína. en eigi í annara manna híbylom enda á ek Hiáli marga ſęmð at lavna ok mvn ek ekki vera eggianar fíſl þitt. ſíðan forv þav heim. Mvn þú þat Bergþóra ſagði Hallgerðr at við ſkolvm eigi ſkilldar. Bergþóra ſagði at eigi ſkylldi hennar lvtr batna við þat. Gvnnarr lagði ekki til ok fór heim til Hlíðarenda. ok var heima allan vetrinn. líðr nú ſvmarit til alþíngis.

Cap. XXXVI.

Kolr vá Svart.

Gvnnarr reið til þíngs. en áðr hann reið heiman męllti hann til Hallgerðar. verðv nú dęl meðan ek em í bravtv. ok ſýn af þer onga fárſkapi þar ſem við vini mína er vm at eiga. Travll haſi þína vini ſegir Hallgerðr. Gvnnarr reið til þíngs ok ſá at eigi var gott orðvm við hana at (q) koma. Hiáll reið ok til þíngs ok ſynir hans allir. Hú er frá því at ſegia hvat heima er tíðenda. þeir áttv ſkóg ſaman Hiáll ok Gvnnarr í Ravðaſkriðvm. þeir hofðv ekki ſkipt ſkóginvm. en hvarr var vanr at hoggva ſem þyrfti. ok taldi hvargi á annan of þat. Kolr hęt verkſtióri Hallger-

(o) B. hornkona C. hornkerling.
(p) B. C. fyr lítit.
(q) C. ſkipta.

Hallgerdar. hann hafdi verid med henni lengi. ok var id mesta illmenni. Svartr het madr. hann var húskarl Hiáls ok Bergþórv. þeim likadi vel vid hann. Bergþóra mælti vid hann at hann skylldi fara í Rauðaskridvr ok hoggva skóg. en ek man fá til menn at draga heim vidinn. hann qvaz vinna mundv þat sem hon legdi fyrir hann. hann fór vpp í Rauðaskridvr ok skylldi þar vera vikv. Snaudir menn komv til Hlídarenda avstan frá Markarflióti. ok sogdv at Svartr hafdi verit í Rauðaskridvm. ok hoggvit skóg ok gert mikit at. Sva man Bergþóra tilætla at ræna mik morgv segir Hallgerdr. en því skal ek ráda at hann hoggi eigi optarr. Rannveig heyrdi módir Gvnnars ok mælti. þó hafa húsfreyior verid gódar þótt eigi hafi stadit í mannrádvm. Hú leid af nóttin. ok of morgvninn kom Hallgerdr at máli vid Kol ok mælti. Verk hefi ek hvgat þer segir hon ok fekk honom í hendr vapn ok mælti. farðv í Rauðaskridvr. þar mant þú finna Svart. hvat skal ek honvm? segir hann. spyrr þú at því þar er þú ert id mesta illmenni. vega skallt þú hann. segir hon. gert man ek þat geta. segir hann. en þat er líkara at ek gefa mik vid. vex þer hvatvetna í avgv segir hon. ok ferr þer illa þar sem ek hefi mælt eptir þer hvern hlvt. mvn ek fá til annan mann at gera þetta ef þú þorir eigi. hann tók avxina ok var reidr miok. ok tekr hest er Gvnnarr átti. ok ríðr nú þar til er hann kemr avstr at Markarflióti. hann steig þar af baki ok beid í skóginvm þar til er þeir hofdv borit ofann vidinn ok Svartr var einn eptir. leypr Kolr þá at honom ok mælti. fleiri mvnv kvnna at hoggva stórt enn þú einn. ok setti avxina í hofvd honom ok hió hann bana hogg. ok ríðr heim síðan ok segir Hallgerdi vígit. hon mælti sva skal ek þik vardveita at þik skal ekki saka Vera má þat segir hann. en hinn veg dreymdi mik þó ádr enn ek vá vígit. Hú koma þeir vpp í skóginn ok finna Svart veginn ok flytia hann heim. Hallgerdr sendi Gvnnari mann til þings at segia honom vígit. Gvnnarr hallmælti ekki Hallgerdi fyst fyrir sendimanninvm. ok vissv menn eigi fyst hvart honom þótti vel eda illa. litlv sídarr stód hann vpp ok bad menn sína ganga med ser. þeir gerdv sva ok fóro til búdar Hiáls. Gvnnarr sendi mann eptir Hiáli. ok bad hann koma út. Hiáll gekk út þegar. ok gengv þeir Gvnnarr á tal. Gvnnarr mælti. víg hefi ek at segia þer. ok hefir valldit kona mín ok verkstióri minn Kolr. en fyrir hefir ordit Svartr húskarl þinn. Hiáll þagdi

meðan hann sagði honom alla soguna. þá mælti Hiáll. þorfa manto at láta hana eigi ollo framkoma. Gvnnarr mælti. sialfr skallt þú dæma. Hiáll mælti. erfitt man þer verða at bæta oll slys Hallgerðar. ok man annarsstaðar meira slóða draga enn her er við eigom lot at. ok mon her þó mikit ávanta at vel se ok monu við þess þorfa at mona þat at við hofom vel við mælt. ok vættir mik at þer fara vel. en þó mont þú verða miok atþreyttr. Hiáll tók siálfdæmi af Gvnnari ok mælti. ekki man ek hallda máli þessu til kaps. þú skallt giallda XII. avra silfrs en þat vil ek tilskilia þótt nockot komi þat or varom garði er þer eigit vm at gera at þer stillið eigi verr gerðinni. Gvnnarr greiddi af hendi feit vel. ok reið heim síðan. Hiáll kom heim af þingi ok synir hans. Bergþóra sá feit ok mælti. vel er þessu í hóf stillt. en iafnmikit fe skal koma fyrir Kol er stondir líða. Gvnnarr kom heim af þingi ok taldi á Hallgerði. hon qvað betri menn liggia úbætta margstaðar. Gvnnarr qvað hana ráða mondu tiltekiom sínom. en ek skal ráða hverso málin lúkaz. Hallgerðr hældiz iafnan vm víg Svarts. en Bergþóru líkaði þat illa. Hiáll fór upp í Þórólfsfell ok synir hans at skipa þar til búss. en þann sama dag verðr sá atburðr þá er Bergþóra er úti at hon ser mann ríða at gárði svortom hesti. hon nam staðar ok gekk eigi inn. hon kendi eigi manninn. siá maðr hafði spiót í hendi ok gyrðr saxi. hon spyr þenna mann at nafni. Atli heiti ek sagði hann. hon spurði hvaðan hann væri? ek em Avstfirðzkr maðr segir hann. hvert skallt þú fara? segir hon. ek em maðr vistlavs. segir hann. ok ætlaða ek at finna Hiál ok Skarphedinn ok vita ef þeir vilði með mer taka. hvat er þer hentazt at vinna? segir hon. ek em akrgerðar maðr. ok mart er mer vel hent at gera. segir hann. en eigi vil ek því leyna at ek em maðr skapharðr. ok hefir margr iafnan lotið vm sárt at binda fyrir mer. ekki gef ek þer þat at sok þótt þú ser engi bleyðimaðr segir hon. Atli mælti. ert þú nockurs ráðandi her? segir hann. ek em kona Hiáls segir hon. ok ræð ek eigi síðr hión enn hann. Villt þú taka við mer? segir hann. gera man ek þer kost á því. segir hon. ef þú villt vinna þat er ek legg fyrir þik. ok sva þótt ek vilia senda þik til (r) mannráða.

(r) C. manndrápa.

ráda. Attv sva tilvarit of menn segir hann at þú mvnt ekki mín at slíkv þvrfa. Þat skil ek er ek vil segir hon. Kavpa mvnv vid at þessv segir hann. Þá tók hon vid honom. Hiáll kom heim ok synir haus ok spvrdi Bergþórv hvat manna siá vęri? hann er húskarl þinn segir hon. ok tók ek vid honom. ok kvedz hann vera madr óhandlatr. ęrit mvn hann stórvirkr segir Hiáll. en eigi veit ek hvart hann er sva gódvirkr. Skarphedinn var vel til Atla. Hiáll rídr til þings of svmarit ok synir hans. Gvnnarr var á þingi. Hiáll tók vpp fesiód. Skarphedinn spyr. hvat fe er þat fadir? her er fe þat er Gvnnarr greiddi mer fyrir heimamann varn fyrra svmar. Koma man þer þat til nockvrs segir Skarphedinn. ok glotti vid.

Cap. XXXVII.

Víg Kols er Atli drap.

Nú er þar til at taka at Atli spvrdi Bergþórv hvat hann skylldi vinna vm daginn? hvgat hefi ek þer verkit segir hon. þú skallt fara at leita Kols þar til er þú finnr hann. segir hon. þviat nú skallt þú vega hann í dag ef þú villt minn vilia gera. her er vel ákomit segir Atli. þviat hvarrtveggi okkarr er illmenni. en þó skal ek sva til hans ráda at annarrhvarr okkar skal deyia. vel man þer fara segir hon. ok skallt þú ok eigi til eingis vinna. hann tók vapn sín ok hest ok reid vpp til Fliótzhlídar. ok mętti þar monnom er fóro frá Hlídarenda. þeir áttv heima avstr í Mork. þeir spvrdv hvert Atli ętladi? hann qvez rída skylldv at leita kláss eins. þeir qvadv þat lítit eyrindi slíkvm verkmanni. en þó er þá hellz eptir at spyria er á ferli hafa verit í nótt. hverir ervv þeir? segir hann. Víga Kolr húskarl Hallgerdar segia þeir fór frá seli ádan. ok hefir vakat í alla nótt. Eigi veit ek hvart ek þori at finna hann segir Atli. hann er skapillr. ok má vera at ek láta annars víti at varnadi. hinnig vęrir þú vndir brún at líta sem þú mvndir eigi vera ragr. ok vísvdv honom til Kols. hann keyrdi þá hest sinn ok rídr mikinn. ok er hann mętir Kol męlti Atli til hans. gengr vel (s) klyfia

(s) C. klyfiabvrdrinn.

klyfiabandit? segir Atli. Þat man þik skipta ongu mannshlan segir Kolr. ok ongann þann er þadan er. Atli mællti. Þat átt þú eptir er ersidaz er. en þat er at deyia. Sídan lagdi Atli spióti til hans. ok kom á hann midian. Kolr svefladi til hans exi ok misti hans ok fell af baki. ok dó þegar. Atli reid þar til er hann fann verkmenn Hallgerdar ok mællti. farit upp til hestzins. ok getid hans Kols. þviat hann er fallinn af baki. ok er hann daudr. hefir þú vegit hann? segia þeir. Sva man Hallgerdi sýnaz sem hann hafi eigi sialfdaudr ordit. reid sídan Atli heim ok sagdi Bergþóru. hon þakkar honum verk þetta ok ord þau sem hann hafdi um hast. eigi veit ek segir hann hversu Hiáli mun þikkia segir Atli. Vel man hann í hondum hafa segir hon. ok mun ek segia þer eitt til marks um. at hann hefir haft til þings þrælsgiolld þau er ver tókum vid fyrra (t) var. ok munu þau nú koma fyrir Kol. en þótt sættir verdi þá skallt þú þó vera varr um þik. þviat Hallgerdr man eingar sættir hallda. Villt þú nocqvot senda mann til Hiáls at segia honom vígit? eigi vil ek þat segir hon. mer þætti betr at Kolr væri úgilldr. hættu þau talin. Hallgerdi var sagt víg Kols ok ummæli Atla. hon qvaz launa skylldu Atla. hon sendi mann til þings at segia Gunnari víg Kols. hann svaradi fá. ok sendi mann at segia Hiáli. hann svaradi ongu. Skarphedinn mællti. miclu eru þrælar atgerdarmeiri en fyrr hafa verid. þeir flugu þá á. ok þótti þat (u) ecki saka. en nú vilia þeir vegaz. ok glotti vid. Hiáll kippti ofan siódinum er uppi var í búdinni ok gekk út. synir hans gengu med honum til búdar Gunnars. Skarphedinn mællti vid mann er var í búdardyrum. segdu Gunnari at fadir minn vill finna hann. hann gerdi sva. Gunnarr gekk út þegar. ok fagnadi vel Hiáli. sídan gengu þeir á tal. illa hefir vordit segir Hiáll er húsfreyia mín skal hafa rofit grid ok látit drepa húskarl þinn. Ekki skal hon ámæli af þessu hafa segir Gunnarr. dæm þú nú málit segir Hiáll. Sva man ek gera segir Gunnarr. læt ek þá vera menn iafnudyra Svart ok Kol. skallu greida mer XII. aura silfrs. Hiáll tók fesiódinn ok selldi Gunnari. Gunnarr kendi feit at þat var et sama sem hann hafdi honum greitt. fór Hiáll til búdar sinnar.

ok

(t) B. fyrra sumar. (u) B. ongum manni.

ok var iafn vel með þeim síðan sem áðr. Þá er Hiáll kom heim. taldi hann á Bergþóru. en hon qvaz alldri vegia skyldu fyrir Hallgerði. Hallgerðr leitaði á Gunnar miok er hann hafði sęttz á vígit. Gunnarr qvez alldri bregðaz skyldu Hiáli ne sonum hans. hon geisaði miok. Gunnarr gaf eigi gaum at því. Sva gętto þeir til á þeim misserum at ekki varð at.

Cap. XXXVIII.

Víg Atla þręls.

Um varit ręddi Hiáll við Atla. þat villda ek at þú rediz avstr í fiorðu at eigi skapi Hallgerðr þer alldr. ekki hręðumz ek þat segir Atli ok vil ek giarna heima vera ef ek á kosti. þat er þó úrádligra segir Hiáll. betra þikki mer at láta í þínu húsi enn skipta um lánardrotna. en þess vil ek biðia þik ef ek em veginn at eigi komi þrælsgiolld fyrir mik. Sva skal þik bęta sem friálsan mann. en Bergþóra mun þer því heita sem hon man (x) efna. at fyrir þik skolu koma mannhefndir. rez hann þá þar at hióni. Hú er at segia frá Hallgerði at hon sendi mann vestr til Biarnarfiarðar eptir Bryniólfi Rósta frænda sínum. Hann var son Svans lavngetinn. Hann var íð mesta illmenni. Gunnarr visði ekki til þessa. Hallgerðr qvað hann ser vel (y) fallinn til verkstióra. Bryniólfr kom vestan. ok spurði Gunnarr hvat hann skyldi? hann qvaz þar vera skyldu. Ecki mun þú bęta híbýli var segir Gunnarr. sva er mer frá þer sagt. en ekki man ek vísa í brot frændum Hallgerðar þeim er hon vill at se með henni. Gunnarr var tll hans fár ok ekki illa. leið nú sva fram til þings. Gunnarr ríðr til þings ok Kolskeggr. ok er þeir komu til þings fundu þeir Hiáll. ok var hann á þingi ok synir hans. ok fór vel með þeim Gunnari. Bergþóra męllti við Atla. far þú upp í Þórólfsfell ok vinn þar vikv. hann fór upp þángat ok var þar á lavn. ok brendi kol í skógi. Hallgerðr męllti við Bryniolf. þat er mer sagt at Atli se eigi heima. ok muni hann vinna verk í Þórólfsfelli. hvat þikki þer

(x) C. láta framkoma. (y) C. felldan.

ikkaz at hann vinni? segir hann. í skógi nacqvat segir hon. hvat skal ek honom? segir hann. drepa skallt þú hann. segir hon. hann varð vm fár. Hallgerðr męlti. Minnr myndi Þióstólfi í avgv vaxa. ef hann vęri á lífi at drepa Atla. Ecki skallt þú her enn þvrfa miok á at fryia segir hann. tók hann þá vopn sín. ok tekr hest sinn ok stígr á bak. ok ríðr í Þórólfsfell. hann sá kolreyk mikinn avstr frá bęnvm. ríðr hann þar til ok stígr þá af hestinvm ok bindr. en hann gengr þar sem męstr var reykrinn. ser hann þá hvar kolgrofin er. ok er þar maðr við. hann sá at hann hafði sett spiot í vollinn hiá ser. Bryniolfr gengr męð reykinvm allt at honom. en hann var óðr at verki sínv ok sá hann eigi. Bryniólfr hió í hofvt honom męð oxi. hann bráz við svo fast at Bryniólfr let lavsa oxina. ok þreif Atli spiótið ok skavt eptir honom. Bryniolfr kastaði ser niðr við vellinvm. en spiótið flóy yfir hann fram. Havtz þú nú þess er ek var eigi viðbúinn segir Atli. en nú man Hallgerði vel þikkia. þvíat þú mant segia davða minn. en þat er til bóta at þú mvnt eiga slíkan (z) brátt. enda tak þú nú avxi þína er her hefir verit. hann svaradi honom avngv. ok tók avxina eigi fyrr enn hann var davðr. ok reið heim í Þórólfsfell ok sagði vígit. ok reið heim síðan ok sagði Hallgerði. hon sendi menn til Bergþórshvols. ok let segia Bergþóry at nú vár lavnat víg Kols. Síðan sendi Hallgerðr mann til þings at segia Gvnnari víg Atla. Gvnnarr stóð vpp ok Kolskeggr męð honom. Kolskeggr męlti. óparfir mvnv þer verða frędr Hallgerðar. þeir gengv til fvndar við Hiál. Gvnnarr męlti. Víg Atla hefi ek at segia þer. hann sagði honom hverr va ok vil ek nú bióða þer bót fyrir. ok skallto gera sialfr. Hiáll męlti. þat hǫfvm við ętlat at láta okkr ekki ágreina. en þó man ek ekki gera hann at þręli. Gvnnarr qvað þat vel vera. ok rętti fram hendina. Hiáll nefndi ser vatta. ok sęttvz at þessv. Skarphęðinn męlti. ecki lętr Hallgerðr verða ellidavða hvskarla vara. Gvnnarr męlti. Svo man móðir þín tilętla at ymsir eigi hogg í garða. ęrit bragð mvn at því sagði Hiáll. Síðan gerði Hiáll C. silfrs. en Gvnnarr gallt þegar. Margir męlto er hiá stóðv at mikit vęri gert. Gvnnarr reiddiz. ok qvað þá bętta

fvllvm

(z) B. á bavgi bráttt.

fyllvm (þ) bótvm er eigi vęri vaskari menn enn Atli var. Riðv þeir við, þat heim af þingi. Bergþóra rędði við Hiál er hon sá feit. efnt þickiz þú hafa heit þín. enn nú erv eptir mín heit. Eigi er nauðsyn á at þú efnir þav segir Hiáll. hins hefir þú tilgetið segir hon ok skal sva vera. Hallgerðr męlti við Gvnnar. hefir þú goldit fyrir víg Atla C. silfrs. ok gert hann at friálsvm manni? friáls var hann áðr segir Gvnnarr. enda skal ek ekki gera at óbótamonnom heimamenn Hiáls. iafnkomit man á með ykkr er hvarrtveggi er blauðr. þat er sem reyniz segir hann. var þá Gvnnarr við hana lengi fár. þar til er hon lęt til við hann. Hú er kyrt þav misseri. vm varit iók Hiáll ekki hión sín. Hú ríða menn til þings vm sumarit.

Cap. XXXIX.

Víg Bryniolfs Rósta.

Þórðr het maðr. hann var kallaðr lœysingiason. Sigtryggr het faðir hans. ok hafði hann verit leysingi Asgerðar. ok drokknaði hann í Markarflióti. var Þórðr því með Hiáli síðan. hann var mikill maðr ok styrkr. hann hafði fóstrað alla sonu Hiáls. hann hafði lagt hug á Gvðfinnu frændkonu Hiáls Þórólfsdóttvr. hon var matselia heima þar. ok var þá úhravst. Bergþóra kom at máli við Þórð lausingia. hon sagði. þú skallt fara at drepa Bryniólf frænda Hallgerðar. eingi em ek vígamaðr segir hann. en þó man ek gera þat er þú villt. þat vil ek segir hon. síðan fór hann upp til Hlíðarenda. ok let kalla Hallgerði út. ok spvrði. hvar Bryniólfr vęri. hvat villtv honom? segir hon. ek vil at hann segi mer hvar hann hefir hvlit hrę Atla. mer er sagt at hann hafi illa vmbúit. hon vísaði til hans ok qvað hann vera í Akratúngv niðri. Sęt þú segir Þórðr at honom verði eigi þat sem Atla. engi ertv vígamaðr segir hon. ok man ecki vndir hvart þit finniz. Alldri hefi ek sęð mannzblóð. ok veit ek eigi hve mer bregðr við. ok leypir or túninv ok ofan til Akratúngv. Rannveig móðir

(þ) B. C. retti.

Gvnnars hafdi heyrt á vidrtal þeirra. miok frýr þú honom hvgar Hallgerdr segir hon. en ek ætla hann avrvggan mann. ok man þat frændi þinn finna. Þeir mættvz á favrnvm vegi Bryniolfr ok Þórdr. Þordr mællti. Ver þú þik Bryniolfr. þviat ek vil eigi nídaz á þer. Bryniolfr reid at Þórdi ok hió til hans. hann hió móti med oxi ok í sundr skaptid fyrir framan hendr honom Bryniólfi. ok hió þegar í annat sinn til hans. ok kom á bríngvna. ok gekk þegar á hol. fell hann þá af baki. ok var þegar davdr. Þórdr fann (a) smalamann Hallgerdar. ok lýsti vígi á hond ser. ok sagdi hvar hann lá. ok bad hann segia Hallgerdi vígit. sídan reid hann til Bergþórshvols ok sagdi Bergþóru vígit ok odrvm monnvm. niótto heill handa sagdi hon. Smalamadr sagdi Hallgerdi vígit. hon vard beisk vid ok qvad her skylldv mikit illt afleida ef hon mætti ráda.

Cap. XL.

Sætt Hiáls ok Gunnars vm víg Bryniolfs.

Nú koma tídindin til þings. ok let Hiáll segia ser þrimsinnvm. ok mællti sídan. fleiri geraz nú vígamenn enn ek ætlada. Skarphedinn mællti. siá madr hefir þó hellz verit hradfeigr segir hann (b) er látiz hefir fyrir fóstra

(a) B. heimamann. (b) B. er fóstri minn hefir i hel komit. þar sem hann hefir alldri set mannzblód. ok qvad vísv

Hradfeigann vil ek hlæir
hvg minn vid þat svinnann
eydi ormaleydar
allda siga kallar.
var erv vamr meiri
vígsgædendvm brædra
enn at varg mvnvm vinna
vín á fóstra mínvm.

Hiáll mællti. þat mvnv víst margir ætla at því skapfelli sem hvæ-

rir

fóstra varvm er alldri hefir sed manzblód. ok mvndv þat margir ętla at ver brędr myndim þetta fyrr gert hafa at því (c) skapferli sem ver hofvm. Skamt mvnt þú til þess eiga segir Hiáll at þik man slíkt henda. mvn þik þó navdr tilreka. Þeir gengv þá til móts vid Gvnnarr ok sogdv honom vígit. Gvnnarr męlti ok sagdi at þat var lítill mannskadi. en þó var hann friáls madr. Hiáll bavd honom þegar sęttina. Gvnnarr iátti því. ok skylldi hann siálfr dęma. hann dęmdi þegar ok gerdi C. silfrs. Hiáll gallt þegar feit. ok vorv þeir sáttir eptir þat.

Cap. XLI.

Utkvama Sigmvndar.

Sigmvndr het madr. hann var Lambason Sigvatzsonar hins ravda. hann var farmadr mikill kvrteis madr ok vęnn. mikill ok sterkr. hann var metnadar madr mikill ok skálld gott. ok at flestvm íþróttvm vel búinn. hávada madr mikill. spottsamr ok ódęll. hann kom út avstr í Hornafirdi. Skiolldr het felagi hans. hann var sęnskr madr ok illr vidreignar. þeir fengv ser hesta ok ridv avstan or Hornafirdi. ok letv eigi ferd sinni fyrr enn þeir komv í Fliótzhlíd til Hlídarenda. Gvnnarr tók vel vid þeim. þar var frændsymi mikil med þeim. Gvnnarr bavd Sigmvndi at vera þar vm vetrinn. Sigmvndr qvaz þat þiggia mvndv ef Skiolldr vęri þar felagi hans. Sva er mer frá honom sagt sagdi Gvnnarr. at hann se þer engi skapbęttir. en þú þarf hins helldr at bętt se vm med þer. er her ok vavnd vistin. ok villda ek ráda ydr rád frændvm mínvm at þer hlypit eigi vpp vid frameggian Hallgerdar konv minnar. þvíat hon tekr þat margt vpp er fiarri er mínvm vilia. Veldrat sá er varar segir Sigmvndr. þá er at gęta rád-

rir hafa at þer myndit fyrri víg vega. enda man til þess ekki langt vera. ok mvnv þat margir mæla at ydr reki navdsyn til. Þeir gengv þá ꝛc. (c) C. skaplyndi.

zins segir Gvnnarr. en miok mvnt þú verda (d) reyndr. ok gákk med mer iafnan ok hlít minvm rádvm. Sidan vorv þeir í fylgd med Gvnnari. Hallgerdr var vel til Sigmvndar. ok þar kom at þar gerdiz sva mikill ákafi at hon bar fe á hann. ok þiónadi honom eigi (e) verr enn bónda sínvm. ok logdv margir þat til ords. ok þóttvz eigi vita hvat vndir myndi búa. Hallgerdr męllti til Gvnnars. eigi er gott vid at vna vid þat C. silfrs er þú tókt fyrir Bryniolf frędna minn. enda skal ek hefna hans ef ek má segir hon. Gvnnarr qvaz ekki vilia skipta ordvm vid hana. ok gekk í brot. hann fann Kolskegg ok męllti til hans. Fardv ok finn Hiál ok seg honom at Pórdr se varr vm sik þótt settir se. þviat mer þikkir eigi trúliga vera. hann reid ok sagdi Hiáli. en Hiáll sagdi Pórdi. Kolskeggr reid heim. ok þakkadi Hiáll þeim trúleika sína. Þat var einvhverio sinni at þeir vorv úti Hiáll ok Pórdr. þar var vanr at ganga hafr vm túnit. ok skylldi eingi hann í bravt reka. Pórdr męllti. vndarliga bregdr nú vid segir hann. hvat ser þú þess er þer þickir med vndarligv móti segir Hiáll. mer þikki hafrinn liggia her í (f) lęgdinni. ok er alblódvgr allr. Hiáll qvad þar vera eigi hafr ok ekki annat. hvat er þat þá? segir Pórdr. þú mant vera feigr madr. ok mvnt þú sed hafa fylgiv þína segir Hiáll. ok ver þú varr vm þik. ekki man mer þat stoda segir Pórdr ef mer er daudinn ętladr. Hallgerdr kom at máli vid Práinn Sigfússon ok męllti. Mágr þętti mer þú vera. segir hon ef þú drępir Pórd (g) Leysingiason. eigi man ek þat gera. þviat þá man ek hafa reidi Gvnnars frędna míns segir hann. man ok þar stórt áliggia þviat vígs þess mvn verda brátt hefnt. hverr man hefna? segir hon. hvart karl enn skegglavsi? eigi man þat segir hann. hans synir mvnv hefna. Sídan tavlvdv þav lengi hliótt. ok visi eingi madr hvat þav hofdv í rádagerdvm. Einvsinni var þat at Gvnnarr var eigi heima ok þeir felagar. þar var kominn Práinn frá Gridá. þá sátv þav Hallgerdr úti ok tavlvdv. þá męllti Hallgerdr. því hafa þit heitid felagar Sigmvndr ok Skiolldr at drepa Pórd Leysingiason. en þú hefir mer því heitid Práinn

at

(d) C. atþreyttr. (e) C. minnr. (f) C. dælinni.
(g) C. Lavsingia.

at vera vidstaddr. Þeir gengv vid allir at þeir hofdv þessv heitid henni. Hú man ek gefa rádit til segir hon. þer skvlvt rída avstr í Hornafiord eptir fe yckrv. ok koma heim vm þing avndvert. en ef þit ervt heima. mvn Gvnnarr vilia at þer ridit til þings med honom. Hiáll man vera á þingi ok synir hans ok Gvnnarr. en þit skolvt þá drepa Þórd. þeir iáttv at þessi rádagerd skylldi fram koma. Sídan bioggvz þeir avstr í Fiordv ok varadiz Gvnnarr þat ekki. ok reid Gvnnarr til þings. Hiáll sendi Þórd Leysingiason avstr vndir Eyiafioll. ok bad hann vera í brot eina nótt. hann fór avstr. ok gaf honom eigi avstan. þviat fliótit var sva mikit at langt var vm (h) óreitt. Hiáll beid hans eina nótt þviat hann gtladi at hann skylldi ridit hafa med honom. Hiáll mællti vid Bergþóru. at hon skylldi senda Þórd til þings þegar hann kemi heim. tveim nóttvm sídarr kom Þórdr avstan. Bergþóra sagdi honom at hann skylldi til þings. en nú skallt rída vpp í Þórólfsfell ok siá þar vm bú. ok vera þar eigi lengr enn eina nótt eda tvær.

Cap. XLII.

Víg Þórdar Leysingiasonar.

Sigmvndr kom avstan ok þeir felagar. Hallgerdr sagdi þeim at Þórdr var heima. en hann skylldi þegar til þings rída á fárra nátta fresti. man ydr nú fœri á vid hann segir hon. en ef þetta berr vndan. náit þer honom eigi. Menn komv til Hlídarenda frá Þórólfsfelli. ok sogdv Hallgerdi at Þórdr vœri þar. Hallgerdr gekk til þeirra Þráins Sigfússonar ok mællti til hans. Hú er Þórdr í Þórólfsfelli. ok er ydr nú rád at vega at honom er hann ferr heim. þat skolv ver nú gera segir Sigmvndr. gengv þeir þá út ok tóko vapn sín ok hesta ok ridv á leid fyrir hann. Sigmvndr mællti til Þráins. nú skallt þú ecki at gera. þviat oss man eigi alla tilþvrfa. Sva man ek gera segir hann. Þá reid Þórdr at þeim (i) littlv sídarr.

(h) B. ófært. (i) B. vanvm brádar.

darr. Sigmvndr męllti til hans. Sefz þú vpp segir hann. þviat nú skallt þú deyia. Eigi skal þat segir Þórdr. gakk þú til einvígis vid mik. eigi skal þat segir Sigmvndr. ver skolvm þess nióta er ver ervm fleiri. en eigi er kynligt at Skarphedinn se (k) hravstr at þat er męllt at fiórdvngi bregdi til fóstrs. at því man þer verda segir Þórdr. þviat Skarphedinn man mín hefna. Sídan sękia þeir at honom. ok brýtr hann spiót fyrir hvarvmtveggia þeirra. sva vardiz hann vel. þá hió Skiolldr af honom hondina. ok vardiz hann þá med annari nokkvra stvnd. þar til er Sigmvndr lagdi í gegnvm hann. fell hann þá davdr til jardar. þeir bárv at honom torf ok griót. Þráinn męllti. Ver hofvm illt verk vnnit. ok mvnv synir Hiáls illa kvnna víginv þá er þeir spyria. Þeir rída heim ok segia Hallgerdi. hon let vel yfir víginv. Rannveig męllti módir Gvnnars. þat er męllt at skamma stvnd verdr hond hoggi fegin. enda man sva her. en þó man Gvnnarr leysa þik af þessv máli. en ef Hallgerdr kemr annarri flvgv í mvnn þer. þá verdr þat þinn bani. Hallgerdr sendi mann til Bergþórshvols at segia vígit. en annan mann til þings at segia Gvnnari vígit. Bergþóra qvaz ekki mvndv beria Hallgerdi illyrdvm vm slíkt. ok qvad þat ongva hefnd fyrir sva mikit mál.

Cap. XLIII.

Sętt Hiáls ok Gvnnars vm víg Þórdar.

En er sendimadr kom til þings at segia Gvnnari vígit. þá męllti Gvnnarr. þetta er illa ordit. ok eigi kvęmi þav tídindi til eyrna mer at mer þętti verri. en þó skvlv ver nú fara þegar at finna Hiál. ok vęntir mik enn at honom fari vel þótt hann se miok athreyttr. Sengv þeir þá á fvnd Hiáls. ok kavllvdv hann til máls vid sik. hann geck þegar til fvndar vid Gvnnarr. þeir tolvdv ok var ekki manna vid fleira fyrst enn Kolskeggr. hord tídindi hefi ek at segia þer segir Gvnnarr. víg Þórdar Leysingiasonar. ok vil

(k) C. hetia mikil.

vil ek bióda þer sialfdœmi fyrir vígit. Hiáll þagnadi nokkvt skeid. ok mœlti sídan. Vel er slíkt bodit segir hann. ok man ek þat þiggia. en þó er eigi orvœnt at ek hafa ámœli af konv minni eda sonvm fyrir þetta. þvíat þeim mvn miok mislíka. en þó man ek á þat hœtta. þvíat ek veit at ek á vid dreng vm. vil ek ok eigi at af mer standi brigd okkarar vinátty. Villtv nokkvt sonv þína vid láta vera? segir Svnnarr. ekki segir Hiáll. þvíat eigi mvnv þeir riúfa þá sátt er ek geri. en ef þeir erv vidstaddir. þá mvnv þeir ekki saman draga. Sva man vera segir Svnnarr. siá þú einn fyrir. þeir tókvz þá í hendr ok sœttvz (m) vel ok skiótt. þá mœlti Hiáll. CC. silfrs geri ek. ok man þer mikit þikkia. (n) eigi þicki mer þetta ofmikit segir Svnnarr. ok gekk heim til búdar. Synir Hiáls qvomv heim. ok spvrdi Skarphedinn hvadan fe þat vœri komit hit mikla er fadir hans hellt á. Hiáll mœlti. ek segi ydr víg Þórdar fóstra ydars. ok havfv vid Svnnarr nú sœtz á málit. ok hefir hann tvennvm manngiolldvm bœtt hann. hverir hafa vegit hann? segir Skarphedinn. Sigmvndr ok Skiolldr. en Þráinn var þó nœrstaddr segir Hiáll. mikils þótti þeim vid þvrfa segir Skarphedinn. ok Kvad vísv.

Eigi þótti œgiss
áfestaundum hesta
þurfa þróttadiorfvm
þeim lítils vit hlíta
nær skulum hefia hrœrir
handa laugdis branda
sverd rudu frœgir fyrdar
fyrr ef nú erum Kyrrer.

en hvar skal þá komit er ver skolvm handa hefia. skamt man til þess segir Hiáll ok mant þú þá eigi þess lattr. en þó þicki mer mikit vndir. at þer riúfit eigi þessa sœtt. Sva mvnv ver þá gera segir Skarphedinn.

(m) B. heilvm sáttvm.

(n) C. þvíat þat ero tvenn manngiolld.

en ef til verdr nocqvot med oss. þá mvnv ver minnaz á enn forna fiandskap. engis man ek þá vmbeida segir Hiáll.

Cap. XLIV.

Sigmvndr níddi Hiál ok sonv hans.

Nú rída menn heim af þingi. ok er Svnnarr kom heim mællti hann til Sigmvndar. Meiri ertv úgiptvmadr enn ek ætlada. ok hefir þú til illz þína ment. en þó hefi ek nú gert þik sáttan vit Hiál ok sonu hans. ok skallt þú nú eigi láta annarri flvgv koma í mvnn þer. ert þú mer ekki skaplíkr. þú ferr med spott ok hád. en þat er ekki mitt skap. kemr þú þer því vel vid Hallgerdi at it eigit meirr skap saman. Svnnarr taldi á hann langa hríd. hann svaradi honom vel. ok qvaz meirr hans rádvm skyldv fram fara þadan af enn þar til. Svnnarr sagdi honum þá hlýda mvndv. (o) Hellz vinátta med þeim Svnnari ok Hiáli þótt fátt væri medal annars (p) lidsins. Sá atbvrdr vard at farandkonvr komv til Hlídarenda frá Bergþórshvoli. þær vorv málgar ok helldr (q) illordar. Hallgerdr átti dýngiv ok sat hon þar optliga. þar var Þórgerdr dóttir hennar. þar var Þráinn ok Sigmvndr ok fioldi qvenna. Svnnarr var eigi þar ne Kolskeggr. farandkonvr þessar gengv inn í dýngivna. Hallgerdr heilsadi þeim ok let gefa þeim rúm. ok spvrdi at tídendvm en þær qvádvz engi segia. Hallgerdr spvrdi hvar þær vorv vm nótt? þær sogdv at Bergþórshvoli. hvat hafdiz Hiáll at segir hon. stritadiz hann vid at sitia sogdv þær. hvat gerdv synir Hiáls segir hon. þeir þickiaz nú hellz menn. Micklir erv þeir (r) vexti. en úreyndir erv þeir mioc. segia þær. Skarphedinn hvatti avxi. Grímr skepti spiót. Helgi hnavd hiallt á sverd. Havskvlldr treysti mvndrida í skilldi. til stórræda nockorra mvnv þeir ætla segir Hallgerdr. eigi vitv vid þat segia þær. hvat gerdv húskarlar Hiáls segir hon. eigi visv vid þat hvat svmir gerdv.

einn

(o) C. hellz med þeim sætt nokkvra hríd en ávallt mælltvz þeir vel vid Svnnarr ok Hiáll ok synir Hiáls þótt ꝛc. (p) B. fólksins. (q) C. ordillar. (r) C. at Vallarsyn.

einn ók skarni á hóla. hví myndi þat sęta segir hon. þat sagði hann at þar yrði tada betri enn annarsstadar segia þęr. misvitr er Hiáll segir Hallgerðr þar er hann kann til hversvetna ráð. hvat er í því segia þęr. þat man ek tilfinna er satt er segir hon er hann (s) let eigi aka í skegg ser. at hann vęri sem adrir karlmenn. ok kollom karl enn skegglavsa. en sonv hans tadskegglinga. ok kveð þú vm nocqvot Sigmvndr. ok lát oss nióta þess er þú ert skáld. þess em ek albúinn segir hann ok kvad vísvr þessar.

Hvat skolv havkasetra
hilldr myndrida í skilldi
travdir trygra ráda
taglskegglingar negla
þviat sviphnuggnir seggir
svanteigs megv eigi
ellda biork þav er yrkium
orð hádulig fordaz.

Karlin spyri orda illra
einsætt er þat greinir
vámr nemi víst í tómi
vart raus hinn skegglausi
hoddveitir velr heiti
havllzti gott af spotti
lið sem ek trautt vm trúða
tadskegglingvm vegligt.

Get ek makligaz miklu
meins leitendum heiti
traudr rýf ek trygðer slðan
tadskegglingum vegligs
heiti kallinn knęytum
kanna ek oft hugi manna
skial í skommu máli
skegglauss tali seggia.

(s) A. C. ók eigi.

Gerſimi ert þú ſegir Hallgerdr hverſv þú ert mer eptirlátr. þá kom Gvnnarr at í því. hann hafdi ſtadit fyrir framan dyngiona. ok heyrdi oll ordtokin. brá þeim miok vid er þav ſá hann inn ganga. þavgnvdv þá allir en ádr hafdi verit hlátr mikill. Gvnnarr var reidr miok ok mællti til Sigmvndar. heimſkr madr ertv ok úrádhollr. þú rópar ſonv Hiáls ok ſialfan hann er þó er meſt vert. ok þó ſlíkt ſem þú hefir þeim ádr gert. ok man þetta vera þinn (t) bani. En ef nokkvrr madr hermir þeſsi ord. eda víſvr þá ſkal ſá í brotv verda ok hafa þó reidi mína (u) en ſva var þeim ollvm ótti mikill at honom at engi þordi þeſsi ord at herma. (x) Sídan gekk hann í brot. Farandkonvrnar tavlvdv med ſer at þær myndu taka lavn af Bergþórv ef þær ſegdi henni þetta. þær fórv ſídan ofan þangat ok ſogdv Bergþórv á lavn ófregit. Bergþóra mællti er menn ſátv (y) vndir bordvm. Giafir erv ydr gefnar fedgvm. ok verdit þer litlir drengir af ef þer lavnit ongv. hverſv erv giafir þær? ſegir Skarphedinn. þer ſynir mínir áttv eina giof allir ſaman. þer ervt kalladir tadſkegglingar. en bóndi minn karl hinn ſkegglavſi. Ecki hofvm ver kvennaſkap ſegir Skarphedinn at ver reidimz vid avllv. reiddiz Gvnnarr þó fyrir ydra hond ſegir hon. ok þickir hann ſkapgódr. Ok ef þer rekit eigi þeſsa rettar. þá mvnv þer engra ſkamma reka. Saman þikkir kerlingvnni at módvr varri. ſegir Skarphedinn. ok glotti at. en þó ſpratt honom ſveiti í enni. ok kvomv ravdir flekkir í kinnr honom. en því var ekki vandt. Grímr var hliódr ok beit á vorrinni. Helga brá ekki vid. ok mællti hann ekki. Havſkvlldr gekk fram med Bergþóru. hon kom innar ok geiſadi miok. Hiáll mællti. kemz þó at ſeinna fari húsfreyia. ok ferr ſva vm morg mál þótt menn hafi ſkapravn af. at iafnan orkar tvímælis þótt hefnt ſe. En vm qvelldit er Hiáll var kominn í rekkiv heyrdi hann at avx kom vid þilit ok ſavng hátt vid en lokrekkia var onnvr. ok hengv þar á ſkilldir. ok ſer hann at þeir erv í brottv. hann mællti. hverir hafa tekit ofan ſkiolldv vara? ſynir þínir gengv út med þá ſegir Bergþóra. Hiáll kipti ſkóm á fætr ſer ok gekk út þegar ok avðrvm megin húſa. ok ſer at

(t) C. hofvdbani. (u) C. en ſva ſtód þeim af honvm ógn mikil at. ꝛc. (x) B. af hans heimamonnvm. (y) C. yfir.

at þeir stefna upp á (z) hvalinn. hann męllti. hvert skal fara Skarphedinn? leita savda þinna. segir hann. Hiáll męllti ecki mundu þer þá vapnadir ef þer ętladit þat. ok man annat vera erindit. Skarphedinn qvad þá vísu.

Ero um girdis iardar
(þ) auds varpandi sauda
eisu einkar fúsir
opt (a) veitandi leita
þeir hafa seima særir
smídendr dráp nída
geystr (b) um geira rostu
gras bíta skyn lítit.

ofr c. 186. p. 270. – 146 – 249

ok męllti síðan. laxa skulo ver veiða fadir. (c) vel vęri þá ef sva vęri at þá veidi hęri eigi undan. þeir fóro leid sína. en Hiáll gekk til hvílu sinnar. hann męllti til Bergþóru. úti voru synir þínir med vapnum allir. ok munt þú nú hafa eggiat þá upp til nokkurs. Allvel skal ek þakka þeim ef þeir segia mer víg Sigmundar sagdi Bergþóra.

Cap. XLV.

Víg Sigmundar ok Skialldar.

Nú fara þeir Hiálmssynir upp til Fliótzhlídar. ok voru um nóttina vid lídina. ok fóro (d) ner Hlídarenda er morna tók. Penna morginn inn sama stódu þeir Sigmundr ok Skiolldr upp. ok ętludu til stódrossa. (e) þeir hafdu beisl med ser. ok tóku ross í túni ok ridu í braut. þeir fundu rossin milli lękia tveggia (f) Skarphedinn sá þá. þvíat Sigmundr var í

 litklędum.

(z) A. hálsinn. (þ) B. avdverpandi. (a) B. Veitendr. (b) B. unni ek. (c) C. ef ver rotum eigi savdina. (d) C. í sog vid Hlídarenda. (e) C. at leita stódhestzins í hlídina. (f) ok leiddu rossin ofan at gotum miok.

litklędvm. Skarphedinn męllti. hvart siáit er nú ravdálfinn sveinar? þeir litv til ok qvodvz siá hann. Skarphedinn męllti. þú skallt gera at ekki Havskvlldr. þviat þú mant opt sendr einnsaman úvarliga. en ek ętla mer (g) Sigmvnd. þicki mer þat karlmannlict. en þeir Grímr ok Helgi skvlv vega at Skilldi. Havskvlldr settiz nidr. en þeir gengv þar til er þeir kvomv (h) at þeim. Skarphedinn męllti til Sigmvndar. tak vopn þín ok ver þik. er þat nú meiri navdsyn enn qveda flim vm oss brędr. Sigmvndr tók vapn sín. en Skarphedinn beid medan. Skiolldr sneri í móti þeim Helga ok Grími. ok bordvz þeir í ákafa. Sigmvndr hafdi hiálm á hofdi. ok skiolld á hlid ok gyrdr sverdi. spiót í hendi. snýr nú í móti Skarphedni. ok leggr þegar spióti til hans. ok kemr í skiolldinn. Skarphedinn lystr í sundr spiótskaptit ok fęrir vpp oxina. ok havggr til Sigmvndar. ok klýfr skiolldinn ofan avdrvm megin mvndrida. Sigmvndr brá sverdinv ok hió til Skarphedins. ok kemr í skiolldinn sva at festi. Skarphedinn snaradi sva fast skiolldinn at Sigmvndr let lavst sverdit. Skarphedinn hoggr til Sigmvndar med avxinni rimmvgýgi. Sigmvndr var í panzara. eyxin kom á avxlina. hann klavf ofan herdarbladit. ok hnykti at ser eyxinni. Sigmvndr fell á kne będi. ok spratt vpp þegar. lavtzv mer nú segir Skarphedinn. en þó skallv í módvręt falla ádr vid skilivm. þat er illa þá segir Sigmvndr. Skarphedinn lavst á hiálminn. ok hió Sigmvnd sídan banahogg. Grímr hió fót af Skilldi í ristarlid. en Helgi lagdi sverdi í gegnvm hann. ok fekk þegar bana. Skarphedinn sá smalamann Hallgerdar. ok hafdi hann hoggit hofvt af Sigmvndi. hann selldi smalamanni hofvdit. ok bad hann fęra Hallgerdi. qvad hana kenna mvndv hvart þat hofvt hefdi ort nid vm þá. ok qvad vísv.

Hofvd þetta skallv hrotta
hlióm stærandi færa
kom þú ellskerdir ordvm
(i) alnsferdar Hallgerdi.
hyck at þaull mvni þekkia
þyniar logs ok skynia
þýd hvart þat hafi smídat
þúngt nid bodi skída.

Smala

(g) at eiga vid Sigmvnd. (h) C. miok sva at. (i) A. álsferdar.

Smala madr kastar hofdinv nidr þegar þeir hofdv skilit. þviat hann þordi eigi medan þeir sá hann. þeir fóro þar til er þeir fvndv menn nidri vid Markarsliót. ok sogdv þeim tídindin, lýsti Skarphedinn vígi Sigmvndar á hendr ser. en Grímr ok Helgi vígi Skialldar. fóro þeir þá heim ok sogdv Hiáli tídindin. hann svarar sva. niótid heilir handa. her skvlv eigi sialfdœmi fyrir koma at sva búnv. Hú er þar til máls at taka er smalamadr kemr heim til Hlídarenda. hann sagdi Hallgerdi tídindin. fekk Skarphedinn mer í hendr hofvd Sigmvndar ok bad mik fœra þer. en ek þorda þat eigi segir hann at gera. þviat ek vissa eigi hversv (k) þer myndi þat líka. þat var illa er þú gerdir þat eigi segir hon. ek skyllda fœra Gvnnari. ok myndi hann þá hefna frœnda sins. ella sitia fyrir hvers mannz ámœli. Sídan gekk hon til Gvnnars ok mœllti. Ek segi þer víg Sigmvndar frœnda þins. hefir Skarphedinn vegit hann. ok villdi láta fœra mer hofvdit. Slíks var honom von segir Gvnnarr. þviat illa gefaz ill rád. ok hefir hvartveggia yckat opt gráliga gert til annars. Geck þá Gvnnarr í brott. hann let ekki búa til vígsmálit ok engan hlvt at hafa. Hallgerdr minnti opt á. ok sagdi Sigmvnd vera úbœttan. Gvnnarr gaf ekki gavm (l) at því. Hú lidv þriú þing þav er menn œtlvdv at hann myndi sœkia málit. þá kom eitt vandamál at hendi Gvnnari þat er hann vissi eigi hversv vpp skylldi taka. reid hann þá tll fvndar vid Hiál. hann fagnar vel Gvnnari. Gvnnarr mœllti til Hiáls. heilrœdi em-ek kominn at sœkia at þer vm eitt vandamál. makligr ert þú þeirra segir Hiáll. ok red honom rádin. Gvnnarr stód þá vpp ok þakkadi honom. Hiáll mœllti þá. ok tók til Gvnnars. œrit lengi hefir Sigmvndr frœndi þinn verit úbœttr. fyrir lavngv var hann bœttr. segir Gvnnarr. en þó vil ek eigi drepa hendi vid sóma mínvm. Gvnnarr hafdi alldri illa mœllt til Hiálssona. Hiáll villdi ecki annat enn Gvnnarr gerdi vm málit. hann gerdi CC. silfrs. en let Skiolld vera úgilldan. þeir greiddv þegar allt feit. Gvnnarr sagdi sœtt þeirra vpp á þingskálaþingi þá er þar var mest fiolmenni. ok tiádi hversv vel þeim hafdi farit. ok sagdi þav en illv ord er Sigmvnd dró til hofvdsbana. skylldi ok engi (m) herma þav eda kveda vísvrnar.

(k) C. þú myndir kvnna því.
(l) C. at áeggian hennar.
(m) C. vppi hafa.

vísvrnar. enn ef kvædi skylldi vera úgilldr sá er męllti. þeir męlltv þat bádir Svnnarr ok Hiáll at engir hlvtir skylldv þeir til verda at eigi semdi þeir sialfir. efndiz þat ok vel síðan. ok voro þeir iafnan vinir.

Cap. XLVI.

Frá Sizori Hvíta ok Geir Goda.

Gizvrr Hvíti het madr. hann var Teitzson Ketilbiarnarsonar hins gamla frá Mosfelli. Módir Sizvrar het (n) Olof. hon var dóttir Bavdvars hersis Víkingakáraſonar. hans son var Isleifr biskvp. módir Teitz het Helga ok var dóttir Þórdar skeggia Hrapssonar Biarnarsonar Bvnv. Grimssonar hersis or Sogni. Sizvrr hvíti bió at Mosfelli ok var hofdingi mikill. Sá madr er nefndr til sogvnnar er Geirr godi het. módir hans het Þórkatla dóttir Ketilbiarnar gamla frá Mosfelli. Geirr bió í Hlíd. þeir Gizzvrr fylgdvz at hverivm máli. Í þenna tíma bió Mordr Valgardzson at Hofi á Rangárvollvm. hann var slęgr vk (o) illgiarn. þá var Valgardr vtan fadir hans. en módir hans ondvt. hann avfvndadi miok Svnnar frá Hlídarenda. hann var (p) vel avdigr at fe ok helldr úvinsęll.

Cap. XLVII.

Frá Otkatli í Kirkivbę.

Otkell het madr. hann var Skarfsson Hallkelssonar. sá bardiz vid Grím í Grímsnesi ok felldi hann á hólmi. þeir vorv brędr Hallkell ok Ketilbiorn hinn gamli. Otkell bió í Kirkivbę. Þórgerdr het kona hans. hon var Mársdóttir (q) Rvnolfssonar Haddadarsonar hins Fęreyska. Otkell var avdigr at fe. son hans het Þórgeirr. hann var á úngvm alldri ok (r) gerpiligr madr. Skamkell het madr. hann bió at Hofi odrv. hann átti vel

(n) C. Alof. (o) B. illfíslr. (p) B. C. vellavdigr.
(q) C. Brandolfssonar. (r) B. C. gerviligr.

vel fe. hann var mabr illgiarn ok lǫginn. ódǫll ok illr vidreignar. hann var vinr Otkels. Hallkell het bródir Otkels. hann var mikill mabr ok sterkr. ok var þar med Otkeli. bródir þeirra het Hallbiorn hvíti. hann flytti út þrǫl einn er Melkólfr het. hann var írskr ok helldr úvinsǫll. Hallbiorn fór til vistar med Otkeli. ok sva Melkolfr þrǫll. þrǫllinn mǫllti þat iafnan at hann þǫttiz sǫll ef Otkell ǫtti hann. Otkell var vel til hans. ok gaf honom knís ok bellti ok alklǫdnat. en þrǫllinn vann allt þat er hann villdi. Otkell faladi þrǫlinn at bródr sínum. hann qvadz myndv gefa honom þrǫlinn. en qvad þó verra grip í enn hann ǫtladi. En þegar er Otkell átti þrǫlinn. þá vann hann allt verr. Otkell talabi optliga fyrir Hallbirni at honom þǫtti þrǫllinn lítit vinna. hann sagdi Otkeli at honom var annat verr gefit. Í þenna tíma kom hallǫri mikit. sva at menn skorti bǫdi hey ok mat. ok gekk þat vm allar sveitir. Gvnnarr midladi morgvm monnum hey ok mat. ok hofdv allir er þangat komv medan til var. sva kom at Gvnnar skorti bǫdi hey ok mat. þá qvaddi Gvnnar Kolskegg til ferdar med ser. ok Práin Sigfússon. ok Lamba Sigvrdarson. þeir fóro í Kirkivbǫ ok kollvdv Otkel út. hann heilsadi þeim. Gvnnarr mǫllti. Sva er háttad at ek em kominn at fala at þer hey ok mat ef til vǫri. Otkell svarar. hvartveggia er til. en hvarki man ek þer selia. Villtv gefa mer þá. segir Gvnnarr ok hǫtta til hveriv ek lavna þer? eigi vil ek þat segir Otkell. Skamkell var tillaga illr. Práinn Sigfússon mǫllti. þess vǫri vert at ver tǫkim vpp bǫdi hey ok mat ok legdim verd í stadinn. Skamkell svaradi. Aldavda ero þá Mosfellingar ef er Sigfússynir skolvt rǫna þá. med engi rán vil ek fara segir Gvnnarr. Villt þú kavpa þrǫl at mer? segir Otkell. þat spari ek eigi segir Gvnnarr. Síban keypti Gvnnarr Prǫlinn. ok fór í brot vid svabúit. Þetta spyrr Hiáll ok mǫllti. illa er slíkt gert at varna Gvnnari (s) kavps. er þar odrvm eigi góds von er slíkir fá eigi. hvat þarft þú margt vm slíkt at tala? segir Bergþóra. miklv er drengiligra at (t) fá honom bǫdi mat ok hey er þik skortir hvarki til. Hiáll mǫllti. Þetta er dagsanna ok skal ek víst birgia hann at nokkvru. Fór hann vpp í Þórólfsfell

(s) C. savlv. (t) C. midla.

ok synir hans. ok bundu þar hey á xv. hesta. en á sim hestum hofdu þeir mat. Hiáll kom til Hlídarenda ok kalladi út Gunnar. hann fagnar þeim vel. Hiáll mællti. her er hey ok matr er ek vil gefa þer. vil ek at þú leitir alldri annarra enn mín ef þú þarft nokkurs vid. Gódar eru giafir þínar segir Gunnarr. en meira þikki mer verd (u) vinátta þín, ok sona þinna. Fór Hiáll heim sídan. lídr nú varit.

Cap. XLVIII.

Frá því er Hallgerdr let stela or Kirkiubæ.

Gunnarr rídr til þings. en at hans gisti fiolmenni mikit avstan af Sídu. Gunnarr bavd at þeir gisti þar er þeir ridi af þingi. þeir qvadu sva gera myndu. rída nú til þings. Hiáll var á þingi ok synir hans. þingit var kyrt. Hú er þar til at taka at Hallgerdr kemr at máli vid Melkólf þræl. Sendifor hefi ek hugat þer segir hon. þú skallt fara í Kirkiubæ. ok hvat skal ek þangat? segir hann. þú skallt stela þadan mat á tva hesta. ok hafa smior ok ost. en þú skallt leggia elld í útibúrit. ok mun allir ætla at af vangeymslu hafi ordit. en engi man ætla at stolit hafi verit. Þrællinn mællti. vándr hefi ek verit. en alldri hefi ek þiófr verit. heyr á endimi segir Hallgerdr. þú gerir þik gódan. þar sem þú hefir bædi verit þiófr ok mordingi. ok skallt þú eigi þora annat enn fara. ella man ek láta drepa þik. hann þottiz vita at hon myndi sva gera ef hann færi eigi. tók hann um nóttina tva hesta ok lagdi á lenur. ok fór í Kirkiubæ. hundrinn gó eigi ok kendi hann. ok hlióp í móti honom. Sídan fór hann til útibúrs ok klyfiadi þadan tva hesta af mat. en brendi búrit ok drap hundinn. hann fór upp med rangá. ok slitnadi skóþueingr hans. ok tekr hann knif ok gerir at skónum. honom liggr eptir knífrinn ok belltit. hann ferr þar til er hann kemr til Hlídarenda. þá saknar hann knífsins. ok þorir eigi aptr at (x) fara. færir nú Hallgerdi matinn. hon letr vel yfir. Um morgninn er menn komu út í Kirkiubæ. sá menn þar skada mikinn. var þá sendr madr til þings, at segia Otkeli.

hann

(u) C. vinfengi þitt. (x) B. hverfa.

hann varð vel við skaðann. ok qvað þat valldit myndu hafa at elldhúsit var áfast útibúrinu. ok ętlvðu þat þá allir. þat þat myndi tilbera. Hú ríða menn heim af þingi. ok riðu margir til Hlíðarenda. Hallgerðr bar mat á borð. ok kom innar ostr ok smior. Gunnarr visi slíks matar þar ekki ván ok spurði Hallgerði hvaðan þat kvęmi? þaðan sem þú mátt vel eta segir hon. enda er þat ekki karla at annaz um matreiðu. Gunnarr reiddiz ok męllti. Illa er þá ef ek em þiófsnautr. ok lýstr hana kinnhest. hon qvaz þann hest muna skyldu ok launa ef hon męgti. Gekk hon þá fram ok hann með henni. ok var þá borit allt af borðinu. en borit innar slátr. ok ętlvðu allir at þat myndi til hafa borit at þá myndi þikkia fengit betr. fara þingmenn nú í brot.

Cap. XLIX.

Frá Skamkatli.

Nú er at segia frá Skamkatli. hann ríðr at sauðum upp með Rangá. ok sér hann at gloar nocqvot í gautunni. hann finr þar knif ok bellti ok þikkiz kenna hvartveggia. hann ferr með heim í Kirkiubę. Otkell var úti er Skamkell kom. hann męllti til hans. kennir þú nocqvot til gripa þessa? kenni ek víst segir Otkell. hverr á? segir Skamkell. Melkólfr þręll segir Otkell. kenna skylu þá fleiri. segir Skamkell enn við 11. þviat trúr skal ek þer í ráðum. þeir sóndu morgum monnum ok kendu þeir allir. þá męllti Skamkell. hvat munt þú nú til ráða taka? Otkell svarar. við skulum finna Mord Valgarðzson. ok leita ráða við hann. Síðan fóru þeir til Hofs ok sóndu Merði gripina. ok spurðu ef hann kendi? hann qvaz kenna. eða hvat er at því? eða þikkiz er til Hlíðarenda eiga eptir nokkuru at siá? vant þikkir oss með slíku at fara segir Skamkell. er slíkir ofreflismenn eigu í hlut. Sva er víst segir Mordr. en þó man ek vita þá luti or híbýlum Gunnars er hvargi ykkarr man vita. Gefa villdim við þer fe til. segia þeir. at þú leitaðir eptir þessu máli. Mordr svaradi. þat fe man mer fullkeypt. en þó má vera at ek líta á. þeir gafu honum 111. merkr silfrs til liðveizlu við þá. hann gaf þat ráð til at konur skyldu fara með sáuarning ok

gefa húsfreyivm. ok vita hverir þeim vęri lavnat. þvkat allir hafa þat (y) lyndi at gefa þat fyrſt vpp er ſtolit er ef þat hafa at vardveita. man her ok ſva ef af mannavolldvm er. ſkvlv þęr þá ſżna mer af hverir gefit er hvargi. vil ek þá lavs máls þeſsa ef vppvíſt verdr. (z) þeſsv iátvdv þeir. fóro þeir heim ſídan. Mordr ſendi konvr um herad. ok vorv þęr í brottv halfan mánad. þęr qvomv aptr ok hofdv byrdar ſtórar. Mordr ſpvrdi hvar þeim vęri meſt gefit? þęr ſogdv at þeim var at Hlídarenda meſt gefit. ok Hallgerdr yrdi þeim meſtr drengr. hann ſpvrdi hvat þeim vęri þar gefit? oſtr ſegia þęr. hann beiddiz at ſiá. þęr ſżndv honom. ok vorv þat ſneidir margar. tók hann þęr ok vardveitti. Litlv ſídar fór Mordr at finna Otkel. bad hann taka ſkylldi oſtkiſtv Þórgerdar. ok var ſva gert. lagdi hann þar í nidr ſneidirnar. ok ſtódz þat á endvm ok oſtkiſtan. ſá þeir þá at þeim hafdi heill hleifr gefinn verit. þá męllti Mordr. Hú megv þer ſiá at Hallgerdr man ſtolit hafa oſtinvm. drogv þeir þá oll dęmi ſaman. ſagdi Mordr þá at hann þóttiz lavſs þeſsa máls. Skildv þeir at því. Kolſkeggr kom at máli vid Gvnnar. ok ſagdi. íllt er at ſegia. alręmt er at Hallgerdr mvni ſtolit hafa. ok hon valldit þeim mikla ſkada er vard í Kirkivbę. Gvnnarr qvaz ętla at ſva myndi vera. eda hvat er nú til rádz? Kolſkeggr ſvaradi. þú man þikkia ſkylldaztr at bęta fyrir konv þína. ok þikki mer rád at þú farir at finna Otkel ok biódir honom gód bod. þetta er vel męllt ſegir Gvnnarr. ok ſkal ſva vera. litlv ſídarr ſendi Gvnnarr eptir Þráin Sigfúsſyni. ok Lamba Sigvrdarſyni. ok qvomv þeir þegar. Gvnnarr ſagdi þeim hvert hann ętladi. þeir letv vel yfir því. Gvnnarr reid vid tólfta mann í Kirkiobę. ok kalladi út Otkel. þar var Skamkell ok męllti. ek ſkal útganga med þer. ok mvn nú betra at hafa vitzmvni vid. mvnda ek þat vilia at ſtanda þer þá nęſt er þú þyrftir meſt ok ſú ravn mvn á verda. þikki mer þat rád at þú látir drygliga. Sídan gengv þeir út Otkell ok Skamkell. Hallkell ok Hallbiorn. þeir heilſvdv Gvnnari. hann tók því vel Otkell ſpyr hvert hann ętladi at fara? eigi lengra enn híngat ſegir Gvnnarr. ok er þat erindi mitt at ſegia þer um ſkada þann inn (þ) illa er hann er af volldvm konv

(y) C. ſkap. (z) C. ſá var ſkildagi þeirra. (þ) B. mikla er her hefir vordit.

konv minnar ok þrǫls þess er ek keypta at þer. Slíks var von segir Hallbiorn. Gvnnarr mǫllti. her vil ek bióða fyrir góð boð. ok (a) bióða at enir beztv menn skipi vm í heradinv. Skamkell mǫllti. þetta erv áheyrilig boð. ok úiafnlig. þú ert madr vinsǫll af bóndvm. en Otkell er úvinsǫll. bióða man ek þá at gera vm ok lúka vpp þegar giordinni ok leggia á vinattv mína. ok greiða nú allt feit. ok man ek bǫta þer tvennvm bótvm. Skamkell mǫllti. þenna kost skalt þú eigi þiggia. ok er þat úvirduligt at selia honom sialfdœmi þar er þú ǫttir at taka. Otkell mǫllti eigi vil ek selia þer sialfdœmi Gvnnar. Gvnarr mǫllti. skil ek her tillavgvr manna (b) nǫr sem lavnat verdr. enda dœm þú nú sialfr. Otkell lavt at Skamkeli ok mǫllti. hverio skal nú svara? þetta skallt þú kalla vel bodit. en víkia máli þínv vndir Sizvr hvíta ok vndir Geir goda. mvnv þat þá margir mǫla at þú ser líkr Hallkatli fodorfodvr þínvm er mestr kappi hefir verit. Otkell mǫllti. vel er þetta bodit Gvnnarr. en þó vil ek at þú liáir mer tómstvndar til at finna Sizvr hvíta. Gvnnarr mǫllti. far þú nú med sem þer líkar. en þat mvnv menn mǫla. at þú kvnnir eigi at (c) siá sóma þinn er þú villt eigi þessa kosti er ek býð þer. Rídr Gvnnarr heim. ok er Gvnnarr var í brotv mǫllti Hallbiorn. her veit ek mestan mannamvn. Gvnnarr bavd þer góð boð. en þú villdir engi af taka. eda hvat mvntv mega ǫtla þer at deila vid Gvnnar illdeildvm þar sem engi er hans iafningi. en þó er hann sva vel at sér at hann man láta standa boð þessi þótt þú þiggir sídarr. þicki mer ráð at þú farir at finna Sizvr hvíta ok Geir goda nú þegar. Otkell let taka hest sinn. ok bió sik at ollv. Otkell var ekki glavggskygn. Skamkell gekk á leid med Otkeli. hann rǫddi vid Otkel. Vndr þótti mer er bródir þinn villdi eigi taka af þer þetta starf. vil ek bióða þer at fara fyrir þik er ek veit at þer þickir mikit fyrir ferdvm. þat man ek þiggia segir Otkell. ok ver þú sem rettordaztr. Sva skal vera segir Skamkell. tok Skamkell þá vid hesti hans ok klǫdvm. en Otkell gengr heim. Hallbiorn var úti ok mǫllti til Otkels. illt er at eiga þrǫl at (d) einga vin.

(a) B. bidia. (b) B. nǫrgi. (c) B. þiggia
(d) B. einka.

ok mvnv ver þessa iafnan idraz er þú hefir aptr horfit. ok er þat úvitrligt bragd at senda en lygnazta mann þess eyrindis er sva myn mega atkveda at líf manna liggi vid. hreddr myndir þú verda segir Otkell ef Gvnnarr hefdi á lopti atgeirinn er þú ert nú sva. eigi veit þat hverr þá verdr hreddaztr. sagdi Hallbiorn. en þat mvntv eiga til at segia at Gvnnarr mvn ekki lengi mvnda atgervinvm er hann er reidr. Otkell mællti. hvikit þer allir nema Skamkell. ok vorv þeir þá badir reidir.

Cap. L.

Frá Skamkatli. (e)

Skamkell kom til Mosfellz. ok hermdi bod oll fyrir Sizvri. Sva líz mer segir Sizvrr sem þetta hafi allvel bodit verit. eda hví þá hann eigi bod þessi? þat var mest í því at allir villdv leita þer vegs. ok beid hann af því þinna atqvæda. enda man ollvm þat bezt gegna. þar var Skamkell of nótt. Sizvrr sendi mann eptir Geir goda. ok kom hann þar snemma. sagdi þá Sizvrr honom ok mællti. hverso skal nú med fara? Sva sem þú mant ádr rádit hafa at gera þat af þessv máli sem bezt gegnir. Hú mvnv vid láta Skamkel segia sogvna í annat sinn. ok vita hverso honom hermiz. þeir gerdv sva. Sizvrr mællti. rett mvntv sagt hafa sogv þessa. en þó hefi ek þik sed illmannligstan mann ok eigi deilir litr kosti ef þú gefz vel. Fór Skamkell heim. ok ridr fyrst í Kirkiobæ ok kallar út Otkel. hann fagnar vel Skamkeli. Skamkell sagdi honom kvediv Sizvrar ok Geirs. en vm málaferli þessi þarf eigi at tala liódliga. at þat er vili þeirra Geirs ok Sizvrar. at settaz ekki á mál þessi. gaf hann þat til ráds at fram væri hofd stefnvfor. ok stefnt Gvnnari vm afneyzlv fiárins. en Hallgerdi vm stvld. Otkell mællti. Sva skal med ollv fara sem þeir hafa rád tilgefit. Þeim þótti ok vndir því mest segir Skamkell. at þú hefdir látid sem (f) drembiligaz. en ek gerda þik sem mestan mann af ollv. Hú segir Otkell

bræðrvm

(e) Otkell stefnir Gvnnari.

(f) B. driúgligaz C. drengmannligaz.

brędrum sínum. Hallbiorn męllti. þetta mun vera en mesta lýgi. Hú líða stundir þar til er stefnudagar komu hinir síðustu til alþingis. Otkell qvaddi brędr sína ok Skamkel at ríða til Hlíðarenda stefnuför. Hallbiorn qvaz fara mundu. en qvað þá þó þessar ferðar iðraz mundu er stundir líða. Hú ríða þeir XII. saman til Hlíðarenda. en er þeir komu í túnit. þá var Gunnarr úti. ok fann eigi fyrr enn þeir komu allt at bęnum. hann gengr þá eigi inn. Otkell lętr þegar dynia stefnuna. en er þeir hofðu flott fram stefnuna þá męllti Skamkell. hvart er rett bóndi? þer vitið þat segir Gunnarr. en minna skal ek þik á ferð þessa Skamkell eitthvert sinn ok tillogur þínar. þat man oss ekki saka segir Skamkell. ef atgeirinn er eigi á lopti. Gunnarr var inn reiðazti ok gekk inn. ok sagði Kolskeggi. Kolskeggr męllti. illa var er ver vorum eigi úti. þeir skylldu hafa farit hingat ina mestu sneypufaur ef ver hefðim við verit. Gunnarr męllti. hvat bíðr sinnar stundar. en ekki mun þeim faur sią til sęmdar verða. Litlu síðarr fór Gunnarr ok sagði Hiáli. Hiáll męllti. látto lítt á þik fá. þviat þetta man þer verða til innar mestu sęmdar. áðr þessu þingi se lokit. skulum ver ok fylgia þer allir með ráðum ok kappi. Gunnarr þakkaði honum ok reið heim. Otkell ríðr til þings ok brędr hans ok Skamkell.

Cap. LI.

Frá Gunnari.

Gunnarr reið til þings ok allir Sigfússynir. Hiáll ok hans synir. þeir gengu með Gunnari allir. ok var þat męllt at engi flokkr myndi iafnharðr snúinn þeim. Gunnarr gekk einn dag til búðar Dalamanna. Rútr var við búð ok Hauskollðr ok fagnuðu þeir vel Gunnari. Gunnarr segir þeim nú (g) málavoxt á þessu. hvat leggr Hiáll til ráðs? segir Rútr. hann bað mik finna ykkr brędr ok sagði sva at eitt ráð myndi honum um þat sýnaz sem ykkr. þat vill hann þá segir Rútr. at ek qveða upp fyrir veuzlasakir. ok skal sva vera. þú skallt skora á hólm Sizuri hvíta ef þeir bióða

(g) B. málaferli þessi avll.

bióda þer eigi sialfdœmi. en Kolskeggr Geiri goda. en fáz mvnv menn til at ganga at þeim Otkeli. ok hofvm ver nú lid sva mikit allir saman. at þú mant framkoma slíkv sem þú vill. Gvnnarr gekk heim til búdar ok sagdi Hiáli. slíks var mer van sagdi Hiáll. Ulfr Orgodi vard vísst þessarar rádagerdar. ok sagdi Gizvri. Gizvrr mœlti til Otkels. hverr lagdi þat til ráds med þer at þú skylldir stefna Gvnnari? Skamkell sagdi mer at þat vœri rádagerd ykkvr Geirs goda. En hvar er mannskla sú segir Gizvrr er þetta hefir logit? hann liggr siúkr heima at búd segir Otkell. þar er hann standi alldri vpp segir Gizvrr. Hú skolvm ver allir ganga at finna Gvnnar. ok bióda sialfdœmi. ok veit ek þó eigi hvart hann vill þav nú taka. Margir menn mœltv illa vid Skammkel. ok lá hann siúkr vm allt þúngit. Þeir Gizvrr gengv til búdar Gvnnars. kend var favr þeirra. ok var sagt Gvnnari inn í búdina. þeir gengv út allir ok (h) fylktv. Gizvrr hviti gekk fyrstr. Sídan mœlti hann. þat er bod vart segir Gizvrr at þú Gvnnarr dœmir þetta mál. fiarri man þat þá þínv rádi er mer var stefnt segir Gvnnarr. Eigi red ek því segir Gizvrr. ok hvargi okkars Geirs. þá mvntv synia þess med skynsemd. hvers beidiz þú? segir Gizvrr. þess at þú vinnir eid segir Gvnnarr. þat vil ek gera segir Gizvrr. ef þú villt þikkia sialfdœmit. þat bavd ek fyrir stondv segir Gvnnarr. en nú þikki mer vm meira at dœma. Hiáll mœlti. eigi er at níta sialfdœminv. þess meiri sœmdar er fyrir vert er meira er málit. Gvnnarr mœlti. gera man ek til skaps vina minna at dœma málit. en þat rœd ek Otkeli. at gera ekki til saka vid mik sídan. þá var sent eptir Havskvlldi ok Núti. ok qvamv þeir þangat til. vann þá Gizvrr eid ok Geirr godi. en Gvnnarr gerdi gerdina ok rez vid avngan mann vm. ok sídan sagdi hann vpp gerdina. þat er gerd mín sagdi hann. at ek geri verd hús ok matar þess er inni var. en fyrir þrœlinn vil ek þer ekki bœta þar er þú leyndir anmarka á honom. en ek geri hann til handa þer. þviat þar erv eyrv sœmst sem óxv. met ek sva sem þer hafit stefnt mer til hádúngar. ok fyrir því dœmi ek eigi minna til handa mer enn vert er þetta fe. húsit ok þat er inni braun. en ef ydr þikkir betra at ver sem úsáttir. þá lœt ek þess enn

(h) B. flyktv.

enn kost. en gert hefi ek þá enn eitt ráð fyrir mer. ok skal þat þá framkoma. Gizorr svarar. þat vilivm ver at þú gialldir ekki Otkeli. en þess beidv ver í mót at þú ser vinr Otkels. þat skal verda alldri sagdi Gvnnarr medan ek lifi. ok man hann hafa vinattv Skamkels. þeirri hefir hann lengi hlítt. Gizorr svarar. þó vilivm ver nú lúka málinv þótt þú rádir einn skildaganvm. Orv þá handsalabar þessar settir allar. Gvnnarr mællti til Otkels. rádligra er þer at fara til frænda þinna. en ef þú villt vera þar í sveit. þá gerdv ekki til saka vid mik. Gizorr mællti. þetta er heilrædi. ok skal hann sva gera. Gvnnarr hafdi hina mestv sæmd af málinv. ridv menn sídan heim af þingi. Sitr nú Gvnnarr í búi sínv. ok er nú kyrt vm hríd.

Cap. LII.

Frá Rvnólfi syni Ulfs Orgoda.

Rvnólfr het madr son Ulfs Orgoda. hann bió í Dal fyrir avstan Markarfliót. hann gisti Otkell er hann reid af þingi. Otkell gaf honom vxa alsvartan IX. vetra gamlan. Rvnólfr packadi honom giosina ok bavd honom heim þá er hann villdi fara. ok stód þetta heimbod nokkvt skeid. sva at hann fór eigi. Rvnólfr sendi honom opt (i) menn. ok minnti á at hann skylldi fara. ok het hann iafnan ferdinni. Otkell átti hesta II. bleikalótta. þeir vorv beztir (k) hestar at reid í heradinv. ok sva elskir hvarr at odrvm at hvarr rann eptir avdrvm. Avstmadr var á vist med Otkeli er Avdúlfr het. hann lagdi hvg á Signýiv dottvr Otkels. Avdúlfr var mikill madr vexti ok styrkr.

Cap. LIII.

Frá Otkeli er hann reid vppá Gvnnar.

Þat var vm varit at Otkell mællti at þeir myndi rída avstr í Dal at heimbodi. ok letv allir vel yfir því. Skamkell var í favr med Otkeli ok brædr hans II. Avdólfr ok þrír menn adrir. Otkell reid envm bleikalótta

(i) B. ord. (k) B. reidhestar.

hesti en annarr rann hiá lavss. stefna þeir avstr til Markarfliótz. hleypir hann nú fyrir Otkell. ęraz nú hestarnir bádir. ok hlaupa af leidinni vpp til Fliótzhlídar. ferr Otkell nú meira enn hann villdi. Gvnnarr hafdi farit heiman einn samt af bę sínvm. ok hafdi kornkippv í hendi. en í annarri hendi handoxi. hann gengr á sádland sitt. ok sár þar nidr korninv. ok lagdi gvdvefiar skikkiv sína nidr hiá ser ok oxina. ok sár nú korninv vm rid. Hú er at segia frá Otkeli at hann ridr meira enn hann villdi. hann hefir spora á fótvm ok hleypir nedan vm sádlandit. ok ser hvargi þeirra annan. ok í því er Gvnnarr stendr vpp ridr Otkell á hann ofan. ok rekr sporann vid eyra Gvnnari. ok ristr mikla ristv. ok blędir þegar miok. þar ridv þeir felagar Otkels. Allir megv þer siá segir Gvnnarr at þú hefir blódgat mik. ok er slíkt usęmiliga farit. hefir þú stefnt mer fyrst. en nú tredr þú mik vndir fótvm ok ridr á mik. Skamkell męlti vel er vid ordit bóndi. en hvergi vart þú úreidvligri á þínginv þá er þú tókt siálfdœmit ok þú hellt á atgeirinvm. Gvnnarr męlti. þá er vid finnvmz nęst skallv sjá atgeirinn. sídan skilia þeir at því. Skamkell ępti vpp ok męlti. hart rídi þer sveinar. Gvnnarr gekk heim. ok gat fyrir ongvm manni vm. ok ętlvdv engir at þetta myndi af manna volldvm vera. Einhveriv sinni var þat at hann sagdi Kolskeggi bródvr sínvm. Kolskeggr męlti. þetta skallt þú segia fleirvm monnom. at eigi se þat męlt at þú gefir davdvm sok. þvíat þrętt man vera í móti ef eigi vita vitni ádr hvat þer hafit saman átt. Gvnnarr sagdi nábúvm sínvm ok var lítil ordręda á fyst. Otkell kemr avstr í Dal. ok er þar vid þeim vel tekit. ok sitia þar vikv. Skamkell sagdi Rvnólfi allt hverso fór med þeim Gvnnari. Einn madr vard til at spyria at því hverso Gvnnari vard vid. Skamkell męlti. þat myndi męlt ef útiginn madr vęri at grátid hefdi. illa er slíkt męlt segir Rvnólfr. ok mantv þat eiga til at segia nęst er þit finniz at or se grátravst or skapi hans. ok vęri vel ef eigi gylldi betri menn þinnar illzkv. lítz mer nú hitt ráð þá er þer vilit heim fara at ek fara med ydr. þvíat Gvnnarr man eigi gera mer mein. eigi vil ek þat segir Otkell. ok man ek ríða nedarla yfir sliótit. Rvnólfr gaf Otkeli gódar giafir. ok kvad þá eigi siáz myndv optarr. Otkell bad hann þá myna (l) syni sína ef sva bęri vid. Cap.

(l) B. syni sínvm.

Cap. LIV.

Bardagi vid Rangá.

Nú er þar til máls at taka at Gunnarr var úti at Hlíðarenda. ok sér smalamann sinn hleypa at gardi. smalamaðrinn reið heim í túnið. Gunnarr mælti. hví ríðr þú svá hart? ek villda vera þér trúlyndr. ek sá menn ríða ofan með Markarflióti VIII. saman. ok vorv IIII. í litklæðvm Gunnarr mælti. þar man vera Otkell. (m) sveinninn mælti. ek hefi opt heyrt morg skapraunar orð Skamkels. þvíat Skamkell mælti þat avstr í Dal at þú gretir þá er þeir riðv á þik ofan. ok segi ek þér af því at mer þickir illt ordtak slíkt vándra manna. Ecki skolv við vera ordsiúkir segir Gunnarr. en þat eitt skallt þú vinna er þér líkar heðan í frá. Skal ek nacqvat segia Kolskeggi bróðvr þínvm? sagði smalamaðrinn. far þú ok sof. segir Gunnarr. ek man segia Kolskeggi. sveinninn lagðiz niðr ok sofnaði þegar. Gunnarr tók smalahestinn ok lagði á soðvl sinn. hann tók skiolld sinn ok gyrði sik sverðinv Olvisnavt. setr hiálm á hofvt sér. tekr atgeirinn. ok savng í hátt. ok heyrði Rannveig móðir hans. hon gekk fram ok mælti. reiðvligr ert þú nú son minn. ok eigi sá ek þik slíkan fyrr. Gunnarr gengr út ok (n) stingr niðr atgeirinvm ok verpr sér í soðvlinn ok ríðr brot. Rannveig móðir hans gekk til stofv. þar var háravsti mikit. hátt qvæði þér segir hon. en þó let herra atgeirinn er Gunnarr gekk út. Kolskeggr heyrði ok mælti. þat man (o) eigi ongra tíðinda vita. þat er vel segir Hallgerðr. nú mvnv þeir reyna hvart hann gengr grátandi vndan þeim. Kolskeggr tekr vopn sín ok leitar sér at hesti. ok ríðr eptir slíkt er hann mátti. Gunnarr ríðr nú vm akratúngv þvera ok svá til geilastofna ok þaðan til Rangár. ok ofan til vaðs hiá Hofi. Konvr vorv þar á stoðli. Gunnarr hlióp af hesti sínvm ok batt. þá riðv hinir at. móhellvr vorv í gavtvnvm við vaðit. Gunnarr mælti til þeirra. nú er at veria sik. er her nú atgeirinn. mvnv þér nú ok reyna þat hvart ek grét nacqvat fyrir yðr. þeir hliópv þá allir af baki ok sóttv at

 Gunnari

(m) B. smalamaðrinn. (n) B. stoddi. (o) C. benda fyrir tíðendvm.

Gvnnari. Hallbiorn var fremstr. sęk þú eigi at segir Gvnnarr. þer villda ek síz íllt gera. en ek man þó ongvm hlífa ef ek á hendr mínar at veria. þat man ekki gera segir Hallbiorn. þú mvnt þó drepa vilia bródvr minn. ok er þat skom ef ek sit hiá. ok lagdi til Gvnnars tveim hondvm miklv spióti. Gvnnarr skavt fyrir skilldinvm. en Hallbiorn lagdi í gegnvm skiolldinn. Gvnnarr skavt sva fast nidr skilldinvm at hann stód fastr í iordvnni. en tók til sverdzins sva skiótt at eigi mátti avga á festa. ok hió med sverdinv. ok kom á hond Hallbirni fyrir ofan (p) avlflid sva at aftók. Skamkell hlióp á bak Gvnnari. ok hoggr til hans med mikilli oxi. Gvnnarr sneriz skiótt at honom. ok lystr vid atgeirinvm. ok kom vndir kverk avxinni. ok hravt hon or hendi honom út á Rangá. þá qvad Gvnnarr vísv.

Víst spvrdir þú vasta
viggrennanda þenna
(q) hrayggvi glópr (r) þá er hlayptvd
hardr or mínvm gardi
hvart (s) vígstridir vęri
vęr riódvm spior blódi
(t) þat skal ek heiptar hvessi
hefna (u) rettrar stefnv.

Gvnnarr leggr í annat sinn atgeirinvm ok í gegnvm Skamkel. ok vegr hann vpp ok kastar honom í leirgotvna at hofdinv. Avdólfr avstmadr þrífr vpp spiót ok skavt at Gvnnari. Gvnnarr tók á lopti spiótit. ok skavt aptr þegar. ok fló í gegnvm skiolldinn ok avstmanninn. ok nidr í vollinn. Otkell hoggr med sverdi til Gvnnars. ok stefnir á fótinn fyrir (x) nedan kne. Gvnnarr hlióp í lopt vpp ok missir hans. Gvnnarr leggr atgeirinvm til hans. ok í gegnvm hann. þá kemr Kolskeggr at. ok leypr þegar at Hallkatli. ok hoggr hann banahogg med saxinv. þar vega þeir þá VIII. Kona lióp heim er sá ok sagdi Merdi. ok bad hann skilia þá. þeir einir mvnv vera segir hann

(p) B. C. úlflid. (q) B. hravkkvi. (r) B. ádr. (s) B. vígstærir. (t) B. þess. (u) B. rettar stefnv. (x) C. ofan.

hann. at ek hirði alldri þótt drepiz. eigi mvnt þú þat vilia męla segir hon. þar man vera Svnnarr frændi þinn ok Otkell vin þinn. klifar þú nacqvat iafnan mannſkla þín segir hann. ok lá hann inni meðan þeir borðvz. Svnnarr reið heim ok Kolſkeggr eptir verk þeſsi. ok ríða þeir hart vpp eptir eyrvnvm. ok ſtokk Svnnarr af baki. ok kom ſtandandi niðr. Kolſkeggr męlti. hart ríðr þú nú frændi. þat lagði Skamkell mer til orðz er hann męlti ſva er riðit var á mik. hefnt hefir þú nú þeſs segir Kolſkeggr. hvat ek veit segir Svnnarr hvart ek man því úvaſkari maðr enn aðrir menn ſem mer þikkir meira fyrir enn avðrvm monnom at vega menn.

Cap. LV.

Heilrędi Hiáls við Svnnar.

Nú ſpyriaz tíðindin víða ok męllto þat margir at eigi þętti þetta fyrr framkoma enn líkligt var til. Svnnarr reið til Bergþórshvols. ok ſagði Hiáli verk þeſsi. Hiáll męlti. Mikit hefir þú atgert. ok hefir þú verit miok atþreyttr. hverſv mvn nú ganga síðan? ſegir Svnnarr. Villt þú at ek ſegi þer þat ſegir Hiáll er eigi er framkomit? þú mant ríða til þings. ok mvnto nióta við ráða minna. ok fá af þeſsv máli ina meſto ſęmð. man þetta vpphaf vígaferla þinna. ráð þú mer heilrędi (y) nacqvr ſegir Svnnarr. ek ſkal þat gera ſegir Hiáll. Veg þú alldri meirr í enn ſama knervnn enn vm ſinn ok riúf alldri ſętt þá er góðir menn gera mędal þín ok annara. ok þó ſíz á því máli. Svnnarr męlti. Aðrvm (z) ętlaða ek at þat ſkylldi hęttara enn mer. Sva man vera ſegir Hiáll. en þó ſkallto ſva vm þitt mál hvgſa ef þetta berr ſaman. at þá man þú ſkamt eiga ólifat. en ella mant þú verða gamall maðr. Svnnarr męlti. Veiz þú hvat þer man verða at bana? veit ek. ſegir Hiáll. hvat? ſegir Svnnarr. þat ſem allir mvno ſíz ętla ſegir Hiáll. Síðan reið Svnnarr heim. Maðr var ſendr Sizvri hvíta ok Geiri goða. þvíat þeir áttv eptir Otkel at męla. fvndvz þeir þá at ok tolvðo hverſv męð ſkylldi fara. kom þat áſamt męð þeim at ſótt myndi

 málit

(y) B. nacqvat. (z) B. hvgða.

málit til laga. var þá átleitat hverr við myndi vilia taka. en eingi varð til þess. Sva lítr mer segir Gizvrr. at nú muni tveir kostir. at annarr hvarr okkarr seki málit. ok munu við þá verða at hlyta með okkr. eða ella man maðrinn úgilldr. munu við ok sva ætla mega til at þúngt man at hræra málit. er Gunnarr frændmargr ok vinsæll. en sá okkarr er eigi hlýtr. skal til ríða. ok ekki ýr ganga fyrr enn til enda kemr málit. Síðan hlutuðu þeir. ok hlaut Geirr goði at fara með sokina. Litlu síðarr riðu þeir vestan yfir ár. ok qvomu þar sem fundrinn hafði verit við Rangá. ok grófu upp (þ) líkamina. ok nefndu vatta at benivm. síðan lýstu þeir. ok (a) nefndu IX. búa um málit. þeim var sagt at Gunnarr var heima við XXX. manna. spurði þá Geirr goði hvart Gizvrr villdi at ríða við C. manna. eigi vil ek þat segir hann þótt mikill sé lið's munr. Riðu þeir þá aptr heim. Mála tilbúnaðr spurðiz um oll herað. ok var sú ordrœða á at róstumikit myndi verða þingit.

Cap. LVI.

Þingdeild Gunnars ok Geirs goða.

Skapti hét maðr. hann var Þóroddzson. móðir Þóroddz var Þórvor. hon var dóttir Þórmóðar Skaptasonar. Oleifssonar Breiðs. Alvissonar Barnakarls. þeir voru hofðingiar miklir fedgar ok lagamenn miklir. Þóroddr þótti nacqvat grályndr ok slœgr. þeir veittu Gizvri hvíta at hverju máli. þeir Hlíðverjar ok Rangœingar fiolmenntu miok til þings. var Gunnarr sva vinsæll at allir sammœlltuz á þat at fylgia honom. koma þeir nú allir til þings. ok tiallda búðir sínar. Í sambandi með Gizvri hvíta voru þessir hofðingiar. Skapti (b) Þóroddzson. Asgrímr Ellidagrímsson. (c) Oddi frá Kiðiabergi. Halldorr Ornólfsson. Hú gengu menn til lavgbergs einnhvern dag. stóð þá upp Geirr goði ok lýsti vígsok á hendr Gunnari um víg Otkels. annari vígsok lýsti hann á Gunnar um víg Hallbiarnar

(þ) B. hina daudu. (a) C. qvoddu. (b) C. ok Þóroddr.
(c) C. Oddr.

biarnar hvíta. þá vm víg Aðúlfs. þá vm víg Skamkels. þá lýsti haun vígsavk á hendr Kolskeggi vm víg Hallkels. ok þá er hann hafdi lýst ollvm vígsokvnvm (d) var þat mællt at hann talaði vel. hann spvrði at Þingfesti ok at heimilis fangi. gengv menn síðan frá logbergi. líðr nú þingit þar til er dómar skylldv fara út til sóknar. fiolmentv þá hvarirtveggiv miok út liði sínv. Geirr goði ok Gízvrr hvíti stóðv svnnan at rangginga dómi. Svnnarr ok Hiáll stóðv nordan at dóminvm. Geirr goði býðr Svnnari at hlýða til eidspiallz síns. ok síðan vann hann eið. eptir þat sagði hann fram sok sína. þá let hann bera lýsingar vætti. þá let hann bióða búvm í setv. þá bavð hann til rvðningar vm kvidinn. þá beiddi hann frambvrðar vm kvidinn. þá gengv búar at dóminvm þeir er kvaddir hofðv verit. ok nefndv ser vatta. ok letv þat standa fyrir kvidbvrði vm mál Aðúlfs at aðili var í Horvegi. ok þeir áttv eigi (e) vm at skila málit. eptir þat bárv þeir qvið vm mál Otkels. ok bárv Svnnar sannan at sokinni. Eptir þat bavð Geirr goði Svnnari til varna. ok nefndi vatta at ollvm gognvm þeim er fram vorv komin. Svnnarr bavð þá at móti Geiri goða at hlýða til eidspiallz síns. ok þeirra varna er hann myndi (f) framfæra vm málit. þá vann hann eið. Svnnarr mællti. þá (g) færi ek vorn fyrir þetta mál. at ek nefnda vatta ok óhelgaða et Otkel fyrir búvm af þeirri blóðgri ben er Otkell veitti mer áverka með spora sínvm. en ek ver þer Geirr goði goðalýriti mál þetta at sækia ok sva dómendvm at dæma. ok únýti ek með þessv allan þinn mála tilbúnað. ver ek þer laga lýriti ísalavsv lýriti fvllv ok favstv. sva sem ek á at veria at alþíngis máli rettv ok allzheriar logvm. ek man ok segia þer aðra meðfavr mína segir Svnnarr. Mantv þá skora mer á hólm sem þú ert vanr? segir Geirr. ok þola eigi log. eigi skal þat. segir Svnnarr. ek skal stefna þer at logbergi vm þat er þú qvaddir þess qvidar er eigi átti máli at (h) skipta vm víg Aðólfs. ok telia þik vm þat sekian fiorbavgsmann. Hiáll mællti. eigi má þetta sva fara.

(d) C. sogdv menn at honvm mæltiz vel. (e) B. at setia máliuv. (f) B. frammi hafa vm mál þetta. (g) B. fæ. (h) C. fylgia.

fara. þviat þetta man nú verda miok með kappi deillt. hafa her hvarirtveggis mikit til síns máls at því sem mer líz. erv þav svm víg at þú mant eigi í móti mega mæla at þú mvn sekr vm verda. hefir þú þann mála tilbúnad á Geir at hann verdr sekr vm. skallto ok þat vita Geirr godi. at enn er eigi vppkastat þeirri skóggangssok (i) er á þer stendr. ok skal sú eigi nidri liggia ef þú vill ekki gera fyrir mín ord. Þóroddr godi mælti. Sva líz oss sem þat myndi fridligazt at sætz se á málit. eda hví leggr þú sva fátt til Gizorr hvíti. Sva líz mer segir Gizorr. sem rammar skordvr mvni þvrfa vid at varv máli. má þat ok siá at nær standa vinir Gvnnars. ok mvn sá verda mála hlvti var beztr. at gódir menn geri vm ef Gvnnarr vill þat. sáttgiarn hefi ek verit iafnan. segir Gvnnarr. enda eigit þer nú eptir mikit at mæla. en ek þikkivmz þó miok neyddr til hafa verit. Vrdv þær nú málalyktir með rádi hinna vitrvztv manna. at málin vorv avll (k) lagit í gerd. skylldv gera vm VI. menn. var þá þegar gert vm málin á þingi. var þat gert at Skamkell skylldi (l) úgilldr. en manngiolld skylldi iafn látin ok spora hoggvit. en bætt vorv víg sem vert þótti. ok gáfv frændr Gvnnars fe til at þegar vorv bætt vpp avll víginn á þingi. gengv þeir þá til ok veittv Gvnnari trygdir Geirr godi ok Gizorr hvíti. Reid Gvnnarr heim af þingi. ok þakkadi monnom lidveizlv. ok gaf morgvm giafir. ok feck af ina mestv sæmd. Sitr Gvnnarr nú heima í sæmd sinni.

Cap. LVII.

Frá Starkadi ok sonvm hans.

Starkadr het madr. hann var sonr Barkar blátannarskeggs. Þórkelssonar Þvndinfóta. er land nam (m) vmhverfis þríhyrning. hann var kvangadr madr. ok het kona hans Hallbera. hon var dóttir (n) Hróallz hins ravda ok Hilldigvnnar dóttvr Þórsteins Titlings. módir Hilldigvnnar var (o) Avdr dóttir Eyvindar Karfa. systir Módolfs ens spaka frá

Mos.

(i) B. er þer á hendr man koma. (k) C. lagin í dom.
(l) C. óheilagr. (m) B. vmhverfvm. (n) C. Hrólfs.
(o) C. Vnnr.

Mosfelli er Móðhlfingar-erv frá komnir. Synir þeirra Starkaðar ok Hallberv vorv þeir Þórgeirr ok Borkr ok Þórkell. Hilldigvnnr lęknir var systir þeirra. þeir vorv ossamenn miklir í skapi. harðlyndir ok úðęlir. þeir sátv yfir hlvt manna.

Cap. LVIII.

Frá Egli ok sonvm hans.

Egill het maðr. hann var Kolsson (p) Ottarssonar Ballar er land nam medal Stóraląkiar ok Reyðarvatz. bróðir Egils var Avnvndr í Trollaskógi faðir Halla ens sterka. er var at vígi Holltaþóris með sonvm Ketils ens flettmála. Egill bió í Sandgili. synir hans vorv þeir Kolr ok Ottarr ok Havkr. Móðir þeirra het Steinvor systir Starkaðar. Synir Egils vorv miklir menn ok kappsamir. ok hinir mestv úiafnaðarmenn. þeir vorv at einv (q) máli ok synir Starkaðar. systir þeirra var Gvðrún Háttsól. ok var kvenna kvrteisvzt. Egill hafði tekit við Ástmonnvm tveimr. het annarr Þórir en annarr Þórgrímr. þeir vorv frvmferlar út húngat vinsęlir ok avðgir. þeir vorv vígir vel ok frękner vm allt. Starkaðr átti hest góðan raðan at lit. ok þótti sem engi hestr myndi hafa við þeim í vígi. Einhverivsinni var þat at þeir brędr yr Sandgili vorv vndir Þríhyrningi. þeir hofðv viðrmęlgi mikit vm alla bęndr í Fliótshlíð. ok þar kom at þeir tolvðv hvart nokkorr myndi vilia etia hestvm við þá. en þeir menn vorv at męllto þat til sóma þeim ok eptirlętis. at będi myndi vera at eingi myndi þora við at etia. enda myndi engi eiga þvílíkan hest. þá svaradi Hilldigvnnr. Veit ek þann mann er þora man at etia við ydr. nefndv þann segia þeir. Gvnnarr á hest brúnan. ok mvn hann þora at etia við ydr ok við alla aðra. Sva þikkir ydr konvm sem engi mvni vera hans maki. en þótt (r) óvirðiliga hafi farit fyrir honom Geirr goði eða Gizorr hviti. þá er eigi ráðit at ossfari sva. ydr mvn firrst fara segir hon. ok varð þeim af hin mesta

M deila.

(p) B. Avzurarsonar. (q) C. ráði. (r) B. C. auvirðiliga.

deila. Starkaðr męllti. á Gvnnar vil ek at þer leitið síz. þvíat erfitt man ydr verða at ganga í móti giptv hans. leyfa mvntv oss at ver biodim honom hesta at. leyfa mvn ek ef þer prettið hann í ongv. þeir qvaðvz sva gera myndv. Riðv þeir nú til Hlíðarenda. Gvnnarr var heima. ok gekk út. Kolskeggr ok Hiortr gengv út með honom. ok fognvðv þeim vel. ok spvrðv hvert þeir ętlaði at fara? eigi leingra segia þeir. oss er sagt er þú eigir hest góðan. ok vilivm ver bióða þer hesta at. Litlar sogvr megv ganga frá hesti mínvm. hann er úngr ok úreyndr at ollv. Kost (t) mvntv láta at etia segia þeir. ok gat þess til Hilldigvnnr at þú myndir góðr af hestinvm. hví tolvðv þer vm þat? segir Gvnnarr. þeir menn vorv segia þeir er þess gátv at eingi myndi þora at etia við varn hest. þora mvn ek at etia segir Gvnnarr. en gráliga þikki mer þetta męlt. skylv ver til þess ętla þá? segia þeir. þá mvn ydr favr ydvr þikkia bęt ef þer ráðit þessv. en þó vil ek þess beiða ydr at ver etim sva hestvnvm at ver gerim avðrvm gaman at. en oss verði engi vandręði. ok þer gerið mer ongva skom. en ef þer gerið til mín sem til annarra. þá er eigi ráðit nema ek sveigia þat á ydr. at hart mvn þikkia vndir at búa. mvn ek þar eptir gera sem þer gerit fyrir. Ríða þeir þá heim. spvrði Starkaðr at hverso þeim hefði fariz? þeir sogðv at Gvnnarr gerði góða ferð þeirra. hann het at etia hesti sínvm. ok qvaðv ver á nęr þat hestavíg skylldi vera. fannz þat á í ollv at honom þótti sik skorta við oss. ok baðz hann vndan. þat mvn opt á finnaz segir Hilldigvnnr. at Gvnnarr er seinþreyttr til vandręða. en harðdręgr ef haun má eigi vndan komaz. Gvnnarr reið at finna Hiál. ok sagði honom hesta atið. ok hverso ord forv með þeim. eða hverso ętlar þú fara hesta atið? þú mvnt hafa meira hlvt sagði Hiáll. en þó man her hliótaz af margs mannz bani. mvn nockvt her minn bani af liótaz? segir Gvnnarr. ekki man þat af þessv segir Hiáll. en (u) þó mvnv þeir minnaz á fornan fiandskap ok nýan er at þer fara. ok mvntv ekki annat mega enn hravckva við. Gvnnarr reið þá heim.

Cap.

(t) B. kost myndv ver láta at etia.

(u) C. en þó mvnv þeir fornan fiandskap ok nýan at þer færa.

Cap. LIX.

Frá því er Gunnarr atti hesti sínum.

Þá spyrði Gunnarr lát Hauskvldar mágs síns. fám nóttum síðarr varð Þórgerðr lettari at Griótá kona Þráins. ok kom þar til sveinbarn. sendi hon þá mann til móður sinnar. ok bað hana kiósa hvart heita skyldi Glúmr eða Hauskvldr. hon bað Hauskvld heita. Var þá þat nafn gefit sveininum. Gunnarr ok Hallgerðr áttu II. sonu. het annarr Hogni. en annarr Grani. Hogni var maðr (x) gerpiligr ok hliódlyndr. tortryggr ok sannorðr. Hú ríða menn til hestavígs. ok er þar komit fiolmenni mikit. var þar Gunnarr ok bræðr hans ok Sigfússynir. Hiáll ok synir hans allir. Þar var kominn Starkaðr ok synir hans. ok Egill ok synir hans. ok ræddu til Gunnars at þeir mundu samanleiða rossin. Gunnarr sagði at þat væri vel. Skarphedinn mælti. villt þú at ek keyra hest þinn Gunnarr frændi? eigi vil ek þat segir Gunnarr. her er þó betr ákomit segir Skarphedinn. ver erum hvarirtveggiu hávaðamenn. þer munut fátt mæla. segir Gunnarr. eða gera áðr yðr mun vandræði afstanda. en her mun verða um seinna. þótt allt komi fyrir eitt. Síðan voru rossin samanleidd. Gunnarr bió sik at keyra. en Skarphedinn leiddi fram hestinn. Gunnarr var í raudum kyrtli ok hafði um sik breitt bellti ok hestastaf mikinn í hendi. Síðan rennaz at hestarnir. ok bítaz lengi svá at engi þurfti á at taka. ok var þat et mesta gaman. þá bárv þeir saman ráð sitt Þórgeirr ok Kolr at þeir myndi hrinda hesti sínum þá er á rynniz hestarnir. ok vita ef Gunnarr felli fyrir. Hú rennaz á hestarnir. ok lauma þeir Þórgeirr ok Kolr á lend hestinum. Gunnarr rindr sínum hesti í móti. ok verðr þar skiótr atburðr. at þeir Þórgeirr falla á bak aptr ok hestrinn á þá ofan. þá spretta þeir upp ok lauma at Gunnari. Gunnarr varpar ser undan. ok þrífr Kol ok kastar honum á vollinn svá at hann liggr í óviti. Þórgeirr Starkaðarson lavst hest Gunnars svá at út (y) hlióp avgat. Gunnarr lavst Þórgeir með stafnum. fellr Þórgeirr í úvit. en Gunnarr gengr til hests síns. ok mælti við Kol-

(x) B. C. gerviligr. (y) B. sprakk.

skegg. hogg þú hestinn. ecki skal hann við orkuml lifa. Kolskeggr hió hofut af hestinum. Þá komz á fętr Þórgeirr ok tók vapn sín ok villdi at Gunnari. en þat var stoðvat. ok varð þravng mikil. Skarphedinn męllti. leiðiz mer þóf þetta. ok er miklu (þ) drengiligra at menn vegiz með vapnum. ok qvað vísu.

Her verðr þravng á þingi
þóf gengr langt or hófi
síð man sętt með þiodum
sętt leiðiz mer þetta
rauskligra er rękkom
rióða vapn í blóði
víst tem ek grádinn geysta
giarna ylgiar barni.

Gunnarr var kyrr sva at honum hellt einn maðr. ok męllti ekki orð úllt. Hiáll leitaði um sętt eða um grið. Þórgeirr qvaz hvarki villdu selia grið ne taka. kvaz helldr vilia Gunnar dauðan fyrir hoggit. Kolskeggr męllti. fastara hefir Gunnarr staðit. enn hann hafi fallit fyrir orðum einum saman. ok man enn sva segir hann. Hú ríða menn af hesta þingi hverr til síns heima. veita þeir Gunnari eingar atfarar. liðu sva þau miseri. Á þingi um sumarit fann Gunnarr Olaf á mág sinn. ok bauð honum heim. en bað hann þó vera varan um sik. þviat þeir munu oss gera þat úllt sem þeir mega. ok fardu fiolmennir iafnan. hann reð honum morg heilręði. ok męlltu þeir til ennar mestu vinattu með ser.

Cap. LX.

Frá Asgrími ok Ulfi Uggasyni.

Asgrímr Ellidagrímsson hafði mál at sękia á þinginu á Ulf Uggason. þat var erfðamál. Asgrími tókz sva til sem siallðan var vant at vorn var í máli hans. en sú var vornin at hann hafði nefnt v. búa þar sem hann

(þ) C. greiðligra.

hann átti IX. at nefna nú hafa þeir þetta til varna. Gvnnarr męllti. ek mvn skora þer á hólm Ulfr Vggason. ef menn skolv ei fá rettv máli framkomit. ok myndi þat Hiáll ętla ok Helgi vinr minn at ek mynda hafa nockvra vorn í málinv með þer Asgrímr ef þeir vęri eigi við. Ecki á ek þetta við þik segir Ulfr. fyrir hit man nú þó ganga segir Gvnnarr. Lavk sva því máli at Ulfr hlavt at greida feit allt. þá męllti Asgrímr til Gvnnars. heim vil ek þer biodá í sumar. ok iafnan skal með þer í málaferlvm en alldri í móti þer. Rídr Gvnnarr heim af þingi. Litlv sídarr fvndvz þeir Hiáll. Hiáll bad Gvnnar vera varan vm sik. qvad ser sagt at þeir vndan Þríhyrningi ętlvdv at fara at honom. ok bad hann alldri fara með fámenni ok hafa iafnan vapn sín. Gvnnarr qvad sva vera skylldv. hann sagdi at Asgrímr hefdi bodit honom heim. ok ętla ek at fara nú í havst. láttv ongva menn vita ádr þú ferr hversv lengi þú ert í brottv. en ek býd þer þó at synir mínir ríði með þer. ok mvn eigi þá á þik rádit. redv þeir þat þá með ser. Hú lídr á sumarit til átta vikna. þá segir Gvnnarr Kolskeggi. búdv ferd þína. þvíat við skolvm ríða til heimbods í Túngv. skal nacqvat nú gera ord niálssonvm? sagdi Kolskeggr. ecki segir Gvnnarr. eigi skolv þeir hlióta vandrędi af mer.

Cap. LXI.

Rádin atfavr við Gvnnar.

Þeir ríða þrír saman Gvnnarr ok brędr hans. Gvnnarr hafdi atgeirinn ok sverdit Olvisnavt. en Kolskeggr hafdi saxit. Hiortr hafdi ok alvępni. ridv þeir nú í Túngv. Asgrímr tók vel við þeim. ok vorv þeir þar nacqvra hríd. þá lýstv þeir yfir því at þeir ętlvdv þá heim at fara. Asgrímr gaf þeim gódar giafir. ok bavd at ríða með þeim avstr. Gvnnarr qvad eingis myndv við þvrfa. ok fór hann eigi. Sigvrdr Svínhofdi het madr. hann kom vndir Þríhyrning. hann bió við Þiórsá. hann hafdi heitid at hallda niósnvm vm ferd Gvnnars. hann sagdi þeim nú til ferda hans. ok qvad ekki myndv verda vęnna enn sva er hann er við enn þridia mann. hversv marga mvnv ver menn þvrfa segir Starkadr í fyrirsát?

rýrt man verda fyrir honom smámennit segir hann. ok er eigi ráð at hafa ferri enn xxx. manna. hvar skolv ver fyrir sitia? við Knafahóla segir hann. þar ser eigi fyrr enn at er komit. far þú í Sandgil. ok seg Agli at þeir búiz þaðan fimtán. nú mvno koma hedan adrir fimtán til Knafahóla. Þórgeirr mælti til Hilldigvnnar. þessi havnd skal þer sína Gvnnar davðan í kvelld. en ek get segir hon. at þú berir lágt hofvðit af ykkrvm fondi. Þeir fara iiii. fedgar vndan Þríhyrningi. ok xi. menn adrir. fóru þeir til Knafahóla ok sitia þar. Sigvrðr Svínhavfði kom í Sandgil ok mælti. ek em sendr hingat af Starkaði ok sonvm hans. at segia þer Egill. at þer fedgar farit til Knafahóla at sitia fyrir Gvnnari. hverso margir skylldv ver fara? segir Egill. xv. með mer segir hann. Kolr mælti. nú ætla ek mer at reyna við Kolskegg. miok þikki mer þú ætla þer segir Sigvrðr. Egill bað Avstmenn sína fara. þeir qváðvz ongvar sakir eiga við Gvnnar. enda þarf her mikils við segir Þórir er fiolldi mannz skal fara at þrimr monnom. gekk þá Egill í brot ok var reiðr. húsfreyia mælti þá til Avstmannzins. illa hefir Gvðrún dóttir mín brotið odd af oflæti sínv ok legit hiá þer. er þú skallt eigi þora at fylgia mági þínvm. ok mant þú vera ragr maðr segir hon. fara man ek segir hann. með bónda þínvm ok mvn hvargi okkarr aptr koma. Síðan gekk hann til Þórgríms felaga síns ok mælti. tak þú nú við kistv lyklvm mínvm. þviat ek mvn þeim eigi lúka optarr. bið ek at þú eigniz slíkt af fe okkrv sem þú villt. en far vtan ok ætla ekki til hefnda eptir mik. en ef þú ferr eigi vtan. þá verðr þat þinn bani. Avstmaðrinn reðz í flokk með þeim.

Cap. LXII.

Dravmr Gvnnars.

Nú er þar til máls at taka at Gvnnarr ríðr avstr yfir Þiórsá. en er hann kom skamt frá ánni syfiaði hann miok. ok bað hann þá ætla þar. þeir gerðv sva. hann sofnaði fast. ok let illa í svefni. Kolskeggr mælti. dreymir Gvnnar nú. Hiortr mælti. vekia villda ek hann. eigi skal þat segir Kolskeggr. ok skal hann nióta dravms síns. Gvnnarr lá miok langa hríð.

hrid. ok varp af ser (a) skilldinvm ok var honom varmt miok. Kolskeggr mælti. hvat hefir þik dreymt frændi? þat hefir mik dreymt segir Gvnnarr at ek mynda eigi ridit hafa or Túngv sva sámennr ef mik hefdi þá þetta dreymt. Seg oss dravm þinn segir Kolskeggr. Gvnnarr qvad visv.

Þikkiomz flýtir flokka
sámennr ridin senno
víst brá ek hrafns á havsti
húngri brott or Túngv.
þvíat elldveitir olldv
ek fhsvmz því (b) lýsa
(c) merg etr valr frá vargi
villr dreymdi mik illa.

Þat dreymdi mik at ek þóttvmz rída fram hiá Knafahólvm. þar þóttiz ek siá varga marga. ok sóttv þeir allir at mer. en ek snera vndan ok fram at Rangá þá þótti mer þeir sækia at ollvm megin. en ek vordvmz. ok skavt ek alla þá er fremstir vorv þar til er þeir gengv sva at mer at ek mátta eigi boganvm vidkoma. tók ek þá sverdit ok va ek med annari hendi. en lagda med atgeirinvm annarri hendi. hlífda ek mer þá ekki. ok þóttvmz ek þá eigi vita hvat mer hlífdi. drap er þá marga varga. ok þú med mer Kolskeggr. en Hiort þótti mer þeir hafa vndir. ok slíta á honom brióstid ok hafdi einn hiartad í mvnni ser. en ek þóttvmz verda sva reidr at ek hió varginn í sundr fyrir aptan bógvna. ok eptir þat þótti mer stavkkva vargarnir. Hú er þat ráð mitt Hiortr frændi at þú ridir vestr aptr í Túngv. eigi vil ek þat segir Hiortr þótt ek vita vísan bana minn þá vil ek þer fylgia. Sídan ridv þeir ok komv avstr hiá Knafahólvm. Kolskeggr mælti. Serdv frændi. morg spiót koma vpp hiá hólvnvm. ok menn med vapnvm? ekki kemr mer þat at úvorvm segir Gvnnarr. at dravmr minn sanniz. hvat skal nú til ráda? segir Kolskeggr. ek get þess at þú vilir eigi renna vndan þeim. ekki skvlv þeir at því spotta segir Gvnnarr. en rída mvnv ver fram at Rangá í nesit. þar er vígi nocqvat. rída þeir nú fram í nesit ok bioggvz þar vid. Kolr

mælti

(a) C. skikkivnni. (b) B. þad. (c) A. margr.

męllti er þeir riðv hiá fram. hvart skal nú renna Gvnnarr? Kollskeggr męllti. Seg þú sva fremi frá því er þessi dagr er allr.

Cap. LXIII.

Víg Hiartar ok XVIII. manna.

Síðan eggiadi Starkaðr sína menn. snúa þeir þá fram í nesit at þeim. Sigvrðr Svínhavsði fór fyrstr ok hafði tavrgv skiolld einn (d) ravðan. en svíðv í annarri hendi. Gvnnarr ser hann ok sękir til hans af boganvm. hann brá vpp hátt skilldinvm er hann sá avrina hátt flygia ok kom orin í gegnvm skiolldinn ok í avgat sva at út kom í hnackanum. ok varð þat víg fyrst. annari avr skavt Gvnnarr at Ulfhędni (e) manni Starkaðar. ok kom sú á hann miðian. ok fell hann fyrir fętr bóanda einvm ok bóndinn vm hann. Kolskeggr kastar til steini ok kom í hofvt bóndanvm. ok varð þat hans bani. Þá męllti Starkaðr. ecki man oss þetta dvga at hann komi boganvm við ok gavngvm at fram vel ok snarpliga. Síðan eggiaði hverr annan. Gvnnarr varði sik męð boganvm ok orvm męðan hann mátti. síðan kastar hann þeim niðr. tók hann þá atgeirinn ok sverðit ok vegr męð báðvm hondvm. er bardagi enn harðazti lengi. en þó vegr Gvnnarr driúgvm menn ok Kolskeggr. þá męllti Þorgeirr Starkaðarson. ek hęt at fęra Hilldigvnni hofvt þitt Gvnnarr. þá qvað Gvnnarr vísv.

Hyck at (f) þat mvn þikkia
þveingláðs niorvn avngv
dýnv darra reynir
(g) dripv máli skipta.
móins iarðar gack þú myrðir
meir fram í dyn geira
leygs ef (h) reiði skal ráða
(i) ríngátt hosði mínv.

Ecki

(d) B. rendan C. byrdan. (e) C. ráðamanni. (f) B. þavll.
(g) B. driptar. (h) B. reiðr. (i) B. ríðar.

Ecki mvn henni þat þikkia sva miklv varda segir Svnnarr. en þó mvnt þú þá nęrr ganga verda. Þórgeirr męlti vid brędr sína. hlavpv ver at honom fram allir senn. hann hefir ongan skiolld. ok mvnv ver hafa ráð hans í hendi. þeir liópv fram Borkr ok Þórkell ok vrðv skiótari enn Þórgeirr. Bavrkr havggr til Svnnars. Svnnarr lavst vid atgeirinvm sva hart at sverðit hravt or hendi Berki. ser hann þá til annarrar handar Þórkel standa í hoggfęri vid sik. Svnnarr stóð nocqvot hollvm fęti. Svnnarr sveiflar sverðinv. ok kom á hálsinn Þórkatli ok favk af hofvðit. Kolr męlti Egilsson. láti mik fram at Kolskeggi ok męllti. þat hefi ek lengi męllt at vid myndim miok iafnfęrir til vígs. slíkt megv vid nú reyna segir Kolskeggr. Kolr leggr til hans spióti. Kolskeggr hafði þá vegit mann ok átti sem mest at vinna. ok kom eigi fyrir sik skilldinvm. ok kom lagit í lęrit vtan fótar ok gekk í gegnvm. Kolskeggr braz vid fast ok óð at honom. ok hió með saxinv á lęrit ok vndan fótinn ok męllti. hvart nam þik eða eigi? þess gallt ek nú segir Kolr er ek var berskialldadr ok stóð nokkvra stvnd á hinn fótinn ok leit á stúfinn. Kolskeggr męllti. eigi þarftv at líta á. iafnt er sem þer shniz. af er fótrinn. Kolr fell þá davðr niðr. En er þetta ser Egill hlæypr hann at Svnnari ok hoggr til hans. Svnnarr leggr í móti atgeirinvm ok kom á hann midian. Svnnarr vegr hann vpp á atgeirinvm ok kastar honom út á Rangá. þá męllti Starkaðr. Allvesæll ertv Þórir avstmaðr er þú sitr hiá en nú er veginn Egill húsbóndi þinn ok mágr. þá spratt vpp avstmaðrinn ok var reiðr miok. Hiortr hafði orðit tveggia manna bani. avstmaðrinn leypr at honom ok hoggr framan á brióstið. Hiortr fell þá þegar davðr niðr. Svnnarr ser þetta. ok (l) var skiótr til hoggs vid avstmanninn ok sníðr hann í svndr í miðiv. litlv síðarr skýtr Svnnarr til Barkar atgeirinvm. ok kom á hann midian ok í gegnvm hann. ok niðr í vollinn. þá hoggr Kolskeggr hofvð af Havki Egilssyni. en Svnnarr hoggr hond af Ottari í olbogabót. þá męllti Starkaðr. flýivm nú. ecki er vid menn vm at eiga. Svnnarr męllti. þat man ykkr íllt frásagnar þikkia. ef ekki skal mega siá á ykkr at þit hafit í bardaga verit. síðan lióp Svnnarr

(l) B. C. varpar ser skiótt til havggs.

at þeim fedgvm ok veitti þeim áverka. eptir þat skildv þeir. ok hofdv þeir Gvnnarr marga menn þá sęrda, er vndan helldv á fvndinvm. letvz XIV. menn. ok Hiortr inn XV. Gvnnarr reiddi Hiort heim á skilldi sínvm. ok var hann þar heygdr. margir menn hormvdv hann. þviat hann var vinsęll. Starkadr kom ok heim. ok grędi Hilldigvnnr sár þeirra Þórgeirs ok męllti. ydr vęri mikit gefanda til at þer hefdit ekki illt átt vid Gvnnar. sva vęri þat segir Starkadr.

Cap. LXIV.

Ráð Hiáls vid Gvnnar.

Steinvor í Sandgili bad Þórgrím Ástmann vera fyrir fiárforrádvm sínvm ok fara eigi vtan. ok mvna sva lát felaga síns ok frędna. hann sagdi. þat spádi mer Þórir felagi minn at ek mvnda falla fyrir Gvnnari ef ek vera her á landi. ok myndi hann vita þat fyrir er hann visdi davda sinn. ek man gefa þer til Gvdrúnv dóttvr mína ok feit allt. (m) segir hvn eigi vissa ek at þú mvndir þat sva miklv kavpa segir hann. sídan kavpa þav þessv at hann skal fá hennar. ok er bod þetta vm svmarit. Gvnnarr ridr til Bergþórshvols ok med honom Kolskeggr. Hiáll var úti ok synir hans. ok gengv í móti Gvnnari ok fagnvdv þeim vel. sídan gengv þeir á tal. Gvnnarr męllti. húngat em ek kominn at sękia heilrędi at þer ok travst. Hiáll sagdi. skyllt er þat. ek hefi ratad í vendrędi mikit ok drepit marga menn. ok vil ek vita segir Gvnnarr hverv þú villt vera láta? þat mvnv margir męla segir Hiáll at þú hafir miok verit tilneyddr. en nú skallt þú gefa mer tóm til rádagerdar. Hiáll gekk í brot einn saman ok hvgsadi rádit. ok kom aptr ok męllti. nú hefi ek nokkvt (n) hvgsat málit. ok lítz mer sem þetta mvni nú nockvt med hardfengi ok kappi verda at gera. Þórgeirr hefir barnat Þórdísinv frændkonv mína. ok man ek selia þer í hendr legordzfokina adra skóggángssok sel ek þer á hendr Starkadi. er hann hefir hoggvit í skógi mínvm á Þríhyrningshálsvm. ok skallt þú sękia þer

sakir

(m) C. at helmingi vid mik. (n) C. athvgat.

sakir báðar. þú skallt fara þangat sem þer borðvz. ok grafa vpp hina daudv ok nefna vatta at benivm. ok úhelga þá alla hina daudv fyrir þat er þeir fórv með þann hvg til fvndar at veita þer (o) áverka ok bráðan bana ok brędrvm þínvm. En ef þetta er próvat á þingi ok því se við lostit. at þú hafir áðr (p) lostið Þórgeir. ok megir hvarki sękia þína sok ne annarra. þá man ek svara því máli. ok segia at ek helgada þik á Þingskálaþingi at þú skyldir będi mega sękia þitt mál ok sva annarra. ok man þá verða svarad máli því. þú skallt ok finna Tyrfing i Berianesi ok skal hann selia þer sok á hendr Arnvndi í Trollaskógi er męla á eptir Egil bróðvr sinn. Reið þá Svnnarr heim fyrst. en nokkvrvm nottvm síðarr riðv þeir Hiálssynir ok Svnnarr þangat til sem líkin vorv. ok grófv þá vpp alla sem iarðadir vorv. stefndi Svnnarr þeim þá ollvm til óhelgi fyrir atfavr ok fiorráð. ok reið heim eptir þat.

Cap. LXV.

Frá Valgarði ok Merði.

Þetta havst et sama kom út Valgarðr inn Grái. ok fór heim til Hofs. Þórgeirr fór at finna þá Valgarð ok Mord ok sagði hver efni í vorv ef Svnnarr skylldi hafa óhelgat þá alla er hann hafði vegit. Valgarðr kvað þat vera mvndv ráð Hiáls. ok þó eigi oll vpp komin þav sem hann myndi hafa ráðit honom. Þórgeirr bað þá fedga liðveizlv ok atgavngv. en þeir fórv lengi vndan. ok męllv til fe mikit at lyktvm. var þat í ráða gerðvm at Mordr skylldi biðia Þórkatlv dóttvr Sizvrar hvíta. ok skylldi Þórgeirr þegar ríða vestr vm ár með þeim Valgarði ok Merði. Annan dag eptir riðv þeir XII. saman. ok komv til Mosfellz. var þeim þar vel fagnat. vekia þeir þá til við Sizvr vm bónorðit. lýkr sva með þeim at ráðin skylldv takaz. ok skylldi boð vera á hálfsmánaðar fresti at Mosfelli. ríða þeir heim. Síðan ríða þeir til boðs. var þar fiolldi fyrir boðsmanna. ok fór þat vel fram. fór Þórkatla heim með Merði ok var fyrir búi. en

(o) B. C. ágvamvr. (p) B. barit.

Valgarðr fór vtan vm sumarit. Morðr eggiar Þórgeir á málatilbúnað við Gvnnar. Þórgeirr fór at finna Arnvnd. biðr hann nú búa til vígs málit Egils bróður síns ok sona hans. en ek mun búa til vígs mál bręðra minna ok áverka mál mitt ok foðvr míns. hann qvaz þess albuinn. fara þeir þá ok lýsa vígvnvm ók kveðia IX. vatfangs búa. þessi málatilbúnaðr spvrðiz til Hlíðarenda. ríðr Gvnnarr þá at finna Hiál ok sagði honom. ok spvrði hvat hann villdi þá láta at gera. Hú skallt þú segir Hiáll stefna vętfangsbúvm þínvm ok nábúvm saman ok nefna vatta. fyrir búvm ok kiosa Kol til veganda at vígi Hiartar bróður þíns. þviat þat er rett. síðan skallt þú lýsa víginv á hond Kol. þótt hann se daudr. þá skallt þú nefna þer vatta ok kveðia búa alþingis reiðar at bera vm þat hvart þeir vęri í atvist ok atsókn þá er Hiortr var veginn. þú skallt ok stefna Þórgeiri vm legorðzsokina. ok sva Arnvndi vm sokina Tyrfings. Gvnnarr fór nú með ollv sem honom var ráð til kent af Hiáli. þetta þótti monnom vndarligr málatilbúnaðr. fara nú þessi mál til þings. Gvnnarr ríðr til þings ok synir Hiáls ok Sigfússynir. Gvnnarr hafði sent mann mágvm sínvm. at þeir skylldv ríða til þings ok fiolmenna miok. qvað þeim þetta mvndv miok kappdręgt verða. þeir fiolmenntv miok vestan. Morðr reið til þings ok Rvnólfr or Dal. ok þeir vndan Þríhyrningi. ok Arnvndr or Travllaskógi.

Cap. LXIV.

Frá mannbótom ok sættvm.

En er þeir koma á þing ganga þeir í lið með Sizvri hvíta ok Geiri goða. Gvnnarr ok Sigfússynir ok Hiálssynir gengv allir í einvm flocki. ok fóru sva snúðigt at menn vrðv at gęta sín er fyrir vrðv at eigi felli. ok var ecki iafn (a) tíðrętt vm allt þingit sem vm málaferli þessi en miklv. Gvnnarr gekk til móts við mága sína. ok fognvðv þeir Olafr honom vel. þeir spvrðv Gvnnar vm fvndinn. en hann sagði þeim frá gerla. ok (b) bar ollvm vel sogv. ok sagði þeim hvat hann hafði síðan atgert. Olafr męllti. mikils

(a) B. tíðhialat. (b) B. ok bar ollvm sogvm vel saman.

mikils er vert hverſv faſt Hiáll ſtendr þer vm alla ráðagerð. Gvnnarr qvaz alldri þat mvndv lavnat geta. en beiddi þá lidveizlv. en þeir ſogdv at þat veri ſkyllt. Fara nú mál hvartveggi í dóm. flytia hvarir ſitt mál. Mordr ſpvrdi hvi ſá maðr ſkylldi hafa mál fram er áðr hafdi til óhelgi ſer vnnit við Þórgeir ſem Gvnnarr? Hiáll svaradi. vartv á þingſkálaþingi of havſtið? var ek víſt ſegir Mordr. heyrdir þv ſegir Hiáll. at Gvnnarr bavð honvm alſętti. þá fridhelgada ek Gvnnarr ſegir Hiáll til allra logligra mála. Rett er þetta ſegir Mordr. en hvi ſętti þat ef Gvnnarr lýſti vígi Hiartar á hendr Kol þar ſem Ávſtmaðrinn va hann. Rett var þat ſegir Hiáll þar ſem hann kavs hann til veganda með vattvm. Rett man þetta víſt ſegir Mordr. en fyrir hvat ſtefndi Gvnnarr þeim ollvm til óhelgi? eigi þarftv þeſſa at ſpyria ſegir Hiáll. þar ſem þeir fóro til áverka ok manndrápa. Eigi kom þat fram við Gvnnar ſegir Mordr. Hiáll męllti. brędr Gvnnars vorv þeir Kolſkeggr ok Hiortr. ok hafdi annarr hana en annarr ſár á ſer. lavg hafið þer at męla ſegir Mordr. þótt hart ſe vndir at búa. Þá gekk fram Hiallti Skeggiaſon yr Þiórsárdal ok męllti. Ecki hefi ek hlvtaz til málaferla ydarra. en nú vil ek vita hvat þú vil gera fyrir mín ord Gvnnarr ok vinattv. hvers beiðiz þú? ſegir Gvnnarr. Þeſs ſegir hann at þer leggit málin oll til iafnaðardóms ok dęmi gódir menn. Gvnnarr męllti. þá ſkallt þú alldri vera í móti mer við hveriga ſem ek á vm. því vil ek heita ſegir Hiallti. Eptir þat átti hann lvt at við mótſtodvmenn Gvnnars. ok kom því við at þeir ſęttvz allir. ok eptir þat veittv hvarir avðrvm trygðir. En fyrir áverka Þórgeirs kom legorðzſokin. en ſkógarhogg fyrir áverka Starkaðar. en brędr Þórgeirs vorv bętter hálfvm bótvm. en hálfar fellv niðr fyrir tilfavr við Gvnnar. en iafnt ſkylldi vera vígit Egils ok ſokin Tyrfings. fyrir víg Hiartar ſkylldi koma víg Kols ok Ávſtmannzins. þá vorv aðrir bętter hálfvm bótvm. Hiáll var í gerð þeſſi ok Ásgrímr Ellíðagrímsſon. Hiallti Skeggiaſon. Hiáll átti mikit fe vndir Starkaði ok í Sandgili. ok gaf hann þat allt Gvnnari til bóta þeſſa. Sva átti Gvnnarr marga vini á þingi. at hann bętti þá vpp oll vígin þegar. en gaf giafir morgvm hofðingivm þeim er honom havſðv lið veitt. ok hafdi ena meſtv ſęmd af málinv. ok vrðv allir á þat sáttir. at eingi veri haus iafningi í Svnnlendingafiórðvngi. Riðr Gvnnarr heim af

þingi ok sitr vm kyrt. en þó avfvndvðv mótstoðvmenn hans miok hans sęmd.

Cap. LXVII.

Frá Þórgeiri Otkelssyni.

Nú 'er at segia frá Þórgeiri Otkelssyni. hann gerðiz maðr mikill ok styrkr. trúlyndr ok úslęgr. nokkvt tallýðinn. hann var vinsęll af invm beztvm monnvm. ok ástsęll af frændvm sínvm. Einhverio sinni hefir Þórgeirr Starkaðarson farit at finna Mord frænda sinn. illa vni ek við segir hann málalok þav sem orðit hafa með oss Gvnnari. en ek hefi kavpt at þer liðveizlv meðan við verim vppi báðir. vil ek at þú hugsir nokkvra ráðagerð ok leggiz diúpt. męli ek því þetta sva (b) lióst. at ek veit at þú ert enn mesti úvinr Gvnnars. ok sva hann þinn. skal ek avka mikit þína sęmd ef þú ser vel fyrir. Sýniz þat iafnan segir Mordr at ek em fegiarn. enda man sva enn. ok er vant fyrir at siá at þú ser eigi griðníðingr. eða trygðarofsmaðr. en þú komir þó þínv máli fram. en þat er mer sagt at Kolskeggr ętli mál fram at hafa ok ripta fiórðung í Móeiðarhvoli er foðvr þínvm var golldit í sonar bętr. hefir hann mál þetta tekit af móðvr sinni. ok er þetta ráð Gvnnars at giallda lavsafe. en láta eigi landit. skal þess at bíða er þetta gengr fram ok kalla hann þá riúfa sętt á nýr. hann hefir ok tekit sáðland af Þórgeiri Otkelssyni. ok rosið sva sętt á honvm. skallt þú fara at finna Þórgeir Otkelsson ok kom honom í málit með þer. ok fara at Gvnnari. en þótt í bresti nockvt vm þetta. ok fáit þer hann eigi veiddan. þá skvlvt þer þó fara at honom optarr. mvn ek segia þer at Hiáll hefir spáð honom. ok sagt fyrir vm ęfi hans ef hann vegi í enn sama knervnn optarr enn vm sinn. at þat mvndi honom (c) leiðaz til bana. bęri þat þá sva við at hann rysi sętt þá er ger vęri. skallt þú þvi koma Þórgeiri í málit at hann hefir vegit foðvr hans áðr. ok ef þið erod á einvm fvndi. þá skallt þú hlífa þer. en hann mvn ganga fram vel. ok mvn Gvnnarr vega hann. hefir hann þá vegit tysvar í enn sama knervnn. en þú skal flýia af fvndinvm.

en

(b) C. bert. (c) B. C. bráðazt.

en ef honom vill þetta til dauða draga. þá mun hann riúfa sættina. er þar til at sitia. Eptir þetta ferr Þórgeirr heim ok segir foður sínum (d) af liódi. Neðv þeir þat með sér at með þessa ráðagerð skylldv þeir af hlióði fara.

Cap. LXIX.

Frá Þórgrími Starkaðarsyni.

Nokkoru sídarr fór Þórgeirr Starkaðarson í Kirkiubæ at finna nafna sinn. ok gengv þeir á eintal. ok tolðv dag allan hliott. en at lyktum gaf Þórgeirr Starkaðarson nafna sínum spiót gullrekit. ok reið heim síðan. gerðv þeir með sér ena kærazto vinátto. Á Þingskálaþingi um haustið sotti Kolskeggr til landz at Móeiðarhvoli. en Gunnarr nefndi vatta. ok bauð þeim lausafe undan Þríhyrningi. eða land annat at logligri virðingv. Þórgeirr nefndi sér vatta. at Gunnarr ryfi sætt á þeim. Eptir þat var lokit þinginv. liðv nú þau misseri. finnaz þeir nafnar iafnan. ok erv með þeim env (e) mestv dáleikar. Kolskeggr mællti til Gunnars. sagt er mer at mikil se vinatta með þeim nafnvm. ok er þat margra manna mál. at þeir muni vera ótrúligir. ok villda ek at þú værir varr vm þik. Koma man til mín feigðin segir Gunnarr. hvar sem ek em staddr ef mer verðr þess auðit. skildv þeir þá talit. Gunnarr sagði fyrir um haustið at þeir skylldv vinna vikv heima þar. en aðra niðri í eyiom. ok hætta þá heyverkom. sagði hann sva fyrir at allt skylldi fara manna af bænom. nema hann ok konur. Þórgeirr undan Þríhyrningi ferr at finna nafna sinn. en þegar er þeir fundvz. tolðv þeir at vanda. Þórgeirr Starkaðarson mællti. ek villda at við herðim okkr ok færim at Gunnari. Sva at einv hafa fundit orðit við Gunnar segir Þórgeirr Otkelsson. at fáir hafa af því sigraz. enda þikki mer illt at heita gríðníðingr. þeir hafa rofit sættina en við eigi segir Þórgeirr Starkaðarson. tók Gunnarr af þer sáðland þitt. en Móeiðarhvol af okkr fedgom. Ok semia þeir þat með sér at fara at Gunnari. sagði þá Þórgeirr at Gunnarr myndi á fárra nátta fresti einn heima vera. skallt þú

koma

(d) C. af lavmúngv. (e) C. mestv kærleikar.

koma við enn XII^ta mann til móts við mik. en ek man hafa iafnmarga. Síðan reið Þórgeirr heim.

Cap. LXX.

Frá Hiáli ok þeim nofnum.

Þá er þeir húskarlar ok Kolskeggr hofðu verit III. nętr í eyiom. þá hefir Þórgeirr Starkaðarson niósn af þessv. ok gerir orð nafna sínum at hann skylldi koma til móts við hann á Þríhyrnings hálsi. Síðan bióz Þórgeirr vndan Þríhyrningi við enn XY^ta mann. hann ríðr vpp á hálsinn. ok bíðr þar nafna síns. Gvnnarr er nú einn heima á bęnum. ríða þeir nafnar í skóga nokkvra. þar kom at þeim (f) svefnhofgi ok mátti þeir ecki annat enn sofa. festv skiolldv sína í limar. en bvndv hesta sína. ok settv hiá ser vapnin. Hiáll var þessa nótt í Þórólfsfelli ok mátti ecki sofa. ok gekk hmist út eða inn. Þórhilldr spvrði Hiál hví hann mętti ekki sofa? margt berr nú fyrir avgv mer sagði hann. ek se margar fylgivr grimmligar úvina Gvnnars. ok er nokkvt vndarliga. þęr láta ólmliga ok fara þó rádlavsliga. litlv síðarr reið maðr at dyrvm ok ste af baki. ok gekk inn. ok var þar savðamaðr þeirra Þórhilldar. hon męlti. hvart fantv savðina? fann ek þat er meira myndi varða sagði hann. hvat var þat? segir Hiáll. ek fann XXIIII. menn í skóginvm vppi. þeir hofðv bvndit hesta sína. en svafv sialfir. þeir hofðv fest skiolldv sína í limar. en sva gerla hafði hann athvgat at hann sagði frá allra þeirra vapna búnaði ok klędvm. Hiáll visi þá gerla hverr hvergi hafði verit. ok męlti til hans. gott hiónatak ef slíkir vęri margir. ok skallt þú þessa iafnan nióta. en þó vil ek nú senda þik. hann iátaði at fara. þú skallt fara segir Hiáll til Hlíðarenda ok segia Gvnnari at hann fari til Griótár ok sendi þá eptir monnom. en ek man fara til móts við þá er i skoginvm erv ok fęla þá í bravt. hefir þetta af því vel í móti boriz. at þeir mvnv eingis afla í þessi ferð. en láta mikit. Savðamaðr fór ok sagði Gvnnari sem gerst frá ollo. reið þá Gvnnarr til Griótár ok stefndi at ser monnom. Hú er at segia frá Hiáli at hann ríðr til fvndar við þá nafna.

(f) C. svefnþúngi nokkvrr.

uafna. óvarliga liggit þer segir hann. eda til hvers skal favr siá ger hafa verit. ok er Gvnnarr engi (g) kerktvnarmadr. en ef satt skal vm tala þá erv þetta in mesto fiorráð. Skolv þer ok þat vita at Gvnnarr er í lidsannmadi. ok mvn hann her brátt koma ok drepa ydr nema þer rídit vndan ok heim. Þeir brvgdv vid skiótt. ok vard þeim miok vid felmt. ok tókv vapn sín ok stigv á hesta sína. ok hleyptv heim vndir Þríhyrning. Hiáll fór til móts vid Gvnnar. ok bad hann ekki eyda fiolmenni. en ek mvn fara ok leita vm sættir. mvnv þeir nú vera hófsliga hrøddir. en fyrir þessi fiorráð skal eigi koma minna er vid alla þá er vm at eiga. en eigi skal meira koma fyrir víg annarshvars þeirra nafna. þótt þat kvnni vid at bera. skal ek vardveita þetta fe. ok svá fyrir siá at þá se þer innan handar er þú þarft til at taka.

Cap. LXXI.

Siafar Olafs Pá vid Gvnnar.

Gvnnarr þackadi Hiáli tillogvr sínar. Hiáll reid vndir Þríhyrning ok sagdi þat þeim navfnvm at Gvnnarr mvndi ecki eyda (h) flokkvm fyrr enn or sliti med þeim. þeir bvdo bod fyrir sik ok vorv óttafullir ok bádv Hiál fara med sáttarbodvm. Hiáll qvaz med því einv fara myndv er eigi fylgdi svik. þeir bádv hann vera í gerdínni ok qvadvz þat hallda myndv er hann gerdi. Hiáll qvaz eigi gera mvndv nema á þíngi. ok vœri vid enir bezto menn. þeir iátvdv því. gekk þá Hiáll í medal sva at hvarir handsolvdv avdrvm grid ok sætt. Skylldi Hiáll gera vm ok nefna til þá er hann villdi. Litlv sídarr fondv þeir Mord Valgardzson. Mordr taldi á þá miok er þeir hofdv lagit mál vndir Hiál. þar sem hann var vinr Gvnnars mikill. qvad þeim þat illa dvga myndv. Rída menn nú til alþíngis at vanda. erv nú hvarirtveggiv á þíngi. Hiáll qvaddi ser hlióds. spvrdi alla ena bezto menn er þar vorv komnir hvert mál þeim þætti Gvnnarr eiga á þeim navfnvm fyrir fiorrádin. þeir sogdv at þeim þótti slikr madr mikinn rett á ser eiga. Hiáll spvrdi. hvart hann gætti á ollvm

(g) B. glettunarmadr C. klektingarmadr. (h) B. fiolmenni.

þeim eda ętti fyrirmenn at svara fyrir alla málinv. þeir segia at mest myndi á fyrirmonnom standa en þó á ollvm mikit. þat mvno margir męla qvad Mordr at eigi hafi vm sakleysi verit þar sem Svnnarr ravf sętt vid þá nafna. Eigi er þat sęttarrof segir Hiáll at hverr hafi log vid annan. þviat med logvm skal land vart byggia en med ólogvm eyda. segir Hiáll þeim þá at Svnnarr hafdi bodit land fyrir Móeidarhvol eda annat fe. þóttvz þeir þá nafnar falsadir af Merdi. ok toldv á hann miok. ok kvádvz af honom hlióta þetta fegialld. Hiáll nefndi XII. manna dóm á máliv. gallt þá C. silfrs hverr er til hafdi farit. en CC. hvarr þeirra nafna. tók Hiáll vid þessv fe ok vardveitti. en hvarir veittv avdrvm trygdir ok grid. ok męllti Hiáll fyrir. Reid Svnnarr þá af þingi vestr til Dala í Hiardarhollt ok tók Olafr Pái vel vid honom. sat hann þar halfan mánad. hann reid vída vm Dali. ok tókv allir vid honom feginshendi. en at skilnadi męllti Olafr. ek vil gefa þer þriá gripi gvllríng ok skikkiv er átt hefir Myrkiartan Irakonvngr. ok hvnd er mer var gefinn á Irlandi. hann er mikill ok eigi verri til fylgdar enn ravskr madr. þat fylgir ok at hann hefir mannz vit. hann man ok geygia at hverivm manni þeim er hann veit at úvin þinn er. en alldri at vinom þínvm. ser hann ok á hverivm manni hvart til þín er vel eda illa. hann mvn ok líf áleggia at vera þer trúr. þessi hvndr heitir Sámr. sídan męllti hann vid hvndinn. nú skallty Svnnari fylgia. ok vera honom slikr sem þú mátt. hvndrinn gekk þegar at Svnnari. ok lagdiz nidr fyrir fętr honom. Olafr bad Svnnar vera varan vm sik. ok qvad hann eiga marga avfvndarmenn. þar er þú þikkir ágętr madr nú vm allt land. Svnnarr þakkadi honom giafir ok heilrędi ok reid heim. Sitr Svnnarr nú heima nokkvra ríd. ok er kyrt.

Cap. LXXII.

Rádagerd Mardar.

Litlv sídarr finnaz þeir nafnar ok Mordr. verda þeir eigi ásáttir. þóttvz þeir láta fe mikit fyrir Merdi. en hafa ecki í móti. ok bádv hann setia adra rádagerd þá er Svnnari verí til meins. Mordr qvad sva vera skylldv.

ſkylldv. er þat nú ráð mitt at Þórgeirr Otkelsſon hiſti Ormilldi frændkonv Gvnnars, en Gvnnarr mvn af því láta vaxa óþocka við þik. ſkal ek þá liósta vpp þeim qvitt at Gvnnarr mvni eigi ſva hafa við þik gert. ſkvlvt it þá nokkvrv ſíðarr hafa atfavr við Gvnnar. en þó ſkvlvt þit Gvnnar eigi heimſækia. þvíat þat má eigi ætla meðan hvndrinn lifir. Savmdv þeir nú þeſſa ráðagerð með ſer at ſiá ſkylldi framkoma. Hú líðr ſvmarit. Þórgeirr venr qvamvr ſínar til Ormhilldar. Gvnnari þótti þat illa. ok gerðiz óþokki mikill með þeim. fór ſva fram vm vetrinn. Hú kemr ſvmar. ok verða þá enn optliga fvndir þeirra á lavn. þeir finnaz iafnan Þórgeirr vndan Þríhyrningi ok Morðr. ok ráða atfavr við Gvnnar þá er hann riði ofan í eyiar at ſiá verk húſkarla ſinna. Eitt ſinn varð Morðr varr við er Gvnnarr reið ofan í eyiar. ok ſendi mann vndir Þríhyrning at ſegia Þórgeiri at þá mvndi vænaſt til at leita at fara at Gvnnari. þeir brvgðv við ſkiótt. ok fara þaðan XII. ſaman. en er þeir komv í Kirkiubæ. þá vorv þar fyrir XIII. menn. reðv þeir þá þat at fara ofan til Rangár ok ſitia þar fyrir Gvnnari. en er Gvnnarr reið neðan or eyivm reið Kolſkeggr með honom. Gvnnarr hafði boga ſinn ok orvar ok atgeirinn. Kolſkeggr hafði ſaxit ok alvepni.

Cap. LXXIII.

Víg Þórgeirs Otkelsſonar.

Sá atbvrðr varð er þeir Gvnnarr riðv neðan at Rangá. at blóð mikit kom á atgeirinn. Kolſkeggr ſpvrði hví þat mvndi (i) ſæta? Gvnnarr ſegir ef ſlíkir atbvrðir yrði at þat væri kallat í avðrvm lavndvm benravgn ok ſagði mer ſva Alver bóndi at þat yrði fyrir ſtórfvndvm. Síðan riðv þeir til þeſs er þeir ſá mennina við ána ſitia. ok hoſðv bvndit heſta ſína. Gvnnarr mælti. fyrirſát er nú. Kolſkeggr ſvaradi. lengi hafa þeir ótrúligir verið. eða hvat ſkal nú til ráða taka? hleypa ſkvlv við vpp hiá þeim ſegir Gvnnarr til vaðſins ok búaz þar við. hinir ſiá þat ok ſnúa þegar at þeim. Gvnnarr bendir vpp bogann ok tekr avrvarnar ok ſteypir niðr fyrir ſik. ok

(i) C. gegna.

ſkýtr þegar er þeir komv í (k) ſkotfœri. ſœrði Gvnnarr við þat miok marga menn en drap ſvma. þá mœlti Þórgeirr Otkelsſon. þetta dvgir oſs ekki. gavngvm at ſem harðazt. þeir gerðv ſva. fyrſt gekk Ánvndr fagri frœndi Þórgeirs. Gvnnarr ſkavt atgeirinvm til hans ok kom i ſkiolldinn ok klofnaði hann í (k) tva lvti. en atgeirinn lióp í gegnvm Ánvnd. Ágmvndr Flóki lióp at baki Gvnnari. Kolſkeggr ſá þat ok hió þegar vndan Ágmvndi báða fœtr ok hratt honom út á Rangá ok drvknaði þegar. gerðiz þá bardagi harðr. hió Gvnnarr annarri hendi en lagði annarri. Kolſkeggr va driúgt menn en ſœrði marga. Þórgeirr Starkaðarſon mœllti til nafna ſíns. Allítt ſer þat á at þú eigir favðvr þíns at hefna. hann ſvarar. víſt er eigi vel fram gengit. en þó hefir þú eigi gengit mer í ſpor. enda ſkal ek eigi þola þín frýivorð. leypr at Gvnnari af mikilli reiði. ok lagði í gegnvm ſkiolldinn ok ſva í gegnvm hondina. Gvnnarr ſnaraði ſva hart ſkiolldinn at ſpiótið brotnaði í ſalnvm. Gvnnarr ſer annan mann kominn í havggfœri við ſik. ok hoggr þann banahogg. eptir þat þrífr hann atgeirinn tveim hondvm. þá er Þórgeirr Otkelsſon kominn nœr honom með reiddv ſverði. Gvnnarr ſnýr at honom með mikilli reiði. ok rekr í gegnvm hann atgeirinn ok bregðr honom á lopt ok keyrir hann út á Rangá. ok rekr hann ofan á vaðit. ok feſti þar á ſteini einvm. ok heitir þar ſíðan Þórgeirs vað. Þórgeirr Starkaðarſon mœllti. Flýivm ver nú. ekki man oſs ſigr verða avðit at ſva búnv. ſnerv þeir þá allir í frá. ſœkivm við nú eptir þeim ſegir Kolſkeggr ok takto bogann ok orvarnar. ok mvnto komaz í ſkotfœri við Þórgeir Starkaðarſon. Gvnnarr qvað víſv.

Mvnv (l) elsbeiðir eyðaz
ár feſiódar várir
geig þó at giorvim eigi
geirleiks ſtofvm fleirvm
en ef ek ſkal rvnna
vnnviggs þá er her liggia
mín nem þú mál ok greinir
mœtr giorfalla bœta.

Gvnnarr

(k) C. ſkotmál þriá. (l) B. elldbeiðir.

Gvnnarr segir. eydaz mvnv fesiódarnir vm þat er þessir erv bęttir er her liggia nú davðir. Ecki mvn þer fesátt verða segir Kolskeggr. en Þórgeirr man eigi fyrr afláta enn hann rędr þer bana. Gvnnarr qvað víst.

Vllr (m) mvn ekkilsvallar
andrs nokkvrir standa
iafnir vnda stefni
á rínar veg mínvm
áðr gnýiarðar girðis
(n) grędendr mvnv hræðaz
geisla glinfra (o) fausla
gætir fagra sætis.

Standa mvnv nokkvrir hans makar á gotv minni áðr enn ek hrędvmz þá segir Gvnnarr. Síðan ríða þeir heim ok segia tíðindin. Hallgerðr fagnaði þessvm tíðindvm. ok lofaði miok verkit. Nannveig męllti. vera má at gott se verkit. en verra verðr mer við segir hon. enn ek ętla at gott mvni afleiða.

Cap. LXXIV.

Frá vígsóknvm á þingi.

Þessi tíðindi spyriaz víða. ok var Þórgeirr morgvm manni harmdavði. þeir Sizvrr hvíti riðv til ok lýstv vígvnvm. ok kvoddv búa til þings. riðu þeir þá vestr heim. þeir Hiáll ok Gvnnarr fvndvz. ok tavlvðv vm bardagann. þá męllti Hiáll við Gvnnar. verto nú varr vm þik. nú hefir þú vegit tysvarsinnvm í sama knervnn. hygg nú sva fyrir hag þínvm. at þar liggr við líf þitt ef þú helldr eigi þá sętt sem ger er. hvergi ętla ek mer af at bregða segir Gvnnarr. en þó man ek þvrfa lidsinni ydvart á þingi. Hiáll svaradi. hallda man ek við þik mínvm trúnaði til davðadags. Ríðr Gvnnarr þá heim. líðr nú til þings. ok fiolmenna hvarirtveggiv miok. er vm þetta allsiolrętt á þingi. hversv þessi mál mvndv lúkaz. þeir Sizvrr ok Geirr godi tavlvðv með ser hvarr þeirra lýsa skylldi vígsokinni

(m) B. mani. (n) B. gigendr mvnim. (o) B. frorsa.

Þórgeirs. en þar kom at Sizvrr tók vndir sik málit. ok lýsti savk at laugbergi. ok qvad svo at ordi. at ek lýsi laugmęto frumlaupi á havnd Svnnari Hámvndarsyni vm þat er hann lióp laugmęto frumlaupi til Þórgeirs Otkelssonar. ok særdi hann holvndarsári því at ben gerdiz. en Þórgeirr fekk bana af. tel ek hann eiga at verda vm sok þá sekian skogarmann úglan úferianda útrádanda ollum biargrádum. tel ek sektfe hans halft mer en halft fiordungs monnum þeim er sectar fe eigu at taka at logum. lýsi ek til fiórdungsdóms þess er savkin á í at koma at logum. lýsi ek loglýsing í heyranda liódi at logbergi. lýsi ek nú til sócnar ok sectar fullrar á hond Svnnari Hámvndarsyni. Í annat sinn nefndi Sizvrr ser vatta. ok lýsti sok á hond Svnnari Hámvndarsyni vm þat er hann særdi Þórgeir Otkelsson holvndarsári því er at ben gerdiz. en Þórgeirr fekk bana af á þeim vetfangi er Svnnarr lióp til Þórgeirs laugmęto frumhlaupi ádr. Síðan lýsti hann þessi lýsing sem hinni fyrri. þá spordi hann at þingfesti ok heimilis fangi. Eptir þat gengu menn frá logbergi ok męllto allir at honum męlltiz vel. Svnnarr var vel stilltr ok lagdi fátt til. líðr nú þingit þar til er dómar fara út. Svnnarr stód nordan at rangęinga dómi. ok hans menn Sizvrr stód sunnan at ok nefnir vatta. ok bavd Svnnari at lýda til eidspiallz síns ok til framsogu sakar sinnar ok sóknar gagna þeirra allra sem hann hugdi fram at fęra. Eptir þat vann hann eid. þá sagdi hann fram savk sva skapada í dóm sem hann lýsti. þá let hann bera lýsingar vętti. (p) þá bavd hann búum í setu. ok til rvdninga vm kvidinn.

Cap. LXXV.

Frá sættum.

Þá męlti Hiáll. nú man eigi mega sitianda hlut í eiga. gongum nú þar til sem búarnir sitia. þeir gengu þangat til ok (q) kvaddu IIII. búa. or qvidinum. en kvaddu hina V. biargkvidar er eptir voru vm málit Svnnars. hvart þeir nafnar hefdi farit med þann hug til fundar at vinna á Svnnari

(p) C. en því eigi sakartoku vætti at hann var adilinn. (q) C. rvddu IIII. búa or qvodinni.

Gvnnari ef þeir mętti. en allir bárv þat ſkiótt at þat heſdi (r) verit. kalladi Hiáll þetta logvorn fyrir málit. ok kvaz myndv frambera vornina nema þeir legdi til ſętta. vorv í þeſsv þá margir hofdingiar at bidia ſęttanna. ok fękkz þat af at XII. menn ſkylldv gera vm málit. gengv hvarirtveggiv þá ok handſolvdv þeſsa ſętt. Eptir þat var gert vm málit ok qvedit á fegiolld. ok ſkylldi allt greitt þegar þar á þíngi. en Gvnnarr ſkylldi fara vtan ok Kolſkeggr ok vera í brottv III. vetr. en ef Gvnnarr fęri eigi vtan ok mętti hann komaz. þá ſkylldi hann drępr fyrir frændvm ens vegna. Gvnnarr let ekki á ſik finna at honom þętti eigi góð ſęttin. Gvnnarr ſpvrdi Hiál at fe því er hann hafdi fengit honvm til vardveizlv. Hiáll hafdi ávaxtad feit. ok greiddi þá fram allt feit. ok ſtódz þat á endvm ok þat er Gvnnarr átti at giallda fyrir ſik. Rída þeir nú heim. þeir Hiáll ok Gvnnarr ridv bádir ſamt af þíngi. þá męllti Hiáll til Gvnnars. Gerdv ſva vel felagi at þú hallt ſętt þeſsa. ok mvn hvat vid hofvm vid męllz. ok ſva ſem þer vard hin fyrri vtanferd mikil til ſęmdar. þá man þer verda þeſsi miklv meirr til ſęmdar. mvntv koma út med mikilli mannvirdingv ok verda madr gamall. ok mvn engi madr her þá á ſpordi þer standa. en ef þú ferr eigi vtan ok ryfr ſętt þína. þá mantv drepinn vera her á landi. ok er þat íllt at vita þeim er vinir þínir erv. Gvnnarr qvaz ekki ętla at riúfa ſęttir. Gvnnarr ridr heim ok ſagdi ſęttina. Rannveig qvad vel at hann fęri vtan ok ętti þeir vid annan at deila fyrſt.

Cap. LXXVI.

Vtanferd Kolſkeggr.

Þráinn Sigfúſſon ſagdi þat konv ſinni at hann ętladi at fara vtan þat ſomar. hon ſagdi at þat vęri vel. tók hann ſer þá fari med Hogna hinvm hvíta. Gvnnarr tók ſer fari med Arnfinni envm Vikverſka ok Kolſkeggr. Þeir Grímr ok Helgi Hiálsſynir bádv favdvr ſinn leyfa at þeir fęri vtan. Hiáll męllti. erfid mvn ykkr verda vtanferdin. ſva at tvíſýnt man verda hvart þit fáit halldit líſinv. en þó mvnvt þit fá ſęmd í ſomv ok mannvirding.

(r) B. ymtat verit.

virding. en eigi orvænt at afleiði vandræði er þit komit út. þeir bádv iafnan at fara. ok varð þat at hann bað þá fara ef þeir villdi. reðv þeir ser þá fari með Bárði svarta ok Olafi Ketilssyni or Elldv. ok er nú mikil vmræða á at miok leysiz á brot hinir betri menn or sveitinni. þeir vorv menn frvmvaxta synir Svnnars Hogni ok Grani. þeir vorv menn óskaplíkir. hafði Grani mikit af skaplyndi móðvr sinnar. en Hogni var vel at ser. Svnnarr lætr flytia vorv þeirra bræðra til skips. ok þá er oll favng Svnnars vorv komin ok skip var miok búit. þá ríðr Svnnarr til Bergþórshvals ok á aðra bæi at finna menn ok þackaði liðveizlv ollvm þeim er honom hofðv lið veitt. Annan dag eptir býr hann snemmendis ferð sína til skips. ok sagði þá ollv liði at hann myndi ríða í brot alfari. ok þótti monnom þat mikit. en vænty þó til kvamv hans síðarr. Svnnarr hverfr til allra manna er hann var búinn. gengv menn út með honom allir. hann stingr niðr atgeirinvm ok stiklar í soðvlinn ok ríða þeir Kolskeggr í brot. þeir ríða fram með Markarflióti. þá drap hestr Svnnars fæti ok stokk hann af baki. honom varð litið vpp til hlíðarinnar. ok bæarins at Hlíðarenda ok mællti. fogr er hlíðin sva at mer hefir hon alldri iafnfogr sýnz. bleikir akrar. en slegin tún. ok man ek ríða heim aptr. ok fara hvergi. Serðv eigi þann óvina fagnað segir Kolskeggr at þú riúfir sætt þína. þviat þer myndi engi maðr þat ætla ok mvnty þat ætla mega. at sva man allt fara sem Hiáll hefir sagt. Hvergi man ek fara. ok sva villda ek at þú gerðir segir Svnnarr. eigi skal þat segir Kolskeggr. hvarki skal ek á þessv níðaz ok á ongv aðrv því er mer er tiltrúat. ok man siá einn lvtr sva vera at skilia man með okkr. en seg þat frændvm mínvm ok móðvr minni at ek ætla ekki at siá Island. þviat ek mvn spyria þik látinn frændi. ok helldr mik þá ekki til útferðar. Skilr þá með þeim. ríðr Svnnarr heim til Hlíðarenda. en Kolskeggr ríðr til skips ok ferr vtan. Hallgerðr verðr fegin Svnnari er hann kom heim. en móðir hans lagði fátt til. Svnnarr sitr nú heima þetta havst ok vetrinn. ok hafði ekki margt manna (s) með ser. líðr nú vetr or garði. Olafr Pái bavð Svnnari með ser at vera ok Hallgerði. en fá bú í hendr móðvr sinni

ok

(s) C. vm sik.

ok Hogna syni sínum. Gunnari þótti fýsiligt fyrst ok iátadi því. en þá er atkom þá villdi hann eigi. En á þingi um sumarit lýsa þeir Gizurr sekt hans at logbergi. en ádr þinglausnir voru. stefndi Gizurr ollum úvinum Gunnars í almannagiá. Starkadi undan Þríhyrningi ok Þórgeiri syni hans. Merdi ok Valgardi enum Grá. Geir goda ok Hiallta Skeggiasyni. Þórbrandi ok Asbrandi Þórleikssonum. Eylífi ok Arnundi syni hans. Arnundi or Trollaskógi. Þórgrími austmanni or Sandgili. Gizurr męllti. ek vil bióda ydr at ver farim at Gunnari í sumar ok drepim hann. Hiallti męllti. því het ek Gunnari her á þingi þá er hann gerdi mest fyrir mín ord. at ek skylldi eigi vera í atforum vid Gunnar. skal ok sva vera. sídan gekk Hiallti í brot. en þeir redu atfaur vid Gunnar er eptir voru ok hofdu handtak at ok lausgdu vid sekt ef nokkurr gengi yr. Mordr skylldi hallda niósnum nęr bezt gęfi fęri á honum. ok voru þeir xl. manna í þessu sambandi. þótti þeim ser nú mundu lítid fyrir at veida Gunnar er á brotu var Kolskeggr ok Þrándr. ok margir adrir vinir Gunnars. Ridu menn heim af þingi. Hiáll for at finna Gunnar. ok sagdi honum sekt hans ok rádna atfaur vid hann. Vel þikki mer þer fara segir Gunnarr. þú gerir mik varan vid. Hú vil ek segir Hiáll. at Skarphedinn fari til þín ok Hauskulldr son minn. ok munu þeir leggia sitt líf vid þitt líf. Eigi vil ek segir Gunnarr. at synir þínir se drepnir fyrir minar sakir. ok áttu annat at mer. fyrir ekki man þat koma segir Hiáll. þangat man snúit vandrędum þá er þú ert látinn sem synir mínir eru. Eigi er þat ólíkligt segir Gunnarr. en eigi villda ek at hat hlytiz af mer til. en þess vil ek bidia at þer siáit á med Hogna syni mínum. en ek tala ekki til Grana. þviat hann gerir ekki margt at mínu skapi Reid Hiáll heim ok het því. Þat er sagt at Gunnarr reid til allra mannfunda ok logþinga. ok þordu alldri úvinir hans á hann at ráda. fór sva fram nokkura hrid at hann fór sem úsekr madr.

Cap. LXXVII.

Atreid til Hlídarenda.

Um hausstit sendi Mordr Valgardzson ord at Gunnarr mundi vera einn heima. en lid allt mundi vera nidri í eyium at lúka heyverkum. Ridu

þeir Gizorr hvkti ok Geirr godi avstr yfir ár þegar þeir fretto þat. ok avstr yfir sanda til Hofs. þá sendo þeir ord Starkadi vndir Þríhyrningi. ok fondoz þeir þar allir er at Gvnnari skylldo fara. ok redo hverso at skylldi fara. Mordr sagdi at þeir myndo eigi koma á úvart Gvnnari nema þeir tæki bónda af næsta bæ er Þórkell het. ok leti hann fara navdgan med ser at taka hvndinn Sám. ok færi hann heim einn á bæinn. fóro þeir sídan avstr til Hlídarenda. en sendo eptir Þórkatli. þeir tóko hann hondom ok gerdo honom II. kosti at þeir myndo drepa hann. ella skylldi hann taka hvndinn. en hann kvri helldr at leysa líf sitt. ok fór med þeim. tradir voro fyrir ofan gardinn at Hlídarenda. ok namo þeir þar stadar med flokkinn. Þórkell bóndi gekk heim á bæinn. ok lá rakkinn á húsvm vppi. ok teygir hann rakkann á brot med ser í geilar nokkvrar. í því ser hvndrinn at þar ero menn fyrir. ok leypr á hann Þórkel vpp ok grípr nárann. Onvndr or Trollaskógi hió med oxi í hofvt hvndinvm so er allt kom i heilann. hvndrinn qvad vid hátt so at þat þótti þeim med údæmvm miklvm vera. ok fell hann davdr nidr.

Cap. LXXVIII.

Víg Gvnnars.

Gvnnarr vaknadi í skálanvm ok mællti. sárt erto leikinn Sámr fóstri. ok (t) bvd so se til ætlat at skaut skyli okkarr í medal. Skáli Gvnnars var gerr af vidi einvm ok súdpaktr utan. ok glavggar hiá brúnásvnvm. ok snúin þar fyrir spelld. Gvnnarr svaf í lopti einv í skálanvm ok Hallgerdr ok modir hans. þá er þeir komv at vissv þeir eigi hvart Gvnnarr myndi heima vera. ok bádv at einnhverr myndi fara heim fyrir ok vita hvers víss yrdi. en þeir settvz nidr á vollinn. Þórgrímr Ostmadr gekk vpp á skálann. Gvnnarr ser at ravdan kyrtil bar vid glvgginn. ok leggr út med atgeirinvm á hann midian. Þórgrími skroppo fætrnir ok vard lavss skiolldrinn. ok hratadi hann ofan af þekivnni. gengr hann sídan at þeim Gizori er þeir sátv á vellinvm. Gizorr leit vid honom ok mællti. hvart er Gvnnarr heima?

Þórgrímr

(t) B. C. myn so til ætlat.

Þórgrímr sagði. vitið þer þat. en hitt vissa ek at atgeirr hans er heima. síðan fell hann niðr dauðr. þeir sóttu þá at húsunum. Gunnarr skaut út orum at þeim ok varðiz vel. ok gátu þeir ekki atgert. þá hliópu sumir í húsin ok ætluðu þaðan at sækia. Gunnarr kom þangat at þeim orunum. ok gátu þeir ekki atgert. ok fór sva fram um hríð. þeir tóku hvílld ok sóttu at í annat sinn. Gunnarr skaut enn út ok gátu þeir ekki atgert. ok hrukku frá í annat sinn. þá mælti Sigurr hvíti. sækium at betr. ekki verðr af oss. gerðu þá hríð ina þriðiu. ok voru við lengi. eptir þat hrukku þeir frá. Gunnarr mælti. Ur liggr þar úti á veggjunum. ok er sú af þeirra orum. ok skal ek þeirri skiota til þeirra. ok er þeim þat skom ef þeir fá geig af vapnum sínum. móðir hans mælti. ger þú eigi þat son minn at þú vekir (u) þá er þeir hafa áðr frá horfit. Gunnarr þreif orina ok skaut til þeirra. ok kom á Eylíf Unundarson. ok fekk hann af sár mikit. hann hafði staðit einn saman. ok vissu þeir eigi at hann var særðr. hond kom þar út segir Sigurr. ok var á gullhringr. ok tók or er lá á þekiunni. ok myndi eigi út leitað viðfanga ef gnógt væri inni. ok skulu þer nú sækia at. Morðr mælti. brennu ver hann inni. þat skal verða alldri segir Sigurr. þótt ek vita at líf mitt liggi við. er þer sialfrátt at leggia til ráð þau er dugi sva slægr maðr sem þú ert kallaðr. Strengir lágu á vellinum. ok voru hafðir til at festa með hús iafnan. Morðr mælti. Taku ver strengina ok berum um ássendana. en festum aðra endana um steina ok snúum í vindása ok vindum af rækrit af skálanum. þeir tóku strengina. ok veittu þessa umbúð alla. ok fann Gunnarr eigi fyrr enn þeir hofðu undit allt (x) þakit af skálanum. Gunnarr skýtr þá af boganum sva at þeir komuz alldri at honum. þá mælti Morðr í annat sinn at þeir myndi brenna Gunnar inni. Sigurr mælti. eigi veit ek hví þú vill þat mæla er engi vill annara. ok skal þat alldri verða. í þessu bili hleypr upp á þekiuna Þórbrandr Þórleiksson ok hoggr í sundr boga strenginn Gunnars. Gunnarr þrífr atgeirinn báðum hendum ok snýz at honum skiótt ok rekr í gegnum hann ok kastar honum á vollinn. þá liópu upp Asbrandr bróðir hans. Gunnarr leggr til hans atgeirinum. ok kom hann skilði fyrir sik. atgeirinum

(u) C. nú við þá. (x) C. rækrit.

rendi í gegnvm skiolldinn. en brotnvdv bádir handleggirnir. ok fell hann út af vegginvm. ádr hafdi Svnnarr sęrt VIII. menn. en vegit þá II. þá fekk Svnnarr sár II. ok savgdv þat allir menn. at hann brygdi ser hvarki vid sár ne vid bana. hann męlti til Hallgerdar. fá mer leppa tva or hári þínv. ok snúit þit módir mín saman til boga strengs mer. liggr þer nockvt vid? segir hon. líf mitt liggr vid segir hann. þviat þeir mvnv mik alldri fá sótt medan ek kem boganvm vid. þá skal ek nú segir hon mvna þer kinnhestinn. þann er þú lavst mik. ok hirdi ek alldri hvart þú verr þik lengr eda skemr. Svnnarr qvad þá vísv.

Hverr hefir dreyrgra darra
dómreynir til sóma
nidr drepr sveigar saga
síns ágętis mínvm.
avngr skal lítils lengi
lids rádandi bidia
fús verdr fagr miols dísi
fenio havnd á venio.

hefir hverr til síns ágętis nokkvt segir Svnnarr. ok skal þik þessa eigi lengi bidia. Rannveig męlti. illa ferr þer ok mvn þín skom lengi vppi. Svnnarr vardi sik vel ok frękniliga. ok sęrir nú adra VIII. menn sva stórvm sárvm at morgvm lá vid bana. Svnnarr verr sik þar til er hann fell af mędi. þeir sęrdv hann morgvm stórvm sárvm. en þó komz hann or hondvm þeim ok vardi sik þá enn lengi. en þó kom þar at þeir dráþv hann. Vm vorn hans orti Þórkell elfara skálld í vísv þessi.

Spvrdv ver hve vardiz
(y) vígmódr kialar slóda
(z) gnýstęrandi geiri
Svnnarr fyrir kiol sonnan
sóknrýrir vann sára
XVI. vidris mána
hrídar herdi melda
havdr mens en II. davda.

En

(y) B. viggriódr. (z) E. gladsthranda.

En sva segir Þórmóðr Olafsson.

Angr var sólar slavngvir
sandheims á Islandi
hróðr er af heidnvm lyðvm
hęgr Svnnari frękri
niorðr nam hiálma hríðar
hlíf nvnna tva líði
sár gaf stála stýrir
stórvm tólf ok fiórvm.

Sizvrr męlti. mikinn Olldvng hofvm ver nú at velli lagt ok hefir oss erfit veitt. ok mvn hans vorn vppi medan landit er byggt. Síðan gekk hann til fvndar við Rannveigv ok męlti. Villtv veita monnom varom II. iorð er daudir erv ok se her heygðir? at helldr II. at ek mynda giarna veita ydr ollvm segir hon. varkvnn er þat segir hann er þú męlir þat. þviat þú hefir mikils mist. ok qvað á at þar skylldi ongv rękna ok ongv spilla. Fórv á bravt síðan. þá męlti Þórgeirr Starkaðarson. eigi megvm ver vera heima í búvm varvm fyrir Sigfússonvm nema þú Sizvrr eða Geirr ser svðr her nokkvra hríð. þetta man sva vera segir Sizvrr. ok hlvtvðv þeir. ok hlavt Geirr eptir at vera. Síðan fór hann í Odda ok settiz þar. hann átti ser son er Hróalldr het. hann var lavngetinn ok het Biartey móðir hans. ok var systir Þórvalldz hins Veila. er veginn var við hestlęk í Grímsnesi. hann hrósaði því at hann hefði veitt Svnnari banasár. Hróalldr var i Odda með foðvr sínvm. Þórgeirr Starkaðarson hrósaði avðrv sári at hann hefði Svnnari veitt. Sizvrr sat heima at Mosfelli. Víg Svnnars spvrðiz. ok męlltiz illa fyrir vm allar sveitir. ok var hann morgvm manni harmdavði.

Cap. LXXVIII.

Svnnarr qvað vísv dauðr.

Miáll kvnni illa láti Svnnars ok sva Sigfússynir. þeir spvrðv hvart Hiáli þętti nokkvt eiga at lýsa vígsok Svnnars. eða búa mál til? hann qvað þat ekki męga er maðr var sekr ordinn. ok kvað helldr verða at

veita þeim vegskarð í því at drepa menn nokkvra í hefnd eptir hann. þeir vrpv havg eptir Svnnar. ok letv hann sitia vpp í havginvm. Rannveig villdi eigi at atgeirinn færi í havginn. ok qvað þann einn skyllda á honom taka er hefna villdi Svnnars. tók því eingi á atgeirinvm. hon var sva havrð við Hallgerði at henni hellt við at hon mvndi drepa hana. ok qvað hana valldit hafa vígi sonar síns. stokk þá Hallgerðr til Griótár ok Grani son hennar. var þá gert feskipti með þeim. skylldi Hogni hafa land at Hlíðarenda ok bú á. en Grani skylldi hafa leigulond. Sá atbvrðr varð at Hlíðarenda. at smalamaðr ok gridkona ráku fe hiá havgi Svnnars. þeim þótti hann vera kátr ok kveða í havginvm. fóru þav heim ok sogðv Rannveigv móðvr Svnnars atbvrðinn. en hon bað þav segia Hiáli. fóru þav þá til Bergþórshvols ok sogðv Hiáli. en hann let segia ser III. sinnvm. Eptir þat talaði hann lengi hliótt við Skarphedinn. hann tók vapn sín. ok ferr með þeim til Hlíðarenda. þav Hogni ok Rannveig tóko við honom allvel ok vrðv honom fegin miok. Rannveig bað at hann vœri þar lengi. hann het því. þeir Hogni gengv út ok inn iafnan. Hogni var maðr vaskligr ok vel at ser gerr ok tortryggr. ok þorðv þav fyrir því eigi at segia honom fyrirbvrðinn. þeir Skarphedinn ok Hogni voru úti eitt qvelld hiá havgi Svnnars svðr frá. túnglskin var biart. en stvndvm dró fyrir. þeim sýndiz havgrinn opinn. ok hafði Svnnarr snúiz í havginvm. ok sá í móti túnglinv. þeir þóttvz siá IIII. liós í havginvm brenna. ok bar hvergi skvgga á. þeir sá at Svnnarr var kátligr ok með (a) gledibragði mikl. hann qvað vísv ok sva hátt at þó mátti heyra gerla þótt þeir vœri fiær.

Mœtti davgla deilir
dáðvm rakkr sá er hádi
biartr með bezto hiarta
benravgn fadir Hogna.
helldr (b) kvaz hiálmi falldinn
hiorþilio siá vilia
vœtti dravgr enn vœgia
valfreyio stafr deyia
ok valfreyio stafr deyia Sí-

(a) C. gledimóti. (b) B. leœ.

Síðan lavkz aptr havgrinn. Mvndir þú trúa fyrirbvrð þessvm ef Hiáll segði þer eða ek? segir Skarphedinn. trúa mvnda ek segir hann ef Hiáll segði. þvíat þat er sagt at hann liúgi alldri. Mikit er vm fyrirbvrði slíka segir Skarphedinn. er hann sialfr vitraz okkr. ok villdi helldr deyia enn vęgia fyrir ovinvm sínvm. ok kendi hann okkr þav ráð. Ongv mvn ek til leiðar koma segir Hogni nema þú vilir mer at veita. Hú skal ek þat mvna hverſv Gvnnari fór eptir víg Sigmvndar frænda yðvars. skal ek nú veita yðr slíkt er ek má. het faðir minn því Gvnnari þar er þú ættir lvt at eða móðir hans. Gengv þeir síðan heim til Hlíðarenda.

Cap. LXXX.

Hefst Gvnnars frá Hlíðarenda.

Nú skvlv við fara segir Skarphedinn þegar í nótt. því ef þeir spyria at ek em her. þá mvnv þeir vera varari vm sik. þínvm ráðvm vil ek framfara segir Hogni. Eptir þat tóku þeir vapn sín þá er allir menn voru í rekkivm. Hogni tekr ofan atgeirinn ok ſong í honom hátt. Rannveig spratt vpp af ęði mikilli ok męllti. hverr tekr atgeirinn þar er ek bannaða ollvm með at fara. ek ętla segir Havgni at fęra foðvr mínvm. ok hafi hann til Valhallar. ok beri þar fram á vapnaþíngi. hon svaradi fyrri mvntv nú bera hann ok hefna foðvr þíns. þvíat atgeirinn sagði mannzbana eins eða fleiri. Síðan gekk Hogni út. ok sagði Skarphedni ordręðv þeirra ommv hans. Síðan fara þeir til Odda. hrafnar II. flvgv með þeim alla leið. þeir komv vm nótt í Odda. þeir ráku fenað heim á húsin. þá hliop út Hróallðr ok Tiorvi ok ráku feit vpp í geilarnar ok hofðv með ser vapn sín. Skarphedinn spratt vpp ok męllti. eigi þarft þú at hyggia at iafnt er sem þer sýniz. menn erv her. síðan hoggr Skarphedinn Tiorfa banahogg. Hróallðr hafði spiót í hendi ok hleypr Hogni at honom. Hróallðr leggr til Hogna. Hogni hió í sundr spiótskaptið með atgeirinvm. en rekr atgeirinn í gegnvm hann. Síðan gengv þeir frá þeim dauðvm. ok snúa þaðan vpp vndir Þríhyrning. Skarphedinn hleypr á hús vpp ok reytir gras ok ętlvðv þeir er inni voru at fenaðr væri. tóku Starkaðr ok Þórgeirr vapn sín ok

klędi

klędi ok fóru út ok upp um gardinn. En er Starkadr ser Skarphedinn hręddiz hann ok villdi aptr snúa. Skarphedinn hoggr hann upp vid gardinum. Þá kemr Hogni í móti Þórgeiri ok vegr hann med atgeirinum. Þadan fóru þeir til Hofs. ok var Mordr á velli úti. ok bad ser grida. ok bad alsętti. Skarphedinn sagdi Merdi víg þeirra IIII. Skarphedinn qvad vísu.

Ver hofum fellda fióra
fleinsłyranda dyra
þeim skallto beidir beimum
bylgiu laugs of fylgia
kúgum karl sua at eigi
kalldrádum hlyn skiallda
aumr sellde alla dóma
audrunnr syni Gunnars.

ok slíka fauru segir Skarphedinn skallto fara. eda selia Hogna sialfdęmi ef hann villdi taka. Hogni qvaz hitt hafa ętlat at sęttaz ekki vid fodurbana sína. en þó tók hann sialfdęmi um sídir.

Cap. LXXXI.

Sętz á víg Gunnars vid Haugna.

Niáll átti lut at vid þá er eptirmál áttu eptir þá Starkad ok Þórgeir. at þeir skylldu taka sęttum. ok var heradzfundr tillagdr ok teknir menn til gerdar. ok voru virdir í allir lutir. tilfaur vid Gunnar þótt hann vęri sekr. en slíkt fegialld sem gert var. þá gallt Mordr allt. því er þeir lóku eigi fyrr upp gerdinni á hendr honum enn gert var ádr um hitt málit. ok letu þeir þat á enduum standaz. voru þeir þá alsáttir. en á þingi var umręda mikil. ok kom þar at þeir sęttuz Geirr godi ok Hogni. ok hellz sú med þeim sídan. bió Geirr godi í Hlíd til dauadags. ok er hann or sogunni. Niáll bad konu til handa Hogna. Alfeidar dóttur Betrlida skálldz. ok var hon honum gefin. þeirra son var Ari er sigldi til Hialltlandz ok kuangadiz þar frá honum er kominn Einar Hialltlendingr en uaskazti madr. Hogni hellt uináttu vid Niál. ok er hann or saugunni.

Cap.

Cap. LXXXII.

Frá Kolskeggi er hann tók skírn.

Nú er at segia frá Kolskeggi at hann kemr til Horegs. ok er í Vík avstr vm vetrinn. en vm sumarit eptir ferr hann avstr til Danmerkr. ok felst á hendi Sveini Dana konvngi Tiúgvskegg. ok hafdi þar virdingar miklar. Einhveria nótt dreymir hann at madr kom at honom. sá var liós ok þótti honom hann vekia sik. hann mællti vid hann. statt vpp þú ok far med mer. hvat villt þú mer? segir hann. ek skal fá þer kvanfang ok skallto vera riddari minn. hann þóttiz iáta því. eptir þat vaknadi hann. sídan fór hann til spekings eins. ok sagdi honom draumin. en hann red sva at hann mvndi fara sydr í lond ok verda gvds riddari. Kolskeggr tók skírn í Danmorkv. en nam þar þó eigi yndi. ok fór avstr í Sardaríki ok var þar einn vetr. þá fór hann þadan út í Miklagard. ok gekk þar á mála. spvrdiz þat sídaz til hans. at hann qvangadiz þar ok var hofdingi fyrir Væringialidi ok var þar til daudadags. ok er hann or savgv þessi.

Cap. LXXXIII.

Frá Práni er hann drap Kol.

Nú er þar til máls at taka at Práinn Sigfússon kom til Horegs. þeir komv nordr vid Hálogaland ok helldv sydr til Prándheims ok sva til Hlada. en þegar Hákon Jarl spvrdi þat. sendi hann menn til þeirra ok villdi vita hvat manna væri á skipi. þeir komv aptr ok sogdv honom hverir vorv. Jarllinn sendi þá eptir Práni Sigfússyni ok kom hann á hans fvnd. Jarlinn spvrdi hverrar ættar hann væri? hann sagdi at hann væri skyldr mióc Svnnari at Hlídarenda. Jarlinn mællti. nióta skallto þess. þvíat sed hefi ek márga Islendzka menn ok ongan hans (c) nóta. Práinn mællti. herra vilit þer at ek se med vdr í vetr? Jarl tók vid honom. var Práinn þar vm vetrinn ok virdiz vel. Kolr het madr. hann var vikingr mikill. hann

(c) C. maka.

var son Asmundar Eskistdy austan or Smálandom. hann lá í Gautelfi austr. ok hafdi v. skip ok lid mikit. þadan hellt Kolr or elfinni til Horegs. ok gekk upp á Folldinni ok kom á úvart Hallvardi Sóta. ok fundu hann í lopti einu. hann vardiz þadan vel þar til er þeir bárv elld at. þá gafz hann upp. en þeir drápu hann ok tóku þar fe mikit. ok helldu þadan til Liódhúsa. Þessi tídendi spurdi Hákon Jarl. ok let dœma Kol útlaga um allt ríki sitt. ok lagdi fe til hofuds honum. Einhverju sinni var þat at Jarl tók svá til orda. Offiarri er oss nú Gunnarr at Hlídarenda. hann myndi drepa útlaga minn ef hann vœri her. en nú munu Islendingar drepa hann. ok er þat illa er hann hefir eigi til vár farit. Þráinn Sigfússon svaradi. Eigi em ek Gunnarr. en þó em ek skyldr honum ok vil ek iátaz undir þessa ferd. Jarl mœlti. þat vil ek giarna. skal ok þína favr allvel búa. Sídan tók Eirikr son hans til orda. vid marga hafi þer heit gód. en misiafnt þikkir út seliaz. er þetta hin torvelligsta favr. þvíat víkingr siá er harde ok illr vidreignar. munu þurfa at vanda til ferdar þessar bædi menn ok skip. Þráinn mœlti. þó skal ek fara þótt ferdin se óríflig. Sídán fekk Jarl honum v. skip. ok oll vel skiput. med Þráni var Gunnarr Lambason ok Lambi Sigurdarson. Gunnarr var bródurson Þráins ok hafdi komit til hans úngr. ok unni hvarr odrum mikit. Eirikr Jarlsson gekk til med þeim ok hugdi at monnum ok vapna afla ok skipti þar um er honum þótti þurfa. sídan er þeir voru búnir fekk Eirikr þeim leidsogumann. sigldu þeir þá sudr med landi. en hvar sem þeir quœmi vid heimiladi Jarl þeim þat er þurfti at hafa. þeir helldu austr til Liódhúsa. þá spurdu þeir at Kolr var farinn (d) til Danmerkr. helldu þeir þá sudr þangat. en er þeir komu sudr til Helsingiaborgar þar fundu þeir menn á báti ok sögdu þeir at þar var Kolr fyrir. ok myndi þar dveliaz um hríd. Einn tíma er vedrdagr var gódr. þá sá Kolr skipin er at fóru ok qvad sik dreymt hafa Hákon Jarl um nóttina. ok qvad þetta vera mundu menn hans. ok bad alla menn sína taka vapn sín. Sídan bioggvz þeir vid ok tekz þar orrosta. beriaz þeir lengi svá eigi vrdu umskipti. Sídan hlióp Kolr upp á skip Þráins ok ruddiz um

(d) B. sudr.

vm fast. ok drepr margan mann. hann hafdi gylltan hiálm. Hú ser Práinn at eigi mvn dvga. eggiar nú mennina med ser. en hann gengr sialfr fyrstr ok metir Kol. Kolr hoggr til hans. ok kom í skiolldinn Práins. ok klavf ofan skiolldinn. þá feck Kolr steinshogg á hondina. fell þá nidr sverdit. Práinn hió til Kols ok kom á fótinn sva at af tók. eptir þat drápv þeir Kol. hió Práinn hofvt af honom en steyptv búkinvm fyrir bord. en vardveittv hofvt hans. þeir tókv þar fe mikit. helldv þá nordr til Prándheims ok fara á fvnd Jarls. tekr Jarl vel vid honom. hann sýndi Jarli hofvt Kols. en Jarl þakkadi honom verk þat. Eiríkr qvad meira vert enn orda einna. Jarlinn svaradi at sva var. ok bad þá ganga med ser. gengv þeir þangat sem Jarl hafdi gera látit skip gott þat er eigi var gert sem lángskip. þar var gamshofvt á ok búit miok. Jarl mælti. þú ert skravtmenni mikit Práinn. ok hafit þit sva verit bádir frændr þit Svnnarr. vil ek nú gefa þer skip þetta. en skipit heitir gammr. þar skal fylgia med vinátta mín. vil ek at þú ser med mer sva lengi sem þú vill. hann þackadi honom velgerning sinn. ok kvadz ecki fýsaz til Islandz at sva búnv. Jarl átti ferd avstr til Landamæris at finna Svíakonvng. fór Práinn med honom vm sumarit ok var skipstiórnar madr ok stýrdi gaminvm. ok sigldi sva mikit at fáir þyrftv vid hann. ok var hann avfvndadr miok. en þat fannz á iafnan at Jarl virdi mikils Svnnar. þvíat hann setti þá hardliga aptr alla er á Práinn leitvdv. var Práinn med Jarli allan þann vetr. en vm varit spvrdi Jarl Práinn hvart hann villdi þar vera eda fara til Islandz. en hann qvadz eigi þat hafa rádit vid sik. ok sagdiz vita vilia ádr tídindi af Islandi. Jarl sagdi at sva skylldi vera sem honom þótti henta. var Práinn med Jarli. þá spvrdvz tídindi af Islandi. þav er morgvm þótti mikil. lát Svnnars frá Hlídarenda. þá villdi Jarl eigi at Práinn færi út. ok var hann med honom eptir.

Cap. LXXXIV.

Vtanferd Hiálssona.

Nú er þar til máls at taka at þeir Grímr ok Helgi synir Hiáls fóro af Islandi þat sumar sem þeir Práinn fóro vtan. ok vorv á skipi med

þeim Olafi or Elldo Ketilsſyni ok Bárdi Hoita. þeir tóko nordanvedr ſva havrd at þá bar ſydr í haf. ok rak yfir myrkr ſva mikit at þeir viſsv eigi hvar þeir fóro. ok hofdo þeir útiviſt langa. þá komv þeir þar er grynnſęvi var mikit. ok þóttvz þeir vita at þat myndi vera ner lavndvm. þeir Hialsſynir ſpvrdv ef Bárdr viſsi nokkvt til hveriom londvm þeir myndv neſt vera? morg erv til ſegir hann. at þvi ſem ver hofvm vedrfoll haft. (e) Eyiar eda Skotland eda Irland. Tveim nóttvm ſidarr ſá þeir lond á będi bord. en boda mikinn inn á fiordinn. þeir kavſtvdv akkervm fyrir vtan bodann. þá tók at lęgia vedrit. en vm morgoninn var logn. ſiá þeir þá fara XIII. ſkip út at ſer. þá męllti Bárdr. hvat ſkal nú til ráda taka? þviat menn þeſsir mvnv veita oſs atſókn. Sidan rędդv þeir hvart þeir ſkylldv veria ſik eda gefaz vpp. en ádr þeir hofdv rádit komv at vikingar. ſpvrdv þá hvarir adra at nofnvm hvat fyrirmenn heti? þá nefndvz fyrirmenn kavpmanna. ok ſpvrdv í móti hverir fyrir lidi þeirra vęri? annarr nefndiz Griótgardr en annarr Snękolfr ſynir Molldans yr Dvngalsbę í Skotlandi. frędndr Melkolfs Skota konongs. ok erv koſtir. II. af oſs gervir ſegir Griótgardr at þer gangit á land en ver mvnvm taka fe ydvart. hinn er annarr at ver mvnvm ſękia at ydr ok drepa hvern mann er ver fám. Helgi ſvarar þat vilia kavpmenn at veria ſik. Þá męllto kavpmenn. męl þú (f) alſveſall. hveria vorn mvnv ver veita? ok er fe fiorvi fyrra. Grimr tók þat ráds at hann ępti á vikingana. ok let þá eigi heyra illan kvr kavpmanna. Bárdr ok Olafr rędդv. hyggit þer eigi at Islendingar mvni gera ſpott at látvm ydrvm. takid helldr vopn ydvr ok verid ydr. tóko þeir þá allir til vapna ok feſtv þat med ſer at þeir ſkylldv alldri vppgefaz medan þeir męgtti veria ſik.

Cap. LXXXV.

Frá Kára Solmvndarſyni.

Vikingar ſkvtv á þá ok tókz orroſta ok veria Kavpmenn ſik vel. Snękolfr leypr at Olafi ok leggr í gegnvm hann med ſpióti. Grimr leggr til

(e) B. Orkneyiar. (f) B. allzveſell.

til Snækolfs spióti. ok sva fast at hann fell útbyrdis. Helgi sneri þá móţ vid Grím. ok ráku þeir ofan alla víkinga ok iafnan voru þeir Hiálssynir þar er mest þyrfti. Víkingar kollvdu ok bádu kaupmenn uppgefaz. þeir sogdu at þeir myndi alldri uppgefaz. í þessu vard þeim litid til hafs. sia þeir skip fara sunnan fyrir nesit ok voru eigi ferri enn x. þeir róa mikinn ok stefna at þangat. er þar skolldr vid skolld. en á því skipi er fyrst fór stód madr vid siglu. sá var í silkitreyiu ok hafdi gylldan hiálm. en hárit będi mikit ok fagrt. sia madr hafdi spiót gullrekit í hendi. hann spurdi. hverir eiga her leik sva óiafnan? Helgi sagdi til sín. ok sagdi at í móti voru þeir Griótgardr ok Snękólfr. en hverir eru Sthrimenn? sagdi hann. Helgi svaradi. Bárdr svarti er lifir. en annarr er látinn er Olafr heitir. ertu þit segir hann Islendzkir menn? sva er víst segir Helgi. hann spurdi hvers synir þeir vęri. þeir sogdu. þá kannadiz hann vid ok męllti. nafnfręgir erut þer fedgar. hverr erto? segir Helgi. Kári heiti ek. ok em ek Solmundarson. hvadan komtu at? segir Helgi. Or Svdreyium. þá ert þú vel at komin segir Helgi ef þú villt veita oss nokkut. veita slíkt sem þer þyrfit segir Kári. eda hvers beidit þer? veita þeim atlogu segir Helgi. Kári sagdi at sva skylldi vera. lavgdu þeir þá at þeim. ok tókz þá bardagi í annat sinn. en er þeir hafa bariz um ríd. hleypr Kári upp á skip til Snękolfs. hann snýr í móti honum ok hoggr til hans. Kári leypr yfir slá eina er lá um þvert skipit aptr ofugr. Snękólfr hió í slána. sva at fal báda eggteina sverdzins. Kári hoggr til hans. ok kom sverdit á avxlina. ok vard hogg sva mikit at hann klauf frá ofan hondina. ok hafdi Snękolfr þegar bana. Griótgardr skaut spióti til Kára. Kári sá þat ok lióp í lopt upp. en spiótit misti hans. í því voru þeir Helgi ok Grímr komnir til móţ vid Kára. leypr þá Helgi at Griótgardi. ok leggr sverdi í gegnum hann. ok vard þat hans bani. gengu þeir þá um skip oll med bádum bordum. menn bádu ser þá grida. gafu þeir þá grid ollum. en tóku fe allt. eptir þat leggia þeir skipin oll út undir eyiar.

Cap. LXXXVI.

Frá Sigvrdi Jarli.

Sigvrdr het Jarl er red fyrir Orkneyivm. hann var Hlodvisson Þórfinnzsonar havsakliúfs. Torfeinarssonar Ravgnvalldzsonar Jarls af Mœri Eysteinssonar Glvmrv. Kári var hirdmadr Sigvrdar Jarls ok hafdi tekit skatta af Eyivnvm af Gilla Jarli. Kári bidr þá nú fara til Rosseyiar. ok sagdi at Jarl mvndi vel vid þeim taka. þeir þágv þat ok fóru med Kára ok komv til Rosseyiar. Kári fylgir þeim á fvnd Jarls. ok sagdi hverir menn þeir vorv. hversv komv þeir segir Jarl á þinn fvnd? ek fann þá sagdi Kári í Skotlandzfiordvm. ok bordvz þeir vid sonv Molldans Jarls. ok vordvz þeir sva vel. at þeir vrvv ser iafnan medal vidanna ok vorv þar iafnan (g) sem mest var ravnin. Vil ek nú bidia þeim hirdvistar. þvi skallt þú ráda segir Jarl. tekiz hefir þú sva mikit á hendr vid þá ádr. þeir vorv þá med Jarli vm vetrinn. ok vorv vel virdir. Helgi var liódr er á leid vetrinn. Jarl þóttiz eigi vita hví þat myndi sœta. ok spvrdi hví hann vœri liódr. ok spvrdi hvat honom þœtti? eda þikki þer her eigi gott? gott þikki mer her segir Helgi. hvat hvgsar þú þá? segir Jarl. Eigi þer nokkvrs ríkis at gœta á Skotlandi? segir Helgi. sva mvn oss þikkia segir Jarl. eda hvat er at því? Helgi segir. Skotar mvnv hafa tekit sýslvmann ydvarn af lífi. ok tekit niósnir allar at ongar skylldi ganga yfir Petlandzfiord. Jarl mœllti. ertv forspárr madr? hann segir. litt er þat reynt. avka skal ek sœnd þína segir Jarl. ef þetta er (h) sva. ella mvn þer giallð at verda. ekki er hann þess háttar madr segir Kári. ok mvn hann satt tilsegia. þvíat fadir hans er forspár. Sídan sendi Jarl menn svdr til Stravmeyiar Arnlióti sýslvmanni sínvm. eptir þat sendi Arnliótr menn svdr yfir Petlandzfiord. ok tóko þar niósnir. ok frettv þat at Hvndi Jarl ok Melsnati Jarl hofdv tekit af lífi (i) Hávard í Pradsvík mág Sigvrdar Jarls. sendi þá Arnliotr ord Sigvrdi Jarli at hann skylldi koma svdr med lid mikit at reka Jarla þessa af ríkinv. þegar Jarl spvrdi þetta dró hann saman her mikinn vm allar eyiar.

Cap.

(g) C. er mest þvrfti. (h) B. satt. (i) B. Hallvard.

Cap. LXXXVII.

Bardagi med Jorlvm.

Síðan fór Jarl svðr með herinn. ok var Kári í favr með honom ok sva Hiálssynir. þeir komv svðr við Katanes. Jarl átti þessi ríki í Skotlandi. Ross ok Myrœvi. Sydrlond ok Dali. komv þar at móti þeim menn af þeim ríkivm. ok sogðv at Jarlar vœri þaðan skamt í bravt með mikinn her. þá snýr Sigvrðr Jarl þángat herinvm ok heitir þar Dvngalsnípa er fvndrinn var fyrir ofan. ok lavst í bardaga með þeim mikinn. Skotar hofðv látið fara svmt lidit lavst ok kom þat í opna skiolldv Jarlsmonnom ok varð þar mannfall mikit. þar er þeir Hiálssynir snervo í móti þeim ok bordvz við þá. ok komv þeim á flótta. verðr þá bardagi harðr. snúa þeir Helgi þá fram hiá merkinv Jarls ok beriaz vel. Hú snýr Kári í móti Melsnata Jarli. Melsnati skavt spióti til Kára. Kári hendi ok skavt aptr spiótinv. ok í gegnvm Jarlinn. þá flýði Hvndi Jarl. en þeir rákv slóttann allt þar til er þeir spvrðv til Melkolfs Jarls at hann dró her saman í Dvngalsbę. átti Jarl þá ráð við menn sína. ok sýndiz ollvm þat ráð at snúa aptr. ok beriaz eigi við sva mikinn landher. snervo þeir þá aptr. En er Jarl kom í Stravmey skiptv þeir þar herfángi. síðan fór hann norðr til Rosseyiar. Hiálssynir fylgðv honom ok Kári. Jarl gerði þá veizlv mikla. ok at þeirri veizlv gaf Jarl Kára sverð gott ok spiót gvllrekit. en Helga gvllhring ok skikkiv. en Grími skiolld ok sverð. Eptir þat gerði hann þá hirðmenn sína Grím ok Helga. ok þakkaði þeim framgongv góða. þeir vorv með Jarli þann vetr ok vm svmarit. þar til er Kári fór í hernat. þeir fórv með honom. þeir herivðv víða vm svmarit ok fengv hvervetna sigr. þeir bordvz við (k). Svðrðd konvng or Mon ok sigrvðv hann. ok fórv við þat aptr ok hofðv fengit mikit fe. vorv þeir enn með Jarli vm vetrinn Vm varit beiddvz þeir Hiálssynir at fara til Horegs. Jarl męlti at þeir skylldv fara sem þeim líkaði. ok fekk þeim gott skip ok (l) roskva menn. Kári sagði at hann myndi þetta svmar koma til Horegs með skatta

Hákonar

(k) B. Svthorm. (l) B. vaska.

Hákonar Jarls. ok mvndv þeir þá finnaz. ok sva kom at þeir sammęlltvz á þat. Síðan letv þeir Hiálssynir út ok sigldv til Horegs. ok komv nordr við Þrándheim.

Cap. LXXXIII.

Vtanferð Hrappz.

Kolbeinn het madr ok var kalladr Arnliótarson. hann var Þręnzkr madr. hann sigldi þat sumar út til Islandz er þeir Kolskeggr ok Hiálssynir fóro vtan. hann var þann vetr í Breiðdal avstr. en vm varit eptir bió hann skip sitt í Gautavík. ok þá er þeir vorv miok búnir reri at þeim madr á báti. ok festi bátinn við skipit. en gekk síðan vpp á skipit til fundar við Kolbein. Kolbeinn spvrði þenna mann at nafni. Hrappr heiti ek segir hann. hvat villtv mer? segir Kolbeinn. ek vil biðia þik at þú flytir mik vm Islandz haf. Kolbeinn spyrr. hvers son ertv? ek em son Avrgvnleiða Geirolfssonar Gerpis. Kolbeinn spvrði. hver navðsyn er þer á? ek hefi vegit víg eitt segir Hrappr. hvert víg er þat? segir Kolbeinn. eða hverir erv til eptirmáls? Vapnfirðingar segir Hrappr. en ek va Avrlyg (m) Avrlygsson Hrodgeirssonar hins hvíta. þess get ek at sá hafi verr er þik flytr segir Kolbeinn. Hrappr męlti. vinr em ek vinar míns. en gelld ek þat er illa er til mín gert. enda skortir mik eigi fe til at leggia fyrir farit. Síðan tók Kolbeinn við Hrappi. litlv síðarr gaf byr ok sigla þeir í haf. Hrapp þravt vistir í hafi. settiz hann þá at með þeim er nęstir vorv. þeir sprvttv vpp með illyrðvm. ok sva kom at þeir ráðaz á. ok hefir Hrappr þá þegar vndir II. menn. þá var sagt Kolbeini ok bavð hann Hrapp í mavtvneyti sitt. ok hann þá þat. þeir koma af hafi. ok leggia vtan við Agðanes. þá spvrði Kolbeinn hvar fe þat vęri er hann bavð í leigv vndir sik? Hrappr svarar. þat er út á Islandi. verða mantv fleirvm prettottr enn mer. en þó vil ek þer nú vppgefa alla leigvna. Hrappr bað hann hafa þavkk fyrir. eða hvat leggr þú nú til ráðs með mer? þat fyrst segir hann. at þú far sem bráðaz frá skipi. þvíat allir avstmenn mvnv illa túlka fyrir þer.

(m) C. Alvisson.

þer. en þó ręð ek þer þat annat heilręði. at þú svík alldri lánardrottinn þinn. Síðan gekk Hrappr á land upp með vopnum sínum. ok hafði oxi eina mikla í hendi vafinskepti. hann ferr þar til er hann kemr til Guðbrandz í Dala. hann var hinn mesti vin Hákonar Jarls. þeir áttu hof báðir saman. ok var því alldri upp lokit nema þá Jarl kom þangat. þat var annat mest hof í Horegi. en annat á Hlöðum. Þrándr het sonr Guðbrandz en Guðrún dóttir. Hrappr gekk fyrir Guðbrand ok qvaddi hann vel. hann spurði hvat manna hann væri? Hrappr sagði til sín at hann væri utan af Islandi. Síðan biðr hann Guðbrand at hann taki við honum. Guðbrandr męlti. Ekki líz mer svá á þik sem þú munir gęfumaðr vera. Miok þikki mer ok logit frá þer segir Hrappr; er þat var sagt at þú tękir við öllum þeim er þik bęði. ok engi maðr væri iafnágętr sem þú. mun ek því í móti męla ef þú tekr eigi við mer. Guðbrandr męlti. her mantu vera hlióta. hvar vísar þú mer til sess? segir Hrappr; á hinn úędra bekk gagnvart (n) öndvęgi mínu. Hrappr fór í sęti sitt. hann kunni frá morgu at segia. var þat fyrst at Guðbrandi þótti gaman at ok morgum auðrum. en þó kom svá at morgum þótti ofkeski. ok svá kom at hann slóz á tal við Guðrúnu svá at margir töluðu at hann myndi fífla hana. En er Guðbrandr varð þess varr taldi hann á hana miok er hon átti tal við hann. ok bað hana varaz at męla nokkvt við hann svá at eigi heyrði allir menn. hon het góðu um fyrst. en þó dró til vanda um tal þeirra. þá setti Guðbrandr til Asvarð verkstióra sinn at ganga með henni út ok inn. ok hvert er hon fęri. Einhverju sinni var þat. at hon beiddiz at fara á hnotskóg at skemta sér. ok fylgði Asvarðr henni. Hrappr leitar eptir þeim ok fann þau. ok tók í hönd henni. ok leiddi hana eina saman. síðan fór Asvarðr at leita hennar. ok fann þau liggia í runni bęði saman. hann leypr at með oxi reidda. ok hió til fótar Hrappz. en Hrappr bráz við fast ok misti hann Hrappz. hann sprettr á fętr sem skiótazt. ok þreif oxi sína. Síðan villdi Asvarðr undan snúaz. Hrappr hoggr í sundr í honum hrygginn. þá męlti Guðrún. Hú hefir þú þat unnit er þú mun eigi (o) með fiðr mínum lengr vera. en þó mun honum

(n) B. utar frá Öndvęginu. (o) með fiorvi undan komaz.

enn svmt verr þickia. þvíat ek ferr með barni. Hrappr segir. eigi skal hann þetta af avðrvm spyria. ok skal ek fara heim ok segia honom hvarttveggia. (p) þá mvntv eigi með fiorvi í brot komaz segir hon. á þat skal hętta. segir hann. eptir þat fylgir hann henni til kvenna annarra. en hann fór heim. Svðbrandr sat í ondvgi. ok var fátt manna í stofvnni. Hrappr gekk fyrir hann ok bar hátt oxina. Svðbrandr spvrði. hví er blóðvg oxi þín? Ek gerða at bakverk Asvarðar verkstióra þins. segir Hrappr. þat mvn eigi af góðv. segir Svðbrandr. þú mvn hafa vegit hann. Sva er víst segir Hrappr. hvat var til saka? segir Svðbrandr. lítið myndi yðr þikkia segir Hrappr. hann villdi hoggva vndan mer fótinn. hvat hafðir þú tilgert áðr? segir Svðbrandr. þat er hann átti ongva sok á segir Hrappr. þó mvntv segia hvat þat var. Hrappr męllti. ef þú vill vita þá lá ek hiá dóttvr þinni. ok þótti honom þat illa. Svðbrandr męllti. standi menn vpp ok taki hann. ok skal hann drepa. Allítt lętr þú mik nióta mágsemdar segir hann. en hefir þú eigi þat mannval at þetta mvni skiótliga gera. þeir stóðv vpp en hann hopaði út vndan. þeir lavpa eptir. en hann kemz á skóg vndan. ok hofðv þeir hans ekki. Svðbrandr samnar liði ok let kanna skóginn. ok finna þeir hann eigi. þvíat skógrinn var mikill. ok (q) þravngr. Hrappr ferr vm skóginn þar til er hann kom í rióðr nokkvt. þar fann hann húsabę ok mann úti ok klavf skíð. hann spvrði þenna mann at nafni. ok nefndiz hann Tósi. Tósi spvrði at hans nafni ok nefndiz Hrappr sem hann het. Hrappr spvrði hví bóndi bioggi sva fiarri avðrvm monnom? því segir hann at ek þikkivmz her lítt þvrfa at amaz við aðra menn. við forvm kynliga með okkr vm málin segir Hrappr. ok mvn ek fyrr segia þer hverr ek em. ek hefi verit með Svðbrandi í Davlvm. ok stokk ek þaðan fyrir þat er ek drap verkstióra hans. en ek veit at við ervm báðir illmenni. þvíat þú mvndir ekki her kominn frá avðrvm monnom nema þú vęrir nokkvrs mannz útlagi. ok geri ek þer tva kostí. at ek man segia til þín. eða við niótim báðir iafnt þess er her er. bóndi męllti. þetta er (r) iafnt sem þú segir. ek

nam

(p) B. hætto mikit hefir þú þá eptir því. (q) B. þiokkr. (r) C. beint

nam kono þessa er her er hiá mer. ok hefir margr madr eptir mer leitad. Síðan leiddi hann Hrapp inn med ser. þar voro hús lítil ok vel gior. bóndi sagdi húsfreyio sinni at hann hafdi Hrapp rádit med ser. flestir mono af manni þessom íllt hlióta segir hon. en þó monto ráda vilia. Síðan var Hrappr þar. hann var favroll miok. ok var (s) alldri heima. hann fęr náð fyndi Svðrúnar iafnan. þeir sátv vm hann fedgar Prándr ok Svðbrandr. ok vard þat alldri at þeir fengi honom náð. ok fór sva fram oll þav missseri. Svðbrandr let segia Hákoni Jarli hverr vandręði hann hafdi af Hrappi. Jarl let dęma hann útlaga. ok lagdi fe til hofvðs honom. en het þó at fara sialfr (t) at leita eptir honom. en þat fórz þó fyrir. ok þótti Jarli þeim sialfrátt at taka hann er hann fór sva úvarliga.

Cap. LXXXIX.

Práinn tók vid Hrappi.

Þetta sumar hit sama fóro Hialssynir til Horegs af Orkneyiom sem fyrr var ritat. ok voro þar í kaupstefno vm sumarit. Práinn Sigfússon bió þá skip sitt til Islandz. ok var þá miok albúin. þá fór Hákon Jarl á veitzlv til Svðbrandz. vm nóttina fór Vigahrappr til godahús þeirra Jarls ok Svðbrandz. hann gekk inn í húsit. hann sá Þórgerdi (u) Havldabrúdi sitia ok var hon sva mikil sem madr roskinn. hon hafdi mikinn gvllhring á hendi. ok fallð á hofdi. hann sviptir hana falldinom. ok tekr af henni gvllhringinn. þá ser hann kerro Þórs ok tekr af honom annan gvllhring. hann tók hinn þridia af Irpv ok dró þav oll út. ok tók af þeim allan búnadinn. síðan lagdi hann elld í godahúsit ok brendi vpp. eptir þat gengr hann brot. tók þá at morna. hann gengr vm akrland nokkvt. þar sprvttv vpp VI. menn med vapnom ok sękia þegar at honom. en hann verst vel. verda þęr málalyktir at hann vegr þriá menn. en sęrir Pránd til ólífis. en elltir II. til skógar. sva at þeir bárv ongva niósn Jarli. hann

(s) C. siallt an. (t) C. ok reyna eptir honom. (u) B. Havrgabrúdi.

gekk þá at Prándi ok mælti. kosti á ek nú at vega þik ef ek vil. ok vil ek nú eigi þat. skal ek meira virða mágsemd við þik enn þer virðit við mik. Hrappr ætlar nú at snúa aptr á skóginn. ser hann nú at menn ero komnir milli skógarins ok hans. treystiz hann þá eigi þangat á at leita. leggz hann þá niðr í rvnna nokkvra ok liggr þar vm stvnd. þeir Hákon Jarl ok Svðbrandr gengv þenna morgin snemma til goðahúsins ok fvndv þat brvnnit vpp. en úti III. goðin ok yr ollvm skrúðanvm. þá tók Svðbrandr til orða. Mikill máttr er gefinn goðvm varvm er þav hafa gengit sialf yr elldinvm. eigi mvnv goðin þessv vallda segir Jarl. maðr mvn brent hafa hofit. en borit út goðin. en goð hefna eigi allz þegar. mvn sá maðr bravt rekinn yr Vallhollv ok þar alldri koma er þetta hefir gert. í því bili hliópv þangat menn Jarls IIII. ok sogðv þeim ill tíðindi. qvaðvz fvndit hafa á akrinvm menn III. vegna. en serðan Pránd til ólífis. hverr mvn slíkv vallda? segir Jarl. Vígahrappr segia þeir. þá mvn hann hafa brent vpp goðahúsit segir Jarl. þeim þótti hann víst til þess líkligr. hvar mvn hann nú vera? segir Jarl. þeir sogðv at Prándr segði at hann hefði lagz niðr í rvnna nokkvra. Jarl ferr þangat at leita. ok var Rappr þá allr í brotv. skipaði Jarl þá til at leita hans. ok fvndv þeir hann eigi. Jarl var sialfr í leitinni ok bað hann þá hvílaz fyrst. Jarl gekk einn saman frá avðrvm monnom. ok bað ongvan mann með ser ganga. ok dvaldiz vm stvnd. hann fell á (x) kne hœði ok hellt fyrir avgv ser. síðan gekk hann aptr til þeirra. hann mælti við þá. gangit þer með mer. þeir gengv með honom. hann snýr þvers af leiðinni þeirri er þeir hofðv áðr farit. ok komv at dalverpi einv. þar spratt Hrappr vpp fyrir þeim. ok hafði hann þar fólgit sik áðr. Jarl eggiar menn at lavpa eptir honom. en Hrappr var sva fóthvatr at þeir komvz hvergi í nánd honom. Hrappr stefndi til Hlaða. þar vorv þeir þá búnir til hafs hvarirtveggiv. Þráinn Sigfússon ok Hiálsfynir. Hrappr hleypr þar at sem þeir ero fyrir Hiálsfynir. hann mælti. biargit mer góðir drengir þvíat Jarl vill drepa mik. Helgi leit við honom ok mælti. ógæfvsamligr maðr ert þú segir Helgi. ok mvn sá betr hafa er eigi tekr við þer.

þat

(x) C. knebed.

þat mynda ek vilia segir Hrappr. at þit hlytið af mer mest íllt. maðr em ek til þess segir Helgi at hefna þer þess þá er stondir líða. Hrappr sneri þá til móts við Þráinn Sigfússon ok bað hann ásiá. hvat er þer á hondvm? segir Þráinn. brennt hefi ek goðahús fyrir Jarli ok drepit menn nokkvra ok mvn hann her koma brátt. þvíat hann er siálfr í eptirleitinni. Varla samir mer þat segir Þráinn. sva mikit gott sem Jarl hefir mer gert. þá sýndi hann Þráni gripina þá er hann hafði borit yr goðahúsinv. ok bavð at gefa honom feit. Þráinn sagði. at hann myndi eigi þiggia nema annat fe kæmi í mót. Hrappr mællti. her mvn ek stað nema ok skal mik her drepa fyrir avgvm þer. ok mvn þú þá bíða af hvers mannz ámæli. Þá siá þeir ferð Jarls ok manna hans. þá tók Þráinn við Hrappi. en let skióta báti ok (y) flvttiz út á skipit. Þráinn mællti. nú er þetta fylsni hellzt at brióta botna or tvnnvm II. ok skallto þar fara í. Sva var gert at hann fór í tvnnvrnar. ok vorv bvndnar saman síðan. ok (z) látnar fyrir borð. þá kemr Jarl með liði sínv til Hialssona ok spvrði ef Hrappr hefði komit þar? þeir sogðv at hann kom. Jarl spvrði hvert hann færi þaðan? þeir qvaðvz eigi reiðvr hafa á hent. Jarl mællti. sá skylldi mikla sæmd af mer hafa er mer segði til Hrappz. Grímr mællti hliótt við Helga. fyrir hví skvlvm við eigi segia? ek veit eigi nema Þráinn lavni okkr ongv góðv. eigi skvlv við segia at hellðr segir Helgi. þar er líf hans liggr við. Grímr mællti. Vera kann at Jarl snúi á okkr hefndinni. þvíat hann er sva reiðr at niðr mvnv nokkvr verða at koma. ecki mvnv við at því fara segir Helgi. en þó skvlv við nú brot leggia skipinv ok í haf þegar gefr. þeir leggia út vndir eina ey. ok bíða þar byriar. Jarl gekk at skipamonnom ok leitaði við alla þá. en allir vðldv at ne eitt vissi til Hrappz. þá mællti Jarl. nú mvnv ver ganga til Þráins felaga míns. ok mvn hann selia fram Hrapp ef hann veit nokkvt til. Eptir þat tóko þeir langskip eitt. ok fóru út til kavpskipsins. Þráinn kennir ferð Jarls. ok stendr vpp ok heilsar honom blíðliga. Jarl tók því vel ok mællti sva. Mannz þess leitvm ver er heitir Hrappr ok er Islendzkr. hann hefir gert oss hvetvetna íllt. vilivm ver nú þess bíðia yðr at þer

(y) B. flvttv út skipit. (z) C. skotit fyrir borð.

ſelid hann fram eda ſegid til hans. Práinn mælti. Viſsv þer at ek drap útlaga ydvarn herra. ok hætta þar til líſi mínv. ok þá ek fyrir þat af ydr ſtórſæmdir. meiri ſæmdir ſkallty nú hafa ſegir Jarl. Práinn hvgſadi nú fyrir ſer. ok þóttiz eigi vita hvat Jarl myndi meſt meta. þætir þó nú at Hrappr ſe þar. ok bad Jarl leita. hann hafdi lítid vid þat. ok gekk á land einn frá avdrvm monnom. ok var þá reidr miok. ſva at eingi madr þordi vid hann at mæla. Jarl mælti. víſi mer til Hiálsſona. ok ſkal ek navdga þeim til at þeir ſegi mer et ſanna. þá var honom ſagt at þeir hofdv út látid. ekki má þat þá ſegir Jarl. en vatnkervlld ii. vorv þar vid ſkipit Práins. ok má þar madr vel hafa fólgiz í. ok ef Práinn hefir fólgit hann. þá mvn hann þar í vera. ok mvnv ver nú fara í annat ſinn at finna Práinn. Práinn ſer þetta at Jarl ætlar enn út ok mælti. Sva reidr ſem Jarl var næſtvm. þá mvn hann nú verá halfv reidari. ok liggr nú vid líf allra manna þeirra er á ſkipinv erv. þeir hetv allir at leyna þvíat hverr var vm ſik miok ræddr. þeir tókv ſekka nokkvra or búlkanvm. en letv Hrapp koma þar í ſtadinn. fórv nú adrir ſekkar á hann ofan þeir er lettir vorv. Hú kemr Jarl er þeir hofdv vm Hrapp búit. Práinn qvaddi vel Jarl. Jarl tók qvediv hans ok ekki ſkiótliga. ſá þeir at Jarl var allmiok reidr. Jarl mælti til Práins. Sel þú fram Hrapp. þvíat ek veit víſt at þú hefir fólgit hann. hvar mvn ek hafa fólgit hann herra? ſegir Práinn. þer mvn þat kvnnigt ſegir Jarl. en ef ek ſkal geta til. þá ætla ek at þú hafir ádan fólgit hann í kervlldvnvm. eigi villda ek at þer vændit mik lýgi. helldr villda ek at þer leitadit vm ſkipit. þá fór Jarl vpp á ſkipit ok leitadi ok fann eigi. ber þú mik nú vndan? ſegir Práinn. fiarri fer þat ſegir Jarl. en eigi veit ek hví ver finnvm hann eigi. en ek þickivmz ſiá allt í gegnvm þá er kem á land. en þá ſe ek ekki til er ek kem her. lætr hann þá róa til landz med ſik. hann var ſva reidr at ekki mátti vid hann mæla. Sveinn ſon hans var þar med honom. hann mælti. vndarligt Skaplyndi er þat at láta óverda menn giallda reidi ſinnar. Jarl gekk þá einn í brot frá avdrvm monnom. ſídan gekk hann þegar aptr til þeirra ok mælti. Rómv ver enn til þeirra. þeir gerdv ſva. hvar mvn hann fólginn verit hafa ſegir Sveinn. eigi mvn þat nú ſkipta ſegir Jarl. þvíat hann mvn nú í bravtv vera þadan. ſeckir ii. lagv þar hiá búlkanvm. ok mvn Hrappr þar hafa komit í ſtadinn þeirra í

búlkann.

búlkann. Práinn tók til orda. fram rinda þeir enn skipinv. ok mvnv enn ętla út hingat til vár. skvlv ver nú taka hann or búlkanvm ok koma odrv í stadinn. en þó skvlv seckirnir lavsir. þeir gerdv sva. Práinn męllti þá. látvm ver Hrapp nú í seglit. þat var heflat vpp vid rána. þeir gera sva. Jarl kemr þá til þeirra Práins. var hann þá allreidr ok męllti. villtv nú selia fram manninn Práinn. ok er nú verra enn fyrr. Práinn svarar. fyrir longv sellda ek hann fram ef hann veri í minni vardveizlv. eda hvar mvn hann verit hafa? í búlkanvm segir Jarl. hví leitvdvt þer hans eigi þar þá? segir Práinn. eigi kom oss þat í hvg segir Jarl. Sídan leitvdv þeir hans vm allt skipit ok fvndv hann eigi. Vilit er mik nú vndan bera? segir Práinn. víst eigi segir Jarl. þvíat ek veit at þú hefir fólgit manninn þótt ek finna hann eigi. en helldr vil ek at þú nídiz á mer en ek á þer segir Jarl. fór hann þá til landz. Hú þikkiomz ek siá segir Jarl at Práinn hefir fólgit Hrapp í seglinv. þá (a) rann á byrr. ok siglv þeir Práinn til hafs. hann męllti þá þetta er lengi hefir vppi verit haft sídan. Látvm geisa gamminn gerat Práinn vęgia. En er Jarl spvrdi ord Práins. þá męllti hann. eigi berr her til (b) óvizka mín. helldr þat samband þeirra er þeim dregr bádvm til bana. Práinn var skamma stvnd í hafi ok kom til Islandz. ok fór heim til bús síns. Hrappr fór med Práni ok var med honom þav misseri. en vm varit eptir fekk Práinn honom bú á Hrappstodvm. ok bió hann þar. hann var þó lengztvm at Gríótá. hann þótti þar ollv spilla. þat męllto svmir menn at vingott veri med þeim Hallgerdi ok hann físlði hana. en svmir męllto því í móti. Práinn fekk Merdi úrękiv frenda sínvm. Samminn. sá Mordr va Odd Halldorsson avstr í Savtavík í Bervfirdi. allir frendr Práins helldv hann fyrir hofdingia.

Cap. XC.

Hákon Jarl bardiz vid Hiálssonv.

Nú er þar til máls at taka er Hákon Jarl misti Práins. at hann męllti vid Svein son sinn. tavkvm vid langskip IIII. ok forvm at Hiálssonvm ok

(a) C. kastadi. (b) C. vanvit mitt.

ok drepvm þá. þviat þeir mvnv vitað hafa með Þráni. þat er eigi gott ráð segir Sveinn at snúa sokinni á úvallda menn en láta þann vndan setia er sekr er. Ek skal þessv ráða segir Jarl. hallda þeir nú eptir Hiálssonvm. ok leita þeirra ok finna þá vndir eyiv einni. Grímr sá fyrr skip Jarlsins ok mællti til Helga. herskip fara her. ok kenni ek at her er Jarl. ok mvn hann oss avngan frið bioða. þat er mællt sagði Helgi at sá se hverr vaskr er sik verr við hvern sem hann á. skolv ver ok veria oss. allir bádv hann fyrir siá. tóko þeir þá vapn sín. Jarl kemr nú at ok kallaði á þá. ok bað þá vpp gefaz. Helgi sagði at þeir mvndv veriaz meðan þeir mætti. Jarl bavð ollvm grið þeim er eigi villdi veria sig eða Helga. en sva var Helgi vinsæll at allir villdv deyia með honom. Jarl sækir at ok hans menn. en þeir veriaz vel. ok vorv þeir Hiálssynir þar iafnan sem mest var ravn. Jarl bavð opt grið. en þeir svorvðv inv sama. ok sogðvz alldri mvndv vpp gefaz þá sótti at þeim fast Aslákr yr Langeyiv. ok komz vpp á skipit III. sinnvm. þá mællti Grímr. þú sækir fast at ok væri vel at þú hefðir eyrindi. Grímr. þreif vpp spiót ok skavt vndir kverkina. ok hafði Aslákr þegar bana. Litlv síðarr va Helgi Egil merkismann Jarls. þá sótti at Sveinn Hákonarson ok let bera at þeim skiolldv. ok vrðv þeir handteknir. Jarl villdi láta þegar drepa þá. en Sveinn qvað þat eigi skylldv. ok sagði at væri nótt. þá mællti Jarl. drepi þá á morgin. en bindi þá ramliga í nótt. Sva mvn vera verða segir Sveinn. en eigi hefi ek vaskari menn fyrir fondit enn þessa. ok er þat hinn mesti mannskaði at taka þá af lífi. Jarl mællti. þeir hafa drepit tva ena voskvztv vara menn ok skal fyrir þat drepa þá. menn vorv þeir at vaskari segir Sveinn. en þó mvn þetta gera verða sem þú vill. vorv þeir bvndnir ok fiotraðir. Eptir þat sofnaði Jarl. en þá er menn vorv sofnaðir mællti Grímr til Helga. bravt villda ek komaz ef ek mætta. leitv við nokkvrra bragða þá segir Helgi. Grímr ser at þar liggr ox ein ok horfði vpp eggin. Grímr skreið þangat til. ok fær skorit af ser bogastrenginn við oxinni. en þó fekk hann sár mikil á hondvnvm. þá leysti hann Helga. eptir þat skreiddvz þeir fyrir bord ok komvz á land sva at þeir Hákon vrðv eigi varir við. þeir brvtv af ser fiotrana ok gengv annan veg á eyna. tók þá at morna. þeir fondv þar skip ok kendv at þar var kominn Kári Solmvndarson. fórv þeir þegar á fvnd hans ok sogðv honom hrakning sína. ok sýndv honom

sár

sár sín ok qvádv þá Jarl mundv í svefni. Kári mælti illa verdr slíkt at þer skylut taka hrakning fyrir (c) vánda menn. eda hvat er nú gert at skapi ykkru? fara at Jarli ok drepa hann segia þeir. ecki mun þess avdit verda segir Kári. en ekki skortir ykkr áhuga. en þó skylu ver vita hvart hann er þar nú. Sídan fóru þeir þangat. ok var Jarl þá í brotv. þá fór Kári inn til Hlada á fund Jarls. ok færdi honum skattinn. Jarl mælti. hefir þú tekit Hiálssonv til þín? Sva er víst segir Kári. villtv selia mer fram Hiálssonv? segir Jarl. þat vil ek eigi sagdi Kári. villtv sveria þess at þú villdir eigi at mer fara med Hiálssonvm? segir Jarl. þá mælti Eiríkr Jarlsson. ekki er slíks at leita. hefir Kári iafnan verit vinr varr. ok skylldi eigi sva farit hafa ef ek hefda vid verit. Hiálssynir skylldv hafa halldit avllv. en hinir skylldv haft hafa refsing er (d) til hofdo gert. þætti mer nú semiligra at gefa Hiálssonvm gódar giafir fyrir hrakningar þær er þeir hofdv ok sárafar. Jarlinn mælti. Sva mundi vera víst segir hann. en eigi veit ek hvart þeir vilia taka sættir. þá mælti Jarl at Kári skylldi leita vid Hiálssonv um sættir. Sídan rædi Kári vid Helga hvart hann villdi taka semdir af Jarli eda eigi. Helgi sagdi. taka vil ek af syni hans Eiríki. en ekki vil ek eiga vid Jarl. þá sagdi Kári Eiríki svor þeirra. Sva skal vera segir Eiríkr at hann skal af mer taka semdina ef honom þikkir þat betra. ok segi þeim þat at ek býd þeim til mín ok skal fadir minn þeim ekki mein gera. þetta þágv þeir ok fóru til Eiríks ok voru med honom þar til er Kári var búinn vestr at sigla um haf á fund Sigvrdar Jarls. þá gerdi Eiríkr Kára veizlv ok gaf honom giafir ok sva Hiálssonvm. Sídan fór Kári vestr um haf á fund Sigvrdar Jarls. ok tók hann vid þeim allvel. ok voru med Jarli um vetrinn. En um varit bad Kári þá Hiálssonv at þeir færi í hernat med honom. en Grímr qvaz þat mundv gera ef hann villdi fara med honom út til Islandz. Kári het því. Fóru þeir þá med honvm í hernad. þeir herivdv svdr um Angvlseyiar ok allar Svdreyiar. þá helldv þeir til Salltíris ok gengv þar vpp ok bordvz vid landzmenn ok fengv þar fiár mikils. ok fóru til skipa. þadan fóru þeir svdr til Bretlandz ok herivdv

(c) C. vændismenn. (d) C. tilvnnv.

þar. þá helldv þeir til Manar. þar mętty þeir Svdravdi Konvngi vr (e) Mani ok bordvz þeir vid hann ok hofdv sigr. ok drapv (f) Dvngal son Konongs. þar tóko þeir fe mikit. þadan helldv þeir nordr til Kolni ok fvndv þar Silla Jarl. ok tók hann vid þeim vel ok dvaldvz þeir med honom nokkvra hríd. Jarl fór med þeim til Orkneyia á fvnd Sigvrdar Jarls. en vm varit gipti Sigvrdr Jarl Silla Jarli Hereidi systvr sína. fór hann þá í Svdreyiar.

Cap. XCI.

Utkvama Hiálssona ok Kára.

Þat svmar bioggvz þeir Kári ok Hiálssynir til Islandz. ok þá er þeir vorv albúnir gengv þeir á fvnd Jarls. Jarl gaf þeim gódar giafir ok skildv þeir med mikilli vinátty. lára þeir nú í haf. þeir hafa útiviſtir skammar. ok gaf þeim vel byri ok komv vid Eyrar. þeir fengv ser hesta ok rída frá skipi til Bergþórshvols. en er þeir komv heim vrdv allir menn þeim fegnir. þeir flottv heim fe sitt ok redv skipi til Hlvnnz. þar var Kári þann vetr med Hiáli. En vm varit bad Kári dóttvr Hiáls. ok flottv þeir Grímr ok Helgi med honom ok lavk svo at hon var fostnvd Kára. ok var ákvedin brúdlavpsstefna. ok var bodit hálfvm manadi fyrir mitt svmar. ok vorv þav þann vetr med Hiáli. þá kęypti Kári land at Dvrholmvm avstr í Mýdal. ok gerdi þar bú. þav fengv þar syrir rádamann ok rádakono. en þav vorv med Hiáli iafnan.

Cap. XCII.

Deild Hiálssona ok Þráins Sigfússonar.

Hrappr átti bú á Hrappstodvm. en þó var hann at Griótá iafnan. ok þotti hann þar ollv spilla. Þráinn var vel til hans. Einhveriv sinni var þat þá er Ketill yr Mork var at Bergþórshvoli. þá sogdv Hiálssynir frá hrakningvm sínvm. ok qvadvz mikit eiga at Þráni Sigfússyni ngr sem þeir

(e) B. C. Mon. (f) C. Dvfgal.

þeir taladi til. Hiáll sagdi at þat vęri bezt at Ketill tali til vid bródur sinn Práinn. hann het því. gáfu þeir Katli tómstund til at tala vid Práinn. Litlu sídarr inntu þeir til vid Ketil. en hann qvez fárt myndu herma frá ordum þeirra. þvíat þat fannz á at Práni þótta ek mikils virda mágsemd vid ydr. sídan hęttu þeir talinu. ok þóttuz þeir siá at erviþliga horfdi. ok spurdu fodur sinn ráds hverju med skylldu fara. þeir qvaduz eigi una at sva búit stędi. Hiáll sagdi. Eigi er slíkt sva úvant. þat mun þikkia um sakleysi ef þeir eru drepnir. ok er þat mitt rád at skióta at sem flestum um at tala vid þá. at sem flestum verdi heyrinkunnigt ef þeir svara illa um. þá skal Kári um tala þvíat hann er skapdeilldarmadr. mun þá vaxa ópokki med ydr. þvíat þeir munu hlada illyrdum saman er menn eiga hlut at. þeir eru menn heimskir. þat kann ok vera at męlt se at synir minir se seinir til atgerda. ok skylut þer þat þola um stundar sakir. þvíat allt orkar tvímęlis þá er gert er. en sva fremi skylut þer ordi ákoma er þer ętlit nokkut at atgera ef yduar er illa leitat. en ef þer hefdit vid mik um rádit í fyrstu. þá myndi alldri ordi á hafa verit komit. ok myndi ydr þá eingi svívirda í vera. en nú hafit þer af ena mestu ravn. ok mun þat þó sva avkanda fara um ydra svívirding at þer munut ekki fá atgert fyrr enn þer leggit vandrędi á ydr. ok vegit med vapnum. (g) ok er því langa nótt at at draga. Eptir þat hęttu þeir talinu. ok vard her margs mannz umręda á. Einhverju sinni var þat at þeir brędr tavludu til at Kári myndi fara til Griótár. Kára qvaz onnur ferd þikkia betri. en leż þó mundu fara ef þetta vęri rád Hiáls. Sídan ferr Kári til fundar vid Práinn. tala þeir þá um málit. ok þikkir þeim eigi einn veg bádum. Kári kemr heim. ok spyria þeir Hiálssynir Kára hverju farit hefir med þeim. Kári qvaz ekki herma mundu ordin. ok er meiri von at męlt se slíkt sva at þer heyrit. Práinn hafdi xv. Karla vígra á bę sínum. ok ridu VIII. med honum hvert er hann fór. Práinn var skrautmenni mikit ok reid iafnan í blárri kápu ok hafdi gylltan hiálm ok spiótid Jarlsnaut í hendi ok fagran skiold ok sverdi gyrdr. med honum var iafnan í for Gunnarr Lambason ok Lambi Sigurdarson ok Grani son

(g) C. ok mun af því lánga nótt at draga.

Gvnnars frá Hlíðarenda. Vígahrappr gekk honom þó næst iafnan. Lodinn het heima maðr hans. hann var ok í ferðvm með Þráni. Tiorvi het brodir Lodins er enn var í ferðvm með honom. þeir lavgðv veſt til þeirra Hiálſſona Hrappr ok Grani. ok volldv meſt er þeim var engi ſætt bodin. Hiálſſynir rædðv opt við Kára at hann mvndi fara með þeim. ok þat varð vm síðir. ok ſagði hann at þat var vel at þeir heyrði ſvor Þráins. Bioggvz þeir þá IIII. Hiálſſynir ok Kári enn ſinti. þeir fara til Griótár. Þar var andyri breitt ok mátto margir menn ſtanda iafnfram. Kona ein var úti ok ſá ferð þeirra ok ſagði Þráni. hann bad menn ganga í andyrit ok taka vapn ſín. þeir gerðv ſva. ſtóð Þráinn í miðivm dyrvm. en þeir ſtóðv til ſinnar handar hvarr Vígahrappr ok Grani Gvnnarsſon. þá þar næſt Gvnnarr Lambaſon. þá Lodinn ok Tiorvi. þá Lambi Sigvrðarſon. þá hverr at hendi. þviat karlar vorv allir heima. þeir Skarphedinn ganga at nedan ok gekk hann fyrſtr. þá Kári. þá Havſkvldr. þá Grímr. þá Helgi. en er þeir komv at nedan. þá fellvz þeim allar kvedivr er fyrir vorv. Skarphedinn mælti. allir ſe ver velkomnir. Hallgerðr ſtóð í andyrinv. ok hafði talat hliótt við Hrapp. hon mælti. þat mvn engi mæla ſá er fyrir er at þer ſed velkomnir. Skarphedinn qvað þá viſv.

Avk mvnv ellda ſíka
orð þín mega ſkorða
giarn ſed ek úlf ok avrnv
ekki þeſſvm rekkvm.
hornkerling ertv hernar
hríngs víos freka ſkíða
balldr ſemr odins olldv
úti gangs eða púta.

Skarphedinn mælti. ekki mvnv mega orð þín. þviat þú ert annathvart hornkerling eða púta. gollðin ſkvlv þer verða þeſſi orð ſegir hon ádr þú ferr heim. Helgi mælti. þik em ek kominn at finna Þráinn ef þú vill gera mer ſæmd nokkvra fyrir hrakningar þær er ek hlavt í Noregi fyrir þínar ſakir. Þráinn mælti. Alldri viſða ek at þit brædr myndvt gera drengſkap

ykkarn

ykkarn til fiár. eda hverſo lengi ſkal fiárbón ſiá yfir ſtanda. Þat mvnv margir męla ſegir Helgi at þú ęttir at bioda (h) ſęttina þar ſem líf þitt lá vid. þá męllti Hrappr. þar gerdi nú gęfo mvnnum er ſá lavt ſkellinn er ſkylldi. ok dró ydr vndir hrakningina en oſs vndan. lítil var þat gęfa ſegir Helgi at bregda trúnadi vid Jarl. en taka þik vid. þikkiz þú eigi at mer bótina eiga? ſegir Hrappr. ek mvn bęta þer því ſem mer þikki makligt. þav ein ſkipti mvnv vid eiga ſegir Helgi. at þer mvn ekki betr gegna. Skarphedinn męllti. ſkiptit ekki ordvm vid Hrapp. en gialldit honom ravdan belg fyrir grán. Hrappr męllti. þegi þú Skarphedinn. ecki ſkal ek ſpara at bera mína oxi at hofdi þer. reynt mvn ſlíkt verda ſegir Skarphedinn hverr grióti hledr at hofdi avdrvm. farit heim tadſkeglingar ſegir Hallgerdr. ok mvnv ver ydr ſva iafnan kalla hedan í frá. en fodvr ydvarn karl inn ſkegglavſa. þeir fóru eigi fyrr heim en allir vrdv ſekir þeſſa orda þeir er fyrir voru nema Práinn. hann (i) þekkti menn af ordvm þeſſvm. þeir foru í bravt Hiálmſynir. ok fóru þar til er þeir komv heim. þeir ſogdv fodvr ſínvm. nefndvt þer nokkvra vatta at ordvnvm? ſegir Hiáll. onga ſegir Skarphedinn. ver ętlvm ekki at ſękia þetta nema á vapnaþíngi. Þat mvn engi nú ętla ſegir Bergþóra at þer þorit (k) vapn at hefia. hafdv lítid vid húsfreyia ſegir Kári. at eggia ſonv þína. þvíat þeir mvnv þo ęrit framgiarnir. Eptir þat tala þeir lengi hliott allir fedgar ok Kári Solmvndarſon mágr þeirra.

Cap. CXIII.

Víg Práins Sigfúſſonar.

Nú verdr vmręda mikil vm deilld þeirra. ok þóttvz allir vita at ei myndi (l) ſogvrt ſiatna. Rvnólfr ſon Ulfs Argoda avſtr í Dal var vin Práins mikill ok hafdi bodit Práni heim. ok var ágvedit at hann ſkylldi koma avſtr er III. vikvr vęri af vetri eda mánadr. Práinn bad til þeſſar

(h) B. ſęmdina. (i) B. heytti. (k) B. handa at hefia. C. vapn at bera. (l) B. ſva giort. C. ſva búit.

Rw 18ij.

ferdar Hrapp með ser ok Grana. Gvnnar Lambason ok Lamba Sigvrdarson Kolvinn ok Tiorva. þeir vorv VIII. þęr skylldv ok fara Þórgerdr ok Hallgerdr. Þvi lýsti ok Þráinn at hann ętladi at vera í Mork með Katli bródvr sínvm. ok qvad á hversv margar nętr hann ętladi heiman at vera. þeir hofdv allir alvepni. Ridv þeir avstr yfir Markarfliót ok fvndv þar Konvr snavdar. ok bádv at þęr skylldi reida yfir fliótit vestr. þeir gerdv sva. Þá ridv þeir í Dal ok hofdv þar gódar vidtavkvr. þar var fyrir Ketill or Mork. sátv þeir þar II. nętr. Rvnolfr ok Ketill badv Þráinn at hann myndi semia vid Hialssonv. en hann qvadz alldri myndv fe giallda. ok svaradi styggt. en hann qvez hvergi þikkiaz varbúinn vid Hialssonvm hvar sem þeir fyndiz. Vera má at sva se segir Rvnólfr. en ek hefi hina skilning. at engi se þeirra maki síz Gvnnarr at Hlídarenda (m) lętz. ok er þat líkara at her dragi odrvmhvarvm til bana. Þráinn qvaz ecki þat myndv hręda. Þá fór Þráinn vpp í Mork. ok var þar II. nętr. síðan reid hann ofan í Dal ok var hvartveggia útleystr með sęmiligvm giofvm. Markarfliót fell í millvm hofvdísa. ok vorv spengr á her ok hvar. Þráinn sagdi at hann ętladi heim at ríða vm kvelldit. Rvnólfr męllti at hann skylldi eigi heim ríða. sagdi þat varligra vera at fara eigi sem hann hefdi sagt. Þráinn svarar. rędla er þat. ok vil ek þat eigi. Gavngvkonvr þęr er þeir reiddv yfir fliotit komv til Bergþórshvols. ok spvrdi Bergþóra hvadan þęr vęri? en þęr savgdvz vera avstan vndan Eyiafiollvm. hverr reiddi ydr yfir Markarfliot? sagdi Bergþóra. þeir er mestir oflátar vorv sogdv þęr. hverir vorv þeir? sagdi Bergþóra. Þráinn Sigfússon sogdv þęr. ok fylgdar menn hans. en þat þótti oss hellz at segia þęr. er þeir vorv sva fiolordir ok illordir hingat til bónda þíns ok sona hans. Bergþóra segir. margir kiósa ekki ord á sik. Síðan fóru þęr í brot. ok gaf Bergþóra þeim giafir. ok spvrdi þęr hvenęr Þráinn myndi heim koma? þęr sogdv at hann myndi vera heiman IIII. nętr eda v. Síðan sagdi Bergþóra sonvm sínvm ok Kára mági sínvm. ok taylvdv þav lengi leyniliga. En þann morgin hinn sama er þeir Þráinn ridv avstan. þá vacnadi Hiáll snemma ok heyrdi at ox Skarphedins kom

vid

(m) B. var allr.

vid þilid. stendr þá Hiáll vpp ok gengr út. ok ser at synir hans ero med vapnvm allir ok sva Kári mágr hans. Skarphedinn var fremstr. hann var í blám stakki ok hafdi (n) torgvskiolld ok oxi sína reidda vm oxl. nęst honom gekk Helgi. hann var í ravdvm Kyrtli. hiálm á hofdi ok ravdan skiolld ok markadr á hiortr. nęst honom gekk Kári. hann hafdi silkitreyio. hiálm gylltan skiolld ok var dregit á leo. allir voro þeir í litklędvm. Hiáll kalladi á Skarphedinn. hvert skal fara frędi ? í Savda leit sagdi hann. Sva var eitt sinn fyrr sagdi Hiáll. ok veiddv þer þá menn. Skarphedinn hló at ok męllti. heyrit þer hvat karlinn segir. eigi er hann grómlavs. hvenęr męllto þer þetta fyrr? segir Kári. þá va ek Sigmvnd hvíta frędna Gvnnars segir Skarphedinn. fyrir hvat? segir Kári hann hafdi drepit Þord Leysingiason fostra minn. Hiáll gekk heim. en þeir foro vpp í Ravdvskridvr ok bidv þar. máttv þeir þadan siá þegar hinir ridv avstan frá Dal. Solskin var vm daginn ok heidvidri. Hú rîda þeir Þráinn ofan frá Dal eptir eyrvnvm. Lambi Sigvrdarson męllti. Skilldir blika vid í Ravdaskridvm er solin skínn á. ok mvn þar vera nokkvrra manna fyrirsát. þá skvlvm ver snúa ofan med sliotinv segir Þráinn. ok mvnv þeir þá til motz vid oss ef þeir eiga vid oss nokkvr eyrindi. snúa þeir þá ofan med sliótinv. Skarphedinn męllti. nú hafa þeir sed oss. þvlat þeir snúa nú leidinni. ok er oss nú engi annarr til en hlavpa ofan fyrir þá. Kári męllti. margir mvnv fyrir sitia at hafa eigi þannig lidsmvn sem ver. ero þeir VIII. en ver v. snúa þeir nú ofan med sliotinv. ok siá yfir spong nidri ok etla þar yfir. þeir Þráinn namv stadar vpp frá sponginni á ísinvm. Þráinn męlti hvat mvnv menn þessir vilia? þeir ero v. en ver erom VIII. Lambi Sigvrdarson męllti. þess get ek at þó mvndv þeir tilhętta þótt manni stędi fleira fyrir Þráinn ferr af kápvnni ok tekr af ser hiáminn. þat vard Skarphedni er þeir hliopv ofan med sliotinv. at stokk í sundr skóþvengr hans ok dvaldiz hann eptir. hví hvikar þer sva Skarphedinn ? qvad Grímr. bind ek skó minn segir hann. favrv ver fyrir segir Kári. Sva lítz mer sem hann mvni eigi verda seinni enn ver. snúa þeir ofan til spangarinnar ok fara mikinn.

Skarp-

(n) B. torgvbvklara.

Skarphedinn spratt vpp þegar er hann var bliinn. ok hafdi vppi oxina rimmvgýgi hann hleypr at fram at fliótinv. en fliótit var sva diúpt at langt var vm úfært. Mikit svell var hlavpit vpp avdrvm megin fliotzins ok sva hállt sem gler. ok stódv þeir þar á midiv svellinv. Skarphedinn hefr sik á lopt ok hleypr yfir fliótit medal hofvdísa ok stavdvar sik ekki. ok rennir þegar af fram fótskridv. svellit var hállt miok ok fór hann sva hart sem fogl flygi. Þráinn ætladi at setia á sik hiálminn. Skarphedinn bar nú at þeim. ok hoggr til Þráins med oxinni rimmvgýgi ok kom í hofvdit ok klavf ofan í iaxlana sva at þeir fellv nidr á ísinn. þessi atburdr vard med sva skiótri svipan at engi kom havggvi á hann. hann rendi þegar frá ódsloga. Tiorvi rendi fyrir hann torgv ok stediadi hann yfir vpp ok stódz þó ok rennir á enda svellzins. þá koma þeir Kári í móti honom. Karlmannliga er at farid segir Kári. eptir er enn ydar hlvti segir Skarphedinn ok qvad víst.

Avds kom ek eigi sídarr
enn til vapna sennv
ær þviat æski rýri
allhardan let ek falla
en þviat Jarl hravd vnnar
elg fyrir Grím ok Helga
nú er elldvidvm avlldv
efni slíks at hefna.

Ok þessa adra.

Brátt let ek brynio hætta
bengridi fram rída
fylldi hellor á holldi
hrafn vand gialpar nafna
veitid Hrapp sem hetvd
hríd á ísi vídvm
red savng rosto liódvm
rimmvgýgr til dimmvm.

Þat

þat man nú vel fallit segir Helgi. Snúa þeir þá upp at þeim. þeir Grímr ok Helgi siá hvar Hrappr var. ok snerv þegar at honom. Hrappr hoggr þegar til Gríms með oxinni. Helgi ser þetta ok havggr á havndina Hrappi svá at aftók en niðr fell oxin. Hrappr mælti. þetta hefir þú mikit navðsyniaverk vnnit. þviat þessi hond hefir morgvm monnom mein gert ok bana. her skal nú ok endir á verða segir Grímr. ok lagði spióti í gegnvm hann. fell Hrappr þá davðr niðr. Tiorvi snýr í móti Kára. ok skýtr at honom spióti. Kári lióp í lopt upp. ok slavg spiótit fyrir nedan fætr Kára. Kári hleypr at honom ok hoggr til hans með sverðinv á brióstit. ok þegar á hol. hafði hann þegar bana. Skarphedinn grípr þá báða Gvnnar Lambason ok Grana Gvnnarsson ok mælti. tekit hefi ek her hvelpa II. eða hvat skal við gera. kosti áttir þú segir Helgi at drepa hvarntveggia ef þú villdir þá feiga. eigi nenni ek at hafa þat saman at veita Hogna. enda drepa bróðvr hans. koma mvn þar einhverir sinni segir Helgi at þú mvndir hafa viliat drepa hann. þviat alldri mvn hann þer trúr verða ok engi þeirra er her er nú. Skarphedinn svarar. ekki mvn ek hræðaz þá. Síðan gáfv þeir grið Grana Gvnnarssyni ok Gvnnari Lambasyni ok Lamba Sigvrðarsyni ok Lodni. (o) Eptir þat snerv þeir heim. ok spvrði Hiáll tíðinda. þeir sogðv honom oll sem gerst. Hiáll mælti. Mikil erv tíðindi þessi. ok er þat líkara at her leiði af davði eins sonar míns ef eigi verðr meira at. Gvnnarr Lambason flvtti lík Þráins með ser til Griótár. ok var hann þar heygðr.

Cap. XCIV.

Sáttarfvndr eptir víg Þráins.

Ketill or Mork átti Þórgerði dóttvr Hiáls. en var bróðir Þráins. ok þóttiz hann vant við kominn ok reið til Hiáls ok spvrði hvart hann villdi nokkvt bæta víg Þráins. Hiáll svaradi. bæta vil ek svá at vel se. ok

(o) B. Síðan gengv þeir til fliótzins þar sem Skarphedinn hafði yfir hlavpit ok mælldv þeir Kári lengd lavpsins með spiótskeptvm sínvm ok var XII. álnar.

vil ek at þú leitir þessa við bręðr þína þá er (p) betr eigo at taka. at þeir taki sęttom. Ketill qvaz þat vilia gera giarna. Ketill reið heim fyrst. litlo síðarr stefndi hann ollom bręðrom sínom til Hlíðarenda. tekr hann þar vmręðo við þá. ok var Hogni með honom í allri vmręðo. ok kom so at menn vorv til gerðar teknir ok lagðr til fyndr. ok vorv ger maungiolld fyrir víg Þráins. ok taka þeir allir við bótom sem log stóðo til. Síðan var męllt fyrir trygdom. ok búit vm sem trúligazt. greiddi Hiáll fe allt af hendi vel ok skorvliga. var þá kyrt vm stond. Einhverio sinni reið Hiáll vpp í Mork. ok tolvðo þeir Ketill allan dag. reið Hiáll heim vm kvelldit. ok visi engi maðr hvat í rádagerð hafði verið. Litlo síðarr ferr Ketill til Griótár. hann męllti til Þórgerðar. lengi hefi ek mikit vnnt Þráni bróðvr mínom. nvn ek þat nú sýna. þviat ek vil bióða Havskolldi til fóstrs syni Þráins. Gera skal þer kost á þessv segir hon. þú skallt veita þessom sveini allt þat er þú mátt. þá er hann er roskinn. ok hefna hans ef hann er með vapnom veginn. ok leggia fe til kvanarmvndar honom. ok skallto þó sveria þess. hann iáttaði þessv ollv. ferr Havskolldr nú heim með Katli. ok er með honom nokkvra hríð.

Cap. XCV.

Hiáll tók við Havskolldi.

Einhverio sinni ríðr Hiáll vpp í Mork. ok var tekit við honom vel. þar var hann vm nóttina. vm kvelldit kallaði Hiáll á sveininn Havskolld. ok gekk hann at honom þegar. Hiáll hafði fingrgvll á hendi. ok sýndi sveininvm. hann tók við gvllinv. ok leit á ok dró á fingr sér. Hiáll męllti. villtv þiggia gyllit at giof? vil ek segir sveinninn. Veiztv segir Hiáll hvat fodvr þínvm varð at bana? sveinninn svarar. veit ek at Skarphedinn va hann. ok þvrfom við ekki á þat at minnaz er sęz hefir á verit. ok follar betr fyrir komit. betr er svarað sagði Hiáll enn ek spvrða. ok mvnt þú verða góðr maðr segir hann. góðar þikkia mer spásavgvr þínar segir Havskolldr. þviat ek veit at þú ert forspár ok úlýginn. Hiáll męllti. Hú vil ek bióða

(p) C. bavga.

bióda þer fóstr ef þú villt þiggia. hann qvaz þiggia vilia bęði þann (q) sóma ok annan þann sem hann gerdi honom. Vrdv þęr mála lyktir at Havskvlldr fór heim með Hiáli til fóstrs. hann let sveininvm ekki í mein ok vnni mikit. Synir Hiáls leiddv hann eptir sér ok gerdv honom allt til sóma. Hú líðr þar til er Havskvlldr er frómvaxti. hann var bęði mikill ok sterkr. manna fríðaztr sýnvm. ok hęrðr vel. blíðr í máli. avrlátr. stilltr vel. manna bezt vígr. góðordr til allra manna ok vinsęll. Hiálssonv ok Havskvlldi skildi aldri á (r) ord ne verk.

Cap. XCVI.

Frá Flosa Þórdarsyni.

Maðr er nefndr Flosi. hann var sonr Þórðar Freysgoða Azvrarsonar Asbiarnarsonar (s) Eyiangrs. Biarnarsonar Helgasonar Biarnarsonar Bvnv Grimssonar Hersis vr Sogni. Móðir Flosa var Ingvnn dóttir Þóris af Espihóli Hámvndarsonar Heliarskinnz Hiorssonar Hálfssonar þess er rað fyrir Hálfsrekkvm (t) Hiorleifs ins kvensama. Móðir Þóris var Ingvnn dóttir Helga hins magra er nam Eyiafiord. Flosi átti Steinvorv dóttvr Hallz af Síðv hon var lavngetin ok het Sólvor móðir hennar dóttir Heriólfs hvíta. Flosi bió at Svínafelli. ok var hofdingi mikill. hann var mikill vexti ok styrkr. manna kappsamaztr. bródir hans het Starkaðr. hann var (u) sammędr við Flosa. móðir Starkaðar var Þraslavg dóttir Þórsteins Titlings Geirleifssonar. en móðir Þraslavgar var Vdr. hon var dóttir Eyvindar karfa (x) landnámamannz. ok systir Modolfs ens spaka. bręðr Flosa vorv þeir Þórgeirr ok Steinn. Kolbeinn ok Egill. Hilldigvðr het dóttir Starkaðar bróðvr Flosa. hon var skorvngr mikill ok kvenna fríðvz sýnvm. hon var sva hog at fár konvr vorv iafnhagar henni. hon var allra kvenna grimmvz ok skaphordvz ok drengr góðr þar sem vel skylldi vera.

(q) A. C. góða. (r) C. vm neinn hlvt. (s) B. Eyvangrs. (t) A. Herjolfssonar. (u) B. C. samfedra. (x) A. skarpa.

Cap. XCVII.

Frá Sídv Halli.

Hallr het madr er kalladr var Sídv Hallr. hann var Þórsteinsson Bodvarssonar. Módir Hallz het Þórdís ok var Ozvrardóttir Hrodlavgssonar Rognvalldzsonar Jarls af Mœri Eysteinssonar Glvmrv. Hallr átti Jóreidi Þídrandadóttvr hins spaka Ketilssonar Þryms Þorissonar Þídranda or Veradal. bródir Þidranda var Ketill Þrymr í (y) Hiardvík ok Þórvalldr fadir Helga Droplavgarsonar. Hallkatla var systir Jóreidar módir Þórkels Geitissonar ok Þidranda. Þórsteinn het bródir Hallz. ok var kalladr Breidmagi. son hans var Kolr er Kári vegr í Bretlandi. Synir Hallz á Sídv vorv þeir Þórsteinn ok Egill. (z) Þórvalldr ok Liótr. ok Þidrandi þann er sagt er at dísir vœgi. Þórir het madr ok var kalladr Hollta Þórir. hans synir vorv þeir Þórgeirr Skorargeirr ok Þórleifr kráka er Skógverlar erv frá komnir ok Þórgrímr hinn mikli.

Cap. XCVIII.

Kvanfáng Havskvlldar Hvítanesgoda.

Nú er þar til máls at taka at Hiáll taladi vid Havskvlld. fóstra sinn kvánfangs villda ek leita þer. Havskvlldr bad hann fyrirráda ok spyrdi hvar hann myndi hellzt áleita? Hiáll svarar. kona heitir Hildigvnnr ok er Starkadardóttir Þórdarsonar Freysgoda. þann veit ek kost beztan. Havskvlldr mœlti. siá þú fyrir fóstri. þat skal mitt ráð sem þú vill vera láta. her mvnv vid áleita segir Hiáll. Litlv sídarr qvaddi Hiáll menn til ferdar med ser. þar fóru Sigfússynir ok Hiálssynir allir ok Kári Solmvndarson. þeir ridv avstr til Svínafellz. fá þeir þar gódar vidtavkvr. Vm daginn eptir ganga þeir Hiáll ok Flosi á eintal. koma nidr rœdvr Hiáls at hann sagdi sva. þat er erindi mitt hingat at ver forvm bónordz

favr

(y) B. Sandvik. (z) C. Þórvardr.

favr at bídia Hilldigvnnar frændkonv þinnar. fyrir hvers hond? segir Flosi. fyrir havnd Havskvlldar fóstra míns segir Hiáll. Vel er slíkt stofnat segir Flosi. en þó hafid þer hættvmikit hvarir vid adra. eda hvat segir þú frá Havskvlldi? Sott má ek frá honom segia segir Hiáll. ok skal ek þar til fe leggia sva at ydr þikki semiliga ef þer vilit þetta mál at álitvm gera. kalla mvnv ver á hana segir Flosi. ok vita hversv henni lítiz madr. var þá kallat á Hilldigvnni ok kom hon þángat. Flosi sagdi henni bónordit. hon qvaz vera kona skapstór. ok veit ek eigi hversv mer er hent vid þat er þar erv sva menn fyrir. en þat þó eigi sídr, at siá madr hefir ekki manna forrád. ok hefir þú þat mællt at þú myndir eigi gipta mik godordzlavsvm manni. þat er ærit eitt til segir Flosi ef þú vill eigi giptaz Havskvlldi at þá mvn ek ongan kost ágera. þat mæli ek eigi segir hon at ek vilia eigi giptaz Havskvlldi ef þeir fá honom manna forrád. en ella mvn ek engan kost ágera. Hiáll mællti. þá vil ek bída láta mín vm þetta mál III. vetr. Flosi sagdi at sva skylldi vera. þann lvt villda ek til skilia segir Hilldigvnnr ef þessi ráð takaz at vid verim avstr her. Hiáll qvaz þat vilia skilia vndir Havskvlld. en Havskvlldr qvaz morgvm vel trúa en engvm iafnvel sem fóstra sínvm. Hú rída þeir avstan. Hiáll leitadi Havskvlldi vm mannaforrád. ok villdi engi selia sitt (a) godord. lídr nú sumarit til alþíngis. þetta sumar vorv þíngdeillðir miklar. gerdi þá margr sem vant var at fara til fvndar vid Hiál. en hann lagdi þat til mála manna sem ekki þótti líkligt. at eyddvz sóknir ok varnir. ok vard af því þrǽta mikil er málin máttv eigi lúkaz. ok ridv menn heim af þíngi osáttir. lídr nú þar til er kemr annat þíng. Hiáll reid til þings. ok er fyrst kyrt þíngit allt þar til er Hiáll talar at monnom vœri mál at lýsa sokvm sínvm. margir mællto at til lítils þætti þat koma en engi kvemi sínv máli fram þótt til alþíngis vœri stefnt. ok vilid ver hellor segia þeir heimta med oddi ok eggiv. Sva má eigi vera segir Hiáll. ok hlýdir þat hvergi at hafa eigi log í landi. En þó hafit þer mikit til ydars máls vm þat. ok kemr þat til vár er login kvnnvm ok þeim skvlvm stýra. at sætta mennina ok esla fridinn þikki mer þat ráð at ver kallimz saman allir

(a) C. forrád.

hofdingiar ok talim vm. þeir gengv þá til logrettv. Hiáll męlti. þik qveb ek at þessv Skapti Þóroddzson ok adra hofdingia. at mer þikkir sem málvm varvm se komit í óvęnt efni ef ver skvlvm sękia mál í fiórdvngsdómvm ok verdi sva vasit at eigi megi lyktaz ne framganga. þętti mer þat rádligra at ver ættim einn fimtardóm ok sęktim þav mál þar í er eigi mega lyktaz í fiórdvngsdómi. skallv sagdi Skapti nefna fimtardóminn er fyrir forn godord er nefndr fiórdvngsdómr. þrennar tylftir í fiórdvngi hverivm. Siá mvn ek ráb til þess segir Hiáll. at taka vpp nż godord. þeir er bezt erv til fallnir vr fiórdvngi hverivm. ok segiz þeir í þing med þeim er þat vilia samdykkia. Þenna kost vilivm ver segir Skapti. eda hve vandar sóknir skvlv her vera? þav mál skvlv her í koma segir Hiáll. vm alla þings afglopvn ef menn bera liúgvitni ok (b) liúgkvidv. her skvlv ok í koma (c) vefangs mál oll þav er menn vefengia í fiórdvngsdómi. ok skal þeim stefna til fimtardóms. sva ok ef menn bióda fe eda taka til lids ser. (d) í þessvm dómi skvlv vera allir enir styrkvztv eidar ok fylgia II. hverivm eidi. er þat skvlv leggia vndir þegnskap sinn er hinir sveria. Sva skal ok ef annarr fer med rett mál. en annarr med rangt. þá skal eptir þeim dęma er rett fara at (e) savkn. her skal ok sękia hvert mál sem í fiórdvngsdómi. vtan þat þá er nefndar erv fernar tylftir í fimtardóm. þá skal sękiandi nefna VI. menn or dómi en veriandi adra VI. menn. en ef hann vill eiga nefna yr. þá skal sękiandi nefna þá yr sem hina. en ef sękiandi nefnir eigi or. þá er óvęnt málit. þviat þrennar tylftir skvlv vm dęma. Ver skvlvm ok hafa þá logrettvskipvn. at þeir skvlv rettir at ráda fyrir ((f) logvm er sitia á (g) midivm pollvm. ok skal þá velia til þess er vitraztir erv ok bezt at ser. þar skal ok vera (h) fimtardómr. en ef þeir verda eigi ásáttir er í logretto sitia hvat þeir vilia lofa eda í log leida. þá skvlv þeir rydia logretto til ok skal ráda afl med þeim. en ef sá er nokkvrr fyrir vtan logretto at eigi nái inn

at

(b) C. ligiqvitto. (c) A. vetfángsmál. (d) C. ok innihafnir þræla eda skyllduarmanna. (e) B. C. soku.
(f) B. tillogvm C. lofvm ok logvm. (g) B. midpavllvm.
(h) A. v. dómendr.

at ganga. eda þikkiz borinn vera máli. þá skal hann veria hýriti sva at heyri í logrettv. ok hefir hann þá óhýtt fyrir þeim oll (i) lof þeirra ok allt þat er þeir mǫlltv til logskila ok vardi hýriti. Eptir þat leiddi Skapti Þoroddsson í log simtardóm ok allt þat er vpp var talit. Eptir þat gengv menn til logbergs. tóko menn þá vpp ný godord. í Hordlendinga fiordvngi vorv þessi ný godord. Melmanna godord í Midfirdi. (k) ok Lavfǫsinga godord í Eyiafirdi. þá qvaddi Hiáll ser hlióds ok mǫllti. þat er morgvm monnom kvnnigt hverfv fór med sonvm minvm ok Friótár monnom. er þeir drápv Þráinn Sigfússon. en þó sættomz ver á málit. ok hefi ek nú tekit vid Havskvlldi ok rádit honom kvanfang ef hann fǫr godord nokkvt. en engi vill selia sitt godord. vil ek bidia ydr at þer lofit mer at taka vpp nýtt godord á Hvítanesi til handa Havskvlldi. hann fekk þat af ollvm. Sídan tók hann vpp godord til handa Havskvlldi. ok var hann sídan kalladr Havskvlldr Hvítanes godi. Eptir þat rída menn heim af þingi. Hiáll dvaldiz skamma stvnd heima ádr hann ríðr avstr til Svínafellz ok synir hans. ok vekr bónordit vid Flosa. en Flosi qvaz efna myndv vid þá avll mál. var þá Hilldigvnnr fostnvd Havskvlldi ok qvedit á brúdlavps stefnv. ok lýkr sva med þeim. rída þeir þá heim. en í annat sinn ridv þeir til brúdlavps. leysti Flosi út allt fe hennar eptir bodit. ok fór þat vel af hendi. fóru þav til Bergþórshvols. ok vorv þav þar en nǫsto misseri. ok for allt vel med þeim Hilldigvnni ok Bergþóru. En vm varit eptir keypti Hiáll land í (l) Ossabǫ ok fǫr þat Havskvlldi. ok ferr hann þangat bygdvm sínvm. Hiáll red honom hion oll. ok sva var dátt med þeim ollvm at ongvm þótti ráð rádit nema hverr rediz vid annan vm. bió Havskvlldr í Ossabǫ lengi sva at hvarir stoddv annarra sǫmd. ok vorv synir Hiáls í ferdvm med honom. Sva var ákaft vm vinátto þeirra at hvarir bvdv avdrvm heim hvert havst ok gafv stórgiafir. ferr sva lengi fram.

Cap.

(i) B. log. Þorsabæ. (k) B. þat tók vpp Oddr Ofeigsson. (l) B.

Cap. XCIX.

Dráp Havſkvldar Hiálſsonar.

Madr het Lýtingr. hann bió á Sámſtodvm. hann átti konv er Steinvor het. hon var Sigfúsdóttir ſyſtir Práins. Lýtingr var mikill madr vexti ok ſtyrkr. avdigr at fe ok illr vidreignar. Þat var einhveriv ſinni at Lýtingr hafdi bod inni á Sámſtodvm. hann hafdi þangat bodit Havſkvlldi ok Sigfúsſonvm. ok kvomv þeir allir. Þar var ok Grani Gvnnarsſon ok Gvnnarr Lambaſon ok Lambi Sigvrdarſon. Havſkvlldr Hiálſson ok módir hans áttv bú í Hollti. ok reid hann iafnan til bús ſíns frá Bergþórshvoli. ok lá leid hans vm gard á Sámſtodvm. Havſkvlldr átti ſon er Amvndi het. hann hafdi blindr verit borinn. hann var þó mikill vexti ok oflvgr. Lýtingr átti brædr II. het annarr Hallſteinn en annarr Hallgrímr. þeir vorv enir meſtv (m) úreidvmenn. ok vorv þeir iafnan med bródvr ſínvm. þvíat adrir komv ekki ſkapi vid þá. (n) Lýtingr var úti vm daginn en ſtondvm gekk hann inn. hann gekk til ſætis ſíns. þá kom kona inn er úti hafdi verit. hon mællti. offearri vorv þer úti at ſiá er oflátinn reid vm gard. hverr ofláti var ſa? ſegir Lýtingr er þú ſegir frá? Havſkvlldr Hiálſſon reid her vm gard ſegir hon. Lýtingr mællti. opt rídr hann her vm gard. ok er mer eigi ſkapraunarlavſt. ok biódvmz ek til þeſs Havſkvlldr at fara med þer ef þú vill hefna fodvr þíns ok drepa Havſkvlld Hiálſſon. Þat vil ek eigi ſegir Havſkvlldr. ok lavna ek þá verr enn vera ſkylldi Hiáli fóſtra minvm. ok þrifſtv alldri fyrir heimbod. ok ſpratt vpp vndan bordinv ok let taka heſta ſína ok reid heim. Lýtingr mællti þá til Grana Gvnnarsſonar. þú vart hiá er Práinn var veginn. ok mvn þer þat minniſamt. ok ſva þú Gvnnarr Lambaſon ok Lambi Sigvrdarſon. vil ek nú at ver (o) rídvm at honom í kvelld ok drepvm hann. nei ſegir Grani. ekki mvn ek fara at Hiálſsonvm ne riúfa ſætt þá er gódir menn gerdv. ſlíkvm ordvm mællti hverr

(m) B. úeirdarmenn C. úeirvmenn. (n) C. Lýtingr var úti iafnan vm daga en ſtondvm gekk hann til ſtarfsmanna. hann ſetz i ſæti ſitt. (o) C. rádim.

hverr þeirra. ok sva Sigfússynir. ok tóko þat ráds at rída í brot. þá mælti Lýtingr er þeir voru í brot. þat vita allir at ek hefi við ongvm bótvm tekit eptir Þráinn mág minn. skal ek ok alldri vna því at engi komi mannhefnd eptir hanu. Síðan qvaddi hann til ferðar með sér brædr sína II. ok húskarla III. þeir fóro á leið fyrir Havskvlld. ok sátv fyrir honom nordr frá gardi í grof nokkvrri. ok bíðv þar til þess er var miðr aptan. þá reið at þeim Havskvlldr. þeir spretta þá vpp allir með vapnvm ok sækia at honom. Havskvlldr varðiz sva vel at þeir fá eigi lengi sótt hann. en þar kom vm síðir at hann særði Lýting á hendi. en drap heimamenn hans II. ok fell síðan. þeir særðv Havskvlld XVI. sárvm. en eigi hioggv þeir hofvð af honom. þeir fóro í skógana fyrir avstan (p) Rangá ok falv sik þar. þetta kvelld íð sama hafði smalamaðr Hróðnýiar fvndit Havskvlld daudan ok fór heim ok sagði Hróðnýiv víg sonar hennar. hon mælti (q) mvn hann daudr? eða var af hofvðit? eigi var þat segir hann. vita mvn ek ef ek se segir hon. ok taktv hest minn ok akferi. hann gerði sva ok bió vm með ollv. ok síðan forv þav þangat sem Havskvlldr lá. hon leit á sárin ok mælti. Sva er sem mik varði segir hon. at hann myndi eigi daudr með ollv ok mvn Hiáll græða stærri sár. Síðan tókv þav líkit ok lavgðv í ((r) vagarnar ok ókv til Bergþórshvols ok draga þar inn í savðahús ok láta hann sitia vpp við veggínn. síðan gengv þav heim bædi ok drapv á dyr ok gekk húskarl til dyra. hon snarar þegar inn hiá honom. ok ferr þar til er hon kemr at hvílv Hiáls. hon spvrði hvart Hiáll vekti? hann qvaz sofit hafa til þessa en sagðiz þá vaka. eða hví ertv her komin sva snemma? Hróðnýh mælti. statto vpp or bínginvm frá eliv minni ok gakk út ok sva hon ok synir þínir. at siá Havskvlld son þinn. þav stóðv vpp ok gengv út. Skarphedinn mælti. tavkv ver vapn var ok hofvm með oss. Hiáll lagði ekki til þess ok hliópv þeir inn ok gengv út vapnaðir. ferr hon fyrir til þess er þav koma at savða-húsinv. hon gengr inn ok bað þav ganga eptir. hon vatt vpp skriðlióst. hon mælti. her er Havskvlldr son þinn Hiáll. ok hefir fengit á ser sár morg ok

(p) B. þverá. (q) C. eigi mvn hann daudr. (r) B. vagninn.

mvn hann nú þvrfa lękningar. Hiáll męllti. dauðamork se ek á honom en engi lífsmork. eða hví hefir þú eigi veitt honom náhiargir? er opnar erv nasirnar. þat ętlada ek Skarphedni segir hon. Skarphedinn gekk at veita honom náhiargir. Skarphedinn męllti vid fodvr sinn. hverr segir þú at hann hafi vegit? Hiáll segir. Lýtingr af Sámstodvm mvn hafa vegit hann ok brędr hans. Hródný męllti. þer fel ek á hendr Skarphedinn at hefna bródvr þíns. ok vęnti ek at þer myni vel fara þótt hann se eigi skilgetinn. ok þú mvnir mest eptir ganga. Bergþora męllti. Vndarliga er ydr (s) farit er þer vegit víg þav er ydr rekr lítid til. en melltit slíkt ok sióðit fyrir ydr sva at ekki verdr af. ok mvn þegar spvrn koma til Havskvlldar hvítaneśsgoda ok mvn hann bidia ydr sętta. ok mvnv þer veita honom þat. ok er nú til at (t) ráda ef þer vilit. Skarphedinn męllti. Eggiar módir var oss nú lavgeggian. ok qvad víśv.

Kennvm landa linna
leygs giorfallir þeygi
satt er at þollv ne þetta
þín líkt favdvr mínvm
haf geymir mvn heiman
hyrs ef þat má spyriaz
stendr af stála skyndi
stríd hinir verra bída.

śídan liópv þeir út allir. Hródný gekk inn med Hiáli ok var þar vm nóttina.

Cap. C.

Dráp brædra Lýtings.

Nú er at segia frá þeim Skarphedni. at þeir stefna vpp til (u) Rangár. Skarphedinn męllti. stavndvm ver her ok hlýdvm ok forvm hliódliga. þvíat ek heyri mannamál vppi med ánni. eda hvart vilit it Helgi eiga vid Lýting einn eda vid brędr hans báda? þeir kvadvz helldr vilia eiga vid Lýting

(s) A. kennt. (t) B. venda þegar i stad. (u) B. þverár.

Lýting einn. í honom er þó veiðrin meiri segir Skarphedinn. ok þikki mer illa ef vndan berr. en ek treysti mer bezt at eigi dragi vndan. til skolv við sva stefna segir Helgi ef við komvmz í ferí at eigi reki vndan. Síðan gengv þeir þangat er þeir heyrðv mannamálit. ok siá hvar þeir Lýtingr erv við (x) lęk einn. Skarphedinn hleypr þegar yfir lękinn ok í melbakkann avðrvm megin. þar stendr Hallgrímr á vppi ok þeir brędr. Skarphedinn hoggr á lęrit Hallgrími sva at þegar tók vndan fótinn. en þrífr Hallkel með annarri hendi. Lýtingr lagði til Skarphedins. Helgi kom þá at ok brá við skilldinvm ok kom þar í lagit. Lýtingr tók vpp stein ok lavst Skarphedinn. ok varð Hallkell lavs. Hallkell leypr þá vpp á melbakkann. ok kemz eigi á vpp annan veg enn hann skýtr niðr kniánvm. Skarphedinn slęmir til hans oxinni rimmvgýgi. ok hoggr í sundr í honom hrygginn. Lýtingr sníðr nú vndan. en þeir Grímr ok Helgi eptir. ok kemr sínv sári hvarr á hann. Lýtingr komz út á ána vndan þeim ok sva til hrossa ok leypir til þess er hann kemr í Vorsabę. Havskvlldr var heima ok finnr hann þegar. Lýtingr sagði honom verkin. slíks var þer ván segir Havskvlldr. þú fórt rasandi miok. ok mvn her sannaz þat sem męlt er. at skamma stvnd verðr hond hoggvi fegin. þikki mer þer se nú ísiávert hvart þú mvnt fá halldit þik eða eigi. Sva var víst segir Lýtingr at ek komvmz navðvgliga í brot. en þó villda ek nú at þú kęmir mer í sętt við Hiál ok sonv hans. ok męttа ek hallda búi mínv. Sva skal vera segir Havskvlldr. Síðan let Havskvlldr savðla hest sinn. ok reið til Bergþórshvols við enn VI. mann. þá vorv synir Hiáls heim komnir ok hofðv lagiz til svefns. Havskvlldr fór þegar at finna Hiál. ok gengv á tal. Havskvlldr męlti til Hiáls. hingat em ek kominn at biðia fyrir Lýtingi mági mínvm. hefir hann stórt afgert við yðr. ravf sętt ok drap son þinn. Hiáll męlti. Lýtingr mvn þikkiaz mikit (y) afráð gollðit hafa í láti brędra sinna. en ef ek geri nokkvrn kost á. þá mvn ek þín láta at nióta. ok mvn ek þer þó segia fyrir sęttina at brędr Lýtings skolv úhelgir fallit hafa. Lýtingr skal ok ekki hafa fyrir sár sín. en bęta Havskvlld fvllvm bótvm. Havskvlldr segir. þat vil ek at þú dęmir.

(x) B. bekk. (y) B. E. afroð.

Hiáll segir. þat mvn ek nú gera sem þú vil. villtv nakkvt segir Havskvlldr at synir þínir se við? Hiáll segir. ekki mvn þá nærr sættinni enn ádr. en hallda mvnv þeir þá sátt sem ek geri. þá mællti Havskvlldr. lúkv við málinv ok sel þú honom grið fyrir sonv þína. Sva skal vera segir Hiáll. þat vil ek segir Hiáll at hann gialldi CC. silfrs fyrir víg Havskvlldar en búi á Sámstodvm. ok þikki mer þó rádligra at hann seli land ok rádiz í brot. en eigi fyrir því. eigi mvn ek riúfa trygdir á honom ne synir mínir. en þikki mer vera mega at nokkvrr rísi sá vpp í sveit at honom se vidsiávert. en ef sva þikkir sem ek gera hann heradzsekian. þá leyfi ek at hann se her í sveit. en hann ábyrgiz mestv til. Sídan fór Havskvlldr heim. þeir vocnvdv Hiálssynir ok spvrdv fodvr sinn hvat komit hefdi? en hann sagdi þeim at Havskvlldr var þar fóstri hans. hann myndi bidia fyrir Lýtingi segir Skarphedinn. Sva var segir Hiáll. þat var segir Grímr illa. ekki myndi Havskvlldr hafa skotid skilldi fyrir hann segir Hiáll. ef þú hefdir drepit hann þá er þer var þat ætlat. telim ver ekki á fodvr varn segir Skarphedinn. Hú er at segia frá því at þessi sætt hellzt med þeim sídan.

Cap. CI.

Frá Sidaskipti ok vtkvama Þángbrandz.

Hofdingia skipti vard í Horvegi. Hákon Jarl var lídinn vndir lok en kominn í stadinn Olafr Tryggvason. vrdv þav (z) orlog Hákonar Jarls at Karkr þræll skar hann á háls á Rimvl í Gavlardal. þat spvrdiz þar med at sídaskipti var ordit í Horegi. hofdv þeir kastad envm forna (a) sid. en Olafr konvngr hafdi kristnad Vestrland Hialltland ok Orkneyiar ok Færeyiar. þá mællto margir sva at Hiáll heyrdi at slíkt væri mikil firn at hafna fornvm átrúnadi. Hiáll sagdi þá. sva lízt mer sem enn nýi átrúnadr mvni vera miklv betri ok sá mvn sæll er þann fær helldr. ok ef þeir menn koma út hingat er þann sid bióda. þá skal ek þat vel flytia. hann fór opt frá avdrvm monnvm einn saman. ok þoldi. þetta id sama havst kom skip

út

(z) B. C. œvilok. (a) B. C. átrúnadi.

út avstr í fiordvm í Berufirdi þar sem heitir Gautavík. hét Þángbrandr stýrimadr. hann var son Vilbaldvrs greifa yr Saxlandi. Þángbrandr var sendr út hingat af Olafi konungi Tryggvasyni at boda trú. med honom fór sá madr Islendzkr er Gudleifr hét. hann var son Ara Másssonar Atlasonar Ulfssonar ens (b) skialga Hognasonar ens hvíta Otrygssonar Oblaupssonar Hiorleifssonar ens kvensama Hordalandz Konungs. Gudleifr var vígamadr mikill ok manna hraustaztr ok hardgerr í ollu. Brædr II. bioggu á Berunesi. hét annarr Þórleifr en annarr Ketill. þeir voru Hólmsteinssynir Ozrarsonar Breiddœlzka. þeir brædr logdu til fund ok bannadu monnum at eiga kaup vid þá. Þetta spurdi Hallr af Sídu. hann bió at Þvattá í Alftafirdi. hann reid til skips vid XXX. manna. hann ferr þegar á fund Þángbrandz ok mœlti til hans. ganga ekki miok kaupin? hann sagdi at sva var. Hú vil ek segia mitt eyrindi segir Hallr. at ek vil bióda ydr ollum heim til mín ok hætta á hvart ek (c) geta keypt fyrir ydr. Þángbrandr þakkadi honum ok fór til Þvattár um hausstit. þat var einn morgin at Þángbrandr var úti snemma. ok let skióta landtialldi ok saung messu í ok hafdi mikit vid. þviat hátíd var mikil. Hallr mœlti til Þángbrandz. í hveria minning helldr þú penna dag? Þángbrandr segir. í minning Michaels hofud Engils. hvat fylgir engli þeim? segir Hallr. margt gott segir Þángbrandr. hann skal meta allt þat er þú gerdir vel. ok er hann sva miskunsamr at hann metr þat allt meira er honum þikkir vel. Hallr mœlti. eiga villda ek hann mer at vin. þat munu mega segir Þángbrandr. ok gefz þú honum þá í dag med gudi. þat vil ek þá skilia til segir Hallr. at þú heitir því fyrir hann at hann se þá (d) fylgivengill minn. því mun ek heita segir Þángbrandr. Tók Hallr þá skírn ok oll hiú hans.

Cap. CII.

Frá ferdum Þángbrandz.

Um varit eptir fór Þángbrandr at boda Kristni ok Hallr med honom. en er þeir komu vestr um Lónsheidi til Stafafellz. þar bió Þórkell.

(b) B. gamla. (c) C. geta kaup. (d) B. gœtzlvengill.

hann męllti mest í móti trúnni ok skoradi Pángbrand á hólm. Þá bar Pángbrandr róðrokross fyrir skiolldinn. ok lavk svo með þeim at Pángbrandr hafdi sigr ok drap Þórkel. þadan fóro þeir til Hornastardar ok gistv í Borgarhavfn fyrir (e) vestan Heinabergssand. þar bió Hilldir enn gamli. hans son var Glúmr er fór til brennv með Flosa. þar tók við trú Hilldir ok hiú hans oll. Þadan fóro þeir til Fellzhverfis ok gistv at Kálfafelli. þar bió Kolr Þórsteinsson frændi Hallz ok tók hann við (f) trú ok hiú hans oll. þadan fóro þeir til Svínafellz. ok tók Flosi prímsigning. en het at fylgia þeim á þingi. þadan fórv þeir vestr til Skógahverfis ok gistv í Kirkivbę. þar bió (g) Svartr Asbiarnarson Þórsteinssonar Ketilssonar ens fíflska. þeir hofdv allir verit kristnir lángfedgar. Eptir þat fóro þeir yr Skógahverfi ok til Hofdabreckv. þá spvrdiz allt vm ferdir þeirra. Madr het Galldrahedinn er bió í Kerlingardal. þar keyptv heidnir menn at honom at hann skylldi deyda Pángbrand ok forvneyti haus. hann fór vpp á Arnarstakksheidi ok efldi þar blót mikit þá er Pángbrandr reid avstan. þá brast í sundr iordin vndir hesti hans. en hann lióp af hestinvm ok komz vpp á bakkann. en iordin svalg hestinn með ollvm reidingi. ok sá þeir hann alldri sídan. Þá lofadi Pángbrandr gvd.

Cap. CIII.

Frá Pángbrandi ok Svdleifi.

Gvdleifr leitar nú Galldrahedins ok finnr hann á heidinni. ok elltir hann ofan at Kerlingardal. ok komz í skotfęri vid hann ok skýtr spiótinv til hans. ok í gegnvm hann. Þadan fórv þeir til Dyrhólma ok áttv þar fund. ok bvdv þar trú ok kristnadiz þar Ingiallr son Þórkels Háeyrartyrdils. þadan fórv þeir til Fliótshlídar ok bodvdv þar trú. þar męlltv mest í móti Vetrlidi skálld ok Ari son haus. ok fyrir þat vagv þeir Vetrlida. ok er þar vm qvedin vísa þessi.

Dvd.

(e) B. avstan. (f) B. prímsigning. (g) C. Svrtr.

Rydfiónar gekk reynir
randa fvdr á landi
(h) bers í bóna fmidiv
balldrs fiktólvm hallda.
fidreynir let fídan
fniallr mordhamar gialla
havdrs í hattar ftepia
hialldr Vetrlida fkálldi.

Þadan fór Þángbrandr til Bergþórshvols ok tók Hiáll vid trú ok oll hiú hans. en þeir Mordr ok Valgardr gengv miok í moti. ok fóru þeir þadan út yfir ár. þeir fóru í Havkadal. ok fkírdu þar Hall. ok var hann þá III. vetr. þadan fór hann til Grímsneſs. þar eſtdi flokk í móti honom Þórvallðr hinn veili. ok fendi ord Ulfi Vggafyni at hann fkylldi fara at Þángbrandi ok drepa hann. ok qvad til hans vífv þeſsa.

Yggs bialfa mon ek Vlfi
endils ok bod fenda
mer er vid ftála ftýri
ftygglavſt fyni Vgga.
at (i) gnýſkúta geitis
godvarg fyrir argan
þann er vid ravgn ofrignir
reki hann ek man annann.

Vlfr qvad adra vífv í móti.

(k) Getkada ek fomz þótt fendi
fann elbodi tanna
hvarfs vid hleypi fkarfi
(l) harbardz veafiardar

þó

(h) B. bers í búna. (i) B. fkúra gęti. (k) A. tekka ek. (l) B. hagbardz.

Þó at ráfáka (m) rękinn
ravng erv mál á (n) gangi
se ek fyrir mínv meini
mínligt flogv at (o) ginna.

ok ętla ek ekki segir hann at vera ginningarfíſl hans. en gęti hann at honom vęri eigi túngan vm hofvt. ok eptir þat fór sendimadr aptr til Þórvalldz ens veila ok sagdi honom ord Ulfs. Þórvalldr hafdi margt manna vm sik ok hafdi þat vid ord at sitia fyrir þeim (p) á Bláſkógaheidi. þeir Þángbrandr ok Svdleifr ridv yr Havkadal. þeir męttv þar manni einvm er reid í móti þeim. spvrdi siá at Sudleifi. ok er hann fann hann. męllti ham. nióta ſkallto Þórgils bródvr þíns at Reykiahólvm. at ek vil gera þer niósn at þeir hafa margar fyrirsátir. ok þat med at Þórvalldr enn veili er med flock sinn vid Heſtlęk í Grímsnesi. ekki ſkolv ver rída at sídr segir Svdleifr til fvndar vid hann. ok snerv þeir sídan ofan til Heſtlękiar. Þórvalldr var kominn yfir lękinn. Svdleifr męllti til Þángbrandz. her er nú Þórvalldr. ok hlavpvm nú at honom. Þángbrandr ſkavt ſpióti í gegnvm Þórvalld. en Svdleifr hió á avxlina ok frá ofan hondina. ok vard þat hans bani. Eptir þat rída þeir á þíng vpp. ok hafdi sva nęr at frændr Þórvalldz mvndv ganga at honom. veittv þeir Hiáll ok avſtfirdingar Þángbrandi. Hiallti Skeggiaſon qvad þá qvidling þenna at logbergi

Spari ek eigi god geyia
grey þikki mer freyia
ę mvn annat tveggia
Odinn grey eda freyia.

Hiallti fór vtan vm ſvmarit ok Gizvrr hvíti. en ſkip Þángbrandz bravt avſtr vid Búlandznes ok het ſkipit (q) víſvnd. þeir Þángbrandr forv allt veſtr vm ſveitir. Steinvor kom ímóti honom módir Skálldrefs. hon bodadi Þángbrandi heidni ok taldi lengi fyrir honom. Þángbrandr þagdi medan hon

(m) B. C. rękim. (n) B. gavngv. (o) B. C. gína.
(p) B. vid. (q) B. víſvndr.

hon talaði. en talaði lengi eptir ok sneri því í villu er hon hafði mælt. hefir þú heyrt þat sagði hon er Þórr bauð Kristi á hólm. ok (r) þorði hann eigi at beriaz við Þór. heyrt hefi ek segir Þángbrandr at Þórr var ecki nema mold ok aska ef guð vildi eigi at hann lifði. Veizto segir hon hverr brotið hefir skip þitt? hvat segir þú til? segir hann. þat mon ek segia þer segir hon.

Bravt fyrir biollu gæti
bond rako val strandar
(s) maugfellandi mellu
móstallz vísund allan.
hlífdit Kristr þá er (t) knýfði
knor (u) málfeta varra
lítt get ek at guð gætti
gylfareins at einu.

Ok enn qvað hon aðra vísu.

Þórr brá þvinnilsdýri
Þángbrandz yr stað laungs
hristi (x) bús ok beysti
barð ok lavst (y) við iorðu
muna skíð (z) um siá síðan
sundfært atals grundar
hregg þvíat hart tók leggia
hánum kennt í (þ) spánum.

Eptir þat skildu þau Þángbrandr ok Steinvor. ok fóru þeir vestr til Bardastrandar.

Æ Cap.

(r) C. treystiz. (s) C. miogfellandi. (t) B. kneyfðut. (u) B. C. málmfeta. B. vorru. (x) B. búss. (y) B. til iarðar. (z) B. á. (þ) B. C. spánu.

Cap. CIV.

Frá Gesti Oddleifssyni.

Gestr Oddleifsson bió í Haga á Barðastrøvnd. hann var manna vitraztr sva at hann sá fyrir orlavg manna. hann gerði veizlv í móti þeim Þángbrandi. þeir fóru í Haga við lx. manna. þá var sagt at þar vęri fyrir CC. heiðinna manna. ok þangat vęri van (a) berserkia þess er Otryggr het. ok voru allir við hann hręddir. frá honom var sagt sva mikit at hann hręddiz hvarki egg ne elld. ok voru heiðnir menn hręddir miok. þá spurði Þángbrandr ef menn villdi taka við trú. en allir heiðnir menn męllto í móti. Kosti mvn ek yðr gera segir Þángbrandr at þer skolvt reyna hvar betri er trúan. ver (b) skolvm vígia II. ellda. skolv þer vígia einn heiðnir menn en ek annan. en enn þriði skal óvígðr vera. en ef berserkrinn hręðiz þann er ek vígða en vaði hina báða. þá skolvt þer taka við trú. þetta er vel męllt segir Gestr. ok mvn ek þessv iáta fyrir mik ok heimamenn mína. ok er Gestr hafði þetta męllt þá tátvðv miklv fleiri. þá var sagt at berserkrinn fęri at brenvm. ok voru þá gervir elldarnir ok brvnnv. tóku menn þá vapn sín ok hlióðv vpp í bekkina ok biðv sva. berserkrinn hlióp inn með vapnvm. hann kemr í stofvna ok veðr þegar þann elldinn er inir heiðnv menn vígðv. ok kemr at elldinvm þeim er Þángbrandr hafði vígt. ok þorir eigi at vaða. ok qvaz brenna allr. hann hoggr sverðinv vpp á bekkinn ok kemr í þvertreit er hann reiddi hátt. Þángbrandr lavst með róðvkrossi á hondina ok varð iartegn sva mikil at sverðit fell yr hendi berserkinvm. þá leggr Þángbrandr sverði fyrir brióst honom. en Oðleifr hió á hondina sva af tók. gengv þá margir at ok dráðv berserkinn. Eptir þat spurði Þángbrandr ef þeir villdi við trú taka? Gestr qvaz þat eitt vm hafa męllt er hann ętlaði at (c) hallda. Þángbrandr skírði þá Gest ok hiú hans oll ok marga aðra. Reðz þá Þángbrandr vm við Gest hvart hann skylldi nokkvt fara í fiorðv vestr. en hann latti þess. qvað þar vera menn harða oll illa viðreignar. en ef þat er ętlat fyrir at trúa þessi skoli viðgangaz. þá mvn á

alþingi

(a) B. C. berserks. (b) B. C. gera ellda þriá. (c) C. efna.

alþíngi í log leidd. ok mvnv þar þá vera allir hofdingiar yr hervðvm. flotta ek á þíngi segir Þángbrandr. ok varð mer þar erfiðligaz vm. þú hefir þó mest atgert segir Gestr þótt avðrvm verði avðit í log at leiða. en þat er sem męllt er. at eigi fellr tre við et fyrsta hogg. Síðan gaf Gestr Þángbrandi góðar giafar. ok fór hann svðr aptr. Þángbrandr fór í Svnnlendingafiórðvng. ok sva til Avstfiarða. hann gisti at Bergþórshvoli. ok gaf Hiáll honom góðar giafir. þáðan reið hann avstr í Alftafiorð tilmóts við Síðvhall. hann let bęta skip sitt ok kollvðv heiðnir menn þat iárnmeis. á því skipi fór Þángbrandr vtan ok Gvðleifr með honom.

Cap. CV.

Frá Gizvri hvíta ok Hiallta.

Þetta sama svmar varð Hiallti Skeggiason sekr á þíngi vm goðgá. Þángbrandr sagði Olafi konvngi frá meingerðvm Islendinga við sik. sagði þá vera sva fiolkvnniga at iorðin sprvngi í svndr vndir hesti hans ok fylgi hestinn. þá varð Olafr konvngr sva reiðr at hann let taka alla Islendzka menn ok setia í myrkvastofv. ok ętladi þá til dráps. þá gengv þeir Gizvrr hvíti at ok Hiallti ok bvðv at leggia sik í veð fyrir þessa menn. ok fara út til Islandz ok boða trú. Konvngr tók þessv vel. ok págv þeir þá alla vndan. Þá bioggv þeir Gizvrr ok Hiallti skip sitt til Islandz ok (d) vrðv snembúnir. þeir tóko land á Eyrvm er x. vikvr vorv af svmri. þeir fengv ser þegar hesta. en fengv menn til at rydia skip sitt. ríða þeir þá við xxx. manna til þíngs ok gerðv þá orð kristnvm monnom at viðbúnir skyllðv vera. Hiallti var eptir at Reydarmúla. þvíat hann hafði spvrt at hann var sekr orðinn vm goðgá. en þá er þeir komv til vellankavtlv ofan frá Giábakka. þá kom Hiallti eptir þeim ok qvaðz eigi vilia sýna þat heiðnvm monnom at hann hręddiz þá. Riðv þá margir kristnir menn í móti þeim ok riðv þeir með fylktv liði á þíng. heiðnir menn hofðv ok fylkt fyrir. ok lagði þá sva ner at allr Þíngheimr myndi beriaz. en þó varð þat eigi.

(d) B. vel reiðfara.

Cap. CVI.

Frá Þórgeiri at Liósavatni.

Þórgeirr het madr er bió at Liósavatni. hann var Tiorfason Þórkelssonar langs. Ketilssonar langháls. módir hans het Þórvnn ok var Þórsteinsdóttir Sigmvndarsonar gnúpa Bárdarsonar. Svdrídr het kona hans. hon var dóttir Þórkels ens svarta yr Hleidrargardi. hans bródir var Ormr toskvbak fadir Hlenna ens gamla yr Savrbę. þeir Ketill ok Þorkell vorv synir Þóris snepils Ketilssonar brimils Ornólfssonar Biornólfssonar Grímssonar Lodinkinna Ketilssonar hęings Hallbiarnarsonar hálftrollz yr Hrafnisto. Kristnir menn tiolldvdv búdir sínar. ok vorv þeir Sizvrr ok Hiallti í Mosfellinga búd. Vm daginn eptir gengv hvarirtveggiv til lavgbergs. ok nefndv hvarir vatta kristnir menn ok heidnir ok savgdvz hvarir yr lavgvm annarra. ok vard þá svo mikit óhlióð at lavgbergi at engi nam mál annars. Sídan gengv menn í brot. ok þótti ollvm horfa til inna mestv (e) vafninga. Kristnir menn tókv ser til logsogvmannz (f) Hall af Síðv. en Hallr fór at finna Þórgeir goda Logsogvmann frá Liosavatni. ok gaf honom til III. merkr silfrs at hann segdi vpp login. en þat var þó ábyrgdarráð er hann var heidinn. Þórgeirr lá dag allan ok breiddi felld á hofvt ser svo at engi madr męlti vid hann. en annan dag gengv menn til logbergs þá beiddi Þórgeirr ser hlióðs ok męlti. Svo lízt mer sem málvm varvm se komit í (g) óńýtt efni ef eigi hafa ein log allir. en ef svndrskipt er lavgvnvm. þá mvn svndrskipt fridinvm. ok mvn eigi vid þat mega búa. Hú vil ek þess spyria kristna menn ok heidna. hvart þeir vilia hafa log þav er ek segi vpp? því iátvdv allir. hann qvaz vilia hafa svardaga af þeim ok festv at hallda. þeir iátvdv því allir. ok tók hann af þeim festv. Þat er vpphaf laga varra sagdi hann at menn skvlv allir vera kristnir her á landi ok trúa á einn gvd fodvr ok son ok anda helgan. en láta af allri skvrdgoda villv. bera eigi út born. ok eta eigi hrossa slátr. skal fiorbavgssok á vera ef víst verdr. en ef leyniliga er med farit þá skal vera vítislavst.

en

(e) B. úefna. (f) B. logmanns. (g) B. úvænt.

en þessi heiðni var avll af nvmin á fárra vetra fresti at eigi skylldi þetta helldr gera á lavn helldr enn opinberliga. hann sagði þá vpp vm drottinsdaga halld ok fostvdaga. ióladaga ok páskadaga. ok allra enna stærstv hátíða. þóttvz heiðnir menn miok sviknir vera. en þá var í log leidd trúan. ok allir menn gervir kristnir her á landi. fara þeir við þat heim af þingi.

Cap. CVII.

Frá Amvnda blinda.

Sá atbvrðr varð III. vetrvm sídarr á þingskálaþingi at Amvndi enn blindi var á þingi Havskvlldzson Hiálssonar. hann let leida sik búða í millvm. hann kom í búð þá er Lýtingr var inni af Sámstodvm. hann lætr leida sik inn í búdina. ok þar fyrir sem Lýtingr sat. hann mællti. er her Lýtingr af Sámstodvm. hvat villtv? segir Lýtingr. ek vil vita segir Amvndi hverio þú vil bæta mer fodvr minn. ek em lavngetinn ok hefi ek við ongvm bótom tekit. Lýtingr mællti. bætt hefi ek víg fodvr þíns fvllvm bótvm. ok tók við fodvrfadir þinn ok fodvrbrædr. en brædr minir vorv ógilldir. ok var bædi at ek hafda illa tilgert. enda kom ek allhart nidr. ekki spyr ek at því segir Amvndi at þú hefir bætt þeim. veit ek at þer ervt sáttir. ok spyr ek at því hverio þú villt mer bæta. Allz ongv segir Lýtingr. eigi skil ek segir Amvndi. at þat mvni rett fyrir gvði sva nær hiarta sem þú hefir mer hoggvit. enda kann ek at segia þer ef ek væri heileygr báðvm avgvm at hafa skyllda ek annathvart fyrir fodvr minn fébætr eda mannhefndir. enda skipti gvð með okkr. Eptir þat gekk hann út. en er hann kom í búdardyrrin. snýz hann innar eptir búdinni. þá lvkvz vpp avgv hans. þá mællti hann. lofadr se drottinn. se ek nú hvat hann vill. eptir þat hleypr hann innar eptir búdinni þar til er hann kemr fyrir Lýting ok havggr með avxi í hofvt honom sva at hon stóð á hamri ok kippir at ser oxinni. Lýtingr fell áfram ok var þegar davðr. Amvndi gengr út í búdardyrrin. ok er hann kom í þav en somv spor sem vpp hofðv lokiz avgv hans. þá lvkvz aptr. ok var hann alla ævi blindr síðan. Eptir þat lætr hann fylgia ser til Hiáls ok sona hans. hann sagði þeim víg Lýtings. ekki má saka þik vm þetta segir Hiáll

þvíat slíkt er miok ákvedit. en vidvorvnar vert ef slíkir atbvrdir verda at stínga eigi af stokki vid þá er sva ner standa. Sídan bavd Hiáll sętt frendvm Lýtings. Havskvlldr Hvítanesgodi átti hlvt at vid frendr Lýtings at þeir tęki (h) bótina. ok var þá lagit mál í gerd ok fellv hálfar bętr nidr fyrir sakastadi þá er hann þótti á eiga. Eptir þat gengv menn til trygda ok veittv frendr Lýtings Amvnda trygdir. Menn ridv heim af þingi. ok er nú kyrt lengi.

Cap. CVIII.

Frá Valgardi hinvm grá.

Valgardr enn grái kom þetta svmar út. hann var þá enn heidinn. hann fór til Hofs til Mardar sonar síns. ok var þar vm vetrinn. hann męlti til Mardar. ridit hefi ek her vm bygdina vída. ok þikki mer eigi mega kenna at en sama se. kom ek á Hvítanes ok sá ek þar búdartoftir margar ok vmbrot mikil. ek kom ok á þingskálaþing. ok sá ek þar ofanbrotna búd vara alla. eda hví sęta firn slík? Mordr svarar. her erv tekin vpp ný godord ok fimtardómslavg. ok hafa menn sagt sík or þingi frá mer ok í þing med Havskvlldi. Valgardr męlti. illa hefir þú lavnat mer godordit er ek fekk þer í hendr er þú fórt sva (i) úmannliga med. vil ek at þú lavnir þeim því at þeim dragi ollvm til bana. en þat er til þess at þú rędir þá saman. ok drepi synir Hiáls Havskvlld. en þar erv margir til eptirmáls vm hann. ok mvnv þá Hiálssynir af þeim (k) málvm drepnir verda. eigi mvn ek þat gert geta segir Mordr. ek skal leggia rádin til segir Valgardr. þú skallt bióda Hiálssonvm heim ok leysa þá í brot med giofvm. en sva fremi skallto rędit í frammi hafa er ordin er vinátta med ydr mikil. ok þeir trúa þer eigi verr enn ser. mátto sva hefna vid Skarphedinn þess er hann tók feit af þer eptir lát Svnnars. mvntv sva fremi taka hofdingskap er þessir erv allir davdir. þessa rádagerd festv þeir med ser at siá skylldi framkoma. Mordr męlti. þat villda ek fadir at þú tękir vid trú. þú ert madr gamall. eigi vil ek þat segir Valgardr. helldr vil ek at þú kastir trúnni ok siá hverso

þá

(h) B. sættvm. (i) B. úmakliga. (k) B. C. savkvm.

þá fari at. Mordr qvaz þat eigi gera mvndv. Valgardr bradt krossa fyrir Merdi ok oll heilog tákn. litlv sídarr tók Valgardr sótt ok andadiz ok var hann heygdr hiá Hofi.

Cap. CIX.

Af Merdi ok Hiálssonvm.

Nokkvrv sídarr reid Mordr til Bergþórshvols. ok fann þá Skarphedinn. hann sló á mikit fagrmęli vid þá ok taladi hann dag allan. ok qvaz vid þá margt vilia eiga. Skarphedinn tók því ollv vel. en qvad hann ekki leitad hafa fyrr. Sva gerdiz at hann kom ser í sva mikla vinattv vid þá at hvarigvm þótti rád rádit nema vid adra rediz vm. Hiáli þótti iamnan íllt er hann kom þangat. ok fór sva tafnan at hann amadiz vid. Einhveriv sinni var þat at Mordr kom til Bergþórshvols. Mordr męllti til þeirra Hiálssona. Veizlv hefi ek þar stofnat ok ętla ek at drekka erfi eptir fodvr minn. en til þeirrar veizlv vil ek bioda ydr Hiálssonvm ok Kára. ok því heita at þer skvlvt eigi giafalavst í bravt fara. þeir hetv at fara. ferr hann nú heim ok býr veizlvna. hann bavd þangat morgvm bóndvm. ok var veizla sú fiolmenn. koma þangat Hiálssynir ok Kári. Mordr gaf Skarphedni gvllsylgiv mikla. en Kára silfrbellti. en Grími ok Helga gódar giafir. þeir koma heim ok hrósa giofvm þessvm ok sýna Hiáli. hann sagdi at þeir myndv fvllv keypt hafa. ok hyggit at því at þer lavnit eigi því sem hann myndi villa.

Cap. CX.

Frá rógi Mardar Valgardzsonar.

Litlv sídarr hofdv þeir heimbod med ser Hiálssynir ok Havskvlldr. ok bvdv þeir fyrr Havskvlldi. Skarphedinn átti hest brúnan IIII. vetra gamlan będi mikinn ok siáligan. hann var gradr ok hafdi ekki verit framleiddr. þann hest gaf Skarphedinn Havskvlldi ok med merhrysi II. allir gáfv þeir Havskvlldi giafir ok męllty til vinattv. Sídan bavd Havskvlldr

heim

þeim heim í Oſsabę. ok let marga fyrir boðsmenn vera ok mikit fiolmenni. hann hafði látið taka ofan ſkála ſinn. en hann hafði útibúr III. ok voru þar búnar upp hvílur í. þeir koma þar allir er hann hafði boðit. Veitzlan fór allvel fram. ok er menn ſkylldu heim fara. valdi Havſkvlldr monnum góðar giafir ok fór á leið með Hiálſsonum. Sigfúſsynir fylgðu honum ok fiolmennit allt. męllto hvarir at ongir ſkylldu á millum þeirra komaz. Hokkoru ſíðarr kom Morðr í Oſsabę. ok kallaði Havſkvlld til máls við ſik. þeir gengu á tal. Morðr męlti. mikill mannamunr verðr með yðr Hiálſsonum þú gaft þeim góðar giafir. en þeir gafu þer giafir með miklu ſpotti. hvat fęrir þú til þeſs? ſegir Havſkvlldr. þeir gafu þer heſt er þeir kollvðu (l) vanfola. ok gerðu þat til ſpoz við þik. þviat þú þóttir þeim ok úreyndr. ek kann ok þat at ſegia þer at þeir avſunda þik um góðorðit. tók Skarphedinn þat upp á þingi er þú komt eigi til þings á ſimtardóms ſtefnu. ętlar Skarphedinn ok alldri lavſt at láta goðorðit. Eigi er þat ſatt ſegir Havſkvlldr. ek tók við á leiðmóti (m) í havſt. Hiáll hefir því vollðit þá ſegir Morðr. þeir rufu ok ſegir Morðr ſętt á Ęhtingi. ekki ętla ek þat þeim at kenna ſegir Havſkvlldr. Eigi munu męla í móti því ſegir Morðr. þá er þit Skarphedinn fórvð avſtr at Markarflióti. fell ox undan bellti honum. ok hafði hann ętlat at drepa þik. þat var ſegir Havſkvlldr viðarox hans. ok ſá ek er hann let vndir bellti ſer. ok er þer þat Morðr ſva ſkiótt frá mer at ſegia ſegir Havſkvlldr. at þú ſegir alldri ſva íllt frá Hiálſsonum at ek muna því trúa. en þótt því ſe at ſkipta ok ſegir þú ſatt at annathvart ſe at ek drepa þá eða þeir mik. þá ſkal ek miklu hellðr þola dauða af þeim en veita þeim neitt mein. en þú ert maðr at verri er þú hefir þetta męllt. Síðan fór Morðr heim. Hokkoru ſíðarr ferr Morðr at finna Hiálſsonu. hann talar margt við þá brędr ok Kára. Sagt er mer ſegir Morðr at Havſkvlldr hafi męllt at þú Skarphedinn hafir roſit ſętt á Ęhtingi. en ek varð þeſs víſs at honum þóttir þú hafa haft við hann fiorráð er þit fórut til Markarfliózę. en þó þikki mer þav eigi minni fiorráð er hann bauð þer til heimboðs ok ſkipaði þer í útibúr þat er firſt var húſum. ok var þar borinn

at

(l) C. Váfola. (m) C. á havſti.

at vidr alla nóttina. ok ętladi hann at brenna ydr inni. en þat bar vid at Hogni Gvnnarsson kom vm nóttina. ok vard þá ekki af því at þeir gengi at. þvíat þeir hręddvz hann. síðan fylgdi hann þer á leid ok mikill flokkr manna. þá ętladi hann þer adra atgavngv at veita ok setti til Grana Gvnnarsson ok Gvnnar Lambason at vega at þer. en þeim vard billt ok þordv þeir eigi á þik at ráda. En er hann hafdi þetta talat. þá męllto þeir fyrst í móti. en þar kom at þeir trúdv. ok gerdvz þá í fáleikar af þeirra hendi til Havskvlldar ok męllto ngr ekki vid hann hvar sem þeir fvndvz. en Havskvlldr gaf þeim lítid tillęti. ok fór sva fram vm hríd. Havskvlldr fór avstr til Svínafellz vm havstid at heimbodi. ok tók Flosi vel vid honom. Hilldigvnnr var þar ok. Flosi męllti til Havskvlldar. þat segir Hilldigvnnr mer at fáleikar se miklir med ydr Hiálsvnvm ok þikki mer þat illa. ok vil ek bióda þer at þú ridir eigi vestr. ok mvn ek fá þer bústad í Skaptafelli. en ek mvn senda Þórgeir bródvr minn at búa í Ósabę. þá mvnv þat męla svmir segir Havskvlldr. at ek fliia þadan fyrir hręzlv sakir. ok vil ek þat eigi. þá er þat líkara at stór vendrędi leidi af segir Flosi. illa er þat þá segir Havskvlldr. þvíat helldr villda ek vera ógilldr enn margir hlyti illt af mer. Havskvlldr bióz heim fám nóttvm síðarr. en Flosi gaf Havskvlldi skarlatz skikkiv. ok var hladbúin í skavt nidr. Reid Havskvlldr heim í Ósabę. er nú kyrt vm hríd. Havskvlldr var sva vinsęll at fáir vorv hans úvinir. en in sama er óþykkt med þeim allan vetrinn. Hiáll hafdi tekit til fóstr son Kára er Þórdr het. hann hafdi ok fóstrad Þórhall son Asgríms Ellidagríms-sonar. Þórhallr var ravskr madr ok hardgerr í ollv. hann hafdi nvmit sva lavg at hann var enn þridi mestr lagamadr á Islandi. Hú varar snemma vm varit. ok fęra menn nidr korn sín.

Cap. CXI.

Frá Merdi ok Hiálssonvm.

Þat var einn dag at Mordr kom til Bergþórshvols. þeir gengv þegar á tal Hiálssynir ok Kári. Mordr rędir Havskvlld at vanda sínvm ok hefir nú enn margar nýiar sogvr. ok eggiar einart Skarphedinn ok þá at

drepa Havskvlld. ok qvad hann mvndv verda skiótara ef þeir feri eigi þegar at honom. gera skal þer kost á þessv segir Skarphedinn ef þú villt fara med oss ok gera at nokkvt. þat vil ek til vinna segir Mordr. ok bvndv þeir þat med fastmælvm ok skylldi hann þar koma vm kvelldit. Bergþóra spvrdi Hiál. hvat tala þeir úti? ekki em ek í rádagerd med þeim segir Hiáll. sialldan var ek þá frákvaddr er en góvv vorv rádin. Skarphedinn lagdiz ekki nidr vm kvelldit ok ekki brædr hans ne Kári. Þessa nótt ena somv kom Mordr ofanverda Valgardzson ok tóku þeir vapn sín Hiálsynir ok Kári ok ridv í brot. þeir fóru þar til er þeir komv í Osabæ ok bidv þar hiá gardi nokkvrvm. vedr var gott ok sól vpp komin.

Cap. CXII.

Dráp Havskvlldar Hvítanesgoda.

Í þenna tíma vacnadi Havskvlldr Hvítanesgodi. hann fór í Klædi sín ok tók yfir sik skikkivna Flosanavt. hann tók kornkippv ok sverd í adra hond ok ferr til gerdifins. ok sár nidr korninv. þeir Skarphedinn hofdv þat mællt med ser at þeir skylldv allir á honom vinna. Skarphedinn spratt vpp vndan gardinvm. en er Havskvlldr sá hann villdi hann vndan snúa. þá lióp Skarphedinn at honom ok mællti. hird eigi þá at hopa á hæl Hvítanesgodi. ok hoggr til hans ok kom í hofvdit ok fell hann á knein. Havskvlldr mællti þetta vid er hann fell. gvd hiálpi mer en fyrirgefi ydr. hliópv þeir þá at honom allir ok vinv á honom. Eptir þat mællti Mordr. rád kemr mer í hvg. hvert er þat? segir Skarphedinn. þat er ek mvn fara heim fyrst. en sídan mvn ek fara vpp til Griótár ok segia þeim tídindin ok láta illa yfir verkinv. en ek veit víst at Þórgerdr mvn bidia mik at ek lýsa víginv. ok mvn ek þat gera. þvíat þeim mega þat mest málaspell verda. ek mvn ok senda mann í Osabæ. ok vita hverso skiótt þav taki til ráda. ok mvn sá spyria þar tídendin. ok mvn ek láta sem ek taka af þeim. fardv sva med víst segir Skarphedinn. þeir brædr fóru heim ok Kári. ok er þeir komv heim sogdv þeir Hiáli tídindin. hormvlig tídindi erv þetta segir Hiáll. ok er slíkt illt at vita þvíat þat er satt at segia at sva fellr mer þetta nær vm

trega.

trega. at mer þętti betra at hafa látiđ II. sonv mína ok lifđi Havskvlldr. þat er nokkvr varkvnn segir Skarphedinn þú ert madr gamall. ok er ván at þer falli nęr. eigi er þat síđr enn elli segir Hiáll at ek veit gerr enn þer hvat eptir mvn koma. hvat mvn eptir koma? segir Skarphedinn. davđi minn segir Hiáll. ok konv minnar ok allra sona minna. hvat spár þú fyrir mer? segir Kári. erfitt mvn þeim veita at ganga í móti giptv þinni. þvíat þú mvnt þeim ollvm (n) dręgari verđa. Siá einn hlvtr var sva at Hiáli fell sva nęr at hann mátti alldri óklavkkvandi vm tala.

Cap. CXIII.

Frá Hilldigvnni ok Merđi Valgarđzsyni.

Hilldigvnnr vaknađi ok fann at Havskvlldr var í brotv yr (o) rúminv. hon męlti. harđir hafa dravmar verit ok eigi gódir. ok leitiđ þer at honom Havskvlldi. þeir leitvđv hans vm bęinn ok fondv hann eigi. þá hafđi hon klędda sik. fer hon þá ok II. menn međ henni til (p) gardzins. finna þav þar Havskvlld veginn. þar kom þá ok smalamadr Marđar Valgarđzsonar. ok sagđi henni at þeir Hiálssynir hefđi farid nedan þadan. ok kallađi Skarphedinn á mik. ok lýsti vígino á hond ser. Karlmannligt verk vęri þetta segir hon ef einn madr hefđi at verit. hon tók skikkivna ok þerđi međ blódit allt. ok vafđi þar í blódlifrarnar. ok bravt sva saman ok lagđi í kistv nidr. Hú sendi hon mann vpp til Griótár at segia þangat tídendin. þar var Mordr fyrir ok hafđi sagt ádr tídendin. þar var ok kominn Ketill yr Mork. Þórgerđr męllti til Ketils. nú er Havskvlldr davđr sem vid vitvm. ok mvn þú nú hverv þú hętz þá er þú tókt hann til fóstrs. þat má vera segir Ketill at ek hafa ęrit morgv heitiđ þá. þvíat ek ętlada ekki at þessir dagar mvndv verđa sem nú ervo ordnir. enda em ek vid vant vm kominn. þvíat náit er nef avgvm. þar er ek á dóttvr Hiáls. hvart villtv segir Þórgerđr at Mordr lýsi vígino? eigi veit ek þat segir Ketill. þvíat fleirvm þikki mer sem illt leiđi af honom enn gott. en þegar er Mordr taladi vid

(n) B. C. driúgari. (o) B. hvílvnni. (p) B. C. gerdissins.

Ketil. þá fór honvm sem avdrvm at sva þótti sem Mordr mvndi honom vera trúr. ok vard þat ráð þeirra at Mordr skylldi lysa víginv ok búa mál at ollv til þings. fór Mordr þá ofan í Osabæ. þangat komv IX. búar þeir er næst bivggv vetfangi. Mordr hafdi X. menn med sér. hann sýnir búvm sár Havskvlldar ok nefnir vatta at benivm. ok nefnir mann til hvers sárs nema eins. þat let hann eigi sem hann visi hverr því hefdi sært. en því hafdi hann sialfr sært. en hann lysti víginv á hendr Skarphedni. en sárvm á hendr brædrvm hans ok Kára. Sídan qvaddi hann heiman vetfangs búa IX. til alþingis. eptir þat reid hann heim. hann fann nær alldri Hialsson en þá styggt þá er þeir fvndvz. ok var þat ráðagerdir þeirra. Víg Havskvlldar spvrdiz vm allar sveitir ok mælltiz illa fyrir. þeir Hialssynir fóru at finna Asgrim Ellidagrímsson ok badv hann lidveizlv. þess megv þer van vita segir hann at ek mvn ydr veita at ollvm envm stærrvm málvm. en þó segir mer þúngt hvgr vm málin. þvíat margir erv til eptirmáls. ok mæliz víg þetta allilla fyrir vm allar sveitir. Hú fara Hialssynir heim.

Cap. CXIV.

Ættartala Svdmvndar ríka.

Madr er nefndr Svdmvndr hinn ríki er bió á Modrvvollvm í Eyiafirdi. hann var Eyiolfsson Einarssonar Avdvnarsonar rotins Þórólfssonar Smiors Þórsteinssonar skrofa Grímssonar Kambans. Módir Svdmvndar het Hallbera dóttir Þóroddz hiálms. en módir Hallberv het Reginleif dóttir Sæmvndar ens Svdreyska. vid þann er kend Sæmvndarhlíd í Skagafirdi. Módir Eyiólfs fodvr Svdmvndar var Valgerdr Avnólfsdóttir. módir Valgerdar var (q) Valbiorg. hennar módir var Jórvnn en óborna dóttir Osvalldz konvngs hins helga. Módir Einars fadvr Eyiólfs var Helga dóttir Helga hins magra er nam Eyiafiord. Helgi var son Eyvindar Austmannz. módir Helga var Raforta dóttir Kiarvals Ira konvngs. módir Helgv dóttvr Helga var Þórvnn (r) hyrna dóttir Ketils

flatnefs

(q) B. Vilborg. C. Valborg. (r) C. kyrna.

flatnefs Biarnarsonar bvnv Grimssonar hersis or sogni. módir Grims var Hervor. en módir Hervarar var Þórgerdr dóttir Háleygs konongs af Hálogalandi. Þórlavg het kona Gvdmvndar ens ríka dóttir Atla ens ramma Eilífssonar arnar Bárdarsonar(s) Jalsketilssonar Refssonar Skídasonar ens gamla. Herdis het módir Þórlavgar dóttir Þórdar at Hofda Biarnarsonar hyrdvsniors Hróalldzsonar Hródlavgssonar hryks Biarnarsonar Járnsídv Ragnarssonar Lodbrokar Sigvrdarsonar hrings Randvessonar (t) Radbardzsonar. Módir Herdísar dóttvr Þórdar var Þorgerdr Skídadóttir hennar modir var Fridgerdr dottir Kiarfals Jra konongs. Gvdmvndr var hofdingi mikill. avdigr at fe. hann hafdi med ser C. hióna. hann sat yfir virdingv allra hofdingia fyrir nordan (u) land. sva at somir letv bústadi sína. en soma tók hann af lífi. en somir letv godord sín fyrir honom. ok er frá honom komit allt et mesta mannval á landinv Oddaverjar ok Stvrlvngar (x) ok Hvamverjar ok Fliótamenn ok Ketill hyskvp ok margir enir mestv menn. Gvdmvndr var vinr Asgríms Ellidagrímssonar. ok gtladi hann þar til lidveizlv.

Cap. CXV.

Frá Snorra goda ok ætt hans.

Snorri het madr er kallaðr var godi. hann bió at Helgafelli áðr Gúdrún Osvífrsdóttir keypti at honom landit. ok bió hon þar til elli. en Snorri fór þá til Hvamsfiardar ok bió í Sælingsdals túngv. Þórgrímr het fadir Snorra ok var son Þórsteins Þorskabíts Þórólfssonar mostraskeggs Ornolfssonar fiskreka. en Ari enn fróði segir hann vera son Þórgils reydarsídv. Þórolfr mostraskegg átti Osku dóttvr Þórsteins ens ravda. módir Þórgríms het Þóra dóttir Oleifs feilans Þórsteinssonar ravda. Oleifssonar hvíta Ingialldzsonar Helgasonar. en módir Ingialldz het Þóra dóttir Sigvrdar Orms í Avga Ragnarssonar Lodbrókar. en módir Snorra

(s) B. Jarlz Ketilssonar Refs. (t) B. Rodbertzsonar. (u) C. ernadals heidi. (x) C. ok Þórvardr Þorarinsson.

goda var Þórdis Súrsdóttir systir Sisla. Snorri var vinr mikill Asgríms Ellidagrímssonar ok ętladi hann þar til lidveitslv. Snorri var vitrastr madr á Islandi þeirra er eigi vorv forspáir. hann var gódr vinvm sínvm en grimmr óvinvm. í þenna tíma var þingreid mikill yr ollvm fiórdvngvm. ok hofdv menn morg mál tilbúin.

Cap. CXVI.

Frá Flosa Þórdarsyni.

Flosi spyrr víg Havskolldar. ok fęr honom þat mikillar áhyggiv ok reidi. ok var hann þó vel stilltr. honom var sagdr málatilbúnadr sá sem hafdr hafdi verit eptir víg Havskolldar ok lagdi hann fátt til. hann sendi ord Halli á Sídv mági sínvm ok Lióti syni hans at þeir skylldv fiolmenna miok til þings. Liótr þótti bezt hofdingia efni avstr þar. honom var þat fyrirspád ef hann ridi III. svmvr til þings ok kęmi heill heim at þá myndi hann verda mestr hofdingi í ętt sinni ok ellztr. hann hafdi þá ridit eitt sumar til þings en nú ętladi hann annat. Flosi sendi ord Kol Þórsteinssyni ok Glúmi syni Hilldis ens gamla (x) Geirleifssonar Avnvndarsonar toskvbaks ok Modolfi Ketilssyni. ok rídv þeir allir til móts vid Flosa. Hallr het ok at fiolmenna miok. Flosi reid þar til er hann kom í Kirkivbę til (y) Svarz Asbiarnarsonar. þá sendi Flosi eptir Kolbeini Egilssyni bródvrsyni sínvm (z) ok kom hann þar. þadan reid hann til Hofdabrekkv. þar bió Þórgrímr skravti son Þórkels ens fagra. Flosi bad hann rída til alþingis med ser. en hann iátadi ferdinni ok męllti til Flosa. Optarr hefir þú gladari verit bóndi enn nú. ok er þó nokkvr varkvnn á þótt sva se. Flosi męllti. þat hefir nú víst at hendi borid er ek mynda gefa til mína eigv alla at þat hefdi eigi framkomit. er ok illv korni til sád. enda mvn íllt af gróa. þadan reid hann vm Arnarstaksheidi ok á Sólheima vm kvelldit. þar bió Lavdmvndvr

(x) B. Geirolfssonar Asmvndarsonar C. Geirleifi sini Avnvndar toskvbaks. (y) B. Svartz. (z) C. ok Modolfi Ketilssyni ok Kol Þorsteinssyni ok komv þeir allir til hans.

mondr Vlfsson. en hann var vinr mikill Flosa ok var hann þar um nóttina. en um morgninn reið Lodmondr með honom í Dal. þar bió Rvnólfr son Ulfs Ørgoda. Flosi męllti til Rvnólfs. her mvnv ver hafa sannar sogvr vm víg Havskvlldar Hvítanesgoda. ertv mađr sannorđr ok kominn nęr frett. ok mvn ek því trúa ollv er þú segir mer frá hvat til saka hefir ordit með þeim. Rvnólfr męllti. ekki þarf þat ordvm at fegra at hann hefir meirr enn saklavss veginn verit. ok er hann ollvm monnom harmdavđi. þikkir ongvm iafnmikit sem Hiáli fóstra hans. þá mvn þeim verđa íllt til lidveitzlv manna segir Flosi. ok eptir męlanda sva mvn þat segir Rvnólfr ef ekki dregr til. hvat er nú at gert? segir Flosi. nú ervv qvaddir búar ok lýst víginv. segir Rvnólfr. hverr gerđi þat? segir Flosi. Mordr Valgardzson segir Rvnólfr. (a) hve (b) trútt mvn þat? segir Flosi. skyllđr er hann mer segir Rvnólfr. en þó mvn ek satt frá honom segia at fleiri hlióta íllt af honom enn gott. þess vil ek nú biđia þik Flosi at þú gefir ró reiđi ok takir þat vpp er minst vandręđi standi af. þvíat Hiáll mvn góđ bođ bióđa ok ađrir enir beztv menn. Flosi męllti. Ríđ þú þá til þings Rvnólfr. ok skvlv mikit þín orđ męga vid mik nema til verra dragi enn vera skylldi. Síđan hęttv þeir talinv. ok het Rvnolfr ferđinni. Rvnólfr sendi orđ Hafri envm spaka frędna sínvm. hann reiđ þegar þangat. Flosi reiđ þadan í Osabę.

Cap. CXVII.

Frá Flosa ok Hilldigvnni

Hilldigvnnr var úti ok męllti. nú skvlv allir heimamenn mínir vera úti er Flosi ríđr í garđ. en konvr skvlv rędsta húsin ok tiallda ok búa Flosa avndvgi. Síđan reiđ Flosi í túnit. Hilldigvnnr sneri at honom ok męllti. kom heill ok sęll frędndi. ok er fegit ordit hiarta mitt tilkvamv þinni. her skvlv ver segir Flosi (c) eta dagverđ ok ríđa síđan. þá vorv bvndnir hestar þeirra. Flosi gekk inn í stofvna ok settiz niđr. ok kastadi í pallinn vndan ser háfętinv ok

(a) B. hverſv trúir þú honom. (b) C. trygt. (c) C. mataz.

ok mælti. hvarki em ek Konungr ne Jarl. ok þarf ekki at gera háseti undir mer. ok þarf ekki at spotta mik. Hilldigunnr var nærstadd ok mælti. þat er illa ef þer mislíkar. þvíat þetta gerdum ver af heilum hug. Flosi mælti. ef þú hefir heilan hug vid mik þá mun sialft lofa sik ef vel er. enda mun sialft lasta sik ef illa er. Hilldigunnr hló kalldahlátr ok mælti. ekki er enn mark at. nærr munu vid gangaz enn áðr lýkr. hon settiz niðr hiá Flosa ok toludu þav lengi hliótt. Síðan voru borð tekin. en Flosi tók (d) lavgar ok lið hans. Flosi hugdi at (e) handklædinu. ok var þat ravfar einar ok nunit til annars (f) endans. hann kastadi í bekkinn ok villdi eigi þerra ser á. ok reist af borddúkinum. ok þerdi ser þar á ok kastadi til manna sinna. Síðan settiz Flosi undir borð ok bad menn eta. þá kom Hilldigunnr í stafu ok gekk fyri Flosa ok greiddi hárid frá avgum ser ok gret. Flosi mælti. skapþúngt er þer nú frændkona. er þú grætr. en þó er þat vel er þú grætr góðan mann. hvert eptirmæli skal ek af þer hafa. segir hon. eda lidveizlu? Flosi mælti. sækia mun ek mál þitt til fullra laga. eda veita til þeirra sætta er góðir menn siá at ver sem vel sæmdir af í alla stadi. hon mælti. hefna myndi Havskulldr þín ef hann ætti eptir þik at mæla. Flosi svaradi. eigi skortir þik grimmleik ok seð er hvat þú villt. Hilldigunnr mælti. minna hafdi misgert Arnorr Ornólfsson yr Forsárskógum vid Þórð Freysgoda fodur þinn. ok vagu bræðr þínir hann á Skaptafellzþíngi Kolbeinn ok Egill. Hilldigunnr gekk þá fram í skálann ok lauk upp kistu sinni. tók hon þá upp skikkiuna Flosanaut. ok í þeirri hafdi Havskulldr veginn verit ok hafdi hon þar vardveitt í blódit allt. hon gekk þá innar í stofuna med skikkiuna. hon gekk þegiandi at Flosa. þá var Flosi mettr ok afborit af borðinu. Hilldigunnr lagdi yfir Flosa skikkiuna. undi þá blódit um hann allan. hon mælti há. þessa skikkiu gaf þú Flosi Havskulldi. ok vil ek nú gefa þer aptr. var hann í þessi veginn. skýt ek því til guds ok góðra manna at ek særi þik fyrir alla krapta Kristz þíns. ok fyrir manndóm ok karlmennzku þína at þú hefnir þeirra allra sára sem hann hafdi á ser dauðum. eda heit hvers manns níðingr ella. Flosi kastadi af ser skikkiunni ok rak í fáng henni ok mælti. þú ert et mesta forad.

ok

(d) C. handlavgar. (e) C. þerrunni. (f) C. iadarsins.

ok villdir at ver tękim þat vpp er ollvm oss gegnir verst. ok ero kavlld qvennaráð. Flosa brá svo við at hann var í andliti stvndvm sem blóð. en stvndvm favlr sem (g) grass. en stvndvm blár sem hel. þeir Flosi riðv í brot. hann reið til holltavaðs ok bíðr þar Sigfússona ok annarra sinna manna. Ingialldr bió at Kelldvm bróðir Hróðnýiar móðvr Havskvlldar Hiálssonar. þav vorv born Havskvlldar hins hvíta Ingialldzsonar ens sterka Geirfinnzsonar ens ravða Solvasonar (h) Þórsteinssonar berserkiabana. Ingialldr átti Þraslavgv dottvr Egils Þórðarsonar Freysgoða. móðir Egils var Þraslavg dóttir Þórsteins Titlings. móðir Þraslavgar var Vnnr dottir (i) Eyvindar karpa. Flosi sendi orð Ingialldi at hann kęmi til hans. Ingialldr fór þegar við enn xv. mann. þeir vorv allir heimamenn hans. Ingialldr var mikill maðr ok styrkr ok fálátr ok enn hravstazti karlmaðr. ok fedrenge góðr við vini sína. Flosi fagnaði honom vel ok męllti til hans. mikill vandi er kominn at hendi oss mágvm. ok er nú vant úr at ráða. bið ek þik at þú skiliz eigi við mitt mál fyrr en lýkr yfir vandrędi þessi. Ingialldr męllti. við vant em ek vm kominn fyrir teingða sakir við Hiál ok sonv hans ok annarra stórra lvta er her hvarfa í milli. Flosi męllti. þat ętlada ek þá er ek gipta þer bróðvrdóttvr mína. at þú hętz mer því at veita mer at hverio máli. þat er ok líkazt segir Ingialldr at ek gera svo. en þó vil ek nú heim ríða fyrst. ok þaðan til þings.

Cap. CXVIII.

Frá Flosa ok Merði ok Sigfússonvm.

Sigfússynir spvrðv at Flosi var við holltavað. ok riðv þangat til móts við hann. ok var þar Ketill yr Mork ok Lambi bróðir hans Þorkell ok Morðr Sigfússynir. Sighvatr bróðir þeirra ok Lambi Sigvrðarson ok Svnnarr Lambason ok Grani Svnnarsson. Vebrandr Hámvndarson. Flosi stóð vpp í móti ok fagnaði þeim gladliga. þeir gengv fram at ánni. Flosi

(g) B. nárr. (h) C. Svnnsteinsonar. (i) B. Karlhofða C. Eyvindar karfa systir Modolfs ens Spaka.

hafdi af þeim sannar sogvr ok skildi þá ekki á ok Rvnólf yr Dal. Flosi męllti til Ketils yr Mork. þik qved ek at þessv. hverſv hardſnúinn ertv á þetta mál eda adrir Sigfússynir? Ketill męllti. þat villda ek at sęttir yrdi med oss. en þó hefi ek svarit eida at skiliaz eigi vid þessi mál fyrr en yfir lýkr med nokkvrv móti ok leggia líf á. Flosi męllti. drengr ertv gódr. ok er slíkvm monnom allvel farit. þeir tókv bádir senn til orda Grani Gvnnarsson ok Gvnnarr Lambason. sektir vilivm ver at framkomi ok mannrád. Flosi męllti. eigi er rádit at będi se at vid kiósim ok deilim. Grani męllti. þat var mer þá í hvg er þeir drapv Práinn vid markarfliót en sídan Havskvlld son hans at ek mynda alldri sęttaz vid þá heilvm sáttvm. þvíat ek villda vera þar giarna er þeir vęri allir drepnir. Flosi męllti. setid hefir þú sva nęr at þú męttir hafa hefnt þessa ef þú hefdir haft til þrek ok karlmennzku. þikki mer sem þess beidiz þú nú ok margir adrir er myndir mikit fe til gefa at þú hefdir eigi vrdit vid staddr. se ek þat gerla þótt ver drepim Hiál eda sonv hans. þá erv þeir sva mikilsháttar menn. ok stórędtadir at þar myn sva mikit eptirmál verda at ver mvnvm fyrir margs mannz kne ganga verda ok bidia oss lids ádr ver komim oss í sętt ok or þessvm vanda. megit þer ok sva til ętla at þeir mvnv margir snavdir er ádr eigv stór fe. en svmir mvnv láta będi feit ok lífit. Mordr Valgardzson reid til fvndar vid Flosa. ok qvaz rída vilia til þings med honom med ollv lidi sínv. Flosi tók þvi vel ok hóf bónord vid hann at hann skylldi gipta Rannveigv dóttvr sína Starkadi er bió at Stafafelli bródvrsyni Flosa. Sekk Flosa þat til at hann þóttiz sva ráda vndir sik trúnad hans ok fiolmenni. Mordr tók vęnliga á ok veik vndir Sizvr hvíta. ok bad tala vm á þingi. Mordr átti Þórkavtlv dóttvr Sizvrar hvíta. Þeir Mordr ok Flosi ridv bádir saman á þing ok tolvdv alla daga. ok visi engi þeirra rádagerd.

Cap. CXIX.

Vm vidrtal Hiáls ok Skarphedins.

Miáll męllti vid Skarphedinn. hveria rádagerd hafit þer nú fyrir ydr brędr ok Kári? Skarphedinn męllti. lítt rekivm ver dravma til flestra lvta.

lvta. en þer til at segia þá mvnv ver ríða í Túngv til Asgríms Ellidagrímssonar. ok þadan til Þings. en hvat ętlar þú vm ferð þína fadir? Hiáll segir. ríða mvn ek til Þings þviat þat er sómi minn at skiliaz eigi vid ydvart mál medan ek lifi. vęntir mik þess at margir verpi þar góðvm orðvm á mik ok niótid þer mín en gialldit hvergi. Þar var Þórhallr Asgrímsson fóstri Hiáls. þeir Hiálssynir hlógv at honom er hann var í kasti mórendv ok spvrðv hve lengi hann ętladi at hafa þat? hann svaradi. kastad skal ek því hafa þá er ek á at męla eptir fóstra minn. Hiáll męllti. þá mvntv bezt gefaz er mest liggr vid. þeir bioggvz allir heiman þadan ok vorv nęr xxx. manna ok riðv þar til er þeir komv til Þiórs ár. þá komv þeir (k) eptir frændr Hiáls Þórleifr krákr ok Þórgrímr enn mikli. þeir vorv synir Hollta-Þóris. ok bvðv lid sitt Hiálssonvm ok atgongv. ok þeir þágv þat. ríða þá allir saman yfir Þiórs á. ok þar til er þeir komv á Laxár bakka ok œia þar ok kom þar til móts vid þá Hiallti Skeggiason. ok tókv þeir Hiálssynir þegar tal med ser ok tolvðv lengi hliótt. Hiallti męllti. þat mvn ek sýna iafnan at ek em ekki myrkr í skapi. Hiáll hefir bedit mik lidveizlv. hefi ek ok í gengit ok heitid honom (l) mínv lidsinni. hefir hann ádr sellt mer lavn ok morgvm avðrvm í heilrędvm. Hiállti segir Hiáli allt vm ferðir Flosa. þeir sendv Þórhall í Túngv fyrir at segia Asgrími at þeir mvndv þangat vm kvelldit. Asgrímr bióz þegar vid. ok var úti er Hiáll reid í tún. Hiáll var í blárri kápv ok hafði þófahavtt á havfði ok taparoxi í hendi. Asgrímr tók Hiál af hesti ok bar hann inn ok setti hann í (m) sęti. síðan gengv þeir inn allir Hiálssynir ok Kári. Asgrímr gekk þá út. Hiallti villdi snúa í bravt ok þótti þar ofmargt vera. Asgrímr tók í tavmana ok qvað hann eigi skylldi ná í bravt at ríða. ok let taka af hestvm þeirra. ok fylgði Hiallta inn ok setti hann hiá Hiáli. en þeir Þórleifr sátv á annan bekk ok menn þeirra. Asgrímr settiz á stól fyrir Hiál ok spvrði. hverso segir þer hvgr vm mál var? Hiáll segir. helldr þúngliga. þviat mik vggir at her mvni eigi gęfvmenn í hlvt eiga. en þat villda ek vinr at þú sendir eptir ollvm þingmonnom

(k) B. móts vid þá. (l) B. mínvm tœnadi. (m) B. C. háseti.

þínom ok ríðir til þings með mer. þat hefi ek ætlat segir Asgrímr. ok þvi mvn ek heita þer með at yr yðrvm málvm mvn ek alldri ganga meðan ek fæ nokkvra menn með mer. en allir þokkvðv honom þeir er inni vorv ok qvaðv slíkt drengiliga mællt. þar vorv þeir vm nóttina. en vm daginn eptir kom þar allt lið Asgríms. Síðan ríða þeir allir saman þar til er þeir koma á þing vpp (n) ok tiallda búðir sínar.

Cap. CXX.

Lidsbón Asgríms ok Hiálssona.

Flosi var þá kominn á þing ok skipadi alla búð sína. Rvnolfr skipadi Dalveriabúð en Mordr Rangæingabúð. Hallr af Síðv var lengzt kominn avstan en nær ekki annarra manna. Hallr af Síðv hafði þó fiolmennt miok. ok fór þegar í lið með Flosa ok bað hann sætta ok fridar. Hallr var vitr maðr ok góðgiarn. Flosi svaradi avllv vel ok tók þó lítið af. Hallr spvrði hverir honom hofðv lidsinni heitið. Flosi nefndi til Mord Valgardzson ok qvaz hafa bedit dóttvr hans til handa Starkaði frænda sínvm. Hallr qvað góðan kost í henni. en qvað allt illt við Mord at eiga. ok mvntv þat reyna áðr þessv þingi se lokit. síðan hættv þeir talinv. þat var einnhvern dag at þeir Hiáll ok Asgrímr tolvðv lengi hliótt. þá spratt Asgrímr vpp ok mællti til Hiálssona. Ganga mvnv ver ok leita oss vina at ver verðim eigi bornir oflíði. þvíat þetta mál mvn verða sótt með kappi. Asgrímr gekk þá út ok næst Helgi Hiálsson. þá Kári Solmvndarson. þá Grímr Hiálsson. þá Skarphedinn. þá Þórhallr. þá Þórgrímr mikli. þá Þórleifr krákr. þeir gengv til búðar Sizvrar hvíta ok inn í búðina. Sizvrr stóð vpp í móti þeim ok bað þá sitia ok drekka. Asgrímr segir. (o) eigi veit þannig við ok skal þetta ekki á mútr mæla. hveria lidveizlv skal ek þar eiga er þú ert frændi? Sizvrr mællti. þat mvndi Jórvnn systir min ætla at ek mvnda eigi vndan skeraz þer at veita. skal ok svá vera nú ok optarr at eitt skal yfir okkr ganga.

Asgrímr

(n) E. ok vorv áðr tiallðadar búðir þeirra. (o) E. eigi er þannig við vaxit.

Asgrimr þakkadi honom ok gekk í brot sidan. þá spurdi Skarphedinn. hvert skylv ver nú ganga? Asgrímr segir. til búdar Ölvusinga. sídan gengv þeir þángat. Asgrímr spurdi hvart Skapti Þóroddzson vœri at búd? honom var sagt at hann var þar. gengv þeir þá inn í búdina. Skapti sat á palli innom ok fagnadi Asgrími. hann tók því vel. Skapti bavd Asgrimi at sitia hiá ser. Asgrimr qvaz skamma dvavl eiga myndv. en þó er vid þik eyrindit. lát heyra þat segir Skapti. ek vil bidia þik lidsinnis at þú veitir at málvm varvm. Hitt hafda ek œtlad segir Skapti at ekki myndi koma vandrœdi ydvr í hibýli mín. Asgrímr segir. illa er slíkt mœlt at verda monnom þá síst at lidi er mest liggr vid. hverr er sá madr segir Skapti er IIII. menn ganga fyrir mikill madr ok favlleitr ógœfusamligr hardligr ok travllzligr? hann svarar. Skarphedinn heiti ek segir hann. ok hefir þú sed mik iafnan á þúngi. en vera mvn ek því vitrari en þú at ek þarf eigi at spyria hvat þú heitir. þú heitir Skapti Þóroddzson. en fyrr kalladir þú þik borstakoll þá er þú hafdir drepit Ketil yr Ellvv. gerdir þú þer þá koll ok bar tiorv í hofvt þer. sídan keyptir þú at þrœlvm at rista vpp iardarmen ok skreid þú þar vndir vm nóttina. sídan fórtv til Þórólfs Loptzsonar á Eyrvm ok tók hann vid þer ok bar þik út í miolsekkivm sínvm. Eptir þat gengv þeir Asgrímr úr. Skarphedinn spurdi. hvert skylvm ver nú ganga? til búdar Snorra Goda segir Asgrímr. Sídan gengv þeir til búdar Snorra. þar var einn madr úti fyrir búdinni. Asgrímr spurdi hvart Snorri vœri í búd? sá sagdi at hann vœri þar. Asgrímr gekk inn í búdina ok þeir allir. Snorri sat á palli. Asgrímr gekk fyrir hann ok qvaddi hann vel. Snorri tók honom blídliga ok bad hann sitia. Asgrímr qvaz þar skamma dvol myndv eiga. en vid þik er erindit. Snorri bad hann segia þat. Asgrímr mœllti. ek villda at þú fœrir til dóma med mer ok veittir mer lid. þvíat þú ert vitr ok framkvœmdar madr mikill. þúngt ganga oss nú málaferlin segir Snorri godi. ok draga sik nú fram miok margir í móti oss. ok erv ver því travdir at taka vandrœdi annarra í adra fiórdvnga. Varkvnn er þat segir Asgrímr þvíat þú árt oss ekki (p) varlavnat. Veit ek at þú ert gódr drengr segir Snorri. ok vil ek því

(p) B. vandlavnat.

heita þer at ek skal hvergi í móti þer vera. ok eigi veita lið úvinum þínum. Asgrímr þakkadi honum. Snorri godi mælti. hverr er sá madr er IIII. ganga fyrir savlleitr ok skarpleitr ok glottir við tonn. ok hefir avri reidda vm avxl? Hedinn heiti ek segir hann. en sumir menn kalla mik Skarphedinn avllv nafni. eda hvat villtv fleira til mín tala. Snorri godi mælti. þat at þú þickir mer madr harðligr ok mikilfengligr. en þó get ek at þrotin se þín en mesta gæfa. ok skamt get ek eptir þinnar ævi. Vel er þat segir Skarphedinn. þviat þá skvlld eigv allir at giallda. en þó er þer meiri navðsyn at hefna fodvr þíns. en spá mer slíkar spár. margir hafa þat mælt ádr segir Snorri. ok mvn ek ekki við slíkv reiðaz. Eptir þat gengv þeir út. ok fengv þar avngva lidveizlv. þadan fórv þeir til búdar Skagfirdinga. þá búð átti Hafr inn Audgi. hann var son Þórkels Eiríkssonar yr Goddolvm Geirmvndarsonar Hróalldzsonar Eiríkssonar (q) Arðvmskeggia er felldi (r) Griótgarðr í Soknardal í Noregi. Móðir Hafrs het Þórvnn ok var dóttir Asbiarnar Myrkárskalla Hrosbiarnarsonar. þeir Asgrímr gengv inn í búdina. Hafr sat í miðri búdinni ok taladi við mann. Asgrímr gekk at honom ok heilsadi á hann. hann tók því vel ok bavð honom at sitia. Asgrímr mælti. hins villda ek bidia þik attú veittir mer lið ok mágvm mínvm. Hafr svaradi skiótt. ok qvaz ekki taka mvndv vndir vandræði þeirra. En þó vil ek spyria hverr sá er inn savlleiti er IIII. menn ganga fyrir. ok sva illiligr sem gengim se út or siávar havmrvm. Skarphedinn mælti. hirð ekki þú þat milki þinn hverr ek em. þviat ek mvn þora þar fram at ganga er þú sitr fyrir ok mvnda ek alllítt hræðaz þótt slíkir sveinar væri á gotv minni. Er þer ok skylldra at sækia Svanlavgv systvr þína. er Eydís iárnsaxa ok þav stediakollr tókv í bravt or híbýlvm þínvm. ok þordir þú ekki at at hafa. Asgrímr mælti. Gavngvm út. ekki er her van lidveizlv. Síðan gengv þeir til Modrvellinga búdar ok spvrðv hvart Svðmvndr inn riki væri í búdinni? en þeim var sagt at hann var þar. þeir gengv þá inn í búdina. háseti var í miðri búdinni ok sat þar Svðmvndr Riki. Asgrímr gekk fyrir

(s)

hann

(q) B. avrðigskeggia. (r) C. Griótgarð. (s) A. mióki.

hann ok qvaddi hann. Svdmvndr tók honom vel ok bavd honom at sitia. Asgrímr mællti. eigi vil ek sitia. en bidia vil ek þik lidsinnis. þvíat þú ert kappsamr ok mikill havfdingi. Svdmvndr mællti. ekki skal ek móti þer vera. en ef mer sýniz at veita þer lid. þá mvnv vid vel mega tala vm þat sídarr ok tók á ollv vel. Asgrímr þakkadi honom ord sín. Svdmvndr mællti. madr er sá einn í lidi ydrv er ek hefi horft á vm hríd. ok líkr mer (t) ógvrligri flestom monnvm þeim er ek hefi sed. hverr er sá? segir Asgrímr. fiórir ganga fyrir er hann segir Svdmvndr iarpr á hár ok favllitadr. mikill voxtvm ok ernligr. ok sva skiótligr til karlmennzku at helldr villda ek hans fylgi hafa en x. annarra. ok er þó madrinn úgæfvsamligr. Skarphedinn mællti. veit ek at þú þickiz til mín mæla. ok er eigi einn veg farit ógæfv okkarri. ek hefi ámæli af vígi Havskvlldar Hvítanes goda. sem varkvnn er. en þeir gerdv illmæli vm þik Þórkell Hákr ok Þórir Helgason. ok hefir þú af því (u) ina mestv skapravn. gengv þeir þá út. Skarphedinn mællti þá. hvert skvlv ver nú ganga? til Liósvetninga búdar segir Asgrímr. þá búd hafdi tialldat Þórkell hákr. hann var son Þórgeirs goda Tiorfasonar Þórkelssonar langs. en módir (x) Þórgeirs var Þórvnn Þórsteinsdóttir Signvndarsonar gnúpa Bárdarsonar. Módir Þórkels háks het Svdrídr. hon var dóttir Þórkels ins svarta or Hleidrargardi Þórissonar snepils (y) Brimilssonar Arnolfssonar Biornolfssonar Grímssonar lodinkinna Ketilssonar heings Hallbiarnarsonar halftrollz. Þórkell hákr hafdi verit vtan ok framit sik í avdrvm londvm. hann hafdi drepit spellvirkia avstr á Jamtaskógi. sídan fór hann avstr í Svídiód. ok fór til lags (z) med Savrkvi karli ok herivdv þeir í Avstrveg. en fyrir avstan Balagardz sídv átti Þórkell at sækia þeim vatn eitt kvelld. þá mætti hann finngalkni ok vardiz því lengi. en sva lavk med þeim at hann drap finngalknit. þadan fór hann avstr í Adalshsiv. þar va hann at flogdreka. Sídan fór hann aptr til Svídiódar ok þadan til Noregs ok sídan út til Islandz. ok let hann gera þrekvirki þessi (þ) yfir lokhvílv sinni.

ok

(t) B. C. úlikr. (u) B. C. ámæli. (x) C. Þorkels.
(y) C. Ketilssonar Brimils. (z) B. vid Savlva karla.
(þ) B. fyrir.

ok á stóli fyrir háseti sínv. hann bardiz ok á Liósvetningaleid vid Svdmvnd inn Ríka med brædrvm sínvm. ok hofdv Liósvetningar sigr. gerdv þeir sídan illmæli vm Svdmvnd Þórir Helgason ok Þórkell hákr. Þórkell mællti sva at sá væri eingi á Islandi at hann myndi eigi ganga til einvígis vid ef þyrfti eda á hæl hopa fyrir. var hann fyrir því kalladr Þórkell hákr at hann eirdi avngv hvarki í ordvm ne verkvm vid hvern sem hann átti.

Cap. CXXI.

Frá Skarphedni ok Þórkatli hák.

Asgrímr ok þeir felagar gengv til búdar Þórkels háks. Asgrímr mællti þá til felaga sinna. þessa búd á Þórkell hákr kappi mikill. ok væri oss mikit vndir at ver fengim lidsinni hans. skvlv ver her til gæta í alla stadi þvíat hann er einlyndr ok skapvandr. vil ek nú bidia þik Skarphedinn at þú letir ekki til þín taka vm tal vart. Skarphedinn glotti at ok var sva búinn at hann var í blám kyrtli ok í blárendvm brókvm ok vppháfa svarta skúa á fótvm. hann hafdi silfrbellti vm sik ok avxi þá í hendi er hann hafdi drepit Þráinn med ok hann kallabi rimnvgæi ok tavrgvbúklara ok silkihlad vm havfvt. ok greitt hárit aptr vm eyrvn. hann var allra manna (a) hermannligaztr. ok kendv því hann allir menn (b). hann gekk sem honom var skipat ok hvarki fyrr ne sídar. þeir gengv nú inn í búdina innanverda. Þórkell sat á midivm palli ok menn hans alla vega út í frá honom. Asgrímr qvaddi hann. Þórkell tók því vel. Asgrímr mællti til hans. til þess ervm ver hingat komnir at bidia þik lidveizlv attú gangir til dóma med oss. Þórkell mællti. hvat mvnv þer þvrfa minnar lidveizlv þar sem þer gengvt til Svdmvndar. ok myndi hann heita ydr lidi sínv. Ekki fengv ver hans lidsinni segir Asgrímr. Þórkell mællti. þá þótti Svdmvndi úvinsællt vera málit. ok mvn sva ok vera. þvíat slík verk hafa verst verit vnnin. ok veit ek eigi hvat þer hefir til gengit hingat at fara at þú ætladir at ek mynda vera úhlvtvandari en Svdmvndr ok mynda ek vilia fylgia at rongv máli.

Asgrímr

(a) B. erniligaſtr. (b) B. úſeinn C. úſenan.

Asgrímr þagnadi þá ok þótti þúngt fyrir. Þórkell mælti. hverr er sá enn mikli ok enn (c) ferligi er IIII. menn ganga fyrir. favlleitr ok skarpleitr ógæfusamligr ok illmannligr? Skarphedinn mælti. ek heiti Skarphedinn segir hann. ok er þer (d) skyldlavst at velia mer hædiyrdi saklavsom manni. hefir mik alldri þat hent at ek hafa kúgat favdvr minn ok bariz vid hann sem þú gerdir vid þinn favdvr. hefir þú ok lítt ridit til alþíngis eda (e) starfad í þíngdeilldvm. ok mvn þer kríngra at hafa liósaverk at búi þínv enn at oxará í fásinniny. er þer ok (f) nærr at stanga or tavnnvm þer (g) razgarnarendann merarinnar er þú átt ádr þú reitt til þings. ok sá smalamadr þinn ok vndradiz þat er þú gerdir slíka fúlmennzku. Þórkell spratt þá vpp af mikilli reidi ok þreif sax sitt ok mælti. þetta sax fekk ek í Svídiódv ok drap ek enn mesta kappa. en sídan va ek margan mann med. ok þegar ek nái til þín skal ek reka þat í gegnvm þik. ok skallto þat hafa fyrir fáryrdi þín. Skarphedinn stód med reidda oxina ok glotti vid ok mælti. þessa oxi hafda ek í hendi þá er ek líop XII. álna yfir Markarfliót. ok va ek Práinn Sigfússon. ok stódv þeir átta fyrir ok fekk engi þeirra fáng á mer. hefi ek ok alldri sva reidt vapn at manni at eigi hafi vid komit. sídan hratt hann þeim frá brædrvm sínom ok Kára mági sínom. ok ód fram at Þórkeli. Skarphedinn mælti þá. gerdv nú annathvart Þórkell hákr at þú slídra saxit ok set nidr. eda ek keyri oxina í hofvt þer. ok klýf þik í herdar nidr. Þórkell settiz þá nidr ok slídradi saxit. ok hafdi hvarki ordit á fyrir honom ádr ne sídan. þeir Asgrímr gengv þá út. Skarphedinn mælti. hvert skylom ver nú ganga? Asgrímr svaradi. heim til búdar varrar. þá favrv ver bónleidir til búdar segir Skarphedinn. Asgrímr mælti þá. margstadar hefir þú verit helldr ordhvass. en her er Þórkell átti hlvt at þikki mer þú þat eitt hafa á hann leikit er makligt er. Gengv þeir þá heim til búdar sinnar ok savgdv Hiáli frá ollv sem gerst. hann mælti. (h) búid dragi til.

(c) B. drengiligi C. feiknligi. (d) C. skylldvlavst. (e) B. stadit. (f) B. C. skylldara. (g) B. arzgarnarendann. (h) B. bvd C. mvn eigi arka at avdnv nú til hvers sem draga vill.

þess sem vera vill. Svðmvndr inn ríki spvrði nú hvers farit hafði með þeim Skarphéðni ok Þórkatli ok mællti svá. kvnnigt er yðr hvers farit hefir með oss Liósvetningvm. ok hefi ek alldri farit iafnmikla skom ne sneypv fyrir þeim sem nú fór Þórkell fyrir Skarphéðni. ok er þetta allvel orðit. Hann mællti þá til Einars þverœings bróðvr sins. þú skal fara með ollv liði minv ok veita Hiálssonvm þá er dómar fara út. en ef þeir þvrfv liðs við annat svmar. þá skal ek siálfr veita þeim lið. Einarr iátaði því. ok let segia Asgrími. Asgrímr mællti. ólíkr er Svðmvndr flestvm mannvm at havfðingskap. ok sagði síðan Hiáli.

Cap. CXXII.

Af mála tilbúnaði.

Annan dag eptir fvndvz þeir Asgrímr ok Sizvrr hvíti Hiallti Skeggiason ok Einarr Þverœingr. þar var þá ok Mordr Valgarðzson. hann hafði þá látið af hondvm (i) sokina ok sellt í hendr Sigfússonvm. þá mællti Asgrímr. þik qveð ek at þessv fyrstan Sizvrr hvíti ok Hiallti ok Einarr. at ek vil segia yðr í hvert efni komit er málvm þessvm. yðr mvn þat kvnnigt at Mordr hefir sótt málit. en svá er við vaxit at Mordr hefir verit at vígi Havskvlldar ok sert hann því sári er engi var til nefndr. sýniz mer sem þetta mál mvni ónýtt vera fyrir lagasakir. þá vilivm ver þat frambera þegar segir Hiallti. Þórhallr Asgrímsson mællti. þat er ekki ráð at eigi fari þetta leynt allt þar til er dómar fara út. hverir skiptir þat? segir Hiallti. Þórhallr mællti. ef þeir vitv nú þat þegar at rangt hafi verit tilbúit málit. þá megv þeir svá biarga sokinni at senda mann heim af þingi. ok stefna heiman til þings. en kveðia búa á þingi ok er þá rett sótt málit. Vitr maðr ertv Þórhallr. segia þeir. ok skal þín ráð hafa. Eptir þetta gekk hverr til sinnar búðar. Sigfússynir lýstv sokvm at logbergi ok spvrðv at þingfesti ok heimilisfangi. en (k) fostvnóttina skylldv fara út dómar til sóknar. er nú kyrt þingit þar til. Margir leitvðv vm sættir með þeim. ok var Flosi erfiðr en

aðrir

(i) B. C. sóknina. (k) B. friádagsnótt.

adrir þó (l) miklv ordfleiri ok þótti óvęnliga horfa. Hú kemr at því sem dómar skylldv útfara favstv kvelldit. Seck þá allr þingheimr til dóma. Flosi stód sunnan at Rangęingadómi ok lid hans. þar var med honom Hallr af Sídv ok Rvnólfr or Dal sonr Vlfs Argoda ok adrir þeir sem Flosa hofdv lidi heitid. en nordan at Rangęingadómi stódv þeir Asgrímr Ellidagrímsson ok Tizvrr hvíti Hiallti Skeggiason ok Einarr Þveręingr. en Hiálssynir vorv heima vid búd ok Kári ok Þórleifr kráka ok Þorgeirr skorargeirr ok Þórgrímr mikli. þeir sátv allir med vapnvm. ok var þeirra flokkr óárenniligr. Hiáll hafdi bedit dómendr at ganga í dóminn. Sigfússynir sękia nú málit. þeir nefndv vatta ok bvdv Hiálssonvm at lýda til eidspiallz síns. sídan vnnv þeir eid. þá savgdv þeir fram savk. þá letv þeir frambera lýsíngar vętti. þá bvdv þeir búvm í setv. þá bvdv þeir til rvdningar vm qvidinn. þá stód vpp Þórhallr Asgrímsson ok nefndi vatta ok vardi lýriti qvidbvrdinn. fann þat til at sá hafdi lýst sokinni er sannir lagalestir vorv á ok sialfr var útlagi. Til hvers męlir þú þetta? segir Flosi. Þórhallr męllti. Mordr Valgardzson fór til vígs Havskvlldar med Hiálssonvm. ok sęrdi hann því sári er engi madr var tilnefndr þá er vattar vorv nefndir at benivm. megvt er eigi í móti męla at ónýtt se málit.

Cap. CXXIII.

Frá sęttargerd þeirra Flosa ok Hiáls.

Niáll stód þá vpp ok męllti. þess bid ek Hall af Sídv ok Flosa ok alla Sigfússonv ok alla vara menn at þer gangit eigi í brot ok heyrit mál mitt. þeir gerdv sva. hann męllti þá. Sva sýniz mer sem mál þetta se komit í ónýtt efni. ok er þat at líkindvm. þvíat af illvm rótvm hefir vpprvnnit. vil ek ydr þat kvnnigt gera at ek vnna meira Havskvlldi enn sonvm mínvm. ok er ek spvrda at hann var veginn þótti mer slavkt et sętazta liós avgna minna. ok helldr villda ek mist hafa allra sona minna ok lifdi hann. nú bid ek þik Hallr af Sídv ok Rvnolfr or Dal. Hiallti Skeggiason ok Einar

(l) B. erfidri miklv.

Þverǫing ok Hafr inn spaka at ek ná at sǫttaz á víg Havskvlldar fyrir hond sona minna. ok vil ek at geri vm þeir er bezt erv til fallnir. þeir Sizvrr ok Hafr ok Einarr taladi sitt eyrindi hverr þeirra ok bádv Flosa sǫttar ok hetv honom sinni vinattv í móti. Flosi svaradi þá allv vel. en het þo eigi. Hallr af Sídv mǫllti þá til Flosa. villtv nú efna ord þín ok veita mer bęn mína er þú hefir ádr heitid mer þá er ek kom vtan Þórgrími syni Digrketils frænda þínvm er hann hafdi vegit Halla inn ravda. Flosi mǫllti. Veita vil ek þer mágr þvíat þú mvnt þess eins bidia at mín sǫmd se þá meiri en ádr. Hallr mǫllti. þá vil ek at þú sǫttiz skiótt ok látir góda menn gera vm ok kavpir þú þer sva vinátty gódra manna. Flosi mǫllti. þat vil ek ydr kvnnigt gera at ek vil gera fyrir ord Hallz mágs míns ok annarra enna beztv drengia at hann geri vm ok enir beztv menn af hvarra lidi lavgliga til nefndir. þikki mer Hiáll makligr vera at ek vnna honom þess. Hiáll þakkadi honom ok þeim ollvm ok adrir þeir er hiá vorv ok kvadv Flosa vel farit hafa. Flosi mǫllti. Hú vil ek nefna mína giordarmenn. nefni ek fyrstan Hall mág minn. Avzvr frá Breidá (m) Svrt Asbiarnarson or Kirkivbę. Modolf Ketilsson. hann bió þá í Asvm. Hafr inn spaka ok Rvnolf or Dal. ok mvn þat einmǫllt at þessir se bezt tilfallnir af ollvm mínvm monnvm. bad hann nú Hiál nefna sína gerdarmenn. Hiáll stód þá vpp ok mǫllti. Til þessa nefni ek fyrstan Asgrím Ellidagrímsson ok Hiallta Skeggiason. Sizvr hvíta. Einar Þverǫing. Snorra goda ok Svdmvnd inn ríka. Sídan tókvz þeir í hendr Hiáll ok Flosi ok Sigfússynir. ok handsaladi Hiáll fyrir alla sonv sína ok Kára mág sinn þat sem þessir XII. menn dǫmdi. ok mátti sva atkveda at allr þingheimr yrdi þessv feginn. vorv þá sendir menn eptir Snorra ok Svdmvndi. þvíat þeir vorv í búdvm sínvm. var þá mǫllt at dómendr skylldv sitia í logrettv. en allir adrir gengi í bravt.

Cap. CXXIV.

Frá dómendvm.

Snorri godi mǫllti sva. nú erv ver her XII. dómendr er málvm þessvm er til skotit. vil ek nú bidia ydr alla at ver hafim avngva trega í málvm

(m) B. Svart.

málvm þessvm sva at þeir megi eigi sáttir verda. Svdmvndr mælti. vilid er nokkvt heradsektir gera eda vtanferdir? Angva segir Snorri. þviat þat efnaz opt illa. ok hafa menn fyrir þat drepnir verit ok ordit úsáttir. en gera vil ek (n) fesett sva mikla at engi madr hafi dýrri verid her á landi enn Havskylldr. hans ord mælltvz vel fyrir. Sídan tavlvdv þeir vm málit ok vrdv eigi ásáttir hverr fyrst skylldi vppkveda hversv mikil fesekt vera skylldi. ok kom sva at þeir hlvtvdv vm ok hlavt Snorri vpp at kveda. Snorri mælti. Ekki mvn ek lengr yfir þessv sitia. mvn ek nú segia ydr hvat mitt ákvædi er. at ek vil Havskvlld bæta láta þrennvm manngiolldvm. en þat erv sex hvndrvd silfrs. skvlvt er nú atgera ef ydr þikkir ofmikit eda oslítid. þeir svavrvdv at þeir skylldv hvergi atgera. þat skal ok fylgia at her skal allt feit vppgiallda z á þinginv. þá mælti Gizvrr hvíti. þetta þikki mer varla vera mega þviat þeir mvnv hafa lítinn einn hlvt at giallda fyrir sik. Svdmvndr inn ríki mælti. ek veit hvat Snorri vill. þat vill hann at ver gefim til allir gerdarmenn slíkt sem varr er drengskapr til. ok mvn þar þá margr eptir gera. Hallr af Sídv þakkadi honom ok qvaz giarna vilia til gefa sem sá er mest gæfi til. iátvdv því þá allir gerdarmenn. Eptir þat gengv þeir í bravt. ok rædv þat med ser at Hallr skylldi segia vpp giordina at lavgbergi. eptir þat var ríngt ok gengv allir menn til lavgbergs. Hallr af Sídv stód vpp ok mælti. Mál þat er ver hofvm gert vm havfvm ver ordit vel ásáttir. ok hofvm ver gert sex hvndrvd silfrs. skvlv ver giallda vpp helminginn gerdarmenn. ok skal her allt vppgiallda z á þinginv. En þat er bænarstadr minn til allrar alþýdv at nokkvrn hlvt gefi til fyrir gvds sakir. því svorvdv allir vel. nefndi Hallr þá vatta at gerdinni at hana skylldi engi riúfa mega. Hiáll þakkadi þeim gerdina. Skarphedinn stód hiá ok þagdi ok glotti vid. gengv menn þá frá logbergi ok til búda sinna. en gerdarmenn bárv saman í búanda kirkivgardi fe þat sem þeir hofdv heitid til at leggia. Hiálssynir selldv fram fe þat er þeir hofdv ok sva Kári ok var þar C. silfrs. Hiáll tók þat fe er hann hafdi. ok var þat annat C. silfrs. sídan var fe þetta borit allt saman í logrettv. ok gafv menn þá sva mikit til at

(n) B. fesekt.

ongvan penning vantadi á. Hiáll tók þá silkisleðvr ok bóta ok lagdi á rúgvna ofan. Síðan mælti Hallr til Hiáls at hann skylldi ganga eptir sonvm sínvm. en ek mvn ganga eptir Flosa ok veiti nú hvarir odrvm trygdir. Hiáll gekk þá heim til búdar sinnar ok mælti til sona sinna. nú er málvm varvm komit í gott efni. ver ervm nú menn sáttir. en fe allt komit í einn stad. skvlv nú hvarirtveggiv ganga til ok veita avdrvm grid ok trygdir. vil ek þess nú bidia ydr sonv mína at þer spillit í ongv vm. Skarphedinn stravk vm ennit ok glotti vid. Ganga þeir nú allir til logretto. Hallr gekk til móts vid Flosa ok mælti. gakto nú til lavgretto. þviat nú er feit allt vel af hendi golldit ok saman komit í einn stad. Flosi bad þá Sigfússonv ganga til med ser. gengv þeir þá út allir. þeir gengv avstan. Hiáll gekk vestan at logretto ok synir hans. Skarphedinn gekk á (o) mebalpallinn ok stód þar. Flosi gekk í logretto at hyggia at fenv ok mælti. þetta fe er bædi mikit ok gott ok vel af hondvm greitt sem ván er at. síðan tók hann vpp sleðvrnar ok veifdi ok spvrdi hverr þær mvndi hafa til gefit? en engi svaradi honom. í annat sinn veifdi hann sleðvnvm. ok spvrdi hverr til mvndi hafa gefit? ok hló at. ok svaradi honom engi. Flosi mælti þá. hvart er at engi ydvar veit hverr þenna búning hefir att? eda þori þer eigi at segia mer? Skarphedinn mælti. hvat ætlar þú hverr til hafi gefit? Flosi mælti. ef þú vill þat vita þá mvn ek segia þer. at ek ætla at til hafi gefit fadir þinn karlinn skegglavsi. þviat margir vita eigi er hann siá hvart hann er helldr kona eda karlmadr. Skarphedinn mælti. slíkt er illa mælt at sneida honom afgomlvm er engi hefir ádr til ordit dvgandi manna. megit er þat ok vita at hann er karlmadr. þviat hann hefir sonv átt vid konv sinni. hafa fáir varir frændr legit úbættir hiá gardi varvm sva at ver hafim eigi hefnt. Síðan tók Skarphedinn til sín sleðvrnar. en kastadi brókvm blám til Flosa. ok qvad hann þeirra meirr þvrfa. Flosi mælti. hví mvn ek þeirra meirr þvrfa? Skarphedinn mælti. því þá ef þú ert brúdr Svínfellsáss sem sagt er hveria ina nívndv nótt at hann geri þik at konv. Flosi hratt þá fenv. ok qvaz þá ongvan penning hafa skylldv af. qvad þá vera skylldv annathvart. at

(o) C. midpallinn.

at Havskvlldr skylldi vera ógilldr. ella skylldv þeir hefna hans. Villdi þá Flosi engi grið selia ok engi taka. ok mælti til Sigfússsona. Savngvm ver nú heim. eitt skal yfir oss líða alla. Síðan gengv þeir heim til búðar. Hallr mælti. havllzti miklir ógæfvmenn eigv her í hlvt at. þeir Hiáll ok synir hans gengv heim til búðar. Hiáll mælti. nú kemr þat fram sem mer sagði lavngv hvgr vm at oss mvndi púngt falla þessi mál. Eigi er þat segir Skarphedinn. þeir megv alldri sækia oss at landzlogvm. þá mvn þat fram koma segir Hiáll er ollvm oss mvn verr gegna. þeir menn tavlvðv vm er gefit hofðv feit at þeir mvndv í brot taka. Svðmvndr inn ríki mælti. þá skom kýs ek mer eigi til handa at taka þat aptr er ek gef hvarki her ne annarstaðar. vel er þetta mælt savgðv þeir. villdi þá ok engi í brot taka. Snorri goði mælti. þat er mitt ráð at Sizvrr hvíti ok Hiallti Skeggiason varðveiti feit til annars alþingis. segir mer svo hvgr vm at eigi mvni langt líða áðr til mvni þvrfa at taka þessa fiár. Hiallti tók ok varðveitti helming fiárins. en Sizvrr svmt. gengv menn þá heim til búða sinna.

Cap. CXXV.

Rádin atfavr vid Hiál ok sonv hans.

Flosi stefndi avllvm sínvm mvnnvm vpp í Almannagiá. ok gekk þangat sialfr. þá vorv þar komnir allir hans menn ok vorv þat x. tigir manna. Flosi mælti til Sigfússona. hversv veiti ek ydr þá at málvm þessvm at ydr se skapfelligazt. Svnnarr Lambason mælti. Ekki líkar oss fyrr en þeir brœðr erv allir vegnir Hiálssynir. Flosi mælti. því vil ek heita Sigfússonom at skiliaz eigi fyrr við þetta mál en aðrir hvarir hníga fyrir avðrvm. vil ek ok þat vita hvart nokkvrr er sá her at oss vili eigi veita at þessv máli. en allir qváðvz honom veita vilia. Flosi mælti. Sangi nú allir til mín ok sveri eiða at engi skeriz or þessv máli. þá gengv allir til Flosa ok svorðv honom eiða. Flosi mælti. ver skvlvm ok allir hafa handtak at því at sá skal hafa fyrirgiort fe ok fiorvi er or þessv máli gengr fyrr enn yfir lýkr. Þessir vorv hofðingiar með Flosa. Kolr son Þórsteins breiðmaga bróðvrson Hallz af Síðv. Hróallðr Avzvrarson frá Breiðá Avzvrr Avvndarson tavskvbaks.

Þórsteinn

Þórsteinn inn fagri Gerleifsson. Glúmr Hilldisson. Modolfr Ketilsson. (p) Þórir son Þórdar Illvgasonar or Mavratúngv. frændr Flosa Kolbeinn ok Egill. Ketill Sigfússon ok Mavrdr bródir hans. Ingiallr frá Kelldvm. Þórkell ok Lambi. Grani Gvnnarsson. Gvnnarr Lambason ok Sigvrdr bródir hans. Hróarr (q) frá Hrómvndarstodvm. Flosi mællti til Sigfússona. Takit er ydr nú hofdingia þann er ydr þikkir bezt tilfallinn. þviat einhverr mvn þvrfa at vera fyrir málinv. Ketill or Mork svaradi. ef vndir oss brædr skal koma kiorit þá mvnv ver þat skiótt kiósa at vndir þik falli sá vandi. helldr þar margt til þess. þú ert mádr ættstórr ok hofdingi mikill (r) harddrægr ok vitr. virdv ver ok sva at þú setiz fyrir vara navdsyn í málit. Flosi mællti. þat er líkazt at ek iátvmz vndir þetta sem bæn ydvr stendr til. mvn ek nú ok ágveda hveria atferd ver skvlvm hafa ok er þat mitt rád at hverr madr ridi heim af þingi ok siái vm bú sitt í sumar medan (s) tavddr manna erv vndir. ek mvn ok heim rída ok vera heima í sumar. en drottinsdag þann er (t) VIII. vikvr erv til vetrar. þá mvn ek láta sýngia mer messv heima ok rída sídan vestr yfir Lómagnúpssand. hverr var madr skal hafa II. hesta. ekki mvn ek lid avka or því sem nú hefir til eida gengit. þviat ver hofvm ærit margt ef oss kæmi þat vel at halldi. Ek mvn rída (u) drottinsdaginn ok sva nóttina med. en annan aptan vikvnnar mvn ek (x) rída á Þríhyrnings hálsa fyrir midian aptan. skvlvt þer þar þá allir komnir er eidsvarar ervt vid þetta mál. En ef nokkvrr er sá eigi þar kominn er í mál þessi hafa gengit. þá skal avngv fyrir týna nema lífinv ef ver megvm ráda. Ketill mællti. hversv má þat saman fara attú ridir drottinsdag heiman en komir annan dag vikvnnar á Þríhyrningshálsa. Flosi mællti. Ek mvn rída vpp or Skaptártúngv ok fyrir nordan Eyiafialla iokvl ok ofan í Sodaland. ok mvn þetta endaz ef ek ríd hvatliga. Mvn ek nú ok sægia ydr alla mína fyriætlan. at þá er ver komvm þar saman. skvlvm ver

rída

(p) C. Þorissonar Þórdarsonar Illvgasonar or Mortúngv.
(q) B. C. Hámvndarson. (r) B. hardfengr. (s) B. C. tavddvannir erv. (t) B. VI. (u) B. svnnvdaginn. (x) B. C. kominn.

ríða til Bergþórshvols með öllu liðinu ok sękia Hiálsson með elldi ok iárni. ok ganga eigi fyrr frá enn þeir erv allir dauðir. skvlvt þer þessi ráðagerð leyna. þvíat líf vart allra liggr við. munu ver nú (y) leita til hesta varra ok ríða heim. Gengu þeir þá allir til búða sinna. Síðan let Flosi sauðla hesta sína ok biðu ongra manna ok ríða síðan heim. Flosi villdi eigi finna Hall mág sinn. þvíat hann þóttiz vita at Hallr mundi letia allra stórvirkia. Hiáll reið heim af þingi ok synir hans. voru þeir heima um sumarit. Hiáll spurði Kára mág sinn hvart hann mundi nokkut ríða austr til Dyrhólma til bús síns. Kári svaradi. Ekki skal ek austr ríða þvíat eitt skal ganga yfir mik ok sonu þína. Hiáll þakkadi honom. ok kvað slíks at honomván. þar var iafnan nær (z) xxx. vígra karla með húskorlum. þat var einhverju sinni at Hróðný Hauskvlldz dóttir móðir Hauskvlldar Hiálssonar kom til Kelldna. Ingiallðr bróðir hennar fagnaði henni vel. hon tók ekki qveðiu hans. en bað hann þó ganga út með sér. Ingiallðr gerði sva at hann gekk út með henni. ok gengu or garði bæði saman. síðan þreif hon til hans ok settuz þau niðr bæði. Hróðný mælti. hvart er þat satt at þú hefir svarið eið at fara at Hiáli ok drepa hann ok sonu hans? hann svaradi. Satt er þat segir hann. Allmikill níðingr ertu segir hon þar sem Hiáll hefir þrysvar lavst þik or skógi. Sva er nú þó komit segir Ingiallðr at líf mitt liggr við ef ek geri eigi þetta. Eigi mun þat segir hon. lifa muntu allt at einu ok heita at betri maðr ef þú sökr eigi þann er þú átt (þ) beztr at vera. hon tók þá línhúfu or púsi sínum alblóðga alla ok raufótta ok mælti: Þessa húfu hafði Hauskvlldr Hiálsson ok systrson þinn á hofði sér þá er þeir vogu hann. þikki mer þer því verr (a) fara at veita þeim er þaðan standa at. Ingiallðr svarar. Sva mun ok fara at ek mun eigi vera í mót Hiáli hvat sem á bak kemr. en þó veit ek at þeir munu at mer snúa vandræðum. Hróðný mælti. þá mátti nú mikit lið veita Hiáli ok sonum hans ef þú segir honom þessa ráðagerð alla. þat mun ek eigi gera segir Ingiallðr

(y) C. láta taka hesta vara. (z) B. C. hálfum þriðia tigi manna. (þ) C. bezt at lavna. (a) B. C. sama.

iallðr. þvíat þá em ek hvers manns níðingr ef ek segi þat er þeir trúðv mer til. en þat er karlmannligt bragð at skiliaz við þetta mál þar sem ek veit vissar hefndar ván. en seg þat Hiáli ok sonvm hans at þeir se varir vm sik þetta sumar allt. þvíat þat er þeim heilrædi. ok hafi margt manna. Síðan fór hon til Bergþórshvols ok sagði Hiáli þessa viðrædv alla. Hiáll þakkaði henni. ok qvað hana vel hafa giort. þvíat honom mvndi hellzt misgert í vera at fara at mer allra manna. hon fór heim. en hann sagði þetta sonvm sínvm. Kerling var sú at Bergþórshvoli er Sæunn het. hon var fróð at morgv ok framsýn. en þá var hon gomvl miok. ok kavllvðv Hiálssynir hana gamalæra er hon mællti margt. en þó gekk þat sumt eptir. þat var einn dag at hon þreif lvrk í hond sér ok gekk vpp vm hús at arfasátv einni. hon lavst arfasátvna ok bað hana alldri þrífaz sva (b) vesvl sem hon var. Skarphedinn hló at ok spvrði hví hon (c) abbaðiz vpp á arfasátvna. Kerlingin mællti. þessi arfasáta mvn tekin ok kveykir við ellðr þá er Hiáll bóndi er innibrendr ok Bergþóra fóstra mín. ok beri þer hana á vatn segir hon. eða brennið hana vpp sem skiótazt. Eigi mvnv ver þat gera segir Skarphedinn þvíat fáz mvn annat til elldkveykna ef þess verðr avðit þótt hon se eigi. Kerling klifaði allt sumarit vm arfasátvna at inn skylldi bera. ok fórst þat fyrir ávallt.

Cap. CXXVI.

Af fyrirbvrðvm.

Að Reykivm á Skeiðvm bió Avnolfr Þórsteinsson. Hilldiglúmr het son hans. hann gekk út drottinsdagsnótt þá er (d) IX. vikvr vorv til vetrar. hann heyrði brest mikinn sva at honom þótti skiálfa bæði iorð ok himinn. síðan leit hann í vestrættina. hann þóttiz siá þangat hríng ok ellzlit á. ok í hringinvm mann á grám hesti. hann bar skiott yfir. ok fór hann hart. hann hafði loganda elldbrand í hendi. hann reið sva nær honom at hann

(b) C. vesvg. kynni arvasátvna.
(c) B. amaðiz við sátvna C. hvers hvn
(d) B. C. XII.

hann mátti giorla siá hann. hann var svartr sem bik. hann qvad víst þessa með mikilli raust.

Ek rid hesti
helvgbarda
úrigtoppa
illz valldanda.
elldr er í endvm
eitr er í midiv
sva er vm Flosa ráð
sem fari kefli
ok sva er vm Flosa ráð
sem fari kefli.

þá þótti honom hann skióta brandinvm avstr til fiallanna fyrir sik. ok þótti honom hlavpa vpp elldr mikill í móti sva at hann þóttiz ekki siá til fiallanna fyrir. honom syndiz siá madr rída avstr vndir elldinn ok hvarf þar. síðan gekk hann til rúms síns ok fekk langt úvit ok retti þó við or því. hann mvndi allt þat er fyrir hann hafdi borit ok sagdi fodvr sínvm. en hann bad hann segia Hiallta Skeggiasyni. hann fór ok sagdi Hiallta. en hann qvad hann sed hafa gandreid. ok er þat iafnan fyrir stórtídindvm.

Cap. CXXVII.

Heimanferd Flosa.

Flosi bió sik avstan þá er (e) II. manadir vorv til vetrar. ok stefndi til sín avllvm sínvm monnom þeim sem honom hofdo lidi ok ferd heitid. hverr þeirra hafdi tva hesta ok góð vapn. þeir komv allir til Svínafellz ok vorv þar vm nóttina. Flosi let snema veita ser tídir drottinsdaginn. en síðan gekk hann til bordz. hann sagdi fyrir ollvm heimamonnom sínvm

 hvat

(e) B. B. VI. vikvr.

hvat hvergi skylldi starfa medan hann vęri í brotv. sídan gekk hann til hesta sinna. þeir Flosi ridv fyrst vestr á Sand. Flosi bad þá fyrst ekki allákaft rída. ok qvad þó hinn veg lúka myndv. hann bad alla bída ef nokkvrr þyrfti at dveliaz. þeir ridv vestr til Skógahverfis ok komv í Kirkivbę. Flosi bad alla menn koma til Kirkiv ok bidiaz fyrir. menn gerdv sva. sídan stigv þeir á hesta sína. ok ridv á fiall ok sva til Fiskivatna. ok ridv nokkvrv fyrir vestan vatnin. ok stefndv sva vestr á Sandinn. letv þeir þá Eyiafialla iokvl á vinstri hond ser. ok sva ofan í Sodaland. ok sva til Markarfliótz. ok komv vm nónskeid annan dag vikvnnar á Þríhyrningshálsa ok bidv til mids aptans. komv þar þá allir nema Ingialldr frá Kelldvm. Sigfússynir tavldv á hann miok. en Flosi bad þá ekki ámęla Ingialldi medan hann vęri eigi hiá. en þó skylv ver (f) giallda honom sídarr.

Cap. CXXVIII.

Frá fyrirbvrdvm at Bergþórshvali.

Nú er þar til máls at taka at Bergþórshvoli at þeir Grímr ok Helgi fara til Hóla. þar vorv þeim fóstrvd born. ok sogdv (g) módvr sinni at þeir myndv ekki heim koma vm kvelldit. þeir vorv í Holvm allan dag. þar komv fátękar konvr ok kvadvz komnar at langt. þeir brędr spvrdv þęr tídinda. þęr kvádvz engi tídindi segia kvnna en segia kvnnv ver nýlvndv nokkvra. þeir spvrdv hver sú vęri. ok badv þęr eigi leyna. þęr sogdv sva vera skylldv. ver komvm at ofan or Fliótzhlíd. ok sá ver Sigfússonv alla rída med alvepni. þeir stefndv vpp á Þríhyrningshálsa ok vorv xv. í flokki. ver sám ok Grana Gvnnarsson ok Gvnnar Lambason. ok vorv þeir v. saman. þeir stefndv ina savmv leid. ok kalla má at nú se allt á favr ok flavgvm vm heradit. Helgi Hiálsson męlti. þá mvn Flosi kominn avstan. ok mvnv þeir allir komnir til móts vid hann. ok skylv vid Grím vera þar Skarphedinn er. Grímr qvad sva vera skylldv. ok fórv þeir heim. þenna aptan emn sama męlti Bergþóra til hióna sinna. nú skylv þer kiósa ydr mat

(f) C. hefna honvm. (g) B. C. fedr sínvm.

mat í kvelld at hverr hafi þat er mest fýsir til. þvíat þenna aptan mvn ek bera sídazt mat fyrir hión mín. þat skylldi eigi vera segia þav. þat mvn þó vera segir hon. ok má ek miklv fleira affegia ef ek vil. ok mvn þat til merkia at þeir Grímr ok Helgi mvnv heim koma ádr menn erv mettir í kvelld. ok ef þetta gengr eptir. þá mvn sva fara fleira sem ek segi. Sídan bar hon mat á bord. Hiáll męllti. Vndarliga sníz mer nú. ek þikkivmz siá vm alla stavfvna. ok þikki mer sem vndan se (h) gaflveggrinn. en (i) blód eitt allt bordit ok matrinn. þá fanz ollvm mikit vm þetta nema Skarphedni. hann bad menn ekki syrgia ne láta avdrvm herfiligvm látvm sva at menn mętti ord á því gera. ok mvn oss vandara gert en avdrvm at ver berim oss vel. ok er þat at vánvm. þeir Grímr ok Helgi komv heim ádr bordin vorv ofan tekin. ok brá monnom miok vid þat. Hiáll spvrdi hvé þeir fęri sva hverft. en þeir sogdv slíkt sem þeir hofdv frett. Hiáll bad avngvan mann til svefns fara. ok vera vara vm sik.

Cap. CXXIX.

Heimsókn til Bergþórshvols.

Nú talar Flosi vid sína menn. Hú mvnv ver rída til Bergþórshvols. ok koma þar fyrir (k) matmál. þeir gera nú sva. Dalr var í hvalinvm ok ridv þeir þangat. ok bvndv þar hesta sína. ok dvolldvz þar til þess er miok leid á kvelldit. Flosi męllti. nú skvlv ver ganga heim at bęnvm ok ganga þravngt ok fara seint. ok siá hvat þeir taki til ráds. Hiáll stód úti ok synir hans ok Kári ok allir heimamenn ok skipvdvz fyrir á hladinv. ok vorv þeir ner xxx. Flosi nam stad ok męllti. nú skvlv ver at hyggia hvat þeir taka ráds. þvíat mer lítz sva ef þeir standa úti fyrir sem vid mvnim þá alldri sótta geta. þá er var for ill segir Grani Gvnnarsson ef ver skvlvm eigi þora at at sękia. þat skal ok eigi vera segir Flosi. ok mvnv ver at sękia þótt þeir standi úti. en þat (l) afravd mvnv ver giallda at margir mvnv

(h) B. gaflveggirnir badir. C. badir stafnarnir. (i) B. C. blódvgt. (k) B. C. náttmál. (l) B. afrád. C. afrod.

eigi kvnna frá at segia hvarir sigraz. Hiáll mællti til sinna manna. hvat siái þer til hverſv mikit lið þeir hafa? þeir hafa bædi mikit lið ok hardſnúit segir Skarphedinn. en því nema þeir þó nú stad at þeir ætla at þeim mvni illa sækiaz at vinna oſs. þat mvn ekki vera segir Hiáll. ok vil ek at menn gangi inn. þviat illa sóttiz þeim Gvnnarr at Hlídarenda ok var hann einn fyrir. en her ero hús ramlig sem þar voro ok mvno þeir eigi skiótt sækia. þetta er ekki þannveg at skilia segir Skarphedinn. þviat Gvnnar sætto heim þeir hofdingiar er svo voro vel at ser at helldr villdv frá hverfa en brenna hann inni. en þessir mvno þegar sækia oſs med elldi er þeir megv eigi annan veg. þviat þeir mvno allt til vinna at yfirtaki vid oſs. mvno þeir þat ætla sem eigi er ólíkligt at þat se þeirra bani ef oſs dregr vndan. ek em ok þeſs ófúſs at láta svæla mik inni sem melrakka í greni. Hiáll mællti. Hú mvn sem optarr at þer mvno bera mik rádvm synir mínir ok virda mik engis. en þá er þer vorvd hyngri giordvt þer þat eigi. ok fór vdart rád þá betr fram. Helgi mællti. gervm ver sem fadir varr vill. þat mvn oſs bezt gegna. eigi veit ek þat víſt segir Skarphedinn þviat hann er nú feigr. en vel má ek gera þat til ſkaps fodvr míns at brenna inni med honom. þviat ek hrædvmz ekki davda minn. hann mællti þá vid Kára. fylgivmz vel mágr svo at engi ſkiliz vid annan. þat hefi ek ætlat segir Kári. en ef annars verdr avdit. þá mvn þat verda fram at koma. ok mvn ek ekki mega vid því gera. Hefndv var en ver þín segir Skarphedinn ef ver lifvm eptir. Kári qvad svo vera ſkylldv. Gengv þeir þá inn allir ok ſkipvdvz í dyrrin. Floſi mællti. nú ero þeir feigir er þeir hafa inn gengit ok ſkolv ver heim ganga sem ſkiótazt ok ſkipaz sem þykkvaz fyrir dyrrin ok geyma þeſs at engi komiz í bravt hvarki Kári ne Hiálsſynir. þviat þat er varr bani. þeir Floſi komv nú heim ok ſkipvdvz (m) vmhverfis húſin ef nokkvrar væri lavndyr á. Floſi gekk framan at húſvnvm ok hans menn. Hróalldr Ozvrarſon hlióp þar at sem Skarphedinn var fyrir ok lagdi. til hans. Skarphedinn hió ſpiótit af ſkapti fyrir honom ok hió til hans ok kom orin ofan í ſkiolldinn. ok bar at Hróalldi þegar allan ſkiolldinn. en hyrnan sú in fremri tók andlitit. ok fell

hann

(m) C. vmbergis.

haun á bak aptr ok þegar dauðr. Kári mælti. lítt dró enn undan við þik Skarphéðinn. ok ertu var fræknaztr. Eigi veit ek þat víst segir Skarphéðinn ok brá við grafnum ok glotti at. Kári ok Grímr ok Helgi lauguðu út morgum spjótum ok særðu marga menn. en Flosi ok hans menn fengu ekki atgert. Flosi mælti. Ver höfum fengit mikinn mannskaða á mönnum várum. eru margir sárir. en sá veginn er ver myndum sízt til kiósa. er nú þat séð at ver getum þá eigi með vápnum sótta. er nú sá margr er eigi gengr iafnskörulliga (n) at sem letu. en þó eggiuðu mest. mæli ek þetta mest til Grana Gunnarssonar ok Gunnars Lambasonar er sér letu vest eira. en þó munu ver nú verða at gera annat ráð fyrir oss. eru nú tveir kostir til. ok er hvargi góðr. sá annarr at hverfa frá. ok er þat varr bani. hinn annarr at bera at eldi ok brenna þá inni. ok er þat stór (o) ábyrgðar lutr fyrir guði er ver erum menn kristnir sjálfir. en þó munu ver þat bragðs taka.

Cap. CXXX.

Hjálsbrenna.

Þeir tóku nú eld ok gerðu bál mikit fyrir dyrunum. þá mælti Skarphéðinn. eld kveykit þer nú sveinar. eða hvart skal nú búa til seyðis. Grani Gunnarsson svaraði. Svá skal þat vera. ok skallu eigi þurfa heitara at baka. Skarphéðinn mælti. því launar þú mer sem þú ert maðr til. er ek hefnda föður þíns. ok virðir þat meira er þer er óskyldara. Þá báru konur sýru í eldinn ok slaukku niðr fyrir þeim. sumar báru vatn eða hland. Kolr Þórsteinsson mælti til Flosa. Náð kemr mer í hug. ek hefi séð lopt í skálanum á þvertriám. ok skulu ver þar innbera eldinn ok kveykva við arfasátu þá er her stendr fyrir ofan húsin. Síðan tóku þeir arfasátuna ok báru í eld. fundu þeir eigi fyrr er inni voru en logaði ofan allr skálinn. gerðu þeir Flosi þá stór bál fyrir öllum dyrum. tóku þá (p) kvennafólkit illa at þola þat sem inni var. Hjálm mælti til þeirra. verðit vel við ok mælit eigi

(n) C. skarpliga. (o) B. C. ábyrgð (p) B. C. kvennalíðit.

ędrv. þvíat el eitt mvn vera ok ſkylldi langt til annars ſlíks. trúíd þer ok því at gvd er ſva miſkvnnſamr. at hann mvn oſs eigi będi brenna láta þeſſa heims ok annars. Slíkar fortavlvr hafdi hann fyrir þeim ok adrar hravſtligri. Hú taka avll húſin at loga. þá gekk Hiáll til dyra ok męllti. hvart er Floſi ſva nęr at hann megi heyra mál mitt? Floſi qvadz heyra mega. Hiáll męllti. villt þú nokkvt taka ſęttvm vid ſonv mína. eda leyfa nokkvrvm monnvm útgavngv? Floſi ſvarar. eigi vil ek vid ſonv þína ſęttvm taka. ok ſkal nú yfir lúka med oſs. ok eigi fyrr frá ganga en þeir erv allir davdir. en lofa vil ek útgongv konvm ok bornvm ok húskavrlvm. Hiáll gekk þá inn ok męllti vid fólkit. nú er þeim út at ganga ollvm er leyft er. ok gakk þú út Þórhalla Asgrímsdóttir ok allr lýdr med þer ſá er lofat er. Þórhalla męllti. Annarr verdr nú ſkilnadr okkarr Helga en ek ętlada vm hríd. en þó ſkal ek eggia fodvr minn ok brędr at þeir hefni þeſſa mannſkada er her er gerr. Hiáll męlti. vel mvn þer fara. þvíat þú ert gód kona. Sídan gekk hon út ok margt lid med henni. Aſtríd af Diúpárbakka męllti vid Helga Hiálsſon. gakktv út med mer. ok mvn ek kaſta yfir þik kvennſkikkiv. ok fallda (q) þik med hofvtdúki. hann taldiz vndan fyrſt. en þó gerdi hann þetta fyrir bęn þeirra. Aſtríd vafdi hofvtdúki at hofdi Helga. en Þórhildr kona Skarphedins lagdi yfir hann ſkikkivna. ok gekk hann út á medal þeirra. ok þá gekk út Þórgerdr Hiálsdóttir ok Helga ſyſtir hennar ok margt annat fólk. En er Helgi kom út męllti Floſi. ſú er há kona ok mikil vm herdar er þar fór. takit ok halldit henni. En er Helgi heyrdi þetta kaſtadi hann ſkikkivnni. hann hafdi haft ſverd vndir hendi ser. ok hió til mannz ok kom í ſkiolldinn ok af ſpordinn ok fótinn af manninvm. þá kom Floſi at ok hió á hálſinn Helga ſva at þegar tók af hofvdit. Floſi gekk þá at dyrvm ok kalladi á Hiál. ok qvaz villdv tala vid hann ok Bergþóro. Hiáll gerir nú ſva. Floſi męllti. útgavngv vil ek bióda þer Hiáll bóndi þvíat þú brennr ómakligr inni. Hiáll męllti. Eigi vil ek útganga þvíat ek em madr gamall. ok lítt tilbúinn at hefna ſona minna. en ek vil eigi lifa vid ſkom. Floſi męllti þá til Bergþóro. Gakktv út húsfreyia þvíat ek vil þik fyrir ongan

mvn

(q) B. þer vid hofvddúk.

mon inni brenna. Bergþóra męlti. Ek var úng gefin Hiáli. hefi ek því heitið honom at eitt skylldi ganga yfir okkr będi. Síðan gengv þav inn będi. Bergþóra męlti. hvat skolv vid nú til ráda taka? Ganga monv vid til hvílv okkarrar segir Hiáll. ok leggiaz nidr. hefi ek lengi vęrvgiarn verit. hon męlti þá vid sveininn Þórd Kárason. þik skal útbera ok skallto eigi inni brenna. hinv hefir þú mer heitid aimma segir sveinninn at vid skylldim alldri skilia medan ek villda hiá þer vera. en mer þikkir miklv betra at deyia med ykkr Hiáli en lifa eptir. hon bar þá sveininn til hvílonnar. Hiáll męlti vid brytia sinn. nú skallto siá hvar vid leggivmz nidr ok hverfv ek bý vm okkr. þviat ek ętla hedan hvergi at hręraz. hvart sem mer angrar reykr eda broni. máttv nú nęr geta hvar beina okkarra er at leita. hann sagdi sva vera skylldv. þar hafdi slátrad verit vxa einom ok lá þar húdin. Hiáll męlti vid brytiann at hann skylldi breida yfir þav húdina. ok hann gerdi sva. þav leggiaz nú nidr będi i rúmit ok leggia sveininn í millom sín. þá signdv þav sik ok sveininn ok falv gvdi avnd sína á hendi. ok męlto þat sídazt sva menn heyrdi. þá tók brytinn húdina ok breiddi yfir þav. ok gekk út síðan. Ketill or Mork tók í móti honom ok kipti honom út. hann spvrdi vandliga at Hiáli mági sínom. en brytinn sagdi allt it sanna. Ketill męlti. Mikill harmr er at oss kvedinn er ver skolom sva mikla ógęfv saman eiga. Skarphedinn sá er fadir hans lagdiz nidr ok hverfv hann bio vm sik. hann męlti þá. snemma ferr fadir varr í rekkiv. ok er þat sem ván er. hann er madr gamall. Þá tokv þeir Skarphedinn ok Kári ok Grímr brandana iafnskiótt sem ofan dottv. ok (r) skotv út á þá. ok gekk því vm hríd. þá skotv þeir spiótom inn at þeim. en þeir tókv avll á lopti. ok sendv út aptr. Flosi bad þá hętta at skióta. þviat oss monv avll vapnaskipti þúngt ganga vid þá. megv þer nú vel bída þess er elldrinn vinnr þá. þeir gera nú sva. þá fellv ofan stórvidirnir or (s) ręfrinv. Skarphedinn męlti þá. nú mon fadir minn davdr vera. ok hefir hvarki heyrt til hans styn ne hósta. þeir gengv þá í skálaendann. þar var fallit ofan þvertre ok brunnit miok í midiv. Kári męlti til Skarphedins. hlavptv her út ok mon ek beina at med

(r) E. slongdv. (s) B. rasiuv.

þer. en ek mvn hlavpa þegar eptir. ok mvnv vid þá bádir í brott komaz ef vid breytvm sva. þvíat hingat leggr allan reykinn. Skarphedinn męllti. þú skallt hlavpa fyrr en ek mvn þegar á hęla þer. ekki er þat rád segir Kári. þvíat ek komvmz vel annarstadar út þótt her gangi eigi. Eigi vil ek þat segir Skarphedinn. hlavptv út fyrir en ek mvn þegar eptir. þat er hverivm manni bodit at leita ser lífs medan kostr er segir Kári. ok skal ek ok sva gera. en þó mvn þó sá skilnadr med okkr verda at vid mvnvm alldri siáz sídan. þvíat ef ek hleyp or elldinvm. þá mvn ek eigi hafa skap til at hlavpa inn aptr í elldinn til þín. ok mvn þá sína leid fara hvarr okkarr. þat hęgir mik segir Skarphedinn ef þú kemz í brot mágr attú mvn hefna mín. þá tók Kári einn setstokk loganda í hond ser. ok hleypr út eptir þvertrenv. slavngvir hann þá stokkinvm út af þekivnni. ok fell hann at þeim er úti vorv fyrir. þeir hlvpv þá vndan. þá logvdv klędin avll á Kára ok sva hárit. hann steypir ser þá út af þekivnni ok stiklar sva med reykinvm. þá męllti einn madr er þá var nęstr. hvart hlióp þar madr út af þekivnni? fiarri fór þat segir annarr. helldr kastadi þar Skarphedinn elldstokki at ofs. Sídan grvnvdv þeir þat ekki. Kári hlióp til þess er hann kom at lęk einvm. hann kastadi ser þar í ofan ok slavkti á ser elldinn. sídan hlióp hann med reykinvm í grof nokkvra ok hvílldi sik. ok er þat sídan kollvt Kára grof.

Cap. CXXXI.

Líflát Skarphedins.

Nú er at segia frá Skarphedni at hann hleypr út á þvertreit þegar eptir Kára. En er hann kom þar er mest var brvnnit þvertreit. þá brast nidr vndir honom. Skarphedinn kom fótvm vndir sik ok red þegar til í annat sinn. ok rennr vpp vegginn. þá reid at honom brúnásbinn. ok hratadi hann inn aptr. Skarphedinn męllti þá. seit er nú hversv vera vill. gekk hann þá fram med hlidvegginom. Gvnnarr Lambason hlióp vpp á vegginn ok ser Skarphedinn. hann męllti sva. hvart grętr þú nú Skarphedinn? eigi er þat segir Skarphedinn. enn hitt er satt at súrnar í avgvnom. en hvart er sem mer sýniz. hlędv? Sva er vist segir Gvnnarr. ok

hefi

hefi ek alldri fyrr hlegit síþan þú vátt Þráinn á Markarflióti. Skarphedinn męllti þá. er þer her nú miniagriprinn. tók hann þá iaxl or (t) púfsi sínum er hann hafdi hauggvit or Þráni ok kastadi til Gunnars. ok kom í augat sva þegar lá úti á kinninni. fell Gunnarr þá ofan af þekivonni. Skarphedinn gekk þá til Gríms bródur síns. helldu þeir þá í hendr ok trádu elldinn. en er þeir komu í midian skálann. þá fell Grímr daudr nidr. Skarphedinn gekk þá til enda húfsins. þá vard brestr mikill. brast þá ofan þekian. vard Skarphedinn þá þar í millum ok gafladsins. mátti hann þá þadan hvergi hręraz. þeir Flosi voru vid elldana þar til er morgnat var miok. þá kom þar madr einn ridandi at þeim. Flosi spurdi hann at nafni. en hann nefndiz Geirmundr. ok qvaz vera frændi Sigfússona. þer hafit mikit stórvirki unnit segir hann. Flosi męllti. będi munu menn þetta kalla stórvirki oll illvirki. en þó má nú ekki at hafa. hversu margt hefir her fyrir manna látiz? segir Geirmundr. Flosi svarar. her hefir látiz Hiáll ok Bergþóra ok synir þeirra allir. Þórdr Kárason. Kári Solmundarson. en þá vitu ver ógiorla um fleiri menn þá er oss eru ókunnari. Geirmundr męllti. daudan segir þú þann nú er ver hofum hialat vid í morgin. hverr er sá? segir Flosi. Kára Solmundarsonu fundu vid Bárdr búi minn segir Geirmundr. ok fekk Bárdr honom hest sinn. ok var brunnit af honom hárit ok sva klędin. hafdi hann nokkut vapna? segir Flosi. hafdi hann sverdit Fiorsvafni segir Geirmundr. ok var blánadr annarr eggteinninn. ok savgdu vid Bárdr at dignat mundi hafa. en hann svaradi þvi at hann skylldi herda í blódi Sigfússona eda annarra brennumanna. Flosi męllti. hvat sagdi hann til Skarphedins? Geirmundr svarar. á lifi sagdi hann þá Grím báda þá er þeir skilldu. en þó kvad hann þá nú mundu dauda. Flosi męllti. Sagt hefir þú oss þá savgu er oss mun eigi setugrid bióda. þviat sá madr hefir nú á brot komiz er nęst gengr Gunnari at Hlídarenda um alla luti. skulut er nú þat vita Sigfússynir ok adrir brennumenn at sva mikit eptirmál mun her verda um brennu þessa. at margan mun þat gera hofutlausan. en sumir munu gauga frá ollu fenu. Grunar mik nú þat at engi hódvar

(t) C. púngi.

Sigfúsſona þori at ſitia í búi ſínv. oc er þat rètt at vánvm. vil ek nú bióda ydr avllvm avſtr til mín. oc láta eitt yfir oſs ganga alla. þeir þokkvdv honom bod ſitt. oc qvádvz þat þiggia mvndv. þá qvad Modolfr Ketilsſon víſo.

Stafr lifir einn þar er inni
(u) vnnfors vidir brvnnv
ſynir ollv þvi ſniallir
Sigfús Hiáls húſa.
nú er gollnis ſon golldit
gekk elldr of ſiot rekka
liós brann hyrr í húſvm
Havſkvllvz bani (x) enn ravſkva.

Adrv nokkvrv mvnv ver hęlaz mega en þvi er Hiáll hefir inni brvnnit. þvíat þat er engi frami ſegir Floſi. hann gekk þá vpp á gafladit oc Glúmr Hilldisſon oc nockvrir menn adrir. þá męlti Glúmr. hvart mvn Skarphedinn davdr? en adrir ſogdv hann fyrir longv davdan mvndv vera. þar gavſs vpp ſtvndvm elldrinn. en ſtvndvm ſloknadi nidr. þeir heyrdv þá nidri í elldinvm fyrir ſer at qvedin var víſa.

Mvndit mellv kindar
miðvings (y) brúar iðia
gvnnr vm geira ſennv
galldrs bráregni hallda
(z) er hręſtykkis hlakka
(þ) hravſtz ſíns vinir (a) mínir
tryggvi ek (b) óði þk eggiar
vndgengin (c) ſpor dvndv.

Grani

(u) C. vndfors. en hręſtyttins. (x) C. ens. (þ) C. hravſtr. (y) C. burar. (a) C. míno. (z) C. (b) C. oddi eggiar. (c) C. Spior.

Grani Gvnnarsson męlti. hvart mvn Skarphedinn hafa kvedit víſv þeſsa lífs eda davdr? avngvm getvm mvn ek vm þat leida ſegir Floſi. leita vilivm ver Skarphedins ſegir Grani eda annarra manna þeirra ſem her hafa inni brvnnit. eigi ſkal þat ſegir Floſi. ok erv ſlíkt heimſkir menn ſem þú ert. þar ſem menn mvnv ſamna lidi vm allt heradit. mvn ſá allr einn er nú á dvalar. ok þá mvn verda ſva hręddr at eigi mvn vita hvert hlavpa ſkal. ok er þat mitt ráð at ver rídim allir í bravt ſem ſkiótazt. Floſi gekk þá ſkyndiliga til heſta ſinna ok allir hans menn. Floſi męlti þá til Geirmvndar. hvart mvn Ingiallðr heima at Kelldvm. Geirmvndr qvaz ętla at hann mvndi heima vera. þar er ſá maðr ſegir Floſi er roſit hefir eida við oſs ok allan trúnað. Floſi męlti þá til Sigfúſſona. hvern koſt vili þer nú gera Ingialldi? hvart vilit þer gefa honom vpp. eda ſkvlv ver nú fara at honom ok drepa hann? þeir ſvorvðv allir at þeir villðv nú fara at honom ok drepa hann. Floſi hlióp þá á heſt ſinn ok allir þeir ok ridv í bravt. Floſi reið fyrir ok ſtefndi vpp til Rángár. ok vpp með ánni. þá ſá hann mann ríða ofan avðrvm megin árinnar. hann kendi at þar var Ingiallðr frá Kelldvm. Floſi kallæ á hann. Ingiallðr nam þá ſtaðar ok ſneri við fram at anni. Floſi męlti til hans. þú hefir roſit ſátt við oſs. ok hefir þú fyrirgert fe ok fiorvi erv her nú Sigfúſſynir ok vilia giarna drepa þik. en mer þickir þú við vant vm kominn. ok mvn ek gefa þer líf ef þú villt ſelia mer ſiálfdęmi. fyrr ſkal ek nú ríða til móts við Kára enn ſelia þer ſiálfdęmi. en ek vil því ſvara Sigfúſſonvm at ek ſkal eigi hręddari við þá en þeir erv við mik. Floſi męlti. bíð þú þá ef þú ert eigi ragr. þviat ek ſkal ſenda þer ſending. bíða ſkal ek víſt ſegir Ingiallðr. Þórſteinn Kolbeinsſon bróðvrſon Floſa reið fram hiá honom ok hafði ſpiót í hendi. hann var ravſkvaztr maðr með Floſa einnhverr ok meſt verðr. Floſi þreif af honom ſpiótið ok ſkavt til Ingialldz. ok kom á ina vinſtri hlíðina ok í gegnvm ſkiolldinn fyrir neðan mvndriðann. ok klofnaði hann allr í ſvndr. en ſpiótit hlióp í lęrit fyrir ofan knęſkelna ok ſva í ſoðvlfiolna. ok nam þar ſtaðar. Floſi męlti þá til Ingialldz. hvart kom á þik? á mik kom víſt ſegir Ingiallðr. ok kalla ek þetta ſkeinv en ekki ſár. Ingiallðr kipti þá ſpiótinv or ſárinv ok męlti til Floſa. bíðv nú ef þú ert eigi blaðr. hann ſkavt þá ſpiótinv aptr yfir ána. Floſi ſer at ſpiótit ſtefnir á hann miðian. hopar hann þá

hestinvm vndan. en spiótíd fló fyrir framan hestinn Flosa ok misti hans. spiótíd kom á Þórstein miðian ok fell hann þegar davdr af hestinvm. Ingialldr hleypir nú í skóginn. ok nádv þeir honom ekki. Flosi mælti þá til sinna manna. nú hofvm ver fengim mannskada. megv ver nú ok vita er þetta hefir atboriz hvert heillaleysi ver hofvm. er þat nú mitt rád at ver ríðim á Þríhyrningshalsa. megvm ver þadan siá mannareid vm allt heradit. þvíat þeir mvnv nú hafa sem mestan lidsamnad. ok mvnv þeir ætla at ver hafim ridit avstr til Fliótshlídar af Þríhyrningshálsvm. ok mvnv þeir þá ætla at ver ríðim nordr á fiall. ok sva avstr til herada. mvn þangat eptir ríða mestr hlvti lidsins. en svmir mvnv ríða it fremra avstr til Selialandzmúla. ok mvn þeim þó þikkia þangat var minni van. en ek mvn nú gera rád fyrir oss. ok er þat mitt rád at ver ríðim vpp í fiallit Þríhyrning ok bídvm þar til þess er þriár sólir erv af himni.

Cap. CXXXII.

Frá Kára Solmvndarsyni.

Nú er at segia frá Kára at hann fór or grof þeirri er hann hafdi hvílt sik þar til er hann mætti Bárdi. ok fóro sva ord med þeim sem Geirmvndr hafdi sagt. Reid Kári þadan til Mardar ok sagdi honom tídindin. ok harmadi miok. Kári qvad þá annat karlmannligra en gráta þá davda ok bad hann helldr samna lidi ok koma til Hollsvads. Sídan reid hann í Þiórsárdal til Hiallta Skeggiasonar. ok þá er hann kom vpp med Þiórsá ser hann mann ríða eptir ser hvatliga. Kári beid mannzins ok kennir at þar var Ingialldr frá Kelldvm. hann ser at hann var alblódvgr vm lærit. Kári spvrdi Ingialld hverr hann hefdi særdan? en hann sagdi. hvar fvndvz þid? segir Kári. vid Rangá segir Ingialldr ok skavt hann yfir ána til mín. gerdir þú nokkvt í móti? segir Kári. aptr skavt ek spiótinv segir Ingialldr. ok sogdv þeir er madr yrdi fyrir. ok var sá þegar davdr. vissir þú eigi segir Kári hverr fyrir vard? líkt þótti mer vera Þórsteini bródvrsyni Flosa segir Ingialldr. niótv heill handa segir Kári. Sídan ridv þeir bádir saman til móts vid Hiallta Skeggiason. ok savgdv honom tídendin. hann tók illa á

verkvm

verkvm þessvm. ok qvað hina mesto nauðsyn at ríða eptir þeim ok drepa þá alla. Síðan samnaði hann liði ok qveðr upp almenning. ríða þeir Kári nú við þetta lið til móts við Mord Valgardzson ok fundvz þer við Hollz-vað. var Mordr þar fyrir allmiklu liði. þá skiptu þeir leitinni. fóru sumir it fremra austr til Selialandzmúla. en sumir upp til Fliótzhlíðar. en sumir et efra til Þríhyrningshalsa ok sva ofan í Sodaland. þaðan riðu þeir norðr til Sandz. en sumir til Fiskivatna ok hvarfu þar aptr. sumir it fremra austr í Hollt ok saugðu Þórgeiri tíðindin. ok spurðu hvart þeir hefði ekki þar um ridit. Þórgeirr mælti. þann veg er þótt ek se ekki mikill hofdingi. þá mun Flosi annat ráð taka en ríða fyrir augu mer þar sem hann hefir drepit Hiál fodurbróður minn ok bræðrunga mina. ok er yðr eingi annarr ágiorr en snúa aptr. þviat þer munud hafa leitad langt um skamt fram. en segit þat Kára at hann ríði hingat til mín ok veri her með mer ef hann vill þat. en þótt hann vili eigi austr hingat þá man ek annaz um bú hans at Dyrhólmum ef hann vill. en segit honum þat at ek mun veita honum ok ríða til alþingis. mun hann ok vita þat at við bræðr erum aþilar um eptir-málit. ætlum ver ok sva at at ganga málinu at sektir skyli verða ef ver megum ráða ok síðan mannhefndir. en ek fer af því hvergi nú með yðr at ek veit at ekki mun gera. ok munu þeir nú vera sem varaztir um sik. Ríða þeir nú aptr ok fundvz allir at Hofi. ok tavlðu þar um með ser at þeir hefði svívirding af fengit er þeir hofðu eigi fundit þá. Mordr qvað þat ekki vera. þá eggiuðu margir at fara skylldi til Fliótzhlíðar ok taka upp bú þeirra allra er at þessum verkum havfðu verit. en þó var því vikit til at-kvæða Mardar. hann qvað þat vera et mesta úráð. þeir spurðu hví hann mælti þat? því segir hann ef bú þeirra standa. þá munu þeir vitia þeirra ok kvenna sinna. ok mun þá þar mega veiða á er stundir líða. skylut þer nú ekki efa yðr at ek skal yðr Kára trúrr í ollum ráðum. þviat ek á fyrir sialfan mik at svara. Hiallti bað hann sva gera sem hann het. þá bauð Hiallti Kára til sín. hann qvaðz þangat munda fyrst ríða. þeir sogðu hvat Þórgeirr hafði bodit honum. en hann let þess boðs síðarr neyta skylldu. en qvað ser vel hug um segia ef slíkir veri margir. dreifðu þeir þá ollu liðinu. þeir Flosi sá oll tíðindi þar sem þeir voru í siallinu. Flosi mælti. nú skulu ver taka hesta vara ok ríða í brot. þviat nú mun oss

þat

þat (d) dvga. þeir Sigfúsſynir ſpvrdv hvart þeim myndi dvga at koma til búa ſinna ok ſegia fyrir? þat mvn Mordr ętla segir Floſi at þer mvnid vitia (e) qvenna ydarra. ok er þat geta mín at þat ſe rád hans at ſtanda ſkyli bú ydvr úrętt. ok er þat nú mitt rád at eingi ſkiliz vid annan ok ridi allir avſtr med mer. tokv þeir þat ráds allir. Ridv þeir þá allir avſtr ok fyrir nordan iokvl. ok ſva vnz þeir komv til Svínafellz. Floſi ſendi þegar menn at draga at foug ſva at ongan hlvt ſkylldi ſkorta. Floſi hęldiz alldri vm verkinn. enda fann engi hręzlv á honom. ok var hann heima allan vetrinn fram vm iól.

Cap. CXXXIII.

Fvndin bein Hiáls ok Bergþórv.

Kári bad Hiallta at fara at leita beina Hiáls. þviát því mvnv allir trúa er þú segir frá ok þer ſýniz. Hiallti qvadz þat giarna gera vilia at flytia bein Hiáls til kirkiv. þadan ridv xv. menn. þeir ridv avſtr yfir Þiórsá. ok kvavddv þar menn med ſer til þeſs er þeir hofdv C. manna med nábúvm Hiáls. þeir komv til Bergþórshvols at hádegi dags. Hiallti ſpvrdi Kára hvar Hiáll mvndi vndir liggia? en Kári vísadi þeim til. ok var þar mikilli avſkv af at moka. þar fvndv þeir vndir húdina. ok var sem hon vęri ſkorpnvd vid elld. þeir tóku vpp húdina ok voru þav óbrvnnin vndir. allir lofvdv gvd fyrir þat. ok þótti stór iartegn í vera. Síðan var tekinn ſveinninn er legit hafdi í millvm þeirra. ok var af honom brvnninn fingrinn er hann hafdi rett út vndan húdinni. Hiáll var útborinn ok ſva Bergþóra. Síðan gengv til allir menn at siá líkami þeirra. Hiallti męlti. hverſv lítaz ydr líkamir þeſsir? þeir ſvorvdv. þiuna atkvęda vilivm ver at bída. Hiallti męlti. Ekki mvn mer vm þetta einarþarfárt verda. líkami Bergþorv þikki mer at líkendvm ok þó vel. en líkami Hiáls ok ásióna ſýniz mer ſva biartr at ek hefi engis davds manns líkama ſed iafnbiartan. allir

savgdv

(d) B. C. vel hlýda. (e) C. búanna.

sagdv at sva syndiz. þá leitvdv þeir Skarphedins. þar vísvdv þeir heimamenn til sem þeir Flosi heyrdv at vísan var qvedin. ok var þar þekian fallin at (f) gaflinvm. ok þar męllti Hiallti at til skylldi (g) leita. Sídan gera þeir sva. ok fondv líkama Skarphedins þar. ok hafdi hann stadit vpp vid gasladit. ok vorv brvnnir fętr af honom miok sva nedan til kniá. en allt annat óbrvnnit á honom. hann hafdi bitid á kampinvm. avgv hans vorv opin ok óprútin. hann hafdi rekit oxina í gasladit sva fast at gengit hafdi vpp á midian fetann. ok var hon ekki af því dignvt. sídan var (h) út brotin avxin. Hiallti tók vpp avxina ok męllti. þetta er fágętt vapn ok mvnv fáir bera mega. Kári męllti. se ek mann til hverr bera skal avxina. hverr er sá? segir Hiallti. Þorgeirr Skorargeirr segir Kári. sá er ek ętla nú mestan mann í þeirri ętt vera. þá var Skarphedinn (i) flettr af klędvnvm. þvíat þav vorv ekki brvnnin. hann hafdi lagit hendr sínar í kross. ok á ofan ena hęgri. díla fondv þeir á honom í millvm herdanna en annan á (k) bringvnni. ok var hvartveggi brendr í kross. ok ętlvdv menn at hann myndi sik sialfr brennt hafa. allir menn męlltv þat at betra þętti hiá Skarphedni davdvm en þeir ętlvdv. þvíat engi madr hręddiz hann. þeir leitvdv beina Gríms ok fondv bein hans í midivm skálanvm. þeir fondv þar gegnt honom vndir hlidvegginvm Þórd leysingia. en í vefiarstofvnni fondv þeir Sęvnni kerlingv ok þriá menn adra. allz fondv þeir þar (l) bein af IX. monnom. flvttv þeir nú líkin til kirkiv. þá reid Hiallti heim ok Kári med honom. Blástr kom í fótinn Ingialldi. fór hann þá til Hiallta ok var þar gręddr. ok var hann þó iafnan halltr sídan. Kári reid í Túngv til Asgríms Ellidagrímssonar. þá var Þórhalla heim komin. ok hafdi hon þá sagt ádr tídindin. Asgrímr tók vid Kára bádvm hondvm ok bad at hann skylldi vera þar avll þav miseri. Kári qvad sva vera skylldv. Asgrímr bavd því avllv lidi til sín er at Bergþórshvoli hafdi verid. Kári qvad þat vel bodit ok leż þat þiggia myndv fyri þeirra hond. var þá flvtt

(f) C. gasl-ladinv. (g) C. grafa. (h) B. C. út-borin. (i) B. fęrdr. (k) C. brióstinv (l) B. XI. menn. C. bein af XI. monnvm.

þangat allt lidit. Þórhalli Asgrímssyni brá svo vid er honom var sagt at Hiáll fóstri hans var davdr ok hann hafdi inni brvnnit. at hann þrútnadi allr ok blódbogi stód or (m) hvartveggia eyrunv ok vard eigi stavdvat. ok fell hann í úvit ok þá stodvadiz. Eptir þat stód hann vpp ok qvad ser lítilmannliga verda. en þat mynda ek vilia at ek hefnda þessa á þeim nokkvrvm er hann brendv inni er nú hefir mik hent. en adrir sogdv at engi myndi honom þetta virda til (n) skammar. en hann qvadz eigi taka mega af því hvat mællt væri. Asgrímr spvrdi hvers travstz Kári myndi van eiga af þeim fyrir avstan árnar? Kári sagdi at Mordr Valgardzson ok Hiallti Skeggiason myndv veita honom slíkan styrk sem þeir mætti. ok Þórgeirr Skorargeirr ok þeir allir brædr. Asgrímr sagdi þat mikinn afla. Hvern styrk skolv ver af þer hafa? segir Kári. allan þann sem ek má veita segir Asgrímr. ok skal ek líf á leggia. Gerdv svo segir Kári. Ek hefi ok komit Sizvri í málit ok spvrda ek hann ráds hverso med skylldi fara segir Asgrímr. hvat lagdi hann til? segir Kári. Asgrímr svarar. þat lagdi hann til at ver skylldim avllv kyrrv fyrir hallda til vars. enda rída þá avstr ok búa mál til á hendr Flosa vm víg Helga. ok qvedia búa heiman. ok lýsa á þingi brennumálvnvm ok qvedia þar ina somv búa í dóm. ek spvrda ok Sizvr hverr sækia skylldi vígsmálit? en hann sagdi at Mordr skylldi sækia hvart sem honom þætti gott eda illt. skal hann því púngazt af hafa at honom hafa oll málin vest farit her til. Kári skal ok sír eidr iafnan er hann finr Mord. ok myn hann slíkt til draga ef hann er íhrædr gerr ok forsiá mín í annan stad sagdi Sizvrr. Kári mællti þá. þínvm rádvm mvnv ver framfara medan þeirra er kostr. ok þú vill fyrir vera. Sva er at segia frá Kára at hann mátti ekki sofa vm nætr. Asgrímr vaknadi eina nótt. ok heyrdi at Kári vakti. Asgrímr mællti. hvart verdr ekki svefnsamt á nætvrnar? Kári qvad þá víst þessa.

Kemrat

(m) B. C. hvarritveggiv hlvstinni. (n) B. smánar.

Kemrat ollr vm (o) allar
(p) álmsímar mer grímvr
(q). bedhlínar man ek (r) bęnir
bavga svefn á avgo
síz brandvidir brendv
bavdvars (s) navstz á havsti
ek em at mínv meini
minnigr Hiál inni.

Úngra manna gat Kári iafnopt sem Hiáls ok Skarphedins ok Berþórv ok Helga. alldri ámęllti hann óvinvm sínvm. ok alldri heitadiz hann vid þá.

Cap. CXXXIV.

Dravmr Flosa

Eina nótt bar sva til at Svínafelli at Flosi let illa í svefni. Glúmr Hilldisson vakti hann. ok var lengi ádr en hann gęti vakit hann. Flosi męllti þá. kalli mer Ketil or Mork. Ketill kom þangat. Flosi męllti. segia vil ek þer dravm minn. þat má vel segir Ketill. Mik dreymdi þat segir Flosi at ek þóttiz staddr at Lómagnúpi ok ganga út ok siá vpp til gnúpsins. ok opnadiz hann. ok gekk madr út or gnúpinom. ok var í geithedni ok hafdi iárnstaf í hendi. hann fór kallandi ok kalladi á menn mína. svma fyrr en svma sídarr. ok nefndi á nafn. hann kalladi fyrstan Grím enn ravda frenda minn ok Arna Kolsson. þá þótti mer vndarliga vidbregda. mer þótti hann þá kalla Eyiólf Bavlverksson ok Liót son Hallz af Sídv ok nokkvra VI. menn. þá þagnadi hann stvnd nokkvra. Sídan kalladi hann V. menn af varv lidi ok vorv þar Sigfússynir brędr þínir. þá kalladi hann adra VI. menn ok var þar Lambi ok Modúlfr ok Glúmr. þá kalladi hann III.

(o) C. alla—grímv. (p) B. almsíma C. asssíma (q) A. bedhlídar C. bavghlídar. (r) C. badi. (s) B. navst.

menn. síðazt kallaði hann Gunnar Lambason ok Kol Þórsteinsson. Eptir þat gekk hann at mer. ek spyrða hann tíðinda. hann leiz kynna at segia tíðindin. þá spyrða ek hann at nafni. en hann nefndiz Járngrímr. ek spyrða hvert hann skylldi fara. hann qvaðz fara skylldu til alþíngis. hvat skallto þar gera? sagða ek. hann svarar. fyrst skal ek ryðia kviðu. en þá dóma. þá vígvoll fyrir vegvndum. síðan qvað hann þetta.

Hoggorma mun hefiaz
herðiþvndr á landi
siá (t) megu menn á molldu
margar heilahorgir.
nú vex blárra brodda
beystiſollr í siollum
koma mun sumra seggia
sveitadogg á leggi.

Síðan egti hann sva mikit óp at mer þótti allt skiálfa í nándir ok lavst niðr stafinum ok varð brestr mikill. Gekk hann þá inn í skallit. en mer bauð ótta. Vil ek nú attú segir hvat þú etlar draumminn vera. Þat er hugboð mitt segir Ketill at þeir muni allir feigir er kallaðir voru. sýniz mer þat ráð at þenna draum segium ver aungum manni at sva búnu. Flosi qvað sva vera skylldu. Hú líðr vetrinn þar til er lokit var iólum. Flosi mælti þá til sinna manna. nú etla ek at ver skylim fara heiman. þviat mer þikkir sem ver munim eigi setugrið hafa mega. skulu ver nú fara í liðsbón. mun nú þat sannaz sem ek sagða yðr at ver mundim fyrir morgum kne ganga verða áðr en lokit er þessum málum.

Cap. CXXXV.

Frá ferðum Flosa ok liðsbón hans.

Síðan bioggvz þeir heiman allir. Flosi var í leistabrókum þviat hann etladi at ganga. visi hann þá ok at þá mundi auðrum minna fyrir þikkia

(t) B. munu.

þikkia at ganga. þá fóro þeir heiman á Knappavoll. en annan aptan til Breiðár. en þá til Kálfafellz. þaðan í Biarnanes til Hornafiarðar. þaðan til Stafafellz í Lón. en þá til Þvattár til Síðuhallz. Flosi átti Steinvoro dóttur hans. Hallr tók við þeim allvel. Flosi mælti til Hallz. biðia vil ek þik mágr at þú ríðir til þings með mer með alla þingmenn þína. Hallr svaraði. nú er svo orðit sem mælt er at skamma stund verðr hond hoggvi fegin. ok er sá nú allr einn í þínu (u) liði er nú hefir eigi hofuðs ok hinn er þá eggiaði ins versta verks er eigi var fram komit. en liðveizlu mína er skyldt at ek leggia til í alla staði slíka sem ek má. Flosi mælti. hvat leggr þú nú til ráðs með mer þar sem nú er komit? Hallr mælti. fara skallto allt norðr í Vapnafiorð ok biðia alla hofðingia liðsinnis. ok munu þó þorfa þeirra allra áðr en þingi se lokit. Flosi dvaldiz þar þriar nætr ok hvíldi sik. ok fór þaðan austr til Seitahellna. ok svo til Bervsfiarðar. þar voro þeir um nótt. þaðan fóro þeir austr til Breiðdals í Heydali. þar bió Hallbiorn inn sterki. hann átti (x) Oddnýiu systur Savrla Broddhelgasonar. ok hafði Flosi þar góðar viðtaukor. Hallbiorn spurði hversu langt Flosi ætlaði norðr í fiorðuna? hann qvaz fara ætla til Vapnafiarðar. Flosi tók þá fesiod af bellti ser. ok qvaðz villdo gefa Hallbirni. hann tók við fenu. en qvaðz þó ekki giafir eiga at Flosa. en þó vil ek vita hverio þú vill at ek launa þer. ekki þarf ek fiár segir Flosi. en villda ek at þú ridir til þings með mer ok veittir at málum mínum. en þó á ek hvarki at telia til við þik mægðir ne frændsymi. Hallbiorn mælti. þat mun ek veita þer at ríða til þings með þer ok veita at málum þínum sem ek munda bróður mínum. Flosi þakkaði honum. Hallbiorn spurði margs or brennunni. en þeir sogðu honum frá allo sem giorst. Flosi fór þaðan Breiðdalsheiði ok svo á Rafnkelsstaði. þar bió Hrafnkell Þórisson Hrafnkelssonar (y) Ravms. Flosi fekk þar góðar viðtokur. ok leitaði hann eptir um þingreið við Hrafnkel ok liðveizlu. en hann fór lengi vndan. en þar kom er hann het at Þórir son hans myndi ríða við alla þingmenn þeirra. ok vera í

(u) C. forvneyti. (x) C. Oddrúnu. (y) C. Rafnssonar.

slíkri liðveizlv sem aðrir sampingisgoðar hans. Flosi þakkaði honom ok fór í braut ok á Bersastaði. þar bió Hólmsteinn Spakbersason. ok tók hann allvel við Flosa. Flosi bað hann liðveizlv. Hólmsteinn qvað hann longv hafa lavn selt vm liðveizlv. þaðan foro þeir á Valþiófsstaði. þar bió Savrli Broddhelgason bróðir Biarna. hann átti Þórdísi dóttvr Svðmvndar ins ríka á Modrvvollvm. þeir hofðv þar góðar viðtavkvr. En vm morgvninn vakti Flosi til við Savrla at hann myndi ríða til alþingis með honom. ok bavð honom fe til. eigi veit ek þat segir Sorli meðan ek veit eigi víst hvaðan Svðmvndr inn ríki stendr at mágr minn. þviat ek ætla honom at veita hvaðan sem hann stendr at. Flosi mællti. finn ek þat á svorvm þínvm at þú hefir kvanríki. Flosi stóð þá vpp ok bað taka klæði þeirra ok vapn. fóro þeir þá í brot ok fengv þar ongva liðveizlv. foro þeir fyrir neðan Lagarfliót ok yfir heiði til Híarðvíkr. þar bivggv bræðr II. Þórkell fvllspakr ok Þórvallðr bróðir hans. þeir voro synir Ketils Þiðrandasonar ins spaka Ketilssonar Þryms Þórissonar Þiðranda. Móðir þeirra Þórkels fvllspaks ok Þórvallðz var Yngvillðr Þórkelsdóttir fvllspaks. Flosi hafði þar góðar viðtavkvr. hann sagði þeim bræðrvm deili á vm eyrindi sín ok bað þá liðveizlv. en þeir synivðv áðr en hann gaf þeim þriár merkr silfrs hvarvm þeirra til liðveizlv. þá iátvðv þeir at veita Flosa. Yngvillðr móðir þeirra var hiá er þeir hetv alþingisreiðinni ok gret. Þórkell spvrði hví hon greti? hon svarar. mik dreymði at Þórvallðr bróðir þinn var í ravðvm kyrtli. ok þótti mer sva þravngr vera sem savmaðr væri at honom. mer þótti hann ok vera í ravðvm hosvm vndir ok vafit at vandvm dreglvm. mer þótti illt á at siá er ek vissa at honom var sva úhægt en ek mátta ekki at gera. þeir hlógv at ok qvaðv vera (z) vitlavsv ok qvaðv geip hennar ekki skylldi standa fyrir þúngreið þeirra. Flosi þakkaði þeim vel. ok fór þaðan til Vapnafiarðar ok kom til Hofs. þar bió Biarni Broddhelgason Þórgilssonar Þórsteinssonar ins hvíta Alvissonar (þ) Eyvallðzsonar Ærnaþórissonar. móðir Biarna var Halla Lýtingsdóttir. móðir Broddhelga var Asvor dóttir Þóris Gravtatlasonar Þórissonar Þiðranda.

(z) B. C. lokleysv. (þ) C. Alvallðzsonar.

Þiðranda. Biarni Broddhelgaſon átti Rannveigv Þórgeirsdóttvr Eiríksſonar or Goddolvm Geirmvndarſonar Hróalldzſonar Eiríksſonar Ørdigſkeggia. Biarni tók við Floſa bádvm hondvm. Floſi bavð Biarna fe til liðveiſlv. Biarni męllti. alldri hefi ek ſellt karlmennzkv mína við femúty èða liðveiſlv. en nú er þú þarft liðs mvn ek gera þer vm vinveitt ok ríða til þings með þer ok veita þer ſem ek myndi bróðvr múnvm. þá ſnýrðv ollvm vanda á hendr mer ſegir Floſi. en þó var mer ſlíks at þer van. þaðan fóru þeir Floſi til Kroſsavíkr. Þórkell Geitisſon var vin hans mikill. Floſi ſagði honom eyrindi ſitt. Þórkell qvað þat ſkyllðt vera at hann veitti honom ſlíkt ſem hann vęri tilfęrr ok ſkiliaz eigi við hans mál. Þórkell gaf Floſa góðar giafir at ſkilnaði. þaðan fóru þeir norðr til Vapnafiarðar ok vpp í Fliótzdalsherað. ok giſtv at Hólmſteins (a) Spakbavðvarsſonar. Floſi ſagði honom at allir hefði vel ſtaðit vndir hans navðſyn ok eyrindi. nema Savrli Broddhelgaſon. Hólmſteinn qvað þat til þeſs bera at hann vęri engi oſſtopamaðr. Hólmſteinn gaf Floſa góðar giafir. Fór Floſi vpp Fliótzdal ok þaðan ſvðr á fiall vm (b) avrnahravn ok ofan (c) Svínhornadal ok út vm Alftafiorð fyri veſtan. ok lavk eigi fyrr en hann kom til Þvattár til Hallz mágs ſíns. Þar var hann hálfan mánvð ok menn hans ok hvíldi ſik. Floſi ſpvrði Hall hvat hann legði nú til ráðs með honom hverſv hann ſkylldi nú með fara eða breyta hogvm ſínvm? Hallr męllti. þat ręð ek at þú ſer heima við bú þitt ok Sigfúsſynir. en þeir ſendi menn til at ſkipa til búa ſinna. en farit heim at ſinni. en þá er þer ríðit til þings. ríðit allir ſaman ok dreifit ekki flokki yðrvm. fari þá Sigfúsſynir at hitta konvr ſínar. Ek mvn ok ríða til þings ok Liótr ſon minn með alla þingmenn ockra. ok veita þer ſlíkt lið ſem ek má mer viðkoma. Floſi þakkaði honom. Hallr gaf honom góðar giafir at ſkilnaði. Floſi fór þá frá Þvattá. ok er ekki vm hans ferðir at tala fyrr en hann kemr heim til Svínafellz. er hann þá heima þat er eptir var vetrarins ok vm ſomarit allt til þings framan.

Cap.

(a) B. C. Spakbeſsaſonar. (b) B. C. avxarhravn. (c) B. C. Svíðinhornadal.

Cap. CXXXVI.

Frá Þórhalli ok Kára.

Þórhallr Asgrimsson ok Kári Solmundarson ridv einnhvern dag til Mosfellz at finna Sizvr hvíta. hann tók vid þeim bádvm houdvm. ok vorv þeir þar at hans miok langa hríd. þat var einvhveriv sinni þá er þeir Sizvrr tavlvdv vm brennv Hiáls. at Sizvrr qvad þat allmikla giptv er Kári hafdi í brot komiz. þá vard Kára vísa á mvnni.

Hiálmskafsa fór hvefsir
herdimeidr af reidi
út or elrisfveita
ófús Hiálshúfa
(d) þá er elldgvnnar inni
oddrvnnar þar brvnnv
menn nemi mál sem ek inni
mín harmfakir tína.

Þá mælti Sizvrr. varkvnn er þat er þer fe minnisamt. ok fkvlv ver nú ekki fleira til tala at finni. Kári segir at hann vill heim rída. Sizvrr mælti. ek man nú gera mer dælt vm rádagerd vid þik. þú fkal eigi heim rída. en þó fkallv í hravt rída ok avstr vndir Eyiafioll at finna Þórgeir Skorargeir ok Þórleif krák. þeir fkvlv rída avstan med þer. þeir erv adilar fakanna. med þeim fkal rída Þórgrímr inn mikli bródir þeirra. þer fkvlvt rída til Mardar Valgardzfonar. ok fegia honom ord mín til at hann taki vid vígsmáli eptir Helga Hiálsfon á hendr Flosa. en ef hann mælir nokkvrv ordi í móti þefsv. þá fkallv gera þik fem reidaztan. ok láta fem þú mvnir hafa oxi í hofdi honom. þú fkallt ok í annan ftad fegia á reidi mína ef hann lætr illa at komaz. þar med fkallv fegia at ek mvn láta fækia Þórkavtlv dóttvr mína. ok láta hana fara heim til mín. en þat mvn hann eigi

(d) B. C. þar.

eigi þola. þvíat hann ann henni sem avgvm í hofði sér. Kári þakkaði honom sína rádagerð. ecki taladi Kári vm lidveitzlv við hann. þvíat hann ętladi þá at honom myndi þat fara vinveitliga sem annat. Kári reið þadan avstr yfir ár ok þádan til Fliótzhlíðar ok avstr yfir Markarfliót. ok svá til Selialandzmúla. þeir ríða avstr í Hollt. Þórgeirr tók við þeim með inni mestv blíðv. hann sagði þeim vm ferðir Flosa. ok hversv mikit lið hann hafði þegit í Avstfiordvm. Kári sagði at þat vęri varkvnn at hann będi sér liðs svá morgvm sem hann myndi svara eiga. Þórgeirr męllti. því betr er þeim ferr avllvm verr at. því harðara skvlv ver á þá sękia. Kári sagði Þórgeiri tillavgvr Sizvrar. Síðan ríða þeir avstan á Rangárvollv til Marðar Valgarðzsonar. hann tók vel við þeim. Kári sagði honom orðsending Sizvrar mágs hans. hann tók seinliga vndir þat. ok qvað meira at sękia Flosa einn enn x. aðra. Kári męllti. þetta ferr þer sem hann ętladi þvíat þer erv allir hlvtir illa gefnir. þvíat þú ert będi hręddr ok hvglavss. enda skal þat á bak koma sem þer er makligt at Þorkatla skal fara heim til fodvr sins. hon bióz þegar ok qvaðz þess fyri longv búin at skíldi með þeim Merði. hann skipti þá skiótt skapi sínv ok svá orðvm. ok bað af sér reiði ok tók þegar við málinv. Kári męllti. nú hefir þú tekit við málinv ok sęk nú úhręddr. þvíat líf þitt liggr við. Mordr qvaðz allan hvg skylldi áleggia at gera þetta vel ok drengiliga. Eptir þat stefndi Mordr til sín ix. búvm. þeir vorv allir vetvangsbúar. Mordr tók þá í hond Þórgeiri ok nefndi vatta tva í þat vętti at Þórgeirr Þórisson selr mer vígsavk á hendr Flosa Þórðarsyni at sękia vm víg Helga Hiálssonar með sóknargavgnvm þeim avllvm er savkinni eigv at fylgia. selr þú mer savk þessa at sękia ok at sęttaz á. svá allra gagna at nióta sem ek se rettr aðili. selr þú mer at lavgvm en ek tek at lavgvm. Í annat sinn nefndi Mordr ser vatta í þat vętti sagði hann at ek lýsi lavgmętv fvmlavpi á hond Flosa Þórðarsyni. er hann veitti Helga Hiálssyni heilvndarsár eða holvndar eða mergvndar. þat er at ben gerðiz. en Helgi fekk bana af. lýsi ek handselldri savk Þórgeirs Þórissonar. Í avðrv sinni nefndi hann vatta í þat vętti at ek lýsi helvndarsári eða holvndar eða mergvndar á hond Flosa Þórðarsyni því sári er at ben gerðiz. en Helgi fekk bana af á þeim vętvangi er Flosi Þórðarson hlióp til Helga Hiálssonar lavgmętv

frvmlavpi ádr. lýsi ek fyrir búvm v. síðan nefndi hann þá alla. lýsi ek lavglýsing. lýsi ek handselldri savk Þórgeirs Þórissonar. þá nefndi Mordr ser vatta. í þat vętti sagdi hann at ek qved vętvangsbúa þessa alla IX. ok nefndi þá alla á nafn. alþingisreidar ok búa qvidar at bera vm þat hvart Flosi Þordarson hliop lavgmętv frvmlavpi til Helga Hiálssonar á þeim vętvangi er Flosi Þórdarson veitti Helga Hiálsyni helvndarsár eda holvndarsár eda mergvndar þat er at ben giordiz. en Helgi fekk bana af. qved ek ydr þeirra orda allra er ydr skyllda lavg til vm at (e) bera. ok ek vil ydr at dómi beidt hafa. ok þessv máli eigv at fylgia. qved ek ydr lavgkvod sva at er heyrit á siálfir. qved ek vm handselldt mál Þórgeirs Þórissonar. Mordr nefndi ser vatta. í þat vętti at ek qved vęttvangs búa þessa IX. alþingisreidar ok búaqvidar at bera vm þat hvart Flosi Þórdarson sęrdi Helga Hiálsson helvndarsári eda mergvndar eda holvndar. því er ben gerdiz. en Helgi fekk bana af á þeim vęttvangi er Flosi Þórdarson hliop at Helga Hiálsyni lavgmętv frvmlavpi ádr. qved ek ydr þeirra orda allra er ydr skyllda log til vm at bera ok ek vil ydr at dómi beitt hafa. ok þessv máli eigv at fylgia. qved ek ydr lavggvod. qved ek ydr sva at þer heyrid á sialfir. qved ek ydr vm handsellt mál Þórgeirs Þórissonar. þá męlti Mordr. Hú er mál tilbúit sem þer beiddvz. vil ek nú bidia þik Þórgeirr Skorargeirr at þú komir til mín er þú rídr til þings ok rídim vid þá bádir saman med hvarntveggia flokkinn ok halldim okkr sem bezt saman. þviat flokkr minn skal þegar búinn til avndverdz þings. ok skal ek ydr í avllvm hlvtvm trúrr vera. þeir tóku því ollv vel. ok var þetta bvndit svardavgvm at engi skylldi vid annan skilia fyrr en Kári villdi. ok hverr þeirra skylldi leggia sitt líf vid annars líf. Skildv þeir nú med vinattv ok męlltv mót med ser á þingi. Rídr nú Þórgeirr avstr aptr. en Kári rídr vestr yfir ár þar til er hann kom í Túngv til Asgríms. hann tók vid þeim ágęta vel. Kári sagdi Asgrími alla rádagerd Sizvrar hvíta ok mála tilbúnadinn. Slíks var mer at honom ván segir Asgrímr at honom mvndi vel fara. enda hefir hann þat nú sýnt. Asgrímr męlti. hvat spyrr

þú

(e) C. skilia.

þú avstan frá Flosa? Kári svarar. hann fór allt avstr í Vapnafiord ok hafa náliga allir hofdingiar heitid honom sinni lidveizlv ok alþingisreid. þeir vgntaser ok lids af Reykdœlvm ok Liósvetningvm ok Exfirdingvm. þeir tavlvdv þar margt vm. Lída nú stvndir allt framan til alþingis. Þórhallr Asgrímsson tók fótarmein sva mikit. at fótrinn fyrir ofan avkla var sva digr ok þrútinn sem konv lœr. ok mátti hann ekki ganga nema vid staf. hann var mikill madr vexti ok ramr at afli. davkkr á hárslit ok skinnzlit. vel ordstjilltr ok þó (f) skapbrádr. hann var inn þridi mestr lavgmadr á Islandi. Hú kemr at því sem menn skyldv fara heiman til þings. Asgrímr mœlti til Kára. þú skallt rída til andverdz þings ok tiallda búdir varar ok med þer Þórhallr son minn. þú mvn bezt ok hógligazt med hann fara er hann er (g) fótlami. en ver mvnvm hans mest þvrfa á þessv þingi. med ykkr skvlv rída xx. menn adrir. Eptir þat var búin ferd þeirra. ok ridv þeir sídan til þings ok tiolldvdv búdir ok bioggvz vel vm.

Cap. CXXXVII.

Frá Flosa ok Brennv monnom.

Flosi reid avstan ok þeir tívtigir manna er at brennvnni hofdv verit med honom. þeir ridv þar til er þeir komv til Fliótshlídar. skipvdv þá Sigfússynir til búa sinna. ok dvoldvz þar vm dáginn. en vm kvelldit ridv þeir vestr yfir Þiórsá ok svafv þar vm nóttina. en vm morgininn snimma tókv þeir hesta sína ok ridv fram á leid. Flosi mœlti til sinna manna. nú mvnv ver rída í Túngv til Asgríms til dagverdar ok troda vid hann illsakar. þeir qvadv þat vel gert. þeir ridv þar til er þeir áttv skamt til Túngv. Asgrímr stód úti ok nokkvrir menn med honom. þeir siá þegar flokkinn er mátti heiman. menn Asgríms mœltv. þar mvn vera Þórgeirr Skorargeirr. Asgrímr mœlti. (h) eigi in helldr ętla ek þat þvíat þessir menn

(f) B. C. brádskapadr. (g) C. fótmeiddr. (h) B. ekkinnhelldr C. eigi ętla ek þat.

fara með hlátri ok (i) gapi. en frændr Hiáls slíkir sem Þórgeirr er mvnv eigi lęia fyrr en nokkvt er hefnt brennvnnar. ok mvn ek geta annars til. ok má vera at ydr þikki þat úlíkligt. þat er ętlvn mín at vera mvni Flosi ok brennvmenn með honom. ok mvnv þeir ętla at troda illsakar við oss. ok skvlv ver nú inn ganga allir. þeir gera nú sva. Asgrímr let sópa húsin ok tiallda ok setia bord ok bera á mat. hann let setia forsęti með endilongvm bekkivnvm vm alla stofvna. Flosi reid í tún ok bad menn stíga af hestvm ok ganga inn. þeir gerdv sva. þeir Flosi komv í stofvna. Asgrímr sat á palli. Flosi leit á bekkina ok sá at allt var reidvbúit þat er menn þvrftv at hafa. Asgrímr qvaddi þá ekki. en męlti til Flosa. því erv bord sett at heimoll er matr þeim er hafa þvrfv. Flosi (k) gengr vndir bordit ok allir menn hans. en lagdv vapn sín vpp at þili. þeir sátv á forsętvm er eigi mátto vppi sitia á bekkivnvm. en IIII. menn stódv með vapnvm fyrir framan þar sem Flosi sat medan þeir mavtvdvz. Asgrímr þagdi vm matmálit ok var sva ravdr á at siá sem blód. En er þeir vorv mettir bárv konvr af bordvm en svmar bárv innar handlavgar. Flosi fór at ongv ódara en hann vęri heima. bolavx lá í pallz hornino. Asgrímr tók hana tveim hondvm ok hlióp vpp á pallzstokkinn. ok hió til hofvds Flosa. Glúmr Hilldisson gat sęd tilrędit. ok hlióp vpp þegar ok gat tekit avxina fyrir framan hendr Asgrími. ok sneri þegar egginni at Asgrími. þvíat Glúmr var ramr at afli. þá hliópv vpp miklv fleiri menn ok tókv Asgrím. en Flosi qvad ongan mann Asgrími skyldv mein gera. þvíat ver gerdvm honom ofravn. en hann gerdi þat eina at er hann átti. ok sýndi hann þat at hann var ofrhvgi. Flosi męlti til Asgríms. her mvnv ver nú skiliaz heilir ok finnaz á þingi. ok taka þar til óspilltra málanna. Sva mvn vera segir Asgrímr. ok mynda ek þat vilia vm þat er þessv þingi er lokit at er ferit lęgra. Flosi svaradi ongv. gengv þeir þá út ok stigv á hesta sína ok ridv í brot. þeir ridv þar til er þeir komv til Lavgarvatnz ok vorv þar vm nóttina. en vm morgvninn ridv þeir fram á Beitivollv ok ádv þar. þar ridv at þeim flokkar margir. var þar Hallr af Sídv ok allir Avstfirdingar.

Flosi

(i) B. gani. (k) C. ste.

Flosi fagnadi þeim vel. ok sagdi þeim frá ferdum sínum ok vidskiptum þeirra Asgríms. Margir lofudu þetta. ok sagdu slíkt ravskliga gert vera. þá mælti Hallr. þetta líz mer annan veg en ydr. þvíat þetta þikki mer úvitrligt bragd. mundu þeir þó muna harmsakir sínar þótt vœri eigi af nýiu ámintir. en þeim monnum allvant um er sva púngliga leita annarra. fannz þat á Halli at honum þótti þetta miok ofgert. þeir ridu þadan allir saman unz þeir komu á Vollu ena efri ok fylktu þar lidi sínu ok ridu á þing ofan. Flosi hafdi látid tiallda Byrgisbúd ádr hann ridi til þings. en Austfirdingar ridu til sinna búda.

Cap. CXXXVIII.

Frá Þórgeiri Skorargeir.

Þórgeirr Skorargeirr reid austan med miklu lidi. voru þeir brœdr hans med honum Þórleifr krákr ok Þorgrímr inn mikli. þeir komu til Hofs til Mardar Valgardzsonar ok bidu þar til þess er hann var búinn. Mordr hafdi sannat hverium manni er vapnfœrr var. ok fundu þeir þat eina á at hann var inn avroggazti í avllu. ridu þeir nú unz þeir komu vestr yfir ár. þá bidu þeir Hiallta Skeggiasonar. hann kom þá er þeir hofdu skamma stund bedit. fognudu þeir honum vel ok ridu sídan allir saman til þess er þeir komu til Reykia í Byskupstúngu ok bidu þeir þar Asgríms Ellidagrímssonar. ok kom hann þar til móts vid þá. ridu þeir þá vestr yfir Brúará. Asgrímr sagdi þeim þá allt sem farit hafdi med þeim Flosa. Þórgeirr mælti. þat munda ek vilia at ver reyndim karlmennzku þeirra ádr lyki þínginu. ridu þeir allt þar til er þeir komu á Beitivollu. kom þar til móts vid þá Sizurr hvíti med allmikit fiolmenni. tóku þeir þá tal sín á milli. ridu þeir þá á Volluna efri. ok fylktu þeir þar ollu lidi sínu. ok ridu sva á þing. Flosi ok menn hans (l) tóku til vapna allir. ok var þá vid sialft at þeir mundu beriaz. En þeir Asgrímr ok þeirra sveit giordiz ekki til þess. ok ridu til búda sinna. var nú kyrt þann dag

(l) C. hlupu.

ſva at þeir áttoz ekki vid. þar voro komnir hafdingiar or ollom fiórdungom á landino. ok hafdi alldri verit þing iafnfiolmennt ádr ſva at menn myndi.

Cap. CXXXIX.

Frá Eyiolfi Bolverksſyni.

Eyiólfr het madr. hann var Bolverksſon Eyiólfsſonar ins Grá or (m) Otrardal Þórdarſonar Gellis. Oleifsſonar Feilans. Móðir Eyiolfs ins Grá var Hródný dóttir Midfiardarſkeggia. (n) Eyiolfr var virdingamadr mikill ok allra manna lavgkennztr ſva at hann var inn þridi meſtr (o) logmadr á Islandi. hann var allra manna frídaztr ſiónom. mikill ok ſterkr. ok it beſta hofdingia efni. hann var fegiarn ſem adrir frendr hans. Floſi gekk einn dag til búdar Biarna Broddhelgaſonar. Biarni tók vid honom bádom hondom ok ſettiz Floſi nidr hiá honom. þeir tavlvdvz margt vid. Floſi mællti þá til Biarna. hvat ſkolv ver nú til ráda taka? Biarni ſvaradi. ek ætla nú or vondv at ráda. en þat ſýniz mer þó rádligazt at bidia ſer lids þviat þeir draga afla at ydr. Ek vil ok ſpyria þik Floſi hvart nokkvrr er allmikill lavgmadr í lidi ydrv. þviat ydr erv II. koſtir til. annathvart at bidia ſætta. ok er ſá allgódr. en hinn annarr at veria mál med lavgom (p) ef varnir verda til. þótt þat þikki med kappi at gengit. þikki mer þvi þann verda vpp at taka. at þer hafit ádr med ofſtopa farit. ok ſamir nú eigi at þer minkit ydr. Floſi mællti. þar er þú ſpvrdir eptir vm lavgmenn. þá mvn ek þer því ſkiótt ſvara at ſá er engi í varvm flokki. ok engis veit ek ván nema Þórkels Geitisſonar frænda þings. Biarni mællti. Ekki mvnv vid hann telia þótt hann ſe lavgvitr. þá er hann þó (q) forſiáll miok. þarf þat ok engi madr ſer at ætla at hafa hann at ſkotſpæni. en fylgia mvn hann þer ſem ſá annarr er bezt fylgir. þviat hann er ofrhvgi

(m) B. C. Otradal.
adar Skeggiaſonar.
(n) C. Skinnabiarnarſonar Skútef má ok ſe varnir til.
(o) C. lagamadr.
(p) C.
(q) B. úforſiáll.

hygi. en ek mvn segia þer at þat verðr þess manns bani er vorn sęrir fram fyrir brennv málit. en ek ann eigi þess Þórkeli frænda mínvm. mvnvt er því verða annarstaðar áleita. Flosi qvaðz eigi vita skyn á hverir lavgmenn vęri mestir. Biarni męllti. Eyiolfr heitir maðr ok er Bavlverksson. hann er mestr lagamaðr í Vestfirðinga fiórðvngi. ok mvn honom þvrfa at gefa til fe mikit ef honom skal verða komit í málit. en þó mvnv ver ekki at því fara. Ver skvlvm ok ganga með vapnvm til allra lavgskila ok vera sem varaztir vm oss. en ráða eigi á þá fyrr nema ver eigim hendr varar at veria. mvn ek nú ganga með þer ok fara í lidsbónina. þvíat mer þikkir sem nú mvni eigi mega kyrrv fyrir hallda. Síðan gengv þeir út or búðinni. ok til þeirra Axfirðinga. talar Biarni þá við Lýting ok Blęing ok Hróa Arnsteinsson. ok fekk hann skiótt af þeim slíkt er hann beiddi. þeir fóru þá til fvndar við Kol son Vigaskútv ok Eyvind Þórkelsson Askelssonar Goða. ok báðv þá liðveizlv. en þeir fóru lengi vndan. en þó kom svo at þeir tókv til þriár merkr silfrs. ok gengv þá í málit með þeim. Þeir gengv þá til Liósvetningabúðar ok dvavldvz þar nokkvra hríð. Flosi beiddi Liósvetninga liðveizlv. en þeir vorv erfiðir ok torsóttir. Flosi męllti þá með mikilli reiði. illa er yðr farið. er ervt ágiarnir heima í herađi ok ranglátir. en vilit mannom ekki at liði verða á þingvm þótt menn (s) þvrfi þess við. (t) þat mvn ok allmiok at brigzlvm haft við yðr á þingvm. ok yðr til ámęlis lagt ef þer mvnit eigi hávðng þá ok bityrði er Skarphedinn hrakti yðr Liósvetninga. Í annan stað hafði hann við þá hlióðmęli. ok bavð þeim fe til liðveizlv. ok lokkaði þá svo með fagrmęlvm. þar kom at þeir hetv lipveizlv. ok gerðv sik þá svo avrvgga at þeir qvaðvz beriaz skylldv með Flosa þótt þess þyrfti við. Biarni męllti þá til Flosa. Vel er þer farit. þú ert hofðingi mikill ok ravskr maðr ok einarðr ok (u) skerr litt af manni. Síðan fóro þeir í brot ok vestr yfir ána ok svo til hlaðbúðar. þeir sá margt manna úti fyrir búðinni. þar var einn maðr sá er hafði

(s) B. C. kresi yðr. (t) C. þat mvn ok lagit miok til ámęlis við yðr ok at brigzlvm haft. (u) C. skefr.

hafdi skarlatzskikkio á herdom ser ok gollad vm hofot ok avxi silfrrekna í hendi. Biarni męllti. her berr vel til. her er hann nú Eyiólfr Bavlverks-son ef þú villt finna hann Flosi. Sídan gengv þeir til móts vid Eyiólf ok qvoddv hann. Eyiólfr kendi Biarna þegar ok tók honom vel. Biarni tók í hond Eyiólfi ok leiddi hann (x) vpp í Almannagiá. Menn þeirra Biarna ok Flosa gengv eptir. menn Eyiólfs gengv ok med honom. þeir badv þá vera vppi á giárbakkanom ok siáz þadan vm. þeir Flosi gengv þar til er þeir koma þar er gatan liggr ofan (y) at inni efri giánni. Flosi qvad þar gott at sitia ok mega vída siá. þeir settvz þá nidr. þeir vorv þar IIII. menn saman ok eigi fleiri. Biarni męllti þá til Eyiólfs. þik ervm ver komnir at finna vinr. þviat ver þorfvm miok þinnar lidveizlv í alla stadi. Eyiólfr męllti. her er nú gott mannval á þínginv ok mvn ydr lítid fyrir at finna þá er ydr er miklv meiri styrkr at en her sem (z) ek em. Biarni męllti. þat er ekki sva. þú hefir marga þá lvti er engi er þer meiri madr her á þínginv. þat fyrst at þú ert ęttadr sva vel sem allir þeir menn sem komnir erv frá Ragnari Lodbrók. hafa ok forellrar þínir iafnan í stór-męlvm stadit będi á þíngvm ok heima í heradi ok hofdv iafnan inn meira lvt. þikkir ofs því líkligt at þú mvnir sigrsęll í málvm sem frędr þínir. Eyiolfr męllti. vel męlir þú Biarni. en lítit ętla ek mik í þessv eiga. Flosi męllti þá. ekki þarf her at (þ) mynda til þess er ofs er í hvg. lidveizlv vilivm ver þik bidia Eyiólfr at þú veitir ofs at málvm varvm ok gangir at dómvm med ofs. ok takir varnir ef verda ok ferir fram fyrir vara hond ok veitir vm alla lvti ofs á þíngi þessv þá er til kvnnv falla. Eyiólfr spratt vpp reidr ok sagdi sva at engi madr þvrfti ser þat at ętla at hafa hann at ginningarfífli eda (a) forleypi fyrir ser ef hann dręgi ekki til. Ek se nú ok segir hann hvat ydr hefir gengit til fagrmęlis þess er þer hofdvt vid mik. Hallbiorn inn sterki þreif til hans ok setti hann nidr hiá ser'í millvm þeirra Biarna ok męllti. eigi fellr tre vid it fyrsta hogg vinr. ok sit her fyrst hiá

(x) B. vppá. (y) C. af. (z) B. á hlvt at.
(þ) C. krapsa af því ofan. (a) C. hleypisífli.

hiá oss. Flosi dró þá gullhring af hendi ser. þenna hring vil ek gefa þer Eyiólfr til vinattv ok liðveizlv ok sýna þer sva at ek vil eigi ginna þik. er þer fyrir því bezt at þiggia hringinn at engi er her sá á þingi at ek hafa þvílíka giof gefit. Hringrinn var sva góðr ok vel giorr at hann tók XII. hundrvð mórend. Hallbiorn dró á hond Eyiólfi hringinn. Eyiólfr mælti. þat er nú líkazt at ek þiggia hringinn sva vel sem þer ferr. mvntv til þess ætla mega at ek mvn taka við vorn ok gera at slíkt er þarf. Biarni mælti. nú ferr hvarvmtveggia ykkrvm vel. erv menn her nú vel til fallnir at vera vattarnir þar sem við Hallbiorn ervm at þú takir við málinv. Stóð þá Eyiólfr vpp ok sva Flosi ok tókvz í hendr. tók Eyiólfr þá avll varnargavgn af Flosa. ok sva ef sakir nokkvrar gerðiz af vorninni. þvíat þat er opt annars máls vorn er annars er sókn. þá tók hann þav avll sóknargavgn er þessvm savkvm áttv at fylgia. hvart sem sækia skylldi í fiórðvngsdóm eða fimtardóm. Flosi selldi at logvm en Eyiólfr tók at logvm. hann mælti þá til Flosa ok Biarna. Hú hefi ek her tekit við máli sem þer beiddvt. nú vil ek þó at er leynit þessv fyrst. en ef málit kemr í fimtardóm þá skvlv þer þat mest varaz at segia at þer hafit fe gefit til liðveizlvnnar. Flosi gekk þá heim til búðar sinnar ok Biarni. en Eyiólfr gekk til búðar Snorra goða ok settiz niðr hiá honom. þeir tavlvðvz margt við. Snorri goði þreif til handarinnar Eyiólfi ok fletti vpp af erminni. ok ser at hann hafði gullhring mikinn á hendi. Snorri goði mælti. hvart er þessi hringr keyptr eða gefinn? Eyiólfi fanz vm fátt ok varð ordfall. Snorri mælti. ek skil gerla at þú mvnt at giof þegit hafa. ok skylldi hringrinn eigi verða þer at hofvðsbana. Eyiólfr spratt vpp ok gekk í bravt ok villdi ekki vm tala. Snorri mælti er Eyiólfr stóð vpp. þat er líkara vm þat er (b) þessv þingi er lokit. at þú vitir hvat þú hefir þegit. Gekk Eyiólfr þá til búðar sinnar.

Cap. CXL.

Frá Asgrími ok Sizvri ok Kára.

Nú talar Asgrímr Ellidagrímsson við Sizvr hvíta ok Kára Solmvndarson. Hiallta Skeggiason. Mord Valgardzson. Þórgeir Skorar-

(b) B. dómvm er lokit.

geir. Ekki þarf þetta í hliódmęli at fęra. þóat þeir einir menn erv her at hverr veit annars trúnat. vil ek nú spyria ydr ef þer vitid nokkvt til ráda-giordar þeirra? sýniz mer sem ver munim verda at gera rád vart í annan stad. Gizorr hvíti svarar. Snori godi sendi mann til mín ok let segia mer at Flosi hafdi þegit mikit lid af Hordlendingvm. en Eyiólfr Bolverks-son frændi hans hafdi þegit gullhring af nokkvrum ok fór leyniliga med. ok qvad Snorri þat ętlan sína at Eyiólfr Bavlverksson mundi ętladr vera til at fęra fram lavgvarnir í málinv. ok mundi hríngrinn til þess gefinn vera. þeir vrdv allir á þat sáttir at þat mundi sva vera. Gizorr męlti þá til þeirra. Hú hefir Mordr Valgardzson mágr minn tekit vid málinv því er ollvm mvn torvelligazt þikkia at sękia Flosa. vil ek nú at þer skiptid avdrvm (c) sóknvm med ydr. þvíat nú mvn brátt verda at lýsa sokvm at lavgbergi. ver munvm ok þurfa at bidia oss lids. Asgrímr segir sva vera skylldv. en bidia vilivm ver þik at þú ser í lidsbóninni med oss. Gizorr qvaz þat mvndv tilleggia. Sídan valdi Gizorr med ser alla ina vitraztv menn af lidi þeirra til fylgdar vid sik. þar var Hiallti Skeggiason ok Asgrímr ok Kári Þórgeirr skorargeirr. þá męlti Gizorr hvíti. nú munv ver fyrst ganga til búdar Skapta Þóroddzsonar. þeir gera nú sva. Gizorr hvíti gekk fyrstr. þá Hiallti. þá Kári. þá Asgrímr. þa Þórgeirr Skorargeirr. þá brędr hans. þeir gengv inn í búdina. Skapti sat á palli. ok er hann sá Gizor hvíta stód hann vpp í móti honom ok fagnadi honom vel ok ollvm þeim. ok bad Gizor sitia hiá ser. hann gerir nú sva. Gizorr męlti þá til Asgríms. Hú skallty vekia til vm lidveizlvna vid Skapta fyrst. en ek mvn leggia til slíkt sem sýniz. Asgrímr męlti. til þess erum ver hingat komnir Skapti at sękia at þer travst ok lídsinni. Skapti męlti. torsottr þótti ek vera nęstvm er ek villdi ekki taka vndir vandrędi ydvr. Gizorr męlti. nú er annan veg tilfarit. nú er at męla eptir Hiál bónda ok Bergþorv húsfreyiv. er saklavs vorv inni brend. ok eptir þriá sonv Hiáls ok marga adra góda menn. ok muntv alldri þat vilia gera at verda monnom eigi at lidi ok veita frendvm þínvm ok mágvm. Skapti svarar. þat var

mer

(c) C. savkvm.

mer þá í hvg er Skarphedinn męllti vid mik at ek hefda sialfr borit tiorv í hofvt mer ok skorit á mik iardarmen. ok hann qvad mik ordit hafa sva hręddan at Þórólfr Loptzson af Eyrvm bęri mik á skip út í miolkhlvm sínvm. ok flotti mik sva til Jslandz. at ek mvnda eigi eptir hann męla. Gizvrr hvíti męllti. ekki er nú á slíkt at minnaz. þvíat sá er nú davdr er þetta męllti. ok mvntv vilia veita mer þóttú vilir eigi gera fyrir sakir annarra manna. Skapti segir. þetta mál kemr ekki til þín nema þú vilir vasaz í med þeim. Gizvrr reiddiz þá miok ok męllti. Olíkr ertv þínvm favdvr þótt hann þętti nokkvt blandinn vard hann monnom þó iafnan at lidi er menn þvrftv hans mest. Skapti męllti. ver ervm óskaplíkir. it þikkiz hafa stadit í (d) stórręvdvm. þú Gizvrr hvíti þá er þú sóttir Svnnar at Hlídarenda. en Asgrímr af því er hann drap Savk fóstbróvr sinn. Asgrímr svarar. fár bregdr inv betra ef hann veit et verra. en þat mvnv margir męla at eigi drępa ek Savk fyrr en mer vęri navdr á. er þat nokkvr varkvnn at þú verdir ofs eigi at lidi. en hitt er varkvnnarlavst at þú bregdir ofs brígzlvm. mvnda ek þat vilia vm þat er þessv þíngi er lokit at þú fengir af þessvm málvm ina mestv úvirding ok bętti þer engi þá skóm. þeir Gizvrr stódv þá vpp allir ok gengv út ok sva til búdar Snorra goda. Snorri sat á palli í búdinni. þeir gengv inn í búdina. hann kendi þegar mennina ok stód vpp í móti þeim ob bad þá alla vel komna. ok gaf þeim rúm at sitia hiá ser. Sídan spvrdvz þeir almęlltra tídinda. Asgrímr męllti til Snorra. til þess erv vid Gizvrr frændi minn komnir hígat at bidia þik lidveizlv. Snorri godi svarar. Þat męlir þú þar er þer helldr varkvnn til at męla eptir mága þína slíka sem þú áttir. þagv ver morg (e) ráð þęgilig af Hiáli. þótt nú mvni þat fáir. enda veit ek eigi hverrar lidveizlv er þikkiz mest þvrfa. Asgrímr svarar. mest þvrfvm ver ef ver berivmz her á þínginv vaskra drengia ok vapna gódra. Snorri męllti. sva er ok at mikit liggr ydr þá vid. er þat ok líkazt at þer sękit med kappi. enda mvnv þeir sva veria. ok mvnv hvarigir gera avdrvm rett. mvnv þer þá eigi þola þeim ok ráda á þá. er þá ok sá einn til. þvíat þeir vilia þá

(d) B. C. stórmálvm. (e) B. C. heil ráð.

giallda ydr skom fyrir mannskada. en svivirding fyrir frenda lát. fann þat á at hann hvatti þá fram í ollo. Sizorr hviti mællti þá. Vel mælir þú Snorri. ok ferr þer þá bezt iafnan ok hofdingligazt er mest liggr vid. Asgrímr mællti. þat vil ek vita hvat þú villt þá veita oss ef sva ferr sem þú segir. Snorri mællti. Gera skal ek þat vinattv bragd þer er ydvr semd skal oll vid liggia. en ekki mvn ek til dóma ganga. En ef þer beriz á þingi þá rádit er því at eins á þá nema þer sed allir sem avrvggaztir. þvíat miklir kappar erv til móts. En ef þer verdit forvida mvnvt er láta slá hingat til móts vid oss. þvíat ek mvn þá hafa fylkt lidi mínv her fyrir ok vera búinn at veita ydr. En ef hinn veg ferr at þeir (f) hravkkvi fyrir. þá er þat ætlan mín at þeir mvni ætla at renna til vígis í Almannagiá. En ef þeir komaz þangat þá fái þer þá alldri sótta. mvn ek þat á hendr takaz at fylkia þar fyrir lidi mínv ok veria þeim vígit. en ekki mvnv ver eptir ganga hvart sem þeir horfa med ánni nordr eda svdr. ok þá er þer hafit vegit í lid þeirra sva nokkvrv miok at mer þikki þer mega hallda vpp febótvm sva at er halldit godordvm ydrvm ok heradvistvm. mvn ek þá til hlavpa med menn mína alla ok skilia ydr. skolvt er þá geyra þat fyrir mín ord at hætta bardaganvm ef ek geri þetta sem nú hefi ek heitid. Sizorr þakkadi honom vel. ok qvad þetta allra þeirra navdsyn mællt vera. Gengv þeir þá út allir. Sizorr mællti. hvert skolv ver nú ganga?, til Hordlendinga búdar sagdi Asgrímr. fórv þeir þá þángat.

Cap. CXLI.

Frá Asgrími ok Svdmvndi.

Ok er þeir komv í búdina þá sá þeir hvar Svdmvndr inn ríki sat ok taladi vid Einar Konalsson fóstra sinn. hann var vitr madr. þeir gengv þá fyrir hann. Svdmvndr tók þeim allvel ok let rydia fyrir þeim búdina at þeir skylldv allir sitia mega. spvrdvz þeir þá tídinda. Asgrímr mællti. ekki þarf þetta á mútr at mæla. Ver viliom Svdmvndr bidia þik avrvggrar

(f) C. láti fyrir.

avrsggrar lidveitzlv. Sodmvndr mælti. hvart hafit er nokkvra hofdingia fvndit ádr? þeir fogdv at þeir hefdi fvndit Skapta Þóroddzfon ok Snorra goda. ok favgdv. honom allt í hliódi hverfo hvarvm þeirra fór. þá mælti Sodmvndr. næftvm fór mer til ydar lítilmannliga. ek var ydr þá erfidr. fkolvt er nú því fkemr troda fyrir ydr fem ek var þá (g) erfidri. ok fkal ek nú ganga til dóma med ydr med alla þingmenn mína ok veita ydr flíkt er ek má. ok beriaz med ydr þótt þefs þvrfi vid ok leggia líf mitt vid ydart líf. Ek mvn ok því lavna Skapta. at Þórfteinn holmvdr fon hans fkal vera í bardaganvm med ofs þvíat hann mvn eigi treyftaz avdrv en gera fem ek vil þar fem hann á Jódísi dóttvr mína. mvn Skapti þá vilia fkilia ofs. þeir þavkkvdv honom ok tavlvdv lengi hliótt fídan fva at ekki heyrdv adrir menn. Sodmvndr bád þá ekki fara fyrir kne fleirvm havfdingivm. ok qvad hann þat vera lítilmannligt. mvnv ver nú áhætta med þetta lid fem nú havfvm ver. þer fkolvt ganga med vapnvm til allra lavgfkila. en beriaz eigi fva búid. Sengv þeir þá allir heim ok til búda finna. var þetta fyrft á fárra manna (h) viti. leid nú fva þingit.

Cap. CXLII.

Frá mála tilfkipan.

Þat var einn dag at menn gengv til lavgbergs. ok var fva fkipat hofdingivm at Asgrímr Ellidagrímsfon ok Sizvrr hvíti. Sodmvndr ríki. ok Snorri godi vorv vppi hiá lavgbergi. en Avftfirdingar ftódv nidri fyrir. Mordr Valgardzfon ftód hiá Sizvri mági fínvm. hann var allra manna (i) málfniallaztr. Sizvrr mælti at hann fkylldi lýfa vígfavkinni. bad hann mæla fva hátt at vel mætti heyra. Mordr nefndi fer vatta. nefni ek í þat vætti at ek lýfi lavgmæto fromhlavpi á hond Flofa Þórdarfyni. er hann hlióp til Helga Hiálsfonar ok veitti honom holvndarfár eda mergvndar þat er at ben gerdiz en Helgi fekk bana af. tel ek hann eiga at verda vm fok

(g) C. torfóttari. (h) C. vitordi. (i) C. fniall-mælltaztr.

þá mann sekian skógarmann úalanda úferianda úrádanda avllvm biargrádvm. tel ek sekt fe hans allt. hálft mer en halft fiórdvngs monnom þeim sem sektarfe eigv at taka at lavgvm eptir hann. lýsi ek vígsavk þessi til fiórdvngsdóms þess er savkin á í at koma at lavgvm. lýsi ek lavglýsing. lýsi ek í heyranda hliódi at lavgbergi. lýsi ek nú til sóknar í sumar ok til sektar fvllrar á hond Flosa Þórdarsyni. lýsi ek handselldri savk Þórgeirs Þórissonar. At lavgbergi var gerr mikill rómr at Merdi mællti vel ok skavrvliga. Mordr tók til ordz í annat sinn. Hefni ek vdr í þat vætti segir hann at ek lýsi savk á hond Flosa Þórdarsyni. lýsi ek er hann særdi Helga Hiálsson holvndarsári eda mergvndar því sári er at ben gerdiz. en Helgi fekk bana af á þeim vetvangi er Flosi Þórdarson hlióp til Helga Hiálssonar lavgmætv frvmhlavpi ádr. tel ek þik Flosi eiga at verda vm savk þá mann sekian skógarmann úalanda úferianda úrádanda avllvm biargrádvm. tel ek sekt fe þitt allt hálft mer en hálft fiórdvngs monnom þeim sem sektarfe eigv at taka eptir þik at lavgvm. lýsi ek savk þessi til fiórdvngsdóms þess sem savkin á í at koma at lavgvm. lýsi ek lavglýsing. lýsi ek í heyranda hliódi at logbergi. lýsi ek nú til sóknar í sumar ok til fvllrar sektar á havnd Flosa Þórdarsyni. lýsi ek handselldri savk Þórgeirs Þórissonar. Sídan settiz Mordr nidr. Flosi gaf gott hliód til ok mællti ekki ord á medan. Þórgeirr Skorargeirr stód vpp ok nefndi ser vatta. nefni ek í þat vætti at ek lýsi savk á hendr Glúmi Hilldissyni vm þat er hann tók eld ok kveykti ok bar í húsin at Bergþórshvoli þá er þeir brendv inni Hiál Þórgeirsson ok Bergþórv Skarphedinsdóttvr. ok þá menn alla er þar brvnnv inni. tel ek hann eiga at verda vm savk þá mann sekian skógarmann úalanda úferianda órádanda allvm biargrádvm. tel ek sekt fe hans allt hálft mer en halft fiórdvngsmonnom þeim sem sektarfe eigv at taka eptir hann at logvm. lysi ek savk þessi til fiórdvngsdóms þess er savkin á í at koma at lavgvm. lýsi ek í heyranda hliódi at lavgbergi. lýsi ek nú til sóknar í sumar ok til fvllrar sektar á hond Glúmi Hilldissyni. Kári Solmvndarson sótti Kol Þórsteinsson ok Gvnnar Laubason ok Grana Gvnnarson ok var þat mál manna at honom mællti (k) fordvliga vel.

Þór-

(k) B. forkvnnar vel.

Þórleifr kráka sótti Sigfússonu alla. en Þórgrimr inn mikli bródir hans sótti Modolf Kerilsson ok Lamba Sigvrdarson ok Hróar Hámundarson bródur Leidolfs ins sterka. Asgrimr Ellidagrímsson sótti Leidólf ok Þórstein (l) Geirleifsson. Arna Kolsson ok Grím inn randa ok mælltiz þeim ollum vel. Sídan lýstu adrir sokum sínum. ok var þat lengi dags at því gekk. fóru menn þá heim til búda sinna. Eyiólfr Baulverksson gekk til búdar med Flosa. þeir gengu avstr um búdina. Flosi mælti til Eyiólfs. hvart sér þú nokkura vorn í málum þessum? avngva segir Eyiólfr. hvat er nú til ráds? segir Flosi. til mun ek leggia eitthvert rád med þer mælti Eyiólfr. nú skallto selia af hondum godord þitt. ok í hendr Þórgilsi bródur þínum. en þú segz í þing med Askátli goda Þórketilssyni nordan or Reykiardal. en ef þeir vitu þetta eigi. þá má vera at þeim verdi at þessu mein. þviat þeir munu sækia í Avstfirdingadóm. en þeir ætti í Hordlendingadóm at sækia. ok mun þeim þetta yfirsiáz. ok er fimtardóms mál á þeim ef þeir sækia í annan dóm enn vera á. skolu ver þá saut upp taka ok þó at (m) sídazta kosti. Flosi mælti. vera má at oss se lavnadr hríngrinn. eigi veit ek þat segir Eyiólfr. en veita skal ek ydr til laga sva at þat se mál manna at eigi se framarr von. skal nú senda eptir Askatli. en Þórgils skal nú þegar koma til þín ok einn madr med honum. Litlu sídarr kom Þórgils þar. tók hann þá vid manna forrædi. þá kom þar ok Askell. sagdiz Flosi þá í þing med honum. var þetta nú ekki á fleiri manna vitordi en þeirra. Er nú kyrt þar til er dómar skolu útfara.

Cap. CXLIII.

Her er til dóma gengit.

Nú lidr þar til er dómar skolu útfara. biuggu þeir sik þá til hvarirtveggiu ok vapnuduz. þeir gerdu hvarirtveggiu herkuml á hiálmum sínum. Þórhallr Asgrímsson mælti. farid þer nú fadir minn at engu allæstir. ok gerit nú allt sem rettazt. en ef nokkut vandaz í fyrir ydr látid mik vita sem

(l) B. Geirólfsson. (m) C. efzta.

sem skiótazt. ok skal ek þá gefa ráð til með yðr. Þeir Asgrímr litu til hans. ok var andlit hans sem (n) í blóð sæi. en stórt hagl hratt or augum honom. hann bað færa sér spiót sitt. Þat hafði Skarphéðinn gefit honom. ok var in mesta gersimi. Asgrímr mælti er þeir gengu í brautt. eigi var Þórhalli frænda gott í hug er hann var eptir í búðinni. ok eigi veit ek hvat hann tekr til. Hú skulu ver ganga til Marðar Valgarðssonar. sagði Asgrímr ok láta sem ekki se annat. þviat meiri er veðr í Flosa en morgum auðrum. Asgrímr sendi þá mann til Sizrar hvíta ok Hiallta Skeggiasonar ok Guðmundar ríka. Þeir komu nú allir saman ok gengu þegar at Austfirðingadómi. Þeir gengu sunnan at dómum. en Flosi ok allir Austfirðingar með honom gengu norðan at dómum. Þar voru ok Reykdælir ok Axfirðingar með Flosa. Þar var ok Eyiólfr Bavlverksson. Flosi laut at Eyiólfi ok mælti. her fer vænt at ok kann vera at eigi fari fiarri því sem þú gaðt til. láttu hliótt yfir því segir Eyiólfr. koma mun þar at ver munum þess at neyta. Mörðr nefndi sér vatta ok bauð til hlutfalla öllum þeim mönnum er skóggangssakir áttu at sækia í dóminn hverr sína sauk skylldi fyrst sækia eða fram segia. eða hverr þar næst eða hverr síðazt. bauð hann lavgbiargi at dómi sva at dómendr heyrðu. Þá voru hlutaðar framsavgur. ok hlaut hann fyrst fram at segia sína sauk. Mörðr Valgarðsson nefndi sér vatta í annat sinn. nefni ek í þat vætti at ek tek misgiörðu alla or málinu hvart sem mer verðr ofmælt eða vanmælt vil ek eiga rétting allra orða minna unz ek kem máli mínu til réttra laga. nefni ek mer þessa vatta. Mörðr mælti. nefni ek í þat vætti at ek býð Flosa Þórðarsyni eða þeim manni auðrum er handsellda (o) sauðburn hefir fyrir hann at hlýða til eiðspiallz míns ok til framsavgu sakar minnar. ok til sóknargagna þeirra allra er ek hygg fram at færa á hendr honom. býð ek lavgbiargi at dómi sva at dómendr heyri um dóm þveran. Mörðr Valgarðsson mælti. nefni ek í þat vætti at ek viun eið at bók lavg eið. ok segi ek þat guði at ek skal sva sok þessa sækia sem ek veit sannazt ok réttazt ok hellzt at lavgum. ok aull lavgmælt skil frammi hafa ok af hendi inna meðan ek

em

(n) C. á. (o) B. C. lögborn.

em (p) at þessv máli. Síðan qvað hann svá at orði. Þórodd nefnda ek í vætti annan Þórbiorn. nefnda ek í þat vætti at ek lýsta lavgmætv fromhlavpi á hond Flosa Þórðarsyni á þeim vetvangi er Flosi Þórðarson hlióp lavgmætv fromhlavpi til Helga Hiálssonar. þá er Flosi Þórðarson særði Helga Hiálsson holvndarsári eda mergvndar því er at ben gerdiz. en Helgi fekk bana af. talda ek hann eiga at verða vm savk þá mann sekian skógarmann útalanda úferianda úrádanda ollvm biargrádvm. talda ek sekt fe hans allt hálft mer en hálft fiórdvngs monnom þeim sem sektarfe áttv at taka eptir hann at lavgvm. lýsta ek til fiórdvngsdóms þess er savkin á í at koma at lavgvm. lýsta ek lavglýsing. lýsta ek í heyranda hliódi at logbergi. lýsta ek nú til sóknar í svmar ok til fvllrar sektar á hond Flosa Þórðarsyni. lýsta ek handselldri sok Þórgeirs Þórissonar. hafda ek þav ord avll í lýsingv minni sem nú hafda ek í framsavgv sakar minnar. segi ek sva skapada skóggangssavk þessa fram í Avstfirðingadóm yfir hofdi Jóni sem ek qvað þá at ek lýsta. Lýsingar vattar Mardar gengv þá at dómi ok qvadv sva at ordi at annarr taldi vætti fram. en bádir gvlldv samqvæði at Mordr nefndi ser Þórodd í vætti. en annan mik. en ek heiti Þórbiorn. síðan nefndi hann favðvr sinn. Mordr nefndi okkr í þat vætti at hann lýsti lavgmætv fromlavpi á hond Flosa Þórðarsyni er hann hlióp at Helga Hiálssyni á þeim vætvangi er Flosi Þórðarson veitti Helga Hiálssyni holvndarsár eda mergvndar þat er at ben gerdiz. en Helgi fekk bana af. taldi hann Flosa eiga at verða vm savk þá mann sekian skógarmann útalandi úferiandi úrádandi ollvm biargrádvm. taldi hann sekt fe hans allt hálft ser en hálft fiórdvngsmonnom þeim sem sektarfe áttv at taka eptir hann at lavgvm. lýsti hann til fiórdvngsdóms þess er sokin átti í at koma at lavgvm. lýsti hann lavglýsing. lýsti hann í heyranda hliódi at lavgbergi. lýsti hann nú til sóknar í svmar ok til sektar fvllrar á hond Flosa Þórðarsyni. lýsti hann handselldri sok Þórgeirs Þórissonar. hafði þav avll ord í lýsingv sinni sem hann hafði í framsavgv sakar sinnar ok ver hofvm í vættis vord okkrvm. havfvm vid nú rett borit. vætti okkat ok

(p) C. á þessv þingi.

verdvm á eitt sáttir. berum við sva skapat (q) vętti þetta fram í Avstfirdingadóm yfir hofdi Jóni. sem Mordr qvad þá at er hann lýsti. I annat sinn savgdv þeir fram í dóm lýsingar vętti. ok havfdv sár fyrr en frumlavp sídarr. ok hofdv oll ord in savmv sem fyrr. ok baru sva skapat lýsingarvętti þetta fram í Avstfirdingadóm sem Mordr qvad at þá er hann lýsti. Sakartavkvattar Mardar gengv þá at dómi ok taldi annarr vętti fram. en badir gulldv samqvædi ok kvadv sva at ordi at þeir Mordr Valgardzson ok Þórgeirr Þórisson nefndv þá í vętti at Þórgeirr Þórisson selldi vígsok í hendr Merdi Valgardzsyni á hendr Flosa Þórdarsyni um víg Helga Hiálmssonar. seldi hann honum savk þá med sóknargavgnum avllum þeim sem savkinni áttv at fylgia. selldi hann honum at sękia ok at sęttaz á ok sva allra gagna at niota sem hann vęri rettr adili. selldi Þórgeirr med lavgum en Mordr tók med lavgum. baru þeir sva skapat sakartavkvętti fram í Avstfirdingadóm yfir hofdi Jóni. sem þeir Þórgeirr ok Mordr nefndv þá vatta at. alla vatta letv þeir eida (r) sveria ádr enn vętti bęri ok sva dómendr. Mordr Valgardzson nefndi ser vatta. í þat vętti sagdi hann at ek býd búvm þeim IX. er ek qvadda vm savk þessa er ek hofdada á hond Flosa Þórdarsyni til setv vestr á árbakka. ok til (s) rvdningar vm qvidbvrd þann. býd ek lavgbodi at dómi sva at dómendr heyra. Mordr nefndi ser vatta í þat vętti at ek býd Flosa Þórdarsyni eda þeim manni avdrum er handsellda (t) savkvorn hefir fyrir hann til rvdningar vm qvidbvrd þann er ek hefi saman settan vestr á árbakka. býd ek lavgbodi at dómi sva at dómendr heyra. Enn nefndi Mordr fer vatta í þat vętti at nú ero avll frumgavgn fram komin þad er savkinni eigv at fylgia. bodit til eidspiallz. vnninn eidr. savgd fram savk. borit lýsingarvętti. borit sakartavkvętti. bodit búvm í setv. bodit til rvdningar vm qvidbvrdinn. nefni ek mer þessa vatta at gavgnum þessum sem nú ero fram komin. ok sva at því at ek vil eigi vera (u) savk horfinn

þótt

(q) C. lýsingarvatti. (r) C. vinna. (s) C. rettingar vm qvid þann. (t) C. lavgvorn. (u) C. sókn horfinn.

þótt ek ganga frá dómi gagna at leita eða annarra eyrinda. Þeir Flosi gengv nú þangat til sem búarnir sátv. Flosi mælti til þeirra. þat munv Sigfússynir vita hverſv rettir vetvangsbúar þeſsir erv er her erv qvaddir. Ketill or Mork svarar. her er sá búi er hellt Merði vndir ſkírn en annarr er þrimenningr hans at frændſymi. tavldv þeir þá frændſymina ok savnvðv með eiði. Eyiólfr nefndi ser vatta. at qvidrinn ſkylldi standa þar til fyrſt at ryddr væri. í annat ſinn nefndi Eyólfr ser vatta í þat vætti sagði hann at ek ryð þeſsa menn báða or qvidbvrdinvm. ok nefndi þá á nafn. ok sva feðr þeirra. fyrir þá savk at annarr þeirra er þrimenningr Marðar at frændſymi en annarr at gvðſiviom þeim er qvið eigv at ryðia at logvm. ervt þit fyrir laga sakir únýttir í qvið. þviat nú er rett lavgrvðning til ykkar komin. ryð ek ykkr or at alþingismáli retty ok allzheriar lavgvm. ryð ek handſelldv máli Flosa Þórðarſonar. Hú mælti avll alþýða ok qvádv ónýtt málit fyrir Merði. vrðv þá allir á þat sáttir at þá væri framarr vorn en sókn. Asgrímr mælti þá við Mord. eigi er enn þeirra allt þótt þeir þikkiz nú hafa faſt framgengit. ok ſkal nú fara at finna Þórhall ſon minn. ok vita hvat hann leggr til með oſs. þá var ſendr ſkilríkr maðr til Þórhallz ok sagði honom sem greiniligazt hvar þá var komit málinv at þeir Flosi þóttvz hafa únytt qvidbvrdinn. þat ſkal ek at gera at yðr ſkal þetta ekki at ſakarſpelli verða. ok ſegir þeim at þeir trúi því ekki þótt logvillvr ſe gervar fyrir þeim. þviat vitringinvm Eyiólfi hefir nú yfir ſez. ſkallv nú ganga heim sem hvatligazt. ok ſegia at Mordr Valgarðzſon gangi at dómi ok nefni ser vatta at únýtt er lavgrvðning þeirra. ok sagði hann þá fyrir greiniliga hverſv þeir ſkylldv með fara. Sendimaðrinn fór ok sagði þeim tillavgv Þórhallz. Mordr Valgarðzſon gekk þá at dóminvm ok nefndi ser vatta. í þat vætti sagði hann at ek únýti lavgrvðning Eyiólfs Bavlverksſonar. finn ek þat til at hann ryddi eigi við adila fromſakar. helldr við þann er við ſok fór. nefni ek mer þeſsa vatta eða þeim er niota þvrfv þeſsa vættis. Síðan bar hann vættit í dóm. Hú gekk hann þar til er búarnir sátv. ok bad þá niðr ſetiaz er vpp havfdv ſtadit. ok qvað þá retta vera í qvið bvrdinvm. mæltv þá allir at Þórhallr hefði mikit at gert. ok þótti þá ollvm framar ſókn en vorn. Flosi mælti þá við Eyiólf. ætlar þú þetta lavg vera? þat ætla ek víſt segir hann. ok hefir oſs at vísv

yfirsez. en þó skolv ver enn (x) reyna þetta meirr með oss. Eyiólfr nefndi ser vatta. í þat vętti sagði hann. at ek ryð þessa II. menn or qvidbvrdinvm. ok nefndi þá báða. fyrir þá savk at þeir ero búðsetvmenn en eigi (y) bóndr. ann ek ykkr eigi at sitia í (z) dóminvm þviat nú er rett lavgrvðning til ykkar komin. ryðr ek ykkr or qvidbvrdinvm at alþingis máli rettv ok allzheriar lavgvm. qvað Eyiólfr ser nú miok á óvart koma ef þetta mętti rengia. męllto þá allir at þá vęri vorn framarr en savkin. lofvðv nú allir miok Eyiólf ok kavllvðv avngan mann mvndv þvrfa at reyna við hann lavgkęni. Mordr Valgardzson ok Asgrímr Ellidagrímsson sendv nú mann til Þórhallz at segia honom hvar þá var komit. En er Þórhallr heyrði þetta spvrði hann hvat þeir ętti ser góðs? eða vęri þeir snavðir sendi maðrinn sagði at annarr bivggi við málnytv ok hefir bęði kýr ok ęr at búi. en annarr á þridivng í landi því er þeir búa á. ok fędir sik sialfr ok hafa þeir eina elldzstó ok hinn er landit leigir. ok einn smalamann. Þórhallr męllti. Enn mvn þeim fara sem fyrr at þeim mvn hafa yfirsez. ok skal ek þetta allskiótt rengia fyrir þeim. ok sva þótt Eyiólfr hefði her alldigvr ord vm at rett vęri. Þórhallr sagði nú sendimanni allt sem greiniligazt hverso þeir skylldv með fara. kom sendimaðr aptr ok sagði Merði ok Asgríni ráð þav er Þórhallr hafði tillagt. Mordr gekk þá að dómi ok nefndi ser vatta. í þat vętti at ek óný̨ti lavgrvðning Eyiólfs Bolverksonar fyrir þat er hann rvddi þá menn or qvidbvrdinvm er at rettv eigv í at vera. er sá hverr rettr í búa qvidbvrði er hann á CCC. í landi eða þaðan af meirr þótt hann hafi ongva málnytv ok þótt hann leigi eigi land. let hann þá koma vęttið í dóminn. gekk hann þá þangat er búarnir vorv. ok bað þá niðr setiaz. ok qvað þá retta í búa qvidbvrdinvm. þá varð óp mikit ok kall ok męllto þá allir at miok vęri hrakit málit fyrir þeim Flosa ok Eyiólfi. ok vrðv nú á þat sáttir at sókn vęri framarr en vorn. Flosi męllti til Eyiólfs. Mvn þetta rett vera? Eyiólfr lęz eigi til þess hafa vitzmvni at vita þat víst. sendv þeir þá mann til Skapta lavgsavgv manvz at spyria eptir hvart rett vęri. hann sendi þeim þav orð aptr at

þetta

(x) C. þreyta. (y) C. búar. (z) C. qvidinvm.

þetta vęri at víſv lavg þótt fáir kynni. var þá ſagt þeim Floſa. Eyiólfr Bolverksſon ſpyrði nú Sigfúsſonv at vm aðra búa þá ſem qvaddir vorv. þeir qvaðv vera þá IIII. er rangqvaddir vorv. þvíat þeir ſitia heima er nęrri vorv. Eyiólfr nefndi ſer vatta at hann ryðr þá alla IIII. menn or qviðbyrðinvm ok męð rettvm rvðningar málvm. Síðan męlti hann til búanna. þer ervt ſkyldir til at gera hvarvmtveggivm lavg. nú ſkvlv þer ganga at dómvm þá er þer ervt kvaddir ok nefnið yðr vatta at þer látið þat ſtanda fyrir qviðbyrði yðrvm at þer ervð v. beiddir búa qviðar. en þer eigv IX. at bera. mvn Þórhallr þá ollvm málvm framkoma ef hann bergr þeſsv við. fannz þat nú á í lavllv at þeir Floſi ok Eyiólfr hęldvz. nú miok. gerðiz rómr mikill at því eyðt vęri brennv málinv ok nú vęri vorn framarr en ſókn. Asgrímr męlti til Marðar. eigi vitv þeir enn hverir þeir ſkvlv hęlaz fyrr enn Þórhallr er fvndinn ſon minn. ſagði Hiáll mer ſva at hann hefði ſva kent Þorhalli lavg at hann mvndi meſtr lagamaðr vera á Islandi þótt reyna þyrfti. var þá maðr ſendr til Þórhallz at ſegia honom hvar þá var komit. ok hól þeirra Floſa ok orðróm alþýðv at þá vęri eytt brennvmáli fyrir þeim Merði. vel er þat ſegir Þórhallr ef enga fá þeir ſvívirðing af þeſsv. ſkallv fara ok ſegia Merði at hann nefni vatta ok vinni eið at því at meiri hlvtr er rett qvaddr. ſkal hann þá láta koma vęttit í dóm. ok bergr hann þá frvmſokinni. en ſekr er hann III. morkvm fyrir hvern þann er hann hefir rangt qvatt. ok má þat ekki ſękia á þeſsv þíngi. ſkallv fara aptr. hann gerir nú ſva ok ſagði þeim Merði allt ſem gerſt frá orðvm Þórhallz. Mordr gekk at dómi ok nefndi ſer vatta ok vann eið at meiri hlvtr var rett qvaddr búanna. qvaz hann þá hafa borgit frvmſavkinni. ſkvlv óvinir varir af avðrv hafa metnað enn því at ver hafim her mikit rangt í gert. var þá rómr mikill at því gęrr at Mordr gengi vel fram í málinv. en tavldv Floſa ok hans menn fara męð lavgvillvr einar ok rangindi. Floſi ſpyrði Eyiólf hvart þetta mvndi rett vera? en hann qvaðz þat eigi víſt vita. ok qvað lavgmann or þeſsv ſlíta ſkyldv. fór þá Þórkell Geitiſſon af þeirra hendi at ſegia lavgmanni hvar komit var. ok ſpyrði hvart þetta vęri rett er Mordr hafði męllt? Skapti ſegir. fleiri ervv nú allmiklir lavgmenn en ek ętlada. en þer til at ſegia þá er þetta ſva rett í alla ſtaði at her má ekki í móti męla. en þó ętlada ek at ek einn

mvnda nú þetta kvnna síðan Hiáll var davðr. þviat hann einn viſsa ek kvnna. Þórkell gekk þá aptr til þeirra Floſa ok Eyiólfs. ok ſagði at þetta vorv lavg. Mordr Valgardzſon gekk þá at dómi ok nefndi ſer vatta. í þat vętti ſagði hann at ek beiði búa þá er ek qvadda vm ſavk þá er ek hofðada á hond Floſa Þórðarſyni frambvrðar vm qvíðbvrðinn at bera annat tveggia af eða á. beiði ek (þ) lavgbodi at dómi ſva at dómendr heyra vm dóm þveran. búar Mardar gengv þá at dómi. taldi einn fram qvíðbvrðinn. en allir gvlldv ſamqvędi. ok qvadv ſva at ordi. Mordr Valgardzſon qvaddi oſs kvíðar þegna IX. en ver ſtavndvm her v. en IIII. erv or rvddir. hefir nú vattorð komit fyrir þá IIII. er bera áttv með oſs. ſkyllda nú til lavg at bera fram qvíðbvrðinn. vorv ver qvaddir at bera vitni þat hvart Floſi Þórðarſon hlióp lavgmętv frvmlavpi at Helga Hiálſſyni á þeim vętvangi er Floſi Þórðarſon ſęrði Helga Hiálſſon holvndarſári eða mergvndar því er at ben gerðiz. en Helgi ſekk bana af. qvaddi hann oſs þeirra orða allra er oſs ſkyllda lavg til vm at ſkilia ok hann villdi oſs at dómi beiðt hafa. ok þeſſv máli áttv at fylgia. qvaddi hann ſva at ver heyrðvm á. qvaddi hann vm handſellt mál Þórgeirs Þóriſſonar. hofvm ver nú allir eiða vnnit ok rettan qvíðbvrð varit ok ordit á eitt ſáttir berom á Floſa qvíðbvrðinn. ok telivm hann ſannan at ſokinni. berom ver ſva ſkapadan IX. búa qvið þenna fram í Avſtfirðingadóm yfir hofði Jóni. ſem Mordr qvaddi oſs at. en ſá er qvíðr varr allra ſogðv þeir. í annat ſinn barv þeir á Floſa qvíðinn. ok barv vm ſár fyrr en vm frvmhlavp ſíðarr. en avll avnnvr orð barv þeir ſem fyrr barv þeir á Floſa qvíðinn ok bárv hann ſannan at ſokinni. Mordr Valgardzſon gekk at dómi ok nefndi ſer vatta at búar þeir er hann hafði qvadda vm ſavk þá er hann hofðadi á hond Floſa Þórðarſyni hofðv borit qvíðinn ok borit hann ſannan at ſavkinni. nefndi hann ſer þeſſa vatta eða þeim er neyta eða nióta þyrfti þeſſa vęttis. í annat ſinn nefndi Mordr ſer vatta nefni ek í þat vętti at ek býð Floſa Þórðarſyni eða þeim manni er handſellda lavgvorn hefir fyrir hann at taka til varna fyrir ſavk þá er ek hofðada

(þ) B. C. lavgbeldingv.

hofdada á hendr honom. þviat nú ero avll sóknargaugn framkomin þau er sauknum eigi at fylgia at lavgum. borin vętti oll ok búa qvidr ok nefndir vattar at qvidbordi ok avllum gaugnum þeim er fram ero komin. en ef nokkvrr lytr geriz sá í lavgvorn þeirra er ek þorfa til sókuar at hafa þá hęs ek sókn vndir mik. będ ek lavgbodi at dómi sva at dómendr heyra. þat hlęgir mik nú Eyiólfr sagdi Flosi í hug mer at þeim mun í brúnbregda ok ofarliga (a) kleyia þá er þú berr fram vornina.

Cap. CXLIV.

Frá Eyiólfi Bavlverksfyni.

Eyiólfr Bolverksson gekk þá at dómi ok nefndi ser vatta at því at sú er lavgvorn máls þessa at þer hafit sótt málit í Austfirdinga dóm. þviat Flosi hefir sagz í þing med Askatli goda. ero her nú hvarirtveggiu vattarnir þeir er vid vorv ok þat munu bera at Flosi selldi af hendi godord sitt Þórgisli bródur sínum. en sídan sagdiz hann í þing med Askatli goda. nefni ek mer þessa vęttis eda þeim er nióta þorfu þessa vęttis. í annat sinn nefndi Eyiólfr ser vatta. nefni ek í þat vętti sagdi hann. at ek będ Merdi er sauk hefir at sękia eda sakar adila at hlęda til eidsfiallz míns. ok til framfaugu varnar þeirrar er ek mun frambera. będ ek lavgbodi at dómi sva at dómendr heyra á. Eyiólfr nefndi ser enn vatta. nefni ek í þat vętti at ek vinn eid at bók lavgeid ok segi þat gudi at ek skal sva mál þetta veria sem ek veit rettazt ok sannazt ok hellzt at lavgum. ok avll lavgmęt skil af hendi inna þau er vndir mik koma á þessu þingi. Eyiólfr męlti. þessa tva menn nefni ek í vętti at ek fęri fram lavgvorn þessa at mál þetta var sótt í annan fiórdungsdóm enn vera átti. tel ek fyrir þat ónyta sauk þeirra. segi ek sva skapada vorn þessa fram í Austfirdingadóm. sídan let hann bera fram vętti þau avll er varninni áttu at fylgia. sídan nefndi hann vatta at ollum varnargognum at nú voru avll framkomin. Eyiólfr nefndi ser vatta í þat vętti at ek ver goda lýriti dómendum at dęma sauk þeirra

(a) C. klæia.

þeirra Mardar. þviat nú er lavgvorn framkomin í dóminn. ver ek lýriti godalýriti lagalýriti ísalavsv lýriti fvllv ok favsto sva sem ek á at veria at alþingis máli retto ok allzheriar lavgvm. Sídan let hann dœma vornina. Þeir Asgrímr leto sœkia vm brennv málin. ok gengv þav fram.

Cap. CXLV.

Tillaga Þórhallz Asgrímssonar.

Nú sendv þeir Asgrímr mann til Þórhallz ok leto segia honom í hvert úefni komit var. Þórhallr svarar. offiarri var ek nú. þviat enn myndi þetta mál eigi þannveg fárid hafa ef ek hefda vid verit. se ek atferd þeirra at þeir mvnv ætla at stefna ydr í fimtardómi fyrir þings afglopvn. þeir mvnv ok ætla at vefengia brennv málit ok láta eigi dœma mega. þviat nú er sú atfor þeirra at þeir mvnv engis íllz svívaz. skallto nú ganga til þeirra sem skiótazt ok segia at Mordr stefni þeim bádvm Flosa ok Eyiólfi vm þat er þeir hafa fe borit í dóminn ok láta varda fiorbavgsgard. þá skal hann stefna þeim annarri stefnv vm þat er þeir barv vœtti þav er eigi áttv máli at skipta med þeim ok gerdv í því þings afglopvn seg þeim at ek segi sva ef tvœr fiorbavgssakir ero á einvm manni at þann skal dœma skógarmann. skvlv þer því fyrr til búa ydart mál at er skvlv fyrr sœkia ok dœma. Hú fór sendimadrinn í brot ok sagdi Merdi ok Asgrími. Sídan gengv þeir til lavgbergs. Mordr Valgardzson nefndi ser vatta. nefni ek í þat vœtti at ek stefni Flosa Þórdarsyni vm þat er hann gaf fe til lids ser her á þinginv Eyiólfi Bavlverksyni. tel ek hann eiga at verda vm savk þá sekian (b) fiorbavgsmann. því at eins ferianda ne festvm helganda nema fiorbavgr eda adalfestr komi fram at ferausdómi. en alsekian skógarmann elligar. tel ek sekt fe hans allt hálft mer en halft fiórdvngsmonnom þeim sem sektarfe eigv at taka eptir hann at lavgvm. stefni ek máli þessv til fimtardóms sem málit á í at koma at lavgvm. stefni ek nú til sóknar ok til sektar fvllrar. stefni ek lavgstefnv. stefni ek

(b) C. skógarmann.

ek í heyranda hlióði at logbergi. Slíkri stefnv stefndi hann Eyiólfi Bavlverksſyni vm þat er hann hafði tekit feit ok þegit. ok stefndi hann þeirri savk í fimtardóm. í annat sinn stefndi hann Flosa ok Eyiólfi vm þá savk er þeir barv vętti þav á þingi er eigi áttv máli at ſkipta með monnom at lavgvm. ok gerdv í því þings afglopvn. let hann fyrir þat varda þeim fiorbavgsgard. gengv þeir þá í brot ok til lavgrettv. þar var þá fimtardómrinn ſettr. þá er þeir Asgrímr ok Mordr vorv í brot genguir þá vrdv dómendr ekki ásáttir hverſv dęma ſkylldi. þvíat þeir villdv ſvmir dęma með Flosa en ſvmir með Merði ok Asgrími. vrdv þeir Flosi ok Eyiólfr þá at vefengia dóminn. dvaldiz þeim þar at því medan ſtefnvrnar hofdv verið. Litlv ſídarr var þeim ſagt Flosa ok Eyiólfi. at þeim var ſtefnt at logbergi í fimtardóm tveim ſtefnvm hvárvm þeirra. Eyiólfr męlti þá. illv heilli hofv ver her dvaliz er þeir hafa fyrr ordit at bragdi at ſtefna enn ver. hefir her nú framkomit (c) ſłęgleikr Þórhallz. ok er hann ongvm manni líkr at viti ſínv. eiga þeir nú ok fyrr at ſękia í dóminn ſín mál. lá þeim þar ok allt við. en þó ſkylv ver nú ganga til lavgbergs ok búa mál til á hendr þeim þótt oſs komi þat fyrir lítit. fórv þeir þá til lavgbergs. ok ſtefniir Eyiólfr þeim vm þings afglopvn. Síðan gengv þeir til fimtardómſins. þá er þeir Mordr ok Asgrímr komv til fimtardómſins nefndi Mordr ſer vatta ok bavð at hlýða til eiðſpiallz ſíns ok til framſogv ſakar ſinnar ok til ſóknargagna þeirra allra er hann hygði fram at bera á hendr þeim Flosa ok Eyiólfi. bavð hann lavgbodi at dómi ſva at dómendr heyrdv vm dóm þveran. í fimtardómi ſkylldv ok ſavnnvnarmenn fylgia eiðvm. ok ſkylldv þeir þá eiða vinna. Mordr nefndi ſer vatta. nefndi ek í þat vętti ſagði hann at ek vinn fimtardóms eið. bið ek ſva gvð hiálpa mer í þvíſa lióſi ok í avðrv at ek ſkal ſva ſavk þeſſa ſękia ſem ek veit rettazt ok ſannazt ok hellzt at lavgvm. hygg ek ok Flosa ſannan at ſok þeſſi vera ef efni er á því. ok ek hefka fe borit í dóm þenna vm ſavk þeſſa. ok ek mvnka bera. ek hefka fe fondit ok ek mvnka fe fiuna hvarki til laga ne til úlaga. Savnnvnarmenn Mardar gengv þá toeir at dómi ok nefndv ſer vatta í þat

(c) C. ſlægð.

vętti. ok vid vinnvm eid at bók lógeid. bidiv vid sva gvd hiálpa okkr í þvísa liósi ok í avdrv. at vid leggivm þat vndir þegnskap okkarn at vid hyggivm at Mordr mvni sva sękia savk þessa sem hann veit rettazt ok sannazt ok hellzt at logvm. ok hann hefr at fe borit í dóm penna vm savk þessa til libs ser. ok hann mvnkat bióda. ok hann hefr at fe fvndit ok hann mvnkat finna hvarki til laga ne til úlaga. Mordr hafdi qvadda þíngvallarbúa IX. til sakarinnar sídan nefndi Mordr ser vatta. ok sagdi fram þęr IIII. sakir er hann hafdi tilbúnar á hendr þeim Flosa ok Eyiólfi. ok hafdi Mordr þav oll ord í framsavgv sakar sinnar sem hann hafdi í stefnv sinni. sagdi hann sva skapadar (d) fiorbavgssakir. þessar fram í fimtardóm sem hann qvad þá at er hann stefndi. Mordr nefndi ser vatta. ok bavd búvm þeim IX. í setv vestr á árbakka. Mordr nefndi ser vatta ok bavd þeim Flosa ok Eyiólfi at rydia qvidinn. þeir gengv til at rydia qvidbvrdinn ok hvgdv at ok gátv hvergi rengdan. gengv frá vid sva búit ok vndv all illa vid. Mordr nefndi ser vatta ok beiddi búa þá IX. frambvrdar vm qvidbvrdinn er hann hafdi ádr qvadda at bera annattveggia af eda á. búar Mardar gengv þá at dómi. ok taldi einn fram qvidinn en allir golldv samkvędi. þeir havfdv allir vnnit fimtardóms eid ok bárv Flosa sannan at savkinni ok bárv á hann qvidinn. bárv þeir þá sva skapadan fram qvidinn í fimtardóm yfir havfdi þeim manni er Mordr hafdi savk sína framsagt. sídan bárv þeir qvidv þessa alla er þeir vorv skyldir at bera til allra saka. ok fór þat lavgliga (e) fram. Eyiólfr Bavlverksson ok þeir Flosi sátv vm at rengia ok gátv ekki atgert. Mordr Valgardzson nefndi ser vátta. nefni ek í þat vętti at búar þessir IX. er ek qvadda til saka þessa er ek hofdada á hendr Flosa Þórdarsyni ok Eyiólfi Bolverksyni hafa borit á kvidinn ok borit þá sanna at savkvm. nefndi hann ser þessa vátta. annat sinn nefndi hann ser vatta. nefni ek í þat vętti sagdi hann at ek býd Flosa Þórdarsyni eda þeim manni avdrvm er handsellda lavgvorn hefir her at taka til varna. þviat nú er framkomin (f) savknargogn

avll

(d) A. Fiordvngs. (e) C. af hendi. (f) C. fromgavgn.

avll. bodit til eidspiallz. vminn eidr. saygd fram sayk. borit stefnv vętti. bodit búvm í setv. bodit til rvdningar vm qvidinn. borinn qvidr. nefndir vattar at qvidbvrdi. nefndi hann ser þessa vatta at gavgnvm þeim sem fram vorv komin. þá stóv sá vpp er saykin hafdi vfir hofdi verit framsavgd ok reifdi málit. hann reifdi þat fyrst er Mordr bayd at hlýda til eidspiallz síns. ok til framsavgv sakar ok til sóknargagna allra. þá reifdi hann þat því nęst er Mordr vann eid ok savnvnarmenn hans. þá reifdi hann þat er Mordr sagdi fram sayk ok qvad sva at ordi at hafdi þav avll ord í reifingv sinni er Mordr hafdi ádr í framsogv sakar sinnar ok hann hafdi í stefnv sinni. ok hann sagdi sva skapada saykina fram í simtardóm sem hann qvad at þá er hann stefndi. þá reifdi hann þat er þeir bárv stefnv vętti ok taldi þá avll ord þav er hann hafdi ádr í stefnv sinni ok þeir hofdv í vęttisbvrd sínvm. ok nú hefi ek sagdi hann í reifingv minni ok þeir bárv sva skapadan qvidinn fram í simtardóm sem hann qvad þá at er hann stefndi. sídan reifdi hann þat er Mordr bayd búvm í setv. þá taldi hann þat því nęst er hann bayd Flosa at rydia qvidinn eda þeim manni er handsellda lavgvorn hefir fyrir hann. þá taldi hann þat er búar gengv at dómi ok bárv á kvidinn ok bárv Flosa sannan at saykinni. bárv þeir sva skapadan IX. búa qvid þenna fram í simtardóm. þá reifdi hann þat er Mordr nefndi vatta at því er qvidrinn var á borinn. þá reifdi hann þat er Mordr nefndi vatta at gognvm ok bayd til varnar. Mordr Valgardzson nefndi ser vatta. nefni ek í þat vętti sagdi hann at ek banna Flosa Þórdarsyni eda þeim manni avdrvm er handsellda lavgvorn hefir fyrir hann at taka til varna. þvíat nú ero avll sóknargavgn framkomin þav er saykinni eigv at fylgia at reifdv máli ok sva bornvm gognvm. sídan reifdi reifingarmadr þetta vattord. Mordr nefndi ser vatta ok beiddi dómendr at dęma vm mál þetta. þá męlti Sizorr hvíti. fleira mvnt þú Mordr eiga at at gera. þvíat eigi mvnv fernar tylftir dęma eiga. Flosi męlti nú vid Eyiólf. hvat er nú til ráda? Eyiólfr męlti þá. nú er or vavndv at ráda. enn skylv ver enn bída. þvíat nú get ek at nú geri þeir rángt í sókninni. þvíat Mordr beiddi þegar dóms á málinv. en þeir eigv at nefna or dóminvm VI. menn. sídan eigv þeir vid vatta at bióda okkr or at nefna dóminvm adra VI. menn. en vid skylvm þat eigi gera. þvíat

þá eigv þeir at nefna or þá VI. menn. ok mvn þeim þat yfirsiáz. er þá únýtt allt mál þeirra ef þeir gera þat eigi. þvíat þrennar tylftir eigv at dema málit. Flosi mællti. vitr madr ertv Eyiólfr sva at fáir mvnv standa á spordi þer. Mordr Valgardzson nefndi ser vatta. nefni ek í þat vætti sagdi hann. at ek nefni þessa VI. menn or dóminvm. ok nefndi þá alla á nafn. ann ek ydr eigi at sitia í dóminvm. nefni ek ydr or at alþingismáli rettv ok allzheriar lavgvm. eptir þat bavd hann þeim Eyiólfi ok Flosa vid vatta at nefna or dóminvm adra VI. menn. en þeir Flosi villdv eigi or nefna. Mordr let (g) þá dema málit. ok er demt var málit. nefndi Eyiólfr ser vatta. ok kalladi ónýtan dóm þeirra ok allt þat er þeir hofdv atgert. fann þat til at demt hafdi half fiórda tylpt. þar sem þrennar áttv at dema. skvlv ver nú sækia fiuitardóms sakir varar ok gera þá sekia. Sizvrr hvíti mællti þá vid Mord Valgardzson. allmiok hefir þer yfirsez er þv skylldir þetta rangt gera. ok er slíkt úgefa mikil. eda hvat skal mr til ráda taka Asgrímr frendi? segir Sizvrr. Asgrímr mællti. nú skvlo ver senda mann Þórhalli syni mínvm. ok vita hvat hann leggr til ráds med oss.

Cap. CXLVI.

Bardagi á alþingi.

Snorri godi spyrr nú hvar komit er málvnvm. tekr hann þá at fylkia liði sínv. fyrir nedan almannagió millom. ok hladbúdar. ok sagdi fyrir ádr sínvm mønnom hvat þeir skylldv atgera. Sendimadrinn kemr nú til Þórhallz Asgrímssonar. ok segir honom hvar þá var komit at þeir Mordr Valgardzson nvndv sekir gervir allir en eytt vígsmálvm. en er hann heyrdi þetta brá honom sva vid at hann mátti eigi ordi vppkoma. Hann spratt þá vpp or rúminv ok þreif tveim hendvm spiótit Skarphedinsnaut ok rak í gegnvm fótinn ser. var þar á holldit. ok kveisv naglinn á spiótinv. þvíat hann skar út or fetinvm. en blódfossinn fellr. ok vagfollin sva at lækr fell eptir gólfinv. hann gekk nú út or búdinni ohalltr ok fór sva

(g) C. þó.

ſva hart at ſendimadrim fekk eigi fylgt honom. ferr hann nú þar til er hann kemr til ſiintardómsſins. þar mętti hann Grími innm rauda frenda Flosa. ok iafnſkiótt ſem þeir fundvz lagdi Þórhallr til hans ſpiótinv ok kom í ſkiolldinn ok klofnadi hann í ſundr. en ſpiótit hlióp í gegnvm hann ſva at oddrinn kom út á milli herdanna. Þórhallr kaſtadi honom af ſpiótinv. Kári Solmondarſon gat ſed þetta ok mętti vid Asgrím. her er kominn Þórhallr ſon þinn ok hefir þegar vegit víg. ok er þetta ſkomm mikil ef hann einn ſkal hvg til hafa at hefna brennvnnar. þat ſkal ok eigi vera ſegir Asgrímr. ok ſnúm ver nú at þeim. var þá kall mikit vm allan herinn. ok ſídan var ępt heróp. þeir Flosi ſnervz þá vid ok eggivdvz nú faſt hvarirtveggiv. Kári Solmondarſon ſneri nú þar at ſem fyrir var Arni Kolsſon ok Hallbiorn inn ſterki. ok þegar er hann ſá Kára hió hann til hans ok ſtefndi á fótinn. en Kári hlióp í lopt vpp ok miſti Hallbiorn hans. Kári ſneri at Arna Kolsſyni ok hió til hans ok kom á axlina ok tók í ſundr axlarbeinit ok vidbeinit. ok (h) hlióp allt ofan í brióſtit. fell Arni þegar davdr til iardar. Síðan hió hann til Hallbiarnar ok kom í ſkiolldinn. ok gekk í gegnvm ſkiolldinn ok (i) ſva ofan af honom þvmaltána. Hólmſteinn ſkavt ſpióti til Kára. en hann tók á lopti ſpiótit ok ſendi aptr. ok vard þat mannzbani í lidi Flosa. Þórgeirr ſkorargeirr kom at þar er fyrir var Hallbiorn inn ſterki. Þórgeirr lagdi til hans ſva faſt med annarri hendi at Hallbiorn fell fyrir ok komz navdvliga á fętr ok ſneri þegar vndan. þá mętti Þórgeirr Þórvalldi Þvmketilsſyni. ok hió þegar til hans med avxinni rimmvgýgi er átt hafdi Skarphędinn. Þórvalldr kom fyrir ſik ſkilldinvm. Þórgeirr hió í ſkiolldinn ok klavf allan. en hyrnan ſú en fremri rann í brióſtit ok gekk á hol ok fell Þórvalldr þegar ok var davdr. Hér er at ſegia frá því at Asgrímr Ellidagrímsſon ok Þórhallr ſon hans. Hiallti Skeggiaſon ok Gizvrr hvíti ſóttv at þar ſem fyrir var Flosi ok Sigfúsſynir ok adrir brennvmenn. var þar allhardr bardagi ok lavkz med því at þeir ſóttv ſva faſt at. at þeir Flosi hvkkv vndan. Svdmvndr inn ríki ok Mordr Valgardzſon ok Þórgeirr ſkorargeirr ſóttv þar at er

(h) C. klavf hann. (i) C. ok tók af honvm tána meſtv.

vorv Øxfirdingar ok Østfirdingar ok Reykdœlir. var þar (k) allhardr bardagi. Kári Solmundarson kom at þar er fyrir var Biarni Broddhelgason. Kári þreif upp spiót ok lagdi til hans ok kom í skiolldinn. Biarni skaut hiá ser skilldinum. ella hefdi spiótid stadit í gegnum hann. hann hió þá til Kára ok stefndi á fótinn. Kári kipti fœtinum ok sneriz undan á hœli ok misti Biarni hans. Kári hió þegar til hans. þá hlióp madr fram ok skaut skilldi fyrir Biarna. Kári klauf ofan allan skiolldinn ok nam blódrefillinn lœrit ok reist ofan allan fótinn. sá madr fell þegar ok vard alldri avrkomlausz medan hann lifdi. Kári þreif þá tveim hondum spiótit ok sneriz at Biarna ok lagdi til hans. hann sá eingan sinn kost annann enn hann lèt fallaz þvers undan laginu. en þegar Biarni kemz á fœtr hrokk hann undan. Þórgeirr skorargeirr ok Sizurr hvíti sóttu þá at þar er fyrir var Hólmsteinn Spakbersason ok Þórkell Geitisson lauk sva med þeim at þeir Hólmsteinn hrukku undan. var þá óp mikit at þeim af monnum Gudmundar ríka. (l) Þórvalldr Tiorvason frá Liósavatni fekk sár mikit. hann var skotinn í handlegginn ok œtludu menn at skotit hefdi Halldórr son Gudmundar ríka. ok hafdi hann þetta sár þótalaust alla œfi sídan. var þar nú þrœng mikil. En þó at her se sagt frá nokkurum atburdum. þá eru hinir þó miklu fleiri er menn hafa aungar frásagnir af. Flosi hafdi þat sagt þeim. at þeir skylldu leita til vígis í almannagiá ef þeir yrdi forvida þvíat þar mátti einum megin at sœkia. En flokkr sá er Siduhallr hafdi ok Liótr son hans hofdu horvat frá í brot fyrir atgongu þeirra fedga Asgríms ok Þórhallz. snerv þeir ofan fyrir austan Øxará. Hallr mœlti. her sœr í allmikit úefni er allr þúngheimr berst. villda ek Liótr frœndi at vid bœdim okkr lids þótt okkr se þat til ordz lagit af nokkurum monnum. ok skilldim þá. skallt þú bída vid brúarspordinn. en ek mun ganga í búdir ok bidia mer lids. Liótr mœlti. Ef ek se at þeir Flosi þurfu lids af monnum varum. þá mun ek þegar hlaupa til med þeim. þat munu gera sem þer líkar segir Hallr. en bidia vil ek þik attú bídir mín. Hú brestr flótti í lidi Flosa ok flýia þeir allir (m) austr yfir Øxará. en þeir Asgrímr ok Sizurr

(k) C. allsnarpr. (l) C. þórvardr. (m) C. vestr um.

zorr hvíti gengv eptir ok allr herinn. þeir Flosi hafdvodv (n) ofan á milli árinnar ok virkisbúdar. Snorri godi hafdi þar fylkt fyrir lidi sínv svá þykkt at þeim gekk þar ekki at fara. Snorri godi kalladi þá á Flosa. hví farit er svá geystir eda hverir ellta ydr? Flosi svarar. ekki spyrdv þessa af því er eigi vitir þú þat ádr. en (o) hvarr velldr því er ver megvm eigi sękia til vígis í almannagiá? Eigi velld ek því segir Snorri. en hitt er satt at ek veit hverir vallda. ok mvn ek segia þer ef þú villt. at þeir vallda því Þórvalldr Kroppinskeggi ok Kolr. þeir vorv þá bádir davdir. ok hafdv verit in mestv illmenni í lidi Flosa. í annan stad męllti Snorri til sinna manna. gerit þer nú hvartveggia at er havggit ok leggit til þeirra. ok keyrit þá í brot hedan. mvnv þeir þá skamma stvnd her vid halldaz ef hinir sękia at nedan. skolv þer þá ekki eptir ganga ok láta þá sialfa ásiáz. Son Skeggia Þóroddzsonar var Þórsteinn holmvdr. sem fyrr var ritad. hann var í bardaga med Gvdmvndi ríka mági sínvm. ok þegar Skapti visi þetta. gekk hann til búdar Snorra goda. ok ętladi at bidia ser lids at skilia þá. en er hann var eigi allt kominn at búdardyrvnvm Snorra þá var bardaginn sem ódaztr. þeir Asgrímr ok hans menn gengv þar at nedan þá męllti Þórhallr vid Asgrím fodvr sinn. þar er hann Skapti Þóroddzson nú fadir. Asgrímr męllti. se ek þat frændi. skavt hann þá spióti til Skapta. ok kom í fyrir nedan þat er kálfi var digraztr. ok svá í gegnvm báda fętrna. Skapti fell vid skotit ok fekk eigi vppstadit. fengv þeir þat eina ráds tekit er hiá vorv at þeir drógv Skapta inn í búd sverdskrida nokkvrs flatan. þeir Asgrímr gengv þá at svá fast at þeir Flosi hvrkkv vndan ok hans menn sydr med ánni til Mavdrvellinggbúdar. þar var madr úti hiá búd nokkvrri er Solvi het. hann savd í katli miklvm ok hafdi þá vpp fęrt or katlinvm. en vellan var sem ákafvzt. Solvi gat at líta hvar þeir flýdv Avstfirdingarnir ok vorv þá komnir miok svá þar gegnt. hann męllti þá. hvart mvnv þessir allir ragir Avstfirdingarnir er her flýia. ok iafnvel renn hann Þórkell Geitisson. ok er allmiok logit frá honom

(n) C. nedan milli virkisbúdar ok hladbúdar. (o) C. hvart velldr þú því?

honom er margir segia hann hyg einn. en nú renn engi hardara enn hann. Hallbiorn sterki var þar ngr staddr ok mgllti. Eigi skalltv þat eiga til at segia at ver sem allir ragir ok þreif til hans ok brá honom á lopt ok rak hann at hofdi í sod ketilinn. dó Savlvi þegar. var þá ok sótt at Hallbirni ok vard hann þá vndan at flýia. Flosi skavt spióti til Brúna Haflidasonar. ok kom á hann midian. ok var þat hans bani. hann var í lidi Svdmvndar ríka. Þórsteinn Hleinason tók spiótid or sárinv ok skavt aptr at Flosa. ok kom á fótinn ok fekk hann sár mikit ok fell vid. hann stód vpp þegar. havrfvdv þeir þá til Vatzfirdingabúdar. þeir Liótr ok Hallr gengv. þá avstan yfir á med flokk sinn allan. ok þá er þeir komv á ravnit. var skotit spióti or lidi Svdmvndar ríka. ok kom þat á Liót midian. fell hann þegar davdr nidr. ok vard alldri vppvíst hverr þetta víg hafdi vegit. þeir Flosi horvdv nú vpp vm Vatzfirdingabúd. Þórgeirr Skorargeirr mgllti þá vid Kára Solmvndarson. þar er hann nú Eyiólfr Bavlverksson ef þú villt lavna honom hrúnginn. Ek gtla þat nú eigi fiarri segir Kári. ok þreif spiót af manni ok skavt til Eyiolfs. ok kom þat á hann midian. ok gekk í gegnvm hann. fell Eyiólfr þá davdr til iardar. þá var hvílld nokkvr á vm bardagann. Snorri godi kom þá at med flokk sinn. var þar þá Skapti í lidi med honom. ok hliópv þeir í milli þeirra. nádv þeir þá eigi at beriaz. Hallr gekk þá í lid med þeim ok villdi skilia þá. vorv þá sett grid. ok skylldv þav halldaz vm þingit. var þá búit vm lík ok fgrd til kirkiv ok bondin sár þeirra manna er sgrdir vorv. Annan dag eptir gengv menn til lavgbergs. Hallr af Síðv stód vpp ok qvaddi ser hlióds. ok fekk þegar. hann mgllti svo. her hafa ordit hardir atbordir í manualátvm ok málasóknvm. mvn ek enn sýna þat er ek em lítilmenni. vil ek nú bidia Asgrím ok þá adra er fyrir málvm þessvm ero at þeir vnni oss iafnsgttis. ferr hann þar vm morgvm favgrvm ordvm. Kári Solmvndarson mgllti. þótt allir sgttiz adrir á sín mál. þá skal ek eigi sgttaz á mín mál. þvíat þer mvnvd vilia virda víg þessi í móti brennvnni. en ver þolvm þat eigi. Slíkt et sama mgllti Þórgeirr Skorargeirr. þá stód vpp Skapti Þóroddzson ok mgllti. Betra hefdi þer verid Kári at renna eigi frá mágvm þínvm. ok skeraz nú eigi or sgttvm. Kári qvad þá vísor þessar.

Hvat

Hvat ſkallto vonnr þótt vynnim
rammlinnz of ſavk minni
(p) hagl dreif ſkarpt á ſkoglar
ſkýivm oſs at frýia.
Hinn er hellt þá er hiallta
hátúngvr miok ſúngs
brynio meidr til búdar
blavdr med ſkeggit ravda.

(q) Varda ek víga niordvm
vilia þravt at ſkilia
lítt gekk ſkálld fyrir ſkiolldv
Skapta margt at hapti.
er (r) matt ſióda móda
malmrógs ſlatan drógv
ſlíkt er allt af gędrv
inn í búd at (s) trúdvm.

Havſdv Grims at gamni
grędis elgs ok Helga
(t) rett vnnot þá vonnar
rennendr Hiáls brennv.
nú mvn borgs í biorgvm
bavghnykkiandvm þikkia
lýngs at lokno þíngi
liótz annan veg þióta.

cfr c 44. p. 69.

Þá vard hlátr mikill. Snorri godi brosti at ok qvad þetta fyrir mvnni ſer ſva at margir heyrdv.

Ji Vel

(p) C. ſkúr. (q) C. vard þá er. (r) C. matſiódar. (s) C. trúdar. (t) C. rángt vnnv þá.

Vel kann Skapti skilia
skavt Asgrímr spióti
villat Holmsteinn flhia
vegr Þórketill naudigr.

hlógv menn nú allmiok. Hallr af Sídv mællti. Allir menn vitv hvern harm ek hefi bedit vm lát Liótz sonar míns. mvnv þat margir ætla at hann mvni dhrstr gerr af þeim monnom er her hafa látiz. en ek vil þat vinna til sátta manna at leggia son minn ógilldan ok ganga þó til at veita heim bædi trygdir ok grid er mínir mótstodvmenn erv. bid ek þik Snorri godi ok adra ena beztv menn at þer komit því til leidar at sættir verdi med oss. settiz hann nú nidr ok var giorr at máli hans mikill rómr ok gódr. ok lofvdv allir miok hans gódgirnd. Snorri godi stód þá vpp ok talaði langt eyrindi ok sniallt. ok bad Asgrím ok adra þá menn er fyrir málvm vorv þadan at. at þeir skylldv sættaz. Asgrímr mællti. þat ætlada ek þá er Flosi reid heim at mer. at ek mvnda vid hann alldri sættaz. en nú vil ek Snorri godi sættaz fyrir ord þín ok annarra vina varra. slíkt et sama mællto þeir Þórleifr krákr ok Þórgrímr inn mikli at þeir mvndv sættaz. ok fhstv í ollv Þórgeir Skorargeir bródvr sinn at sættaz. en hann skarz vndan. ok qvez alldri vid Kára skylldv skiliaz. þá mællti Sizvrr hvíti. Hú má Flosi siá sinn kost hvart hann vill sættaz til þess at svmir se vtan sætta. Flosi qvez sættaz vilia. ok þikki mer því betr segir hann. er ek hefi færri góda menn ímóti mer. Svdmvndr ríki. mællti. þat vil ek bióda at handsala fyrir víg þav er her hafa ordit á þinginv. at mínvm hlvta til þess at ekki falli nidr brennvmálit. Slíkt et sama mællto þeir Sizvrr hvíti ok Hiallti Skeggiason. Asgrímr Ellidagrímsson ok Mordr Valgardzson. Vid þetta gekk saman sættin. var þá handsalat í XII. manna dóm. ok var Snorri godi fyrir giordinni ok adrir giordarmenn med honom. var þá iafnat saman vígvm. en bættir þeir menn sem vmfram vorv. þeir gerdv ok vm brennvmálin. skilldi Hiál bæta þrennvm manngilldvm. en Bergþórv tvennvm. Víg Skarphedins skylldi iafnt ok Havskvlldar Hvítaness góda. tvennvm manngilldvm skylldi bæta hvarn þeirra Grím ok Helga. þá skylldv ein manngilld fyrir hvern hinna er inni hofdv brvnnit. á vígit Þórdar Kára-

sonar

sonar var ekki sętz. Flosi var ok gerr vtan ok allir brennvmenn. ok skylldv eigi fara saunsvmars nema hann villdi. en ef þeir fęri eigi vtan vm þat er þrir vetr vęri lidnir. þá skylldi hann ok allir brennvmenn vera sekir skógarmenn. ok var sva męllt at lįta skilldi sekt þeirra á havstþingi eda varþingi hvart sem helldr villdi. Flosi skylldi vera þó vtan þriá vetr. Sonnarr Lambason ok Grani Sonnarsson. Glúmr Hilldisson. Kolr Þórsteinsson. þeir skylldv alldri útqvęmt eiga. þá er Flosi spvrdr ef hann villdi láta dęma fyrir sár sín? en hann qvaz ekki vilia taka femútvr á ser. Eyiólfr Bolverksson var lagdr úgilldr fyrir úiofnvd sinn ok rangindi. ok var þessi sętt nú handsolvd. ok efndiz vel sídan. Þeir Asgrímr gafv Snorra goda godar giafir. hafdi hann virding mikla af málvm þessvm. Skapta var bętr áverkinn. þeir Sizvrr hvíti ok Hiallti Skeggiason ok Asgrímr Ellidagrímsson bvdv heim Svdmvndi invm ríka. hann þág heimbodin ok gaf sinn gvllhring hverr þeirra honom. Rídr Svdmvndr nú nordr heim ok hafdi almannalof hversv hann kom ser vid í þessvm málvm. Þórgeirr skorargeirr bavd Kára med ser at fara. en þó ridv þeir fyrst med Svdmvndi allt nordr á fiall. Kári gaf Svdmvndi gvllsylgiv en Þórgeirr silfrbellti. ok var hvartveggia inn bezti gripr. skildv þeir med inni mestv vinattv. ok er hann or savgv þessi. þeir Kári ridv sydr af fiallinv ok ofan í hreppa ok sva til Þiórsár. Flosi ok brennvmenn allir med honom ridv avstr til Fliótzhlídar. let hann þá Sigfússonv skipa til búa sinna. þá fretti Flosi at Þórgeirr ok Kári hofdv ridit nordr med Svdmvndi envm ríka. ętlvdv þá brennvmenn at þeir Kári mvndv ętla at vera fyrir nordan land. þá beiddv Sigfússynir at fara avstr vndir Eyiafioll at fiárheimtvm sinvm. þviat þeir áttv fiárheimtvr avstr at Hofdabrekkv. Flosi leyfdi þeim þat ok bad þá þó vera vara vm sik ok vera sem skemst. Flosi reid þá vpp vm godaland ok sva á fiall ok fyrir nordan Eyiafialla iokvl. ok letti eigi fyrr enn hann kom heim avstr til Svínafellz. Hú verdr at segia frá því at Hallr af Sídv hafdi lagit ógilldan son sinn ok vann þat til sętta. þá bętti honom allr þingheimrinn. ok vard þat eigi minna fe enn VIII. hvndrat silfrs. en þat vorv fern manngiolld. en allir þeir adrir er med Flosa hofdv verit fengv ongar bętr fyrir vansa sína. ok vndv vid et vesta. Sigfússynir dvoldvz heima tvęr nętr. en inn þridia dag ridv þeir avstr til Ravfar-

fellz ok vorv þar vm nóttina. þeir vorv saman xv. ok vgdv allz ekki at ser. þeir ridv þadan sidd ok etlvdv til Havsdabrekkv vm kvelldit. þeir ápv i Kellingardal. ok tókv þar á sik svefn mikinn.

Cap. CXLVII.

Frá Kára ok Þórgeiri.

Þeir Kári Solmvndarson ok Þórgeirr skorargeirr ridv þenna dag avstr yfir Markarfliót. ok sva avstr til Selialandzmúla. þar fvndv þeir konvr nokkvrar. þær kendv þá ok mæltv til þeirra. minna gemsit þit enn þeir Sigfússynir. en þó farit þit óvarliga. Þórgeirr mælti. hví er ykkr sva statt til Sigfússona. eda hvat viti þit til þeirra? þeir vorv í nótt at Ravfarfelli sogdv þær. ok etlvdv í kvelld í Mydal. ok þótti okkr gott er þeim var ótti at ykkr ok spvrdv nær þit mvndvt heim koma. þá fóru þeir leid sína ok keyrdv hestana. Þórgeirr mælti. hvat skvlv vid etla okkr eda hvat er þer næst skapi. villt þú at vid ridim eptir þeim? Kári svarar. eigi mvn ek þess letia. en hitt mvn ek ekki ákveda. þviat þat kann opt at verda at þeir lifa langan alldr er med ordvm erv vegnir. en veit ek hvat þú mvnt þer etla. þú mvnt etla þer VIII. menn. ok er þat þó minna enn þat er þú (u) vant þá VII. (x) í siavskorvm ok fórt í festi ofan til þeirra. en ydr frændvm er sva háttat at þer vilit ydr allt til ágætis gera. nú mvn ek eigi minna at gera enn vera hiá þer til frásagnar. skvlv vid nú tveir einir eptir rída. þviat ek se at þú hefir sva til etlat. Sídan ridv þeir avstr it efra ok komv ekki í Hollt. þviat Þórgeirr villdi ekki at brædrvm hans mætti vm kenna hvat sem í gerdiz. þeir ridv þá avstr til Mydals. þar mættv þeir manni nokkvrvm ok hafdi torfhrip á hrossi. hann tók til orda. of fá mennr ert þú nú Þórgeirr felagi. hvat er nú í því? segir Þórgeirr. því segir sia at nú bæri veidi í hendr. her ridv vm Sigfússynir ok mvnv sofa í allan dag avstr í Kerlingardal. þviat þeir etlvdv ekki lengra í kvelld enn til Hofdabrekkv. Sídan ridv þeir leid sína avstr á Arnarstaksheidi. ok er ekki

(u) C. vátt. (x) C. í skorinni.

ekki at segia frá ferd þeirra fyrr enn þeir komv til Kerlingardalsár. Ain var mikil. riðv þeir nú vpp með ánni þviat þeir sá þar hross með sauðlvm. þeir riðv nú þangat til ok sá at þar svafv menn í dęl nokkvrri ok stóðv spiót þeirra ofan frá þeim. þeir tóku spiótin frá þeim ok bárv út á ána. Þórgeirr męlti. hvart villtv at við vękim þá? Kári svarar. eigi spvrðv þessa af því at eigi hafir þú þetta ádr rádit með þer at vega eigi at liggiandi monnom ok vega skammar víg. Síðan ęptv þeir á þá. voknvðv þeir þá allir ok þrifv til vapna sinna. þeir redv eigi á þá fyrr enn þeir vorv vapnadir. Þórgeirr skorargeirr hleypr þar at sem fyrir var Þórkell Sigfússon. í þessv hlióp maðr at baki honom. ok fyrri enn hann gęti vnnit Þórgeiri nokkvrn geig. þá reiddi Þórgeirr tveim hendvm avxina rimmvgýgi. ok rak í havfvt þeim avxarhamarinn er at baki honom stóð. svá at havsinn brotnaði í smán mola. drepin er þessi sagði Þórgeirr. fell hann þegar ok var dauðr. En er hann reiddi fram avxina hio hann á avxl (y) Þórkeli ok klavf frá ofan alla hendina. ímóti Kára red Mordr Sigfússon ok Sigmvndr Lambason ok Lambi Sigvrðarson. hann hlióp at baki Kára ok lagði til hans spióti. Kári fekk sęd hann ok hlióp vpp við lagit ok brá í sundr við fótvnvm. kom þá lagit í vollinn en Kári hlióp á spiótskaptið ok bravt í sundr. hann hafði spiót í annarri hendi. en annarri sverð en avngan skiolld. hann lagði inni hęgri hendi til Sigmvndar Lambasonar. ok kom lagit í brióstit. ok gekk spiotit út vm herðarnar fell hann þá ok var þegar dauðr. inni vinstri hendi hió hann til mardar ok hió á miðmina ok tók hana í sundr ok sva Rygginn. fell hann áfram ok þegar dauðr. Eptir þat sneriz hann á hęli sva sem skaptkringla ok at Lamba Sigvrðarsyni. en hann fekk þat eitt fanga rádit at hann tók á rás vndan. Hú sneri Þórgeirr í móti Leiðólfi sterka ok hió hvarr til annars iafnsnemma ok varð sva mikit hogg Leiðólfs at aftók skilldinvm þat er ákom. Þórgeirr hafði hoggvit tveim hendvm með avxinni rimmvgýgi ok kom in eptri hyrnan í skiolldinn ok klofnaði hann í sundr. en in fremri hyrnan tók viðbeinit ok í sundr. ok reist ofan í brióstið á hol. Kári kom at í því ok rak

(y) C. þórkatli.

vndan Leidólfi fótinn í midiv lęriuv. fell Leidólfr þá ok var þegar davdr. Ketill or Mork męlti. renna mvnv ver til hesta varra ok męgv ver ekki vidhalldaz fyrir ofreflis monnom þessvm. þeir ronnv þá til hesta sinna ok hliópv á bak. Þórgeirr męlti. villtv at vid elltim þá ok mvnv vid enn geta drepit þá nokkvra. Sá rídr sídaz segir Kári. at ek vil eigi drepa. en þa t er Ketill or Mork. þvíat vid eigvm fystr tvęr. en honom hefir farit þó bezt í málvm varvm ádr. stigv þeir þá á hesta sína ok ridv þar til er þeir komv heim í Hollt. let Þórgeirr þá brędr sína fara avstr í Skóga. þvíat þeir áttv þar annat bú. ok þvíat Þórgeirr villdi eigi at brędr hans mętti kalla gridnídinga. hafdi Þórgeirr þar þá mannmargt sva at alldri var þar fęrra vígra karla en xxx. var þar þá gledi mikil. þótti monnom Þórgeirr miok hafa vaxit ok framit sik ok bádir þeir Kári. hofdv menn í minnvm miok eptirreid þeirra er þeir ridv tveir at xv. monnom ok drapv þá v. en rendv þeim x. er vndan komvz. Hú er frá Katli at segia at þeir ridv sem mest mátty þeir til þess er þeir komv heim til Svínafellz ok savgdv sínar farar eigi slettar. Flosi qvad slíks at ván. ok er þetta vidvorvn segir hann. skvlvt er nú alldri sva fara sídan. Flosi var allra manna gladaztr ok beztr heima at hitta. ok er sva sagt at honom hafi flestir hlvtir hofdingligazt gefnir verit. var hann heima vm sumarit ok sva vm vetrinn. En vm vetrinn eptir iól kom Hallr af Sídv avstan ok Kolr son hans. Flosi vard feginn qvamv hans. tavlvdv þeir opt vm málaferlin. sagdi Flosi nú at þeir hefdi mikit afrád gollðit þegar. Hallr qvaz ngrgętr ordit hafa málvm þeirra Flosa. spvrdi hann þá ráds hvat honom þętti þá líkazt. Hallr svarar. þat legg ek til ráds at þú sęttiz vid Þórgeir ef kostr er. ok mvn hann þó vera vandr at allri sętt. ętlar þú þá lokit vígvnvm? segir Flosi. eigi ętla ek þat segir Hallr. en vid fęri er þá vm at eiga ef Kári er einn. en ef þú sęttiz eigi vid Þórgeir þá verdr þat þinn bani. hveria sętt skvlv vid bióda honom? segir Flosi. havrd mvn ydr sú þikkia. segir Hallr. er hann mvn þiggia. þvíat eins mvn hann sęttaz vilia nema hann gialldi ekki fyrir þat er hann hefir afgiort. en taki bętr fyrir Hiál ok sonv hans at sínvm pridivngi. havrd sętt er þat segir Flosi. ekki er þer siá sętt havrd segir Hallr. þvíat þú átt ekki vígsmál eptir Sigfússonv. ok eigv brędr þeirra vígsmál eptir þá. en Hámvndr hallti eptir son sinn. en þú

mvnt

mvnt nú ná sęttvm við Þórgeir. þvíat ek mvn ríða til með þer ok mvn Þórgeirr mer nokkvrnig vel taka. en engi þeirra er mál þessi eigv mvnv þora at sitia í búvm sínvm í Fliótzhlíð ef þeir ervv vtan sętta. þvíat þat verðr þeirra bani. ok er þat at vánvm við skaplyndi Þórgeirs. Var nú sendt eptir Sigfússsonvm. ok bárv þeir þetta mál vpp við þá. ok lavk svá þeirra rędvm af fortavlvm Hallz. at þeim þótti svá allt sem hann taladi vm fyrir þeim ok villdv giarna sęttaz. Grani Gvnnarsson męllti ok Gvnnarr Lambason. siálfrátt er oss ef Kári er einn eptir at hann se eigi úhręddari við oss enn ver við hann. ekki er svá at męla segir Hallr. ok mvn ydr verða sárkęypt við hann at eiga. mvnv þer mikit afráð giallda áðr lýkr með ydr. Síðan hętto þeir talinv.

Cap. CXLVIII.

Sęttargiord við Þórgeir Skorargeir.

Hallr af Síðv ok Kolr son hans ok þeir (z) VII. saman riðv vestr yfir Lómagnúpssand. ok svá vestr yfir Arnarstaksheiði. ok lettv eigi fyrr enn þeir komv í Mýdal. þar spvrðv þeir at hvart Þórgeirr mvndi heima í Hollti. en þeim var sagt at hann mvndi heima vera. þeir spvrðv hvert Hallr ętladi at fara? þangat í Holt sagði hann. þeir savgðv hann mvndv hafa gott eyrindi. dvaldiz hann þar nokkvra stvnd ok áðv. eptir þat tókv þeir hesta sína ok riðv á Sólheima vm kvelldit ok vorv þar vm nóttina. en vm daginn eptir riðv þeir í Holt. Þórgeirr var úti ok svá Kári ok menn þeirra. þvíat þeir kenndv ferð Hallz. hann reið í blárri kápv ok hafði litla avxi silfrrekna í hendi. en er þeir komv í túnit gekk Þórgeirr í móti honom ok tók hann af baki. ok minntvz þeir Kári bádir við hann. ok leiddv hann í milli sín í stofv inn ok settv hann á pall í háseti. ok spvrðv hann margra tíðinda. var hann þar vm nóttina. Vm morgvninn eptir vakti Hallr til við Þórgeir vm sęttina ok sagði hveriar þeir bvðv honom ok taladi þar vm morgvm fogrvm ordvm ok góðgiarnligvm. Þór-

geirr

(z) C. VI.

geirr svarar. kvnnigt má þer þat vera at ek villda avngvm sęttvm taka vid brennvmenn. allt var þat annat mál segir Hallr. er vorvt þá vígreidir hafit er nú ok mikit atgert vm manndráp sídan. Sva mvn ydr þikkia segir Þórgeirr. en hveria sętt biódit þer Kára? bodin mvn honom sętting sú er sęmilig er segir Hallr. ef hann vill sęttaz. Kári męllti. þess vil ek bidia þik Þórgeirr at þú sęttiz. þviat þiun hlvtr má ekki verda betri enn gódr. Illt þikki mer at sęttaz ok skiliaz vid þik nema þú takir slíka sętt sem ek segir Þórgeirr. eigi vil ek þat segir Kári at sęttaz. en þó kalla ek at vid hafim hefnt brennvnnar. en sonar míns kalla ek vera úhefnt. ok ętla ek mer þat einvm slíkt sem ek fę atgert. En Þórgeirr villdi eigi fyrr sęttaz enn Kári sagdi á úsátt sína ef hann sęttiz eigi. handsaladi Þórgeirr þá Flosa grid ok hans monnom til sáttarfvndarins. en Hallr selldi avmvr ímóti er hann hafdi tekit af Flosa ok Sigfússonvm. En ádr þeir skildvz gaf Þórgeirr Halli gvllhring ok skarlatzskikkiv. en Kári silfrmen. ok vorv á gvllkrosar (þ) IIII. Hallr þakkadi þeim vel giafirnar. ok reid í brot med inni mestv sęmd. letti hann eigi fyrr enn hann kom til Svínafellz. tók Flosi vel vid honom. Hallr sagdi Flosa allt frá eyrindvm sínvm ok svą frá vidrędvm þeirra Þórgeirs. ok sva þat at Þórgeirr villdi eigi fyrr sęttaz enn Kári sagdi á úsátt sína ef hann sęttiz eigi. en Kári villdi þó eigi sęttaz. Flosi męllti. fám monnom er Kári líkr. ok þannveg villda ek hellz skapfarinn vera sem hann er. þeir Hallr dvoldvz þar nokkvra hríd. sídan ridv þeir vestr at ágvedinni stvndv til sáttar fvndarins ok fvndvz at Hofdabrekkv sem męllt hafdi verit med þeim. kom Þórgeir þá til móts vid þá vestan at. tavlvdv þeir þá vm sętt sína. gekk þá allt eptir því sem Hallr hafdi sagt. Þórgeirr sagdi fyrir sęttina at Kári skylldi þar vera iafnan ef hann villdi. skvlv hvarigir avdrvm þar illt gera at heima minv. ek vil ok ekki eiga at heimta at serhverivm þeirra. ek vill at Flosi einn vardi vid mik. en hann heimti at sveitvngvm sínvm. ok vil ek at sú giord halldiz avll er gior var á þingi vm brennvna. vil ek Flosi at þú gialldir mer þridivng minn úskerdan. Flosi gekk skiótt at þessv avllv. Þórgeir gaf hvarki vpp vtanferdir ne heradsektir.

(þ) C. III.

sektir. Hú ridv þeir Flosi ok Hallr avstr heim. Hallr mælti þá til Flosa. efndv vel mágr sætt þessa bædi vtanferd þína ok svórgavngvna ok fegiolld. mvntv þá þikkia ravskr madr þóttú (a) hafir ratat í stórvirki þetta ef þú innir ravskliga af hendi alla lvti. Flosi qvad sva vera skylldv. Reid Hallr nú heim avstr. en Flosi reid heim til Svínafells. ok var heima sídan.

Cap. CXLIX.

Er Kári kemr til Biarnar í Mork.

Þórgeirr skorargeirr reid heim (b) af sáttarfvndinvm. Kári spvrdi hvart saman gengi sættin? Þórgeirr sagdi at þeir vorv sáttir at fvllv. Kári tók hest sinn ok villdi í bravt rída. Eigi þarftv í bravt at rída segir Þórgeirr fyrir því at þat var skilit í sætt vara at þú skylldir her vera iafnan er þú villdir. Kári mælti. Ekki skal sva vera mágr. þvíat þegar ef ek veg víg nakkvt þá mvnv þeir þat mæla at þú ser í rádvm med mer. ok vil ek þat eigi. en þat vil ek at þú takir vid handsavlvm á fe mínv ok eignir ykkr Helgv Hiálsdóttvr konv minni ok dætrvm (c) III. mvn þat þá ekki vpptekit af þeim savkvdólgvm mínvm. Þórgeirr iátadi því sem Kári villdi beitt hafa. tók Þórgeirr þá handsolvm á fe Kára. Sídan reid Kári í bravt. hann hafdi hesta II. ok vapn sín ok klædi ok nokkvt lavsafe í gvlli ok silfri. Kári reid nú verstr fyrir Selialandznúla ok vpp med Markarfljóti ok sva vpp í Þórsmork. þar erv þrír bæir er í Mork heita allir. á midbænvm bió sá madr er Biorn het ok var kalladr Biorn hvíti. hann var Kadalsson Biálfasonar. Biálfi hafdi verit leysingi Asgerdar módvr Hiáls ok Hollta Þóris. Biorn átti þá konv er Valgerdr het. hon var Þórbrandzdóttir Asbrandzsonar. módir hennar het Svdlavg. hon var systir Hánivindar favbvr Svnnars frá Hlídarenda. hon var gefin til fiár Birni. ok vnni hon honom ekki mikit. en þó áttv þav born saman. þav áttv gnótt í búi. Biorn var madr siálfhælinn. en húsfreyiv hans þótti

(a) C. hitt í stórrædi þetta. (b) C. frá sættargerdinni.
(c) C. mínvm.

þat illt. hann var skygn ok skiótr á fęti. þangat kom Kári til gistingar. ok tóku þav við honom bádvm hondvm. var hann þar vm nóttina. En vm morgvninn męlti Kári til Biarna. þat villda ek at þú tękir við mer. þikkivmz ek her vel kominn med þer. villda ek at þú vęrir í ferdvm med mer er þú ert madr skygn ok frárr. enda ętla ek at þú munir avrvggr til árędis. hvarki frý ek mer segir Biorn skygnleiks ne árędis (d) eda nokkvrrar karlmennzku. en því munt þú hingat kominn at nú er fokit í oll skiól. en við áskorvn þína Kári segir Biorn þá skal ekki gera þik líkan hversdags monnom. skal ek víst verda þer at lidi í avllu því sem þú beidir. húsfreyia hans męlti. travll hafi þitt hól sagdi hon ok skrom. ok skylldir þú eigi męla ykkr tál bádvm ok hegóma í þessv. en giarna vil ek veita Kára mat ok adra góda lvti þá er ek veit at honom má gagn at verda. en á hardrędi Biarnar skallto ekki treysta. þviat ek vggi at (e) þer verdi at avdrv enn hann segir. Biorn męlti. opt hefir þú veitt mer ámęli. en ek treysti mer sva vel þótt ek koma í ravn vm þat at ek mvn fyrir avngvm á hęl hopa. er her ravn til at því leita fáir á mik at ongvir þora. Þar var Kári nokkvra stvnd á lavn. ok var þat á fárra manna viti. ętla menn nú at Kári mvn ridinn nordr vm land á fvnd Svdmvndar ins ríka. þviat Kári let Biorn þat segia nábúvm sínvm at hann hefdi fvndit Kára á favrvvm vegi. ok hann ridi þadan vpp á Sodaland. ok sva nordr á Sásasand. ok sídan til Svdmvndar ins ríka nordr á Modrvvollv. spvrdiz þat þá vm allar sveitir.

Cap. CL.

Frá Flosa ok brennvmonnom.

Flosi reid nú til brennvmanna felaga sinna. Enn mvn oss eigi dvga kyrrv fyrir at hallda. ok mvnv ver enn hlióta at hygsa vm vtanferdir varar ok fegiolld ok efna sętter varar sem drengiligazt. taka oss fari þar hverr sem

(d) C. ne sva annarrar mentar. (e) C. at hann mvni ekki hvgtrúrr reynaz sva sem hann lætr.

sem líkazt þikkir. þeir bádv hann fyrir siá. Flosi mællti. Avstr munv ver rída til Hornafiardar. þviat þar stendr skip vppi er á Eyiólfr nef Þrœnzkr madr. en hann vill bidia ser konv ok náir hann eigi rádinv nema hann setiz aptr. munv ver kavpa skipit at honom. þviat ver munum hafa fe lítid en maun margt. er þat skip mikit. ok mvn þat taka oss vpp alla. hœttv þeir þá talinv. En litlv sídarr ridv þeir avstr ok lettv þeir eigi fyrr enn þeir komv avstr í Biarnanes í Hornafiord. fvndv þeir þar Eyiólf. þviat hann hafdi þar verid á vist vm vetrinn. þar var tekit vel vid þeim Flosa. ok vorv þeir þar vm nóttina. En vm morgvninn eptir saladi Flosi skipit at stýrimanni. en hann qvaz ekki þverr vera í því at selia skipit ef hann hefdi þat fyrir sem hann villdi. Flosi spvrdi í hverivm avrvm hann villdi fyrir hafa. Avstmadrinn qvez villdv fyrir hafa land ok þó nœr ser. sagdi Eyiólfr þá Flosa allt vm kavp þeirra bónda. Flosi qvez skyllde saman róa sva at keypt yrdi. en kavpa sídan skipid ad honom. Avstmadrinn gladdiz vid þetta. Flosi bavd honom land í Borgarhofn. Avstmadrinn helldr nú á málinv vid bónda sva at Flosi var hiá. lagdi Flosi þá til ord sín sva at saman gekk kavpit med þeim. lagdi Flosi til landit í Borgarhofn med Avstmanninvm. en tók handsavlvm á skipinv. Flosi hafdi ok af Avstmanninvm xx. hvndrat vorv. ok vard þat í kavpi þeirra. Reid Flosi nú heim aptr. hann var sva vinsœll af sínvm monnom. at hann hafdi þar vorv at láni eda giof sem hann villdi. reid hann heim til Svínafellz ok var heima vm hríd. Flosi sendi þá Kol Þórsteinsson ok Svnnar Lambason avstr í Hornafiord. skyllde þeir þar vera vid skip ok búaz vm ok tiallda búdir ok sekka vavrv ok draga at slíkt sem þvrfti. Hú er at segia frá Sigfússonvm. at þeir segia Flosa at þeir vilia rída vestr í Fliótshlíd at skipa til búa sinna ok hafa þadan vavrv ok slíkt annat sem þeir þyrfti. er nú eigi Kára at varaz segia þeir ef hann er fyrir nordan land sem sagt er. Flosi svarar. eigi veit ek vm savgvr slíkar hvart satt er sagt vm ferdir Kára. þikki mer þat opt riófaz er skemra er at fretta enn slíkt. er þat mitt rád at er farit margir saman ok skiliz lítt ok verit vm ydr sem varaztir. skalltv nú ok Ketill or Mork munv drapvm þann er ek sagda þer ok þú badt at vid skylldim leyna. þviat margir erv þeir í fovrinni med þer er kalladir vorv. Ketill mællti. allt mvn þat sínv framfara vm alldr manna sem œtlat er

fyrir ádr. en gott gengr þer til vaurvnnarinnar. tavlvdv þeir nú ekki vm fleira. Sídan bivggvz þeir Sigfússynir ok menn med þeim þeir sem til vorv ętladir. þeir vorv (f) átta saman. ridv þeir þá í braut. ok ádr enn þeir forv mintvz þeir vid Flosa. hann bad þá vel fara. ok qvad þá eigi mvndv siáz optar svma er í brot ridv. En þeir letv eigi letiaz. Ridv þeir nú leid sína. Flosi męllti at þeir skyldv taka vaurv hans í Medallandi ok flytia avstr ok svo í landzbroti ok Skógahverfi. Sídan ridv þeir til Skaptártúngv ok svo fiall ok fyrir nordan Eyiafialla iokvl ok ofan í Godaland. ok svo ofan í skóga í Þórsmork. Biorn or Mork gat sed manna reidina. ok fór þegar til fvndar vid þá. þar qvoddv hvarir adra vel. Sigfússynir spvrdv at Kára Solmvndarsyni. fann ek Kára segir Biorn. ok var þat nú fyrir miok lavngv. reid hann þadan nordr á Sásasand ok ętladi til Svdmvndar ins ríka. ok þótti mer nú sem hann mvndi helldr ottaz ydr. þóttiz hann nú miok einmani. Grani Gvnnarsson męllti. Meirr skylldi hann þó sídarr óttaz oss. mvn hann svo fremi vita at hann kęmi í kast vid oss. hrędvmz ver hann nú allz ekki er hann er einn síns lids. Ketill or Mork bad hann þegia ok hafa engi stóryrdi framm. Biorn spvrdi nęr þeir mvndi aptr? nęr vikv mvnv ver dveliaz í Fliótshlíd savgdv þeir. savgdv þeir honom hvenęr þeir mvndv á fiall rída. Skildv þeir vid þetta. Ridv nú Sigfússynir til búa sinna. ok vrdv heimamenn þeirra þeim fegnir. vorv þeir þar nęr vikv. Biorn kemr nú heim ok finnr Kára ok sagdi honom allt vm ferdir Sigfússona ok fyrirętlan þeirra. Kári qvad hann hafa sýnt í þessv mikla trúligleika vid sik. Biorn męllti. þat ętlada ek hęttara nokkvrvm manni enn mer ef ek heta travsti minv eda vmsiá at þeim skyllda mvn í fara. húsfreyia hans męllti. fyrr vęri ílla enn þú vęrir drottinsviki. Kári dvaldiz þar VI. nętr sídan.

Cap.

(f) C. XVIII.

Cap. CLI.

Frá Kára ok Birni.

Kári talar nú vid Biorn. vid skolum rída avstr vm fiall ok ofan í Skaptártungv. ok fara leyniliga vm Þingmannaſveit Floſa. þvíat ek ętla at koma mer vtan avstr í Alptafirdi. Biorn męllti. þetta er hętta favr mikil. ok munv fáir hog til hafa nema þú ok ek. húsfreyia męllti. ef þú fylgir Kára illa þá ſkallt þú þat vita at alldri ſkallto koma í mína rekkio ſinn ſídan. ſkolo frędr minir gera fiárſkipti med okkr. þat er líkara húsfreyia ſegir hann. at fyrir avdro þorfi rád at gera enn þat beri til ſkilnadar okkars. þvíat ek mun bera mer vitni hverr garpr eda afreksmadr ek em í vapnaſkipti. þeir rída nú vm daginn avſtr á fiall fyrir nordan Jokvl ok alldri almannaveg ok ofan í Skaptártúngv. ok fyrir ofan bęi alla til Skaptár. ok leiddv heſta ſína í dęl nokkvra. en þeir vorv á nioſn ok hofdv vm ſik búit at þá mátti eigi ſiá. Kári męllti til Biarnar. hvat ſkolv vid til taka ef þeir rída her ofan at okkr af fiallinv. munv eigi tveir til ſegir Biorn. annathvart at rída vndan nordr med brekkvnvm. ok láta þá rída vmfram. eda bída ef nokkvrir dveliaz eptir ok ráda þá at þeim. Margt taulvdv þeir vm þetta. ok hafdi Biorn í ſínv ordi hvart at hann villdi flýia ſem hardazt. eda hitt at hann villdi bída ok taka í móti. ok þótti Kára at þeſsv allmikit gaman. þeir Sigfúsſynir ridv heiman þann dag ſem þeir hofdv ſagt Birni. þeir komv í Mork ok drápv þar á dyr ok villdv finna Biorn. en húsfreyia gekk til dyra ok heilſadi þeim. þeir ſpordv þegar at Birni. hon ſagdi at hann var ridinn ofan vndir Eyiafioll ok avſtr vndir Selialandzmúla ok ſva avſtr í Hollt. þvíat hann á þar fiárheimtor ſagdi hon. þeir trúdv þeſsv ok viſsv at Biorn átti þar fe at heimta. Ridv ſídan avſtr á fiall. ok letto eigi fyrr enn þeir komv í Skaptártúngv. ok ridv ofan med Skaptá. ok ádv þar ſem þeir Kári ętlvdv. ſkiptv þeir þá lidi ſínv. Ketill or Mork reid avſtr í Medalland ok VIII. menn med honom. en hinir lavgdvz nidr til ſvefns. ok vrdv eigi fyrr vid varir enn þeir Kári komv at þeim. þar gekk nes lítid í ána fram. gekk Kári þar í fram ok bad Biorn ſtanda at baki ſer ok hafa ſig

eigi allmiok frammi. en ger mer gagn slíkt er þú mátt. hitt hafda ek ætlat segir Biorn at hafa ongan mann at hlífiskilldi mer. en þó er þar nú komit áttú mvnt ráda verda. en með vitzmvnvm mínvm ok hvatleika má ek þó verda þer at gagni. en óvinvm okkrvm ekki óskeinisamr. þeir stódv nú vpp allir ok hlópv at þeim. ok varð skiótaztr Modúlfr Ketilsson ok lagdi spióti til Kára. Kári hafdi skiolldinn fyrir ser ok kom þar í lagit ok festi í skilldinvm. Kári snarar þá skiolldinn svo fast at brotnadi spiótit. hann brá þá sverdi sínv ok hió til Modólfs. hann hió í móti ok kom sverdit Kára á hialltid ok stavkk af í bravt á úlflidinn Módólfi. ok tók af hondina ok fell hon nidr ok svo sverdit. hlióp þá sverdit Kára á sídvna Módólfi ok í millvm risianna. fell Módólfr þá ok var þegar davdr. Grani Gvnnarsson þreif spiót ok skavt at Kára. en Kári skýtr nidr vid skilldinvm svo at fastr stód í vellinvm. en tók með inni vinstri hendi spiótit á lopti. ok skavt aptr at Grana. ok tók þegar skiolld sinn inni vinstri hendi. Grani hafdi skiolld fyrir ser. kom spiótit í skiolldinn ok gekk þegar í gegnvm ok kom í lærit Grana fyrir nedan smáþarmana ok þar í gegnvm ok svo í vollinn. ok komz hann eigi af spiótinv fyrr enn felagar hans drógv hann af ok bioggv vm hann í dæl nokkvrri með hlífvm. madr einn skavtz at ok ætladi at havggva fót vndan Kára ok komz á hlid honom. Biorn hió af þessvm manni houdina ok skavtz aptr sídan at baki Kára. ok fengv þeir honom ongvan geig gervan. Kári slæmdi til þessa mannz sverdinv ok hió hann í sundr í midiv. þá hlióp Lambi Sigfússon at Kára ok hió til hans með sverdi. Kári brá vid flavtvm skilldinvm ok beit ekki á. Kári lagdi til hans sverdinv (g) fyrir nedan brióstit svo at út gekk medal herdanna. varð þat hans bani. þá hlióp at Kára Þórsteinn Geirleifsson ok ætladi á hlid Kára. hann fekk séd Þórstein ok slæmdi til hans sverdinv vm þverar herdarnar svo at í sundr tók manninn. Litlv sídarr hió hann mann bana" hvgg Gvnnar or Skál góðan bónda. Biorn hafdi særda þriá menn þá er ætlad hofdv til at vinna á Kára. ok var þó alldri svo frammi at honom væri nein ravn í. varð hann ok ekki sárr ok hvargi þeirra felaga á fondinvm.

(g) C. framan í brióstit.

vm. en þeir vorv allir sárir er vndan komvz. hlióþv þeir þá á hesta sína. ok hleyptv út á Skaptá sem mest máttv þeir. ok vrðv sva hrꜹddir at þeir komv hvergi til bꜹia ok hvergi þorðv þeir at segia tíðindin. þeir Kári ꜹptv at þeim er þeir hleyptv vndan. þeir riðv avstr í Skógahverfi ok lettv eigi fyrr enn þeir komv til Svínafellz. Flosi var eigi heima er þeir komv þar. ok var því þaðan ekki eptir leitað. Avllvm þótti þeirra ferð in svíviríðligzta. Kári reið í Skál ok lýsti þar vígvm þessvm á hendr sér. sagði hann þar lát húsbúanda ok þeirra v. ok sár Grana. ok qvað betra mvndv at fꜹra hann til húss ef hann skylldi lifa. Biorn qvaz eigi nenna at drepa hann. ok qvað hann þess þó makligan. en þeir er svorðv kváðv fá fúnat hafa fyrir honom. Biorn qvað nú kost vera at fúnaði sva margir af Síðvmonnom sem hann villdi. þeir savgðv þá ill at vera. þeir Kári ok Biorn riðv þá í bravt.

Cap. CLII.

Enn frá Kára ok Birni.

Kári spvrði Biorn. hvat skolv við nú til (h) ráða taka? skal ek nú reyna vitzmvni þína? Biorn svaradi. hvart þikki þer vndir því sem mest at við seem sem vitraztir? iá sagði Kári. sva er vist. þá er skiótt til ráða at taka segir Biorn. við skolvm ginna þá alla sem þussa. ok skolv við láta sem við mvnim ríða nvrðr á fiall. en þegar leiti berr á milli var. þá skolv við snúa ofan með Skaptá. ok felaz þar sem okkr þikkir vꜹnligázt meðan leitin er sem ákofvzt. ef þeir ríða eptir. Kári mꜹlti. Sva mvnv við gera. ok hafða ek þetta ꜹtlað áðr. Sva mvn þer reynaz sagði Biorn at ek em ekki hiá tꜹr meirr í vitzmvnvm eigi síðr enn í hardrꜹðvm. þeir Kári riðv nú sem þeir hofðv ꜹtlat ofan með Skaptá. (i) þá fell áin svm í landsvðr. snerv þeir þá ofan með miðgvíslinni. ok lettv eigi fyrr enn þeir komv í Medalland. ok á mýri þá er Kringlvmýrr heitir. þar er hravn allt

(h) C. bragðz.

(i) C. þá fellr áin svm í avstr en svm í landsvðr.

allt vmhverfis. Kári mælti þá við Biorn at hann skylldi gæta hesta þeirra ok vera á varðhalldi. en mer gerir svefnhofvgt. Biorn gætti hestanna. en Kári lagðiz niðr. ok svaf allskamma stvnd áðr enn Biorn vakti hann. hann hafði þá leidda saman hestana. ok voro þar hiá þeim. Biorn mælti þá til Kára. allmiok þarfto þó mín til. mvndi sá nú hafa hlavpit í bravt frá þer ef eigi væri iafnvel hvgaðr sem ek em. þviat nú ríða her óvinir þínir at þer. ok skallt þú sva viðbúaz. Kári gekk þá vndir (k) hamarskúta nokkvrn. Biorn mælti. hvar skal ek nú standa? Kári svarar. tveir ero nú kostir fyrir hondvm. sá er annarr at þú standir at baki mer ok hafir skiolldinn at hlífa þer með ef þer kemr hann at nokkvrv gagni. hinn er annarr at þú stígir á hest þinn ok ríðir vndan sem þú mátt mest. þat vil ek eigi segir Biorn. helldr þar margt til þess. þat fyrst at vera kann at (l) nokkvrar skæðar túngvr taki sva til orða at ek renna frá þer fyrir hvgleysi ef ek ríð í bravt. hinn er annarr at ek veit hver veiðr þeim mvn þikkia í mer ok mvnv ríða eptir mer tveir eða þrír. en ek verð þer þá þó at avngv gagni eða liði. vil ek helldr standa hiá þer ok veriaz meðan avðit verðr. þá var eigi langt at bíða áðr reknir voro klyfia hestar fram vm mýrina. ok fóro þar með þrír menn. Kári mælti. þessir siá okkr eigi. látv við þá vm ríða segir Biorn. Síðan riðv þeir vmfram. en hinir vi. riðv þá atfram. ok hlióþv þegar af baki allir senn ok snervo at þeim Kára. fyrst hleypr at þeim Glúmr Hilldisson ok lagði til Kára með spióti. Kári sneriz vndan á hæli ok misti Glúmr hans ok kom lagit í biargit. Biorn ser þat ok hió þegar spiótit af skapti fyrir Glúmi. Kári hió til Glúms havllvm fæti ok kom sverðit á lærit. ok tók vndan fótinn vppi í lærinv. ok dó Glúmr þegar. þá hlióþv fram at Kára (m) Þórbrandzsynir Vebrandr ok Asbrandr. Kári hlióp at Vebrandi ok rak sverðit í gegnvm hann. en síðan hió hann báða fætr vndan Asbrandi. í þessi svipan vrðv þeir sárir báðir Kári ok Biorn. þá hlióp at Kára Ketill or Mork ok lagði til hans spióti. Kári brá vpp við fætinvm ok kom spiótit í vollinn. Kári hlióp á spiótit

skaptit

(k) C. hamarklett.
(l) C. nokkvrir túngvskæðir menn.
(m) B. C. Þórfinnzsynir.

skaptit ok bravt í sundr. Kári preif Ketil hondum. Biorn hlióp þá at ok villdi vega hann. Kári mællti. látt vera kyrt. ek skal gefa Katli grið. ok þótt sva verði at ek eiga valld á lífi Ketils. þá skal ek hann alldri drepa. Ketill svarar ongu ok reið í bravt eptir felogum sínum ok sagði þeim er eigi visstu ádr tídindin. þeir sogdu heradsmonnum tídindin. heradsmenn gerdu þegar herhlaup mikit. ok fóru þegar með avllum vatnsavllum. ok sva langt nordr á fiall at þeir voru þriú dægr í leitinni. en síðan snero þeir aptr til heimila sinna. en Ketill ok þeir felagar ridu avstr til Svínafellz. ok sagdu þar tídindin. Flosi tók litt á þeirra ferð. ok qvað þó eigi víst hvart her næmi stadar. er Kári ongum manni líkr þeim sem nú er á Islandi.

Cap. CLIII.

Frá Kára ok Birni ok Þórgeiri.

Nú er at segia frá þeim Birni ok Kára at þeir ríða á Sand ok leiða hesta sína undir melbakka ok skáru fyrir þá melinn at þeir dæi eigi af svllti. Kári varð sva nærgætr at hann reið þegar í bravt er þeir hættu leitinni. hann reið um nóttina upp eptir heradinu en síðan á fiall. ok sva alla ena saumu leið sem þeir ridu avstr. ok lettu eigi fyrr enn þeir komu í Miðmork. Biorn mællti þá til Kára. nú skallt þú vera vin minn mikill fyrir húsfreyiu minni. þviat hon mun aungu orði trúa því er ek segi. en mer liggr her nú allt við. ok launadu mer nú vel góða fylgd er ek hefi þer veitta. Sva skal vera segir Kári. síðan ríða þeir heim á bæinn. húsfreyia spurði þá tídinda ok fagnadi þeim vel. Biorn svaradi. Alkiz hafa helldr vandræðin kerling. hon svarar fá ok brosti at. húsfreyia mællti þá. hversu gafz Biorn þer Kári? hann svarar. Berr er hverr at baki nema sér bróðir eigi ok gafz Biorn mer vel. hann vann á primr monnum. en hann er þó sárr sialfr. ok var hann mer enn hallkvæmazti í ollu því er hann mátti. þar voru þeir þriár nætr. Síðan ridu þeir í Hollt til Þórgeirs ok sagdu honum einum saman tídindin. þviat þangat hafdu eigi spurz tídindin fyrr. Þórgeirr þakkadi honum. ok fannz þat á at hann varð þessu

feginn. hann spyrdi Kára at hvat þá vęri óvnnit þat sem hann ętladi at vinna? Kári svarar. drepa ętla ek Gvnnar Lambason ok Kol Þórsteinsson ef fęri gefr á. hafdv vid þá drepit xv. menn med þeim v. er vid dráþvm bádir saman. en þó vil ek nú bidia þik bęnar segir Kári. Þórgeirr qvadz veita honom myndv þat er hann beiddi. þat vil ek at mann þenna er Biorn heitir takir þú til þín er at vígvm hefir verit med mer ok skiptir þú vm bústadi vid hann ok fáir bú algert her hiá þer. ok hallt sva hendi yfir honom at ongri hefnd se til hans snúit. ok er þer þat sialfrádt fyrir sakir hafdingskapar þíns. Sva skal vera segir Þórgeirr. fekk hann þá Birni bú algert at Asólfsskála. en hann tók vid búi í Mork. Þórgeirr fęrdi bú Biarnar til Asólfsskála ok allt búferli hans. Þórgeirr sęttiz á oll mál fyrir Biorn. ok giordi hann alsáttvm sáttan vid þá þótti Biorn miklv helldr madr enn ádr fyrir ser. Kári reid í brott. ok letti eigi fyrr enn hann kom vestr í Túngv til Asgríms Ellidagrímssonar. hann tók vid Kára ágęta vel. Kári sagdi honom frá ollvm atbvrdvm þeim sem ordit hofdv í vígvm. Asgrímr let vel yfir því. ok spyrdi hvat Kári ętladiz þá fyrir? Kári svaradi. ek ętla at fara vtan eptir þeim ok sitia sva at þeim ok drepa þá ef ek fę nád þeim. Asgrímr sagdi at hann vęri ongvm manni líkr fyrir hreysti sakir. þar var hann nokkvrar nętr. sídan reid hann til Gizvrar hvíta. ok tók hann vid honom bádvm hondvm. Kári dvaldiz þar nokkvra stvnd. hann sagdi Gizvri at hann myndi rída ofan á Eyrar. Gizvrr gaf Kára sverd gott at skilnadi. Reid hann nú ofan á Eyrar. ok tók ser þar fari med Kolbeini svarta. hann var Orkneyskr ok alldavin Kára. ok var enn kappsamazti ok inn vaskasti madr. tok hann vid Kára bádvm hondvm ok qvad eitt skylldv yfir þá ganga báda.

Cap. CLIV.

Vtanferd Flosa.

Flosi rędr nú avstr til Hornastardar. ok fylgdv honom flestir þúngmenn hans. ok flvtti avstr vorv sína. ok avnnvr favng ok fargavgn avll þav er þeir skylldv hafa med ser. Sídan bivggv þeir ferd sína ok skip. var

Flosi

Flosi nú við skipit þar til er þeir voru búnir. en þegar byr gaf letu þeir í haf. þeir hafdu langa útivist. ok vedráttu (n) harda. fóru þeir þá (o) hvndvillir. þat var einhverju sinni at þeir fengu áfaull stór þriú nokkur. sagdi Flosi þá at þeir mundu nokkur vera í náud londum ok þetta vęri grunnfaull. þoka var á mikil en vedrit óx svo at hríd mikla gerdi at þeim. fundu þeir eigi fyrr enn þá keyrdi á land upp um nótt eina. ok vard þar borgit monnum. en skip brautt allt í spán. en fe máttu þeir ekki biarga. urdu þeir at leita sér verma. en um daginn eptir gengu þeir upp á hęd nokkura. var þá vedr gott. Flosi spurdi ef nokkurr madr kendi land þetta. þar voru þeir menn tveir er farit hafdu ádr ok saugdu kenna at vísu. ok eru ver komnir við Orkneyiar í Hrossey. fá męttim ver betri landtaku segir Flosi. þviat þeir Grímr ok Helgi Hiálmsynir voru hirdmenn Sigurdar Jarls Hlodvessonar er ek va. leitudu þeir sér þá (p) fylgnis ok reyttu á sik mosa ok lágu svo um stund ok eigi lengi ádr Flosi męlti. Ekki skulu ver her liggia lengr at landzmenn verdi þess varir. stódu þeir þá upp ok giordu rád sitt. Flosi męlti þá til sinna manna. ver skulum ganga allir á valld Jarlsins. þviat oss gerir ekki annat. þviat Jarl hefir at líku líf vart ef hann vill eptir því leita. gengu þeir þá allir í brot þadan. Flosi męlti. at þeir skylldu engum manni segia tídindin eda frá ferdum sínum fyrr enn hann segdi Jarli. fóru þeir þá til þess er þeir fundu menn þá er þeim vísudu til biarnar. gengu þeir þá fyrir Jarl ok qvaddi Flosi hann ok allir þeir. Jarl spurdi hvat manna þeir vęri. Flosi nefndi sik ok sagdi or hverri sveit hann var á Islandi. Jarl hafdi spurt ádr brennuna ok kendiz hann af því þegar við mennina. Jarl spurdi þá Flosa. hvat segir þú mer til Helga Hiálmssonar hirdmannz míns? þat sagdi Flosi. at ek hió hafud af honum. Jarl męlti. taki þá alla. þá var svo gert. þá kom at í því Þórsteinn Síduhallzson. Flosi átti Steinvoru systur Þórsteins. Þórsteinn var hirdmadr Sigurdar Jarls. En er Þórsteinn sá Flosa hanndladan. þá gekk hann fyrir Jarl. ok baud fyrir Flosa allt þat góds sem hann átti. Jarl var inn reidazti lengi. en þó kom svo um sídir við umtalur góðra

(n) B. C. illa. (o) B. hafvillir. (p) C. leynis.

manna með Þórsteini. þvíat hann var vel vinvm horfinn. ok gengv margir til at flytia með honom. kom þá svá at Jarl tók sættvm við þá ok gaf Flosa grið ok avllvm þeim. hafði Jarl á því ríkra manna hátt at Flosi gekk í þá þiónostv sem Helgi Hiálsson hafði haft. Gerðiz Flosi nú hirðmaðr Sigvrðar Jarls ok kom hann sér brátt í kærleika mikla við Jarlinn.

Cap. XLV.

Vtanferð Kára.

Þeir Kári ok Kolbeinn svarti leto út hálfvm mánaði síðarr af Eyrvm enn þeir Flosi or Hornafirði. gaf þeim vel byri ok voro skamma stvnd úti. tóko þeir Friðarey. hon er á milli Hialltlandz ok Orkneyia. Við Kára tók sá maðr er David hváti het. hann sagði Kára allt vm ferðir þeirra slíkt sem hann hafði vissa orðit. hann var inn mesti vin Kára. ok var Kári með honom vm vetrinn. hofðv þeir þá frettir vestan or Hrossey allar þær er þar gerðvz. Sigvrðr Jarl bavð til sín at Jólvm Silla Jarli mági sínvm or Svðreyivm. hann átti (q) Svanlavgv systvr Sigvrðar Jarls. þá kom til Sigvrðar Jarls konvngr sá er Sigtryggr het af Irlandi. hann var sonr Olafs qvarans. en móðir hans het Kormlavð. hon var allra qvenna fegrst ok best at sér orðin vm þat allt er henni var úsiálfrádt. en þat var mál manna at henni hafi allt verit illa gefit þat er henni var siálfrádt. Brián het Konvngr sá er hana hafði átta. ok voro þav þá skilit. hann var allra kononga bezt at sér. hann sat í (r) Kantaraborg á Irlandi. bróðir hans var Vlfr hræða inn mesti kappi. ok hermaðr. Fóstri Briáns het Kerþiálfaðr. hann var son Kylfis Konvngs þess er margar orrostvr átti við Brián konvng. ok stokk or landi fyrir honom ok settiz í stein. en þá er Brián konvngr gekk svðr. þá fann hann Kylfi konvng

(q) B. Karmlodv C. Hvarflavdv. (r) C. Kvnnjáttaborg.

konúng ok ſettoz þeir þá tók Brián konúngr vid ſyni hans Kerþiálfadi. ok vnni meira enn ſínom ſonom. var hann þá róſkinn er þetta var tídinda ok allra manna (s) frækaſtr. Dyngadr het ſon Briáns Konungs en annarr Margadr þridi (t) Taktr. þann kollom ver (u) Tann. hann var þeirra ýngztr. en inir ellri ſynir Briáns Konungs voru (x) fromvaxta ok manna vaſkaztir. ekki var Kormlavd módir barna Briáns konungs. en ſva var hon ordin grimm Briáni konungi eptir ſkilnat þeirra at hon villdi hann giarna feigan. Brián konungr gaf upp þryſvar útlavgum ſínom inar ſomu ſakir. en ef þeir misgerdu optarr. þá let hann dæma þá at lavgum. ok má af ſlíku marka hvílíkr konungr hann hefir verit. Kormlavd eggiadi miok Sigtrygg ſon ſinn at drepa Brián konúng. ſendi hon hann nú til Sigurdar Jarls. at bidia hann lids. kom Sigtryggr Konungr fyrir Jól til Orkneyia. þar kom þá ok Silli Jarl ſem fyrr var ritad. Sva var monnum ſkipat at Sigtryggr konungr ſat í midiu háſæti. en til ſinnar handar konungi ſat hvarr Jarlanna. ſátu menn þeirra Sigtryggs konúngs ok Silla Jarls innar frá. en utar frá Sigurdi Jarli ſat Floſi ok Þórſteinn Síduhallzſon. ok var ſkiput avll hollin. Sigtryggr konungr ok Silli Jarl villdu heyra tídindin þau er gerz hofdu um brennuna. ok ſva ſídan hon var. þá var fenginn til Gunnarr Lambaſon at ſegia ſaugsna ok var ſettr undir hann ſtóll.

Cap. CLVI.

Víg Gunnars Lambaſonar.

Í þenna tíma komu þeir Kári ok Kolbeinn ok Davíd hvíti til Hroſseyiar aullum á úvart. gengu þeir þegar upp á land. en fáir menn gættu ſkips. Kári ok þeir felagar gengu þegar til Jarls bæiarins ok komu at hollinni um drykkiu. bar þat ſaman at þá var Gunnarr at at ſegia brennu

(s) A. fríðaſtr. (t) C. Tadkr. (u) B. Tanna.
(x) follvaxta.

savgona. en þeir hlýddv til á meðan úti. þetta var ióla daginn sialfan. Sigtryggr konungr spyrdi. hverso Þoldi Skarphedinn í brennunni? vel fyrst lengi sagdi Gunnarr. en þó lavk svo at hann gret. ok um allar sagnir halladi hann miok til. en ló víða frá. Kári stódz þetta eigi. hlióp hann þá inn med brygdnv sverdinv ok qvad víso þessa.

Hrósa hilldar fúsir
hvat hafa til fregit skatnar
hve ráfáka (y) ráku
rennendr Hiálms brenny
vardat (z) veti niordum
vídheims at þat síðan
hrátt gat hrafn at slíta
holld sleliga golldit.

Þá hlióp hann innar eptir hollinni ok hió á hálsinn Gunnari Lambasyni. ok svo snart at hausvdit fauk upp á bordit fyrir Konúnginn ok Jarlana vrdv bordin í blódi einu ok svo klædin Jarlanna. Sigvrdr Jarl kendi manninn þann er vegit hafdi vígit ok mællti. takit þer Kára ok drepit hann. Kári hafdi verit hirdmadr Sigvrdar Jarls ok var allra manna vinsælastr. ok stód engi upp at helldr þótt Jarl reddi um. Kári mællti. þat munu margir mæla herra at ek hafa þetta verk fyrir ydr unnit at hefna hirdmannz ydars. Flosi mællti. Ekki gerdi Kári þetta um sakleysi hann er í ongum sættum vid oss. gerdi hann þat at sem hann átti. Kári gekk í braut ok vard ekki eptir honom gengit. fór Kári til skips síns ok þeir felagar. var þá vedr gott. ok sigldu þegar svdr til Katanes. ok fóru upp í Þrasvík til gofugs mannz er Skeggi het. ok voru med honom miok lengi. þeir í Orkneyium hreinsudu bordin ok báru út inn dauda. Jarli var sagt at þeir hefdi siglt svdr til Skotlandz. Sigtryggr Konúngr mællti. þessi var herdimadr mikill fyrir ser er svo rausklíga vann at ok sáz ekki fyrir.

Sigvrdr

(y) B. C. rákum. (z) B. vætti C. veíti.

Sigvrdr Jarl svaradi. avngvm manni er Kári líkr í hvatleik sínvm ok áræði. Flosi tók nú til at segia savgvna frá brennvnni. bar hann avllvm vel ok var því trúat. Sigtryggr konúngr vakti þá til vm eyrindi sitt vid Sigvrd Jarl. ok bad hann fara til orrvsto med ser í móti Bríani konúngi. Jarl var lengi erfidr. en kom svo at hann gerdi kost á. mælti hann þat til at eiga módvr hans. ok vera Konvngr á Irlandi ef þeir felldi Brián. en allir lavttv Sigvrd Jarl í at ganga. ok (þ) tydi ekki. skildv þeir at því at Sigvrdr Jarl het ferdinni. en Sigtryggr konvngr het honom módvr sinni ok konvngdómi. var svo mælt at Sigvrdr Jarl skylldi koma med her sinn allan til Dyflinnar at pálmsvnnvdegi. Fór Sigtryggr konvngr þá svdr til Irlandz ok sagdi Kormlodv módvr sinni at Jarl hafdi í gengit. ok svo hvat hann hafdi til vnnit. hon let vel yfir því. en qvad þav þó skylldv draga at meira lid. Sigtryggr spvrdi. hvadan þess væri at von? hon sagdi at víkingar tveir lágv úti fyrir (a) vestan Mon ok havdv xxx. skipa. ok svo harðfengir] at ekki stendr vid. heitir annarr Ospakr en annarr Bródir. þú skallt fara til móts vid þá. ok láta ekki at skorta at koma þeim í med þer hvat sem þeir mæla til. Sigtryggr konvngr ferr nú ok leitar víkinganna ok fann þá fyrir vtan Mavn. berr Sigtryggr konvngr þegar vpp eyrindi sín. en Bródir skarst vndan allt til þess er Sigtryggr konvngr het honom konvngdóm ok módvr sinni. ok skylldi þetta fara svo hliótt at Sigvrdr Jarl yrdi eigi víss. hann skylldi ok koma (b) páluspnnvdag til Dyflinnar. Sigtryggr konvngr fór heim til módvr sinnar. ok sagdi henni hvar þá var komit. Eptir þetta talaz þeir vid Ospakr ok Bródir. sagdi þá Bródir Ospaki alla vidræðv þeirra Sigtryggz ok bad hann fara til bardaga med ser í móti Bríani konongi. ok qvad ser mikit vid liggia. Ospakr qvaz eigi vilia beriaz í móti svo gódvm Konongi. vrdv þeir þá bádir reidir ok skiptv þegar lidi sínv. hafdi Ospakr x. skip en Brodir xx. Ospakr var heidinn ok allra manna vitrazr. hann lagdi skip sín inn á svndit en Bródir lá fyrir vtan. Bródir hafdi verit madr kristinn

(þ) B. C. tiádi. Pálmadag. (a) C. vtan. (b) C. fyrir

kristinn ok messv diácn at vígslv. en hann hafdi kastat trú sinni ok gerdiz gvdnídingr ok blótadi nú heidnar vættir. ok var allra manna fiolkvnigaztr. hann hafdi herbúnad þann er eigi bitv iárn. hann var bædi mikill ok sterkr ok hafdi hár sva mikit at hann (c) drap vndir bellti ser. þat var svart.

Cap. CLVII.

Frá vndrvm.

Þat bar vid eina nótt at gnýr mikill kom yfir þá Bródvr sva at þeir voknvdv allir ok sprvttv vpp ok fórv í klædi sín. þar med rigndi á þá blódi vellanda. hlifdv þeir ser þá med skiolldvm. ok brvnnv þó margir. Vndr þetta hellz allt til dags. madr hafdi látiz af hverivm skipi. sváfv þeir þá vm daginn. adra nótt vard enn gnýrr ok sprvttv þá enn allir vpp. þá rendv sverd or slídrvm. en avxar ok spiót flvgv í lopt vpp ok bavrdvz. sóttv þá vapnin sva fast at þeim at þeir vrdv at hlífa ser. ok vrdv þó margir sárir. en dó madr af hverivm skipi. hellz vndr þetta allt til dags. svafv þeir þá enn vm daginn eptir. Þridiv nótt vard gnýrr med sama hætti. þá flvgv at þeim hrafnar ok sýndiz þeim or iárni nefin ok klærnar. hrafnarnir sóttv þá sva fast at þeir vrdv at veria sik med sverdvm en hlífdv ser med skiolldvm. gekk þessv enn til dags. þá hafdi enn látiz madr af hverivm skipi. þeir svafv þá enn fyrst. en er Bródir naknadi varp hann mædiliga avndvnni. ok bad skióta vtan báti. þvíat ek vil finna Óspak. steig hann þá í bátinn. ok nokkvrir menn med honom. en er hann fann Óspak. sagdi hann honom vndr þav er fyrir þá hafdi borit. ok bad hann segia ser fyrir hverio vera mvndi. Óspakr villdi eigi segia honom fyrr enn hann selldi honom grid. Bródir het honom gridvm. en Óspakr dró þó vndan allt til nætr. Óspakr mællti þá. þar sem blódi rigndi á ydr þar mvnvt þer hella út margs mannz blódi bædi ydrv ok annarra. en þar sem þer heyrdvt gný mikinn. þar mvn ydr sýndr heims brestr ok mvnv þer deyia allir brátt. en

(c) C. vafdi.

en þar er vapnin sóttv at yðr. þat mvn vera fyrir orrostv. en þar sem hrafnar sóttv at yðr þat merkir diofla þá er þer trúit á ok yðr mvnv draga til helvítis qvala. Bróðir var þá svá reiðr at hann mátti avngv svara ok fór þegar til manna sinna. ok let þekia svndit allt með skipvm ok bera streingi á land. ok ætlaði at drepa þá alla eptir vm morgvninn. Ospakr sá ráðagerð þeirra alla. þá het hann at taka trú ok fara til Briáns konvngs ok fylgia honom til davðadags. hann let þat þá ráðs taka at þekia avll skipin ok forka með landinv ok havgga strengi þeirra Bróðvr. tók þá at reiða saman skipin en þeir vorv sofnaðir. þeir Ospakr fóru þá út or firðinvm ok svá vestr til Irlandz. ok komv til (d) Kantaraborgar. sagði Ospakr þá Briáni konongi allt þat er hann var víss orðinn ok tók skírn ok fal sik konvngi á hendi. Síðan let Brián konvngr samna liði vm allt ríki sitt. ok skylldi kominn herrinn allr til Dyflinnar í vikvnni (e) pálmdrottinsdag.

Cap. CLVIII.

Briáns bardagi.

Sigvrðr Iarl Lavðvisson bióz af Orkneyivm. Flosi bavð at fara með honom. Iarl villdi þat eigi þar sem hann átti svðrgavngv sína at leysa. Flosi bavð xv. menn af liði sínv til ferðarinnar. en Iarl þekktiz þat. en Flosi fór með Silla Iarli í Svðreyiar. Þórsteinn Síðvhallzson fór með Sigvrði Iarli. Hrafn inn ravðI Erlingr af Stravmey. Iarl villdi eigi at Hárekr færi. en Iarl letz mvndv segia honom fyrstvm tíðindin. Iarlinn kom með allan her sinn at pálmadegi til Dyflinnar. Þar var ok kominn Bróðir með allan her sinn. Bróðir reyndi til með forneskiv hverso ganga mvndi orrostan. En svá gekk frettin ef á favstvdegi yeri bariz at Brián konvngr mvndi falla ok hafa sigr. en ef fyrr yeri bariz mvndi þeir allir falla er í móti honom yeri. þá sagði Bróðir at eigi skyll-

(d) C. Konniáttaborgar. C. (e) fyrir pálmadag.

di fyrr beriaz enn favstdaginn. Fimtadaginn reid madr at þeim Kormlaudu apalgrám hesti ok hafdi í hendi pálstaf. hann taladi lengi vid þav. Briánn konungr kom med her sinn allan til borgarinnar. favstdaginn fór út herrinn af borginni. ok var fylkt lidinu hvarutveggia. Bródir var í annan fylkingararminn en Sigtryggr konungr í annan. Sigurdr Jarl var í midiu lidinu. Nú er at segia frá Bráni konúngi at hann villdi eigi beriaz favstdaginn. ok var skotid um hann skialdborg ok fylkt þar lidinu fyrir framan. Ulfr hreda var í þann fylkingararminn sem Bródir var til mótz. en í annan fylkingararm var Ospakr ok synir hans. þar er Sigtryggr var í móti. en í midri fylkingunni var Kerþiálfadr. ok voru fyrir honom borin merkin. fallaz nú at fylkingarnar. var þar orrosta allhord. gekk Bródir í gegnum lid þeirra ok felldi þá alla er fremstir stódu. en hann bitu ekki járn. Ulfr hreda sneri þá í móti honom ok lagdi til hans þrysvar sinnum sva fast at Bródir fell fyrir í hvert sinn. ok var vid sialft at hann mundi eigi á fætr komaz. en þegar hann fekk uppstadit. þá flýdi hann ok þegar í skóginn undan. Sigurdr Jarl átti hardan bardaga vid Kerþiálfad. Kerþiálfadr gekk svo fast fram at hann felldi þá alla er fremstir voru. rauf hann fylkingina Sigurdar Jarls allt at merkium ok drap merkismanninn. fekk hann þá til annan mann at bera merkit. vard þá enn orrosta hardr. Kerþiálfadr hió þenna þegar bana hogg ok hvern at odrum þá er í nánd voru. Sigurdr Jarl qvaddi þá til Þórstein Síduhallzson at bera merkit. Þórsteinn ætladi upp at taka merkit. þá mælti Almundi hviti. berdu eigi merkit. þviat þeir eru allir drepnir er þat bera. Hrafn inn raudi sagdi Jarl. berdu merkit. Hrafn svaradi. berdu sialfr sianda þinn. Jarl mælti. þat mun vera makligazt at fari saman karl ok kýll. tók hann þá merkit af stonginni ok kom í millum klæda sinna. Litlu sídarr var veginn Almundi hviti. þá var Jarl ok skotinn spióti í gegnum. Ospakr hafdi gengit um allan fylkingar arminn. hann var ordinn sárr miok en lánid sunu sína báda ádr Sigtryggr konungr flýdi fyrir honom. brast þá flótti í allu lidinu. Þórsteinn Síduhallzson nam stadar þá er adrir flýdu ok batt skóþveng sinn. þá spurdi Kerþiálfadr hví hann

rynni

rynni eigi sva sem adrir? Því sagdi Þórsteinn at ek tek eigi heim í kvelld þar sem ek á heima út á Islandi. Kerþiálfadr gaf honom grid. Hrafn inn ravdi var elltr út á á nokkvra. hann þóttiz þar siá helvítis qvalar í nidri. ok þótti honom dioflar vilia draga sik til. Hrafn mælti þá. Nonnit hefir hyndr þinn Petr postoli til Róms tysvar ok myndi renna it þridia sinn ef þú leyfdir. þá letv dioflar hann lavsan. ok komz Hrafn yfir ána. Bródir sá nú at lidit Briáns konungs rak flóttann. ok var fátt manna hiá skialldborginni. hlióp hann þá or skóginvm ok ravf alla skialldborgina ok hió til konungsins. Sveinninn Taktr brá vpp vid hendinni ok tók hana af honom ok havfvdit af konunginvm. en blódit konungsins kom á stúf sveininvm ok greyri þegar fyrir stúfinn. Bródir kalladi þá hátt. kvni þat madr manni at segia at Bródir felldi Brián. Þá var rvnnit eptir þeim er flóttann rákv ok sagt þeim fallit Briáns konungs. snerv þeir þá aptr þegar Ulfr hræda ok Kerþiálfadr. slógv þeir þá hring vm þá Bródvr ok felldv at þeim vidv. var þá Bródir hondvm tekinn. Ulfr hræda reist á honom qvidinn ok leiddi hann vm eik ok rakti sva or honom þarmana. ok dó hann ekki fyrr enn allir vorv or honom raknir. menn Bródvr vorv allir drepnir. Síðan tókv þeir lík Briáns konungs ok bivggv vm. havfvd konungsins var gróid vid holinn. xv. menn af brennvmonnum fellv í Briáns orrostv. þar fell ok Halldorr son Gvdmvndar ins ríka ok Erlingr af Stravmey. Favstvdaginn langa vard sá atburdr á Kataneſi at madr sá er Davrrvdr het gekk út. hann sá at menn ridv xii. saman til dyngiv einar. ok hvrfv þar allir. hann gekk til dyngiunnar. hann sá í glvgg er á var. ok sá at þar vorv konvr inni ok hofdv fædan vpp vef. mannahofvt vorv fyrir kliána. en þarmar or mannvm fyri viptv ok garn. sverd var fyrir skeid. en avr fyrir hræl. þær qvádv vísvr þessar. en hann nam.

Vítt er (f) orpinn
fyrir valfalli
rifs reiði fkÿ
rignir blóði.
nú er fyr geirvm
grár vppkominn
vefr verþióðar
þęr er vinvr fylla
rauðvm vefti
(g) randverſk blá.

Siá er orpinn vefr
ýta þavrmvm
ok harðkliáðr
havſðvm manna.
erv dreyrrekin
davrr at ſkavptvm
iarnvarðr (h ylli
en avrvm (i) hręlar
ſkvlom ſlá ſverðvm
ſigrvef þenna.

Sengr hilldr vefa
ok hiorþrimvl
ſangríðr ſvipvl
ſverðvm (k) tekna
ſkapt mvn gneſta
ſkiolldr mvn breſta
mvn hialmgagarr
í hlíf koma.

Vindvm

(f) C. orpit. (g) C. randvesbana. (h) C. yllir.
(i) C. hrælaðr. (k) C. tognvm.

Vindvm vindvm
vef darraðar
sá er úngr kongr
átti fyri.
fram skyldom ganga
ok í fólk vaða
þar er vinir varir
vapnvm skipta.

Vindvm vindvm
vef darraðar
ok siklingi
síðan fylgivm.
þar siá bragnar
blóðgar randir
gvnnr ok gavndvl
þeir er grami (l) fylgðv

Vindvm vindvm
vef darraðar
þar er ve vaða
vígra manna
látvm eigi
(m) líf her sparaz
eiga valkyrivr
(n) vals vm kosti.

Þeir mvnv lýðir
lavndvm ráða
er útskaga
áðr vm bygðv

(l) C. hlífðv. (m) C. líf hans faraz. (n) C. vígs.

Kveð ek ríkvm gram
rádinn davda
nú er fyrir oddvm
iarlmaðr hnígínn.

Ok mvnv Jrar
ángr vm bída
þat er alldri mvn
hýtvm fyrnaz.
nú er vefr ofinn
en vavllr roðinn
mvnv vm lond fara
lęspioll gota.

Hú er ógvrligt
vm at lítaz
er dreyrvg sęk
dregr með himni
mvn lopt litat
lýða blóði
er spár varar
springa konnv.

Vel kveðv ver
vm konvng úngan
sigrhlióða fiold
sýngivm heilar.
en hinn nemi
er heyrir á
geirhlióða fiold
ok gomvm (o) skemti.

Ríðvm

ei?
spár springa, Coma ei fram.
contr. Egilsson.
Súmir segja: Spáflugan springuer
aðrir: Spázonan sprúngur.

(o) C. segi.

Ríðom hestom
(p) hart út berom
brogðnom sverðom
á brot heðan.

Rifo þeir þá ofan vefinn ok í sundr. ok hafði hver þat er hellt á. Gekk Daurrudr nú í brot frá glogginum ok heim. en þeir stigo á hesta sína. ok ríðo VI. í suðr. en aðrar VI. í norðr. Slíkan atburð bar fyrir Brand í Færeyium Sneistason. Á Islandi at Svínafelli kom blóð ofan á messu haukul presti fastudaginn langa sva at hann varð or at fara. At þvattá sýndiz presti á fastudaginn langa siávarðiúp hiá altarinu. ok sá þar í ógnir margar. ok var þat lengi at hann mátti eigi sýngia tíðirnar. Sá atburðr varð í Orkneyium at Hárekr þóttiz siá Sigurð Jarl. ok nokkura menn með honom. tók Hárekr þá hest sinn ok reið til móts við Jarl. sá menn þat at þeir fundu ok riðu undir leiti nokkut. en þeir sáz alldri síðan ok engi avrmul fundu af Háreki. Gilla Jarl í Sudreyium dreymdi þat at maðr kæmi at honom ok nefndiz (q) Herfinnr. ok qvez kominn af Irlandi. Jarl þóttiz spyria þaðan tíðinda. hann qvað víst þessa.

Var ek þar er bragnar bordu
brandr gall á Irlandi
margr þar er mættu tavrgur
málmr gnast í dyn hiálma.
(r) svipun þeirra frá ek snarpa
Sigurðr fell í dyn vígra
áðr tæði ben blæða
Brián fell ok hellt (s) velldi.

Þeir

(p) C. allz.
(q) C. Herfiðr.
(r) C. sókn.
(s) C. velli.

Þeir Flosi ok Jarl tavlvðv margt vm dravm þenna. Viku síðarr kom þar Rafn inn ravði ok sagði þeim tíðindin avll or Briáns orrostv. fall konvngs ok Sigvrðar Jarls ok Bróðvr ok allra víkinganna. Flosi męllti. hvat segir þú mer til manna minna? þar fellv þeir allir segir Rafn. en Þórsteinn mágr þinn þág grið af Kerþiálfaði ok er nú með honom. Flosi sagði Jarli at hann myndi í brot fara. eigvm ver svðrgavngv af hondvm at inna. Jarl bað hann fara sem hann villdi ok fekk honom skip ok þat sem hann þvrfti ok silfr mikit. sigldv þeir þá til Bretlandz ok dvoldvz þar vm stvnd.

Cap. CLIX.

Víg Kols Þórsteinssonar.

Kári Solmvndarson sagði Skeggia bónda at hann villdi at hann fengi honom skip. Skeggi bóndi gaf Kára langskip alskipat. stigv þeir þar á Kári ok Davíðr hviti ok Kolbeinn svarti. sigldv þeir Kári nú svðr fyrir Skotlandzfiorðv. þar fvndv þeir menn or Svðreyivm. þeir savgðv Kára tíðindin af Irlandi. ok sva þat at Flosi var til Bretlandz farinn ok menn hans. En er Kári spvrði þetta sagði hann felavgvm sínvm at hann villdi hallda svðr til Bretlandz til móts við þá Flosa. bað hann þá þann skiliaz við sitt favrvnæyti er þat þętti betra. ok qvaz at ongvm manni vilia veel draga at hann lętz enn á þeim hafa (t) úhefnt harma sinna. Allir keyrv honom at fylgia. siglir hann þá svðr til Bretlandz ok lavgðv þar at í leynivag einn. Penna myrgin gekk Kolr Þórsteinsson í borg at kavpa silfr. hann hafði mest hęðiyrði við af brennvmonnvm. Kolr hafði talat margt við frú eina ríka ok var miok í gadda slegit at hann myndi fá hennar. ok setiaz þar. þenna inn sama myrgin gekk Kári ok í borgina. hann kom þar at er Kolr taldi silfrit. Kári kendi

(t) C. vanhefnt.

di hann ok hlióp at honom með sverð brygðit ok hió á hálsinn. en hann taldi silfrit. ok nefndi hafvðit x. er þat favk af bolnvm. Kári mgllti. segi þat Flosa at Kári Solmvndarson hefir vegit Kol Þórsteinsson. lýsi ek vígi þessv mer á hendr. gekk Kári þá til skips síns. sagði hann þá skipverivm sínvm vígit. þá sigldv þeir nordr til Bervvíkr ok settv vpp skip sitt ok fóry vpp í Hvítzborg í Skotlandi ok vorv með Melkólfi Jarli þav misseri. En er Flosi frettir víg Kols býr hann vm lík hans ok gefr fe mikit til legs honom. Flosa stokkv alldri hermdar yrði til Kára. Flosi fór þaðan sydr vm siá ok hóf vpp sydrgavngv sína ok gekk sydr ok letti ekki fyrr enn hann kom til Rómaborgar þar fekk hann sva mikla sæmd at hann tók lavsn af sialfvm pávanvm. ok gaf hann þar til fe mikit. fór þá aptr ena eystri leið ok dvaldiz víða í borgvm ok gekk fyrir ríka menn ok þág af þeim mikla sæmd. hann var í Noregi vm vetrinn eptir. ok var með Eiríki Jarli til útferðar. ok hann fekk honom miol mikit. ok margir menn adrir gerðv sæmiliga til hans. sigldi hann nú út til Islandz ok kom í Hornafiorð ok fór þá heim til Svínafellz. hafði hann þá af hendi innt alla sætt sína bæði í vtanferðvm ok fegiolldvm.

Cap. CLX.

Frá Flosa ok Kára.

Nú er at segia frá Kára at vm sumarit eptir fór hann til skips síns ok sigldi sydr vm siá ok hóf vpp sydrgavngv sína í Nordmandi ok gekk sydr ok þág lavsn. ok fór aptr ina vestri leið ok tók skip sitt í Nordmandi ok sigldi nordr vm siá til Dofra á Englandi. þaðan sigldi hann vestr vm Bretland ok sva nordr fyrir Skotlandzfiorðv ok lettv eigi fyrr ferð sinni enn hann kom í Prasvík á Kataneſi til Skeggia bónda. fekk hann þá þeim Kolbeini ok Davíði byrðinginn. sigldi Kolbeinn þessv skipi til Noregs. en Davíðr var eptir í Fridarey. Kári var þenna vetr á Kataneſi. á þessvm vetri andaðiz húsfreyia hans á Islandi. Vm sumarit eptir bióz Kári til Islandz. Skeggi fekk honom byrðing. vorv þeir þar á XVIII. þeir vrðv helldr síðbúnir ok sigldv þó í haf. ok hofðv langa útiviſt. en vm síðir

tóku þeir Ingólfshofða. brotv þar skipit allt í spán. þar varð mannbiorg. þá gerði ok á hríð veðrs. spyria þeir nú Kára hvat nú skal til ráða taka? en hann sagði þat ráð at fara til Svínafellz ok reyna þegnskap Flosa. Gengv þeir nú heim til Svínafellz í hríðinni. Flosi var í stofv. hann kendi Kára er hann kom í stofvna ok spratt vpp í móti honom. ok minntiz til hans. ok setti hann í háseti hiá sér. Flosi bavð Kára at vera þar vm vetrinn. Kári þág þat. settvz þeir þá heilvm sáttvm. Flosi gipti þá Kára Hilldigvnni bróðvrdóttvr sína er Havskvlldr Hvítanesgoði hafði átta. bioggv þav þá fyrst at Breiðá. þat segia menn at þav yrði eflok Flosa at hann færi vtan þá er hann var ordinn gamall at sækia sér (u) skálavið. ok var hann í Noregi þann vetr. en vm svmarit varð hann sídbúinn. menn reddv vm at vándt væri skip hans. Flosi sagði vera orit gott gavmlvm ok feigvm. ok bar á skip ok let í haf. ok hefir til þess skips alldri spvrz síðan. Þessi vorv born þeirra Kára Solmvndarsonar ok Helgv Hiálsdóttvr. Þórgerðr ok Ragneiðr. Valgerðr ok Þórðr er inni brann. en bavrn þeirra Hilldigvnnar ok Kára vorv þeir Starkaðr ok Þórðr ok Flosi. Son Brennvflosa var Kolbeinn er ágætaztr maðr hefir verið einnhverr í þeirri ætt. ok lúkv ver þar Brennv-Hiálssavgv.

(u) C. húsavið.

Prentvillur.
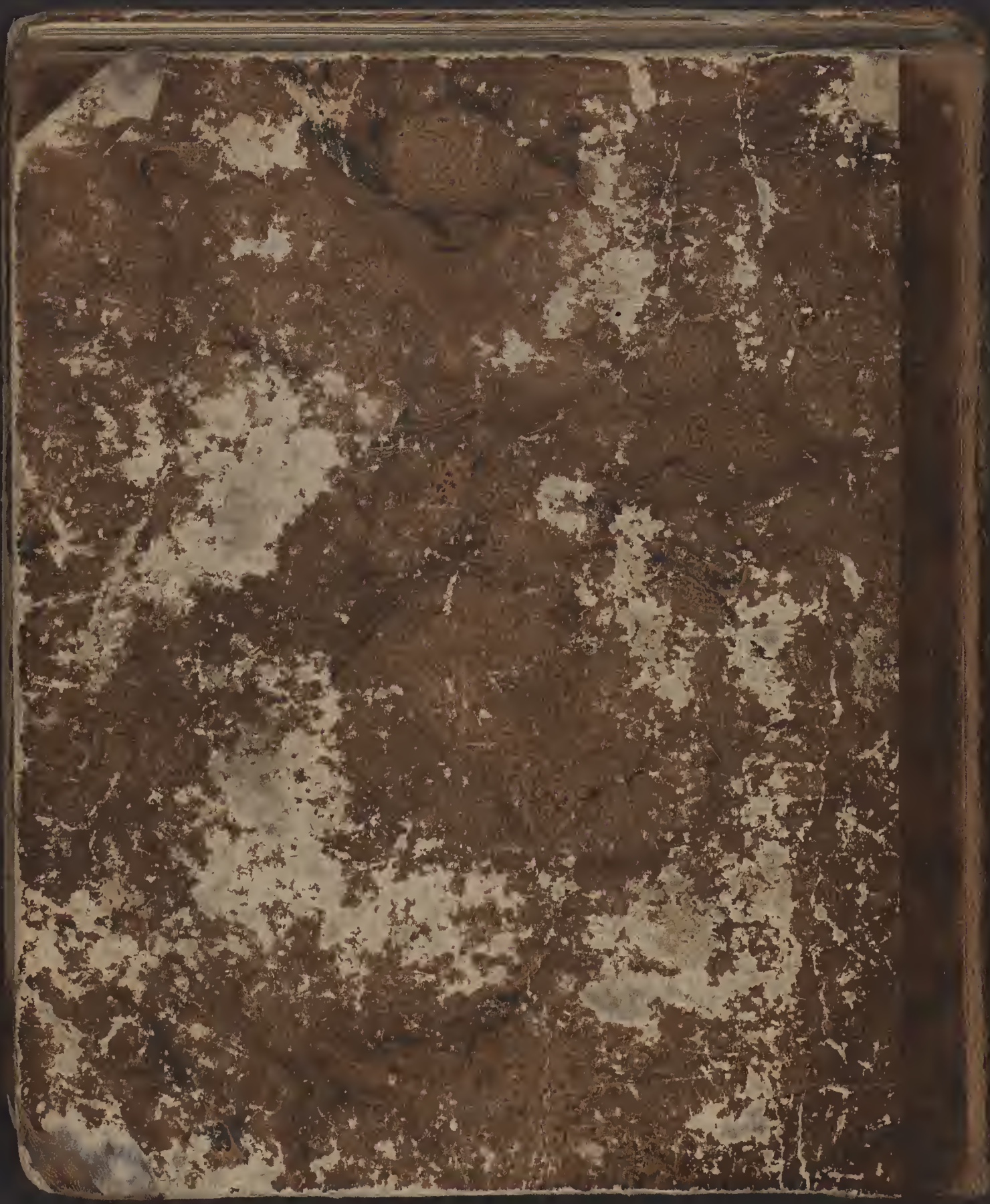
Pag. 2. Lin. 15. baurt l. bravt. pag. 11. Lin. 2. bavar l. bavþr. p. 21. Lin. 3. se l. rettara seig. p. 23. Lin. 12. Havstvlldr l. Havskullðr. p. 35. Lin. 1. hafa ok l. hefi ek. p. 44. Lin. 1. þak l. þat. p. 54. Lin. 6. fara l. fari. p. 56. Lin. 6. getid l. rettara gætid. p. 62. Lin. 28. hafa l. hafit. p. 67. Lin. 11. taglskegglingar l. tadskegglingar. p. 70. Lin. 27. ellskerdir l. rettarara elldskerdir. p. 77. Lin. 9. Svanarr l. Gunnarr. p. 80. Lin. 18. þikkia l. þiggia. p. 111. Lin. 23. Kolskeggr l. Kolskeggs. p. 176. Lin. 25. há l. þá. p. 222. Lin. 23. þings l. þíns. p. 259. Lin. 21. sínðm l. sínvm.